

*Шановні колеги та співвітчизники!
Щиро вітаю вас із Новим роком та Різдвом Христовим!*

Для всіх нас ці свята є втіленням добра і радості. Ми з нетерпінням чекаємо їх, щоб висловити найтепліші побажання рідним та близьким, привітати друзів, знайомих і колег, зробити приємні подарунки дітям. У ці дні кожен із нас підбиває підсумки року, що минає, та складає плани на майбутнє. З великими сподіваннями та надією в серці ми дивимося у завтрашній день.

Здобутки завтрашнього дня — це результат тих зусиль, що ми докладаємо сьогодні. Тож приємно відзначити стабільний розвиток банківської системи України в 2013 році. Переконалий, що і в наступному році ми будемо плідно працювати задля її зростання та модернізації.

Нехай Новий рік буде щедрим для вас на нові ідеї, цікаві плани та вагомі здобутки, дарує радість нових перемог та впевненість у правильності обраної мети. Бажаю наснаги і наполегливості в роботі, невичерпної енергії та впевненості у власних силах. Хай новорічні свята для всіх будуть посправжньому яскравими й незабутніми, сповненими приємних вражень і привітних посмішок близьких людей.

Щиро зичу вам міцного здоров'я, успіхів у роботі, злагоди, благополуччя та родинного затишку! Нехай у ці неповторні святкові дні збуваються всі мрії та найкращі задуми!

Щасливого Нового року та Різдва Христового!

**Голова
Національного банку України**

Ігор Соркін

№ 12 (214) Грудень 2013

Здано до друку 29.11.2013 р.

Засновник і видавець:
Національний банк України

Адреса: вул. Інститутська, 9,
Київ-601, 01601, Україна

Свідцтво про реєстрацію КВ № 691
від 09.06.1994 р.

Журнал "Вісник Національного банку України"
внесено до нового "Переліку
наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних
робіт на здобуття наукових ступенів доктора
і кандидата наук" (економічні науки).
Підстава: постанова президії НАН України
від 10.02.2010 р. № 1-05/1

Журнал рекомендовано до друку
Вченою радою
Київського національного економічного
університету ім. Вадима Гетьмана
(протокол від 02.12.1999 р. № 4)
та Вченою радою Університету банківської справи
Національного банку України (м. Київ)
(протокол від 13.03.2009 р. № 7)

Видається у комплекті з електронною версією
на CD-диску додатка "Законодавчі
і нормативні акти з банківської діяльності"

КОНТАКТИ

Адреса редакції:
просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна
(адреса для листування:
Редакції періодичних видань НБУ,
вул. Інститутська 9, Київ – 601, 01601, Україна)
Тел./факси: (044) 524-96-25, 525-38-25
Тел.: (044) 527-39-44, 527-38-06, 527-31-77
E-mail: litvinova@bank.gov.ua
http: //www.bank.gov.ua

Електронна версія журналу буде доступна
на офіційному сайті Національного банку України
у червні 2014 року

Передплатний індекс 74132

© Національний банк України, 2013

ВІСНИК

Національного банку України

Щомісячний науково-практичний журнал
Національного банку України

Видається з березня 1995 року

ЗМІСТ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

І.Соркін

Вітання з Новим роком і Різдвом Христовим 1

Хроніка найважливіших подій і рішень. Жовтень 2013 року 72

МАКРОЕКОНОМІКА

Г.Азаренкова, І.Шкодін, М.Гойхман

Вплив політики кількісного пом'якшення на фінансовий ринок 4

Д.Серебрянський, А.Зубрицький

Передумови та можливості фіскальної девальвації: уроки для України 20

О.Заєць

Фінансування інноваційного розвитку України: стан, проблеми та перспективи 27

БЕЗГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ

Р.Підвисоцький

Модернізація НСМЕП: безготівкові платежі виконуватимуться
відповідно до відкритих міжнародних стандартів 9

Ю.Балакіна

Імплементація міжнародних стандартів у законодавство України
щодо нагляду (оверсайта) платіжних систем та систем розрахунків 35

БАНКОТИ І МОНЕТИ

Поповнення готівково-грошового обігу банкнотом номіналом 200 гривень
у листопаді 2013 року 10

Про введення в обіг пам'ятної монети "Ольга Кобилянська" 31

Про введення в обіг пам'ятної монети "Нестор Махно" 31

Про введення в обіг пам'ятних монет "Битва за Дніпро" 32

Про введення в обіг пам'ятних монет
"100 років Національній музичній академії України імені П.І.Чайковського" 32

Про введення в обіг пам'ятної монети "Борис Грінченко" 33

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

О.Вовчак, Н.Меда

Модернізація підходів до оцінки кредитоспроможності позичальників банків 11

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється
Національним банком України один раз на місяць (за жовтень 2013 року) 41

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється
Національним банком України щоденно (за жовтень 2013 року) 42

Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України
у жовтні 2013 року 44

Ринок державних цінних паперів України у жовтні 2013 року 45

ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

В.Башко

Прогнозування процентних ставок ОЗДП України 16

БАНКИ УКРАЇНИ

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у жовтні 2013 р. 19

Банки, включені до Державного реєстру банків у жовтні 2013 р. 19

Банки, вилучені з Державного реєстру банків у жовтні 2013 р. 19

Основні показники діяльності банків України на 1 листопада 2013 року 34

Структура активів банків України станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків) 46

Структура зобов'язань банків України станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків) ... 52

Прибутки і збитки банків України станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків) 58

Структура власного капіталу банків України
станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків) 64

ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА

М.Пацера

Молодь вчиться ощадливості 30

Зміст журналу "Вісник Національного банку України" за 2013 рік 67

Вимоги до авторів щодо оформлення та подання творів III стор. обкладинки

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

ПЕТРИК О.І. (голова)	МОРОЗ А.М.
АРБУЗОВ С.Г.	ПАТРИКАЦ Л.М.
БАЖАЛ Ю.М.	ПРАСОЛОВ І.М.
БАРАНОВСЬКИЙ О.І.	РАЄВСЬКИЙ К.Є.
БОРОВЕЦЬКИЙ Ришард	РИЧАКІВСЬКА В.І.
ВОВЧАК О.Д.	САВЛУК М.І.
ВОЖЖОВ А.П.	СЕНИЩ П.М.
ГАЛЬЧИНСЬКИЙ А.С.	СМОВЖЕНКО Т.С.
ГЕСЦЬ В.М.	СОРКІН І.В.
КІРЄЄВ О.І.	СТЕЛЬМАХ В.С.
КОВАЛЕНКО О.І.	ТРИДІД О.М.
КОЗЬМЕНКО С.М.	ФЕДОСОВ В.М.
КРУГЛИК С.В.	ШАРОВ О.М.
ЛЮТИЙ І.О.	ШЕВЧУК А.В.
МІТТНІК Стефан	ШУЛЬГА Н.П.
МІЩЕНКО В.І.	ЩЕРБАКОВА О.А.

РЕДАКЦІЯ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ НБУ

Головний редактор	ПАТРИКАЦ Л.М.
Заступник головного редактора	КРОХМАЛЮК Д.І.
Начальник відділу з випуску журналу "Вісник НБУ"	ПІДВИСОЦЬКИЙ Р.В.
Заступник начальника відділу	ЗАСЦЬ О.С.
Редактори:	МАТВІЙЧУК Ю.Г., ПАЦЕРА М.М.
Відповідальний секретар	ЛІПІНСЬКА С.М.
Головний художник	КОЗИЦЬКА С.Г.
Дизайнери:	ХАРУК О.В., НЕВСЬКИЙ Д.О.
Коректор	ТРИФОНОВА О.М.
Оператор	ЛИТВИНОВА Н.В.
Розповсюдження:	ТРИКІША А.І.
Фото:	НЕГРЕБЕЦЬКИЙ В.С.
Черговий редактор	ЗАСЦЬ О.С.

Дизайн: редакція періодичних видань НБУ
Надруковано з готового оригінал-макета
відділом організації видавничого забезпечення
Головного управління
господарського забезпечення
Національного банку України

Адреса друкарні:
просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна

Формат 60 × 90 / 8
Друк на цифровому обладнанні
Фіз. друк. арк. 9.0
Умовн. друк. арк. 9.0
Обл.-вид. арк. 8.3

При передруку матеріалів, опублікованих у журналі,
посилання на "Вісник Національного банку України"
обов'язкове.

Редакція може публікувати матеріали
в порядку обговорення, не поділяючи думку автора.
Відповідальність за точність викладених фактів
несе автор, а за зміст рекламних матеріалів –
рекламодавець.

Галина Азаренкова

Доктор економічних наук, професор,
заступник директора з наукової роботи
та міжнародних зв'язків
Харківського інституту банківської справи
Університету банківської справи
Національного банку України
E-mail: azarenkova@khibs.edu.ua

Ірина Шкодін

Кандидат економічних наук,
доцент кафедри економічної теорії
Харківського інституту банківської справи
Університету банківської справи
Національного банку України
E-mail: shkodina@khibs.edu.ua

Михайло Гойхман

Кандидат технічних наук,
здобувач Науково-дослідного центру
індустріальних проблем розвитку
Національної академії наук України
E-mail: goihman1960@yahoo.com

Вплив політики кількісного пом'якшення на фінансовий ринок

У статті аналізуються наслідки проведення політики кількісного пом'якшення, яку застосовують центральні банки різних країн. Доводиться, що в сучасних умовах можливості монетарного стимулювання економічного зростання обмежені й не дають змоги досягти стало-го поліпшення економічної кон'юнктури, а збереження м'якої грошової політики призводить до формування структурних перекосів у бюджетному секторі та наростання невизначеності й волатильності на всіх фінансових ринках.

There are analyzed the consequences of the quantitative easing policy pursued by central banks of different countries. It is proved that under present-day conditions, possibilities of the monetary stimulation of the economic growth are limited and does not make possible to attain the permanent improvement of the economic conjuncture, and the maintenance of the soft monetary policy causes formation of structural defects in the government sector and an increase in uncertainty and volatility on all financial markets.

Ключові слова: монетарна політика, політика кількісного пом'якшення, фінансовий ринок, волатильність, фондові індекси.

Key words: monetary policy, quantitative easing policy, financial market, volatility, stock indices.

СУТНІСТЬ ПОЛІТИКИ КІЛЬКІСНОГО ПОМ'ЯКШЕННЯ

Підтримання незначного економічного зростання глобальної економіки останнім часом відбувається за допомогою нетрадиційних методів грошово-кредитної політики, які застосовують центральні банки різних країн (у першу чергу США). Особливого поширення набули різноманітні програми “кількісного пом'якшення”. **Кількісне пом'якшення (Quantitative Easing (QE))** — монетарна політика, що використовується центральними банками для стимулювання національної економіки у випадку, коли традиційні монетарні методи вже не працюють. За традиційної монетарної політики ЦБ купує або продає державні облігації для підтримання ринкових ставок на цільовому рівні. Проводячи ж кількісне пом'якшення, центральний банк викуповує суверенні і/або іпотечні облігації в оголошеному обсязі з метою зниження їх доходності (зниження відсоткових ставок за борговими паперами). В цьому випадку активи ви-

куповуються за рахунок емітованих грошей, що супроводжується розширенням балансу центрального банку та збільшенням грошової маси в економіці (це передбачає зниження курсу національної валюти і незначну інфляцію). Потужний приплив грошових коштів покликаний забезпечити зростання сукупного попиту. Збільшення попиту стимулює зростання пропозиції, що згодом має привести до відновлення та стабілізації національної економіки.

У США в рамках нової монетарної політики було реалізовано три програми кількісного пом'якшення. **Перша програма кількісного пом'якшення (QE1)** розпочалася наприкінці 2008 року, коли в розпал глобальної фінансової кризи Федеральна резервна система (ФРС) різко знизила відсоткові ставки майже до нуля, після чого можливості проведення стимулюючої монетарної політики традиційними методами було вичерпано. Зазначена програма являла собою викуп у банків різних активів (іпотечних облігацій, казначейських паперів), що стали неліквідними в результаті кризи. До за-

кінчення програми в березні 2010 року на це було витрачено 1.75 трлн. доларів США, в результаті чого поживилась економіка Сполучених Штатів, поступово відновився ринок цінних паперів (фондові індекси зростали майже до 100%), відбулася поступова девальвація курсу долара.

Проте ці успіхи виявилися нестійкими — вже у II кварталі 2010 року зростання ВВП уповільнилося до 1.1%, кількість скорочених робочих місць у червні збільшилася майже до 200 тис. На цьому тлі ФРС у листопаді 2010 року розпочала **новий раунд кількісного пом'якшення, QE2**. До червня 2011-го ФРС придбала зобов'язань на суму 600 млрд. доларів США. Таким чином, з урахуванням витрат на реалізацію першої програми кількісного пом'якшення в цілому на збільшення ліквідності пішло понад 2.3 трлн. доларів. Проте навіть нетрадиційні монетарні методи не працюють безкінечно — зростання економіки США (а з нею й інших країн) різко уповільнилося, кількість нових робочих місць у травні 2011 року скоротилася нижче рівня, за якого стартувала програма QE2.

Третя програма (QE3) розпочалася у вересні 2012 року. Відтоді ФРС щомісяця купує довгострокові цінні папери, забезпечені заставою нерухомого майна (mortgage-backed securities), на суму 40 млрд. доларів та казначейські цінні папери (US Treasuries) – на 45 млрд. доларів США.

Одночасно зі США політику кількісного пом'якшення проводять й інші країни, в результаті чого збільшуються обсяги резервів усіх центральних банків світу. Наприклад, сукупні активи Федеральної резервної системи США зросли з 6% від ВВП (близько 870 млрд. доларів) улітку 2007 року до 22% від ВВП (3.5 трлн. доларів) станом на червень 2013 року, активи Банку Англії становлять 375 трлн. фунтів стерлінгів, або майже 25% від ВВП [10, с. 35]. Із квітня 2013 року Банк Японії щомісяця викуповує облігацій на суму більше 70 млрд. доларів. Таку практику було започатковано після того, як Прем'єр-міністр Японії Сіндзо Абе дав вказівку центральному банку вжити заходів для подолання дефляції в країні (збільшити рівень інфляції до 2%).

ВПЛИВ ПОЛІТИКИ КІЛЬКІСНОГО ПОМ'ЯКШЕННЯ НА СВІТОВІ РИНКИ

Проте незважаючи на вливання грошей в економіку (емісія грошей, монетизація боргу, зниження ставок резервування, рефінансування тощо) та сподівання, що принаймні частина цих грошей буде спрямована в реальний сектор еко-

номіки, економічне зростання дуже помірне.

Починаючи з 2009 року різні міжнародні організації публікують досить оптимістичні прогнози про стан економіки, які потім переглядаються в бік погіршення. Вже вп'яте за 2013 рік Міжнародний валютний фонд (МВФ) погіршив прогноз світового економічного зростання – червневий прогноз ВВП за підсумками поточного року знижено до 3.1%, що не відрізняється від показника 2012 року. Прогноз на 2014 рік теж переглянуто – глобальний ВВП зросте лише на 3.8%, тоді як ще у квітні прогнозувалося зростання на 4% [6]. Світовий банк також знизив прогноз зростання світової економіки в 2013 році з 2.4% до 2.2% [7].

Однією з основних причин цього є те, що надлишкова ліквідність не перетворюється на кредити для реального сектору економіки, а лише підвищує рівень використання позичкових коштів та спекуляцій на фінансових ринках (передусім на фондовому ринку). Розглядаючи наслідки QE1 і QE2, можна стверджувати, що фондові ринки активно зростають під час пом'якшень і падають, коли програма купівлі активів закінчується (див. графік 1).

До того ж проведення кількісного пом'якшення в розвинутих країнах призводить до надмірного відпливу капіталу на ринки країн з економіками, що розвиваються, оскільки процентні ставки на державні облігації в США, Японії, Великобританії, Німеччині перебувають на дуже низькому рівні.

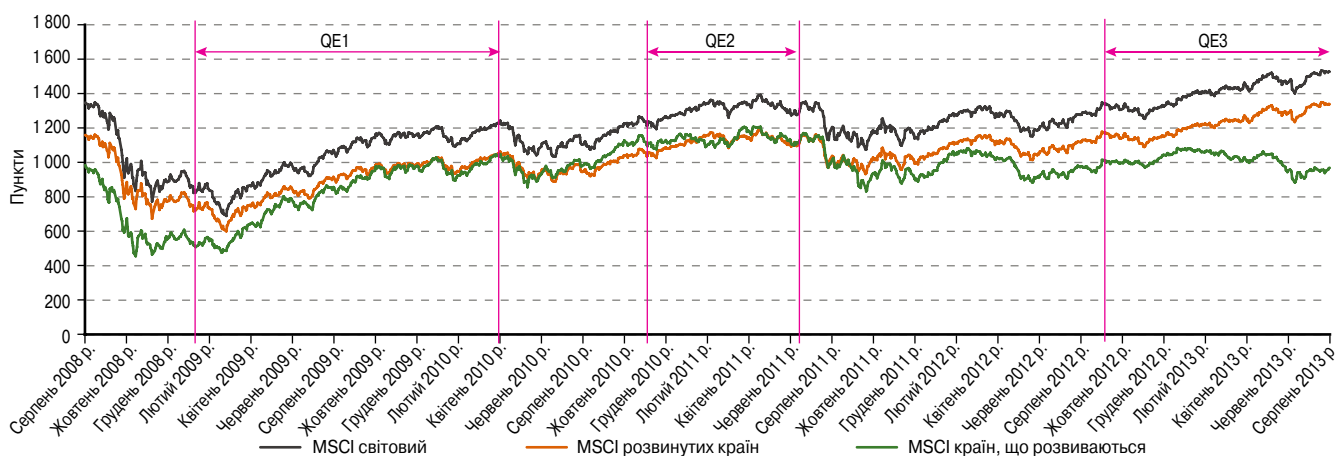
Сильний вплив має монетарна політика розвинутих країн (насамперед США) на Латинську Америку, Східну Європу, Близький Схід та Африку. За даними ФРС, в облігації країн, що розвиваються, протягом 2010–2013 років у середньому щотижня вкладався майже 1 млрд. доларів США [10].

Аналіз індексу MSCI для країн, що розвиваються, підтверджує це: під час першого кількісного пом'якшення індекс MSCI для країн, що розвиваються, зріс на 80%, під час другого пом'якшення зростання було значно меншим – 18.7% (що свідчить про неефективність вирішення питань стабільності фінансової системи методами фінансових вливань). У період між двома пом'якшеннями індекс упав на 4.4% (див. графік 1). Наслідки третього пом'якшення ще песимістичніші: якщо розвинуті фондові ринки зростають, то ринки країн, що розвиваються, характеризуються негативними тенденціями (див. графік 2).

Таким чином, кореляція між фондовим ринком США та ринками країн, що розвиваються, знижується – якщо індекси Доу-Джонса (Dow Jones) і S&P 500² з початку 2013 року збільшилися приблизно на 18%, досягнувши історичних максимумів, то індекс MSCI ринків, що розвиваються (Emerging Markets), за перше півріччя 2013 року в середньому втратив більше 11%.

Отже, вплив політики кількісного пом'якшення (QE) спостерігався на всіх фондових ринках та свідчить про те, що динаміка фондового ринку залежить не від економічної ситуації, а від

Графік 1. Вплив політики кількісного пом'якшення на фондовий ринок (індекси MSCI¹ – світовий, розвинутих країн та країн, що розвиваються)

Джерело: [11].

¹ Morgan Stanley Capital International – фондовий індекс ринкової капіталізації акцій компаній, метою якого є вимірювання продуктивності ринків цінних паперів розвинутих країн та країн, що розвиваються.

² Фондовий індекс, який складає компанія "Стендерд енд Пулз" (Standard & Poor's) на основі кошика з 500 акціонерних компаній США, що мають найбільшу капіталізацію.

дій центральних банків, насамперед ФРС. Погані економічні звіти стимулюють торгівлю, оскільки віра в продовження політики пом'якшення в інвесторів усіх країн зміцнюється. Водночас навіть натяки на згорання програми кількісного пом'якшення ФРС США призводять до серйозної волатильності на глобальних ринках.

Перші натяки на можливість згорання програми QE3 з'явилися ще навесні, а потім посилювалися влітку 2013 року. Оскільки першим починає реагувати ринок облігацій, то побоювання інвесторів улітку щодо припинення QE3 ще в 2013 році призвели до зрос-

ного зростання в США та Європі. Зокрема, експерти Банку міжнародних розрахунків (Bank for International Settlements, BIS) обчислили можливі втрати для власників облігацій у разі зростання процентних ставок на 300 базисних пунктів (3%), які перевищать 1 трлн. доларів (а це майже 8% від ВВП США), а для власників держоблігацій Франції, Італії, Японії та Великобританії витрати можуть виявитись в межах від 15% до 35% від ВВП [14]. Швидше за все, процентні ставки не зростатимуть такими високими темпами, проте існує приклад 1994 року, коли ставки за довгостроковими держоблігаціями розвину-

доларів США, а біржові облігаційні фонди — 9.0 млрд. доларів (облігації втратили 73% із вкладених раніше в цьому році 109.6 млрд. доларів), що майже вдвічі більше, ніж у розпал фінансової кризи в жовтні 2008 року [4].

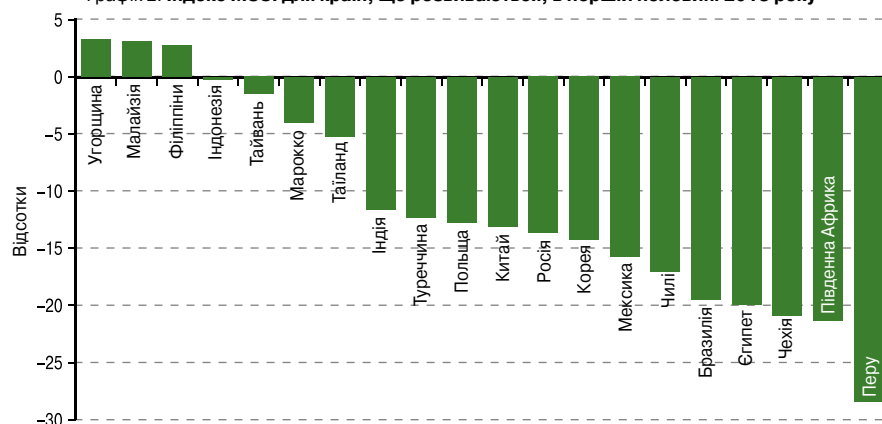
Не можна обійти увагою й ринок золота — ціна на цей метал починала зростати кожного разу, коли ФРС оголошувала про новий раунд пом'якшення та падала після згорання програм. Падіння цін на золото у II кварталі 2013 року становило 23%, що побило рекорд більш як тридцятирічної давності. Востаннє вартість золота настільки глибоко й швидко падала ще в 1982 році (18% за перший квартал). Усього з початку 2013 року ціни на золото знизилися з 1655 до 1223 доларів США за тройську унцію, втративши в ціні 26%. У цілому золото перестало приносити колишній прибуток його власникам (наприклад, вкладення в акції та облігації приносять більший прибуток), тому воно вже не сприймається інвесторами як захисний актив, і в найближчому майбутньому таке ставлення до золота не зміниться.

ВПЛИВ ПОЛІТИКИ КІЛЬКІСНОГО ПОМ'ЯКШЕННЯ НА УКРАЇНУ

Як уже зазначалося, наслідки згорання програми кількісного пом'якшення (QE) особливо будуть відчутні в країнах, що розвиваються. На думку аналітиків міжнародного рейтингового агентства “Стендерд енд Пуерз”, українська економіка належить до числа найвразливіших. Кризова ситуація на міжнародних ринках капіталу внаслідок ризиків швидкого скорочення кількісного пом'якшення QE3 насамперед обмежує можливості України щодо залучення позик за порівняно низькими ставками.

Несприятливою залишається ситуація з прибутковістю українських євробондів, що пов'язано зі зростанням індикатора кредитно-дефолтних свопів (CDS), який відображає негативне сприйняття інвесторами нашої країни. Із середини червня 2013 року цей індикатор на єврооблігації України зріс на 150 пунктів до 848.9 пункту. На підставі ринкових котирувань кредитних дефолтних свопів розраховується показник імовірності дефолту (CPD). Міжнародне рейтингове агентство “Стендерд енд Пуерз”, збільшило показник імовірності дефолту України з 34.8% до 44.25% на кінець другого кварталу 2013 року (дані щоквартального звіту Global

Графік 2. Індекс MSCI для країн, що розвиваються, в першій половині 2013 року

Джерело: [11].

тання дохідності казначейських облігацій США з 10-річним терміном погашення на 20 базисних пунктів протягом кількох хвилин, а потім ще на 30 — протягом 3 днів. Наприкінці серпня 2013 року дохідність сягнула максимумів із 2011 року і становила 2.93%.

У підсумку прибутковість 5-, 10-, і 30-річних казначейських облігацій збільшилася від 65 до 85 пунктів, що становило від 1.5 до 3.7% порівняно з кінцем 2012 року [10, с. 26]. Оскільки існує сильна кореляція між 10-річними держоблігаціями США і прибутковістю європейських казначейських облігацій з таким же терміном обігу, то зросла дохідність усіх облігацій. Так, прибутковість німецьких облігацій підвищилася до 1.67% (зростання становило 6.87%), прибутковість 10-річних облігацій Португалії 3 липня 2013 року піднялася вище 8% уперше з листопада 2012 року.

Згідно з прогнозом ФРС США прибутковість облігацій може сягнути 4% до 2016 року, а банк “Баркліз” (Barclays) прогнозує зростання до 3.75% вже наприкінці 2013 року. Зростання ж прибутковості облігацій спричинить уповільнення й так незначного економіч-

тих країн зросли на 200 базисних пунктів протягом лише року, не кажучи вже про те, що в кризових умовах зростання ставок на ринку облігацій може йти досить швидкими темпами.

На тлі очікувань піврічного звіту голови ФРС Бена Бернанке впали фактично всі фондові індекси — S&P 500 на 2.5%, промисловий індекс Доу-Джонса (Dow Jones Industrial Average) — на 2.34% (найбільше зниження з 2011 року), Лондонський FTSE 100³ заклався падінням на 3.15%, індекс Шанхайської біржі — на 3.3%. Загалом обвалилися 17 із 18 основних європейських фондових індексів та вперше в 2013 році піднявся вище 20 пунктів індекс VIX⁴ (індекс волатильності, або страху) [13].

За даними дослідницької компанії “Трім Тебс” (TrimTabs), протягом лише 27 червня 2013 року взаємні облігаційні фонди втратили 70.8 млрд.

³ Financial Times Stock Exchange — провідний індекс Британської фондової біржі (лондонський біржовий індекс). Розраховується на основі курсів акцій 100 компаній із найбільшою капіталізацією.

⁴ Індекс волатильності VIX — це оцінка прогнозів інвесторів щодо волатильності або розмаху руху фондового ринку. Його ще називають “індексом страху” інвесторів з приводу динаміки ринкових цін.

Sovereign Debt Credit Risk Report Q2 2013). Суверенний кредитний рейтинг України (7-е місце) знаходиться на одному рівні з рейтингами Єгипту і Пакистану (5-е і 6-е місця, показники ймовірності дефолту відповідно 46.39% і 45.79%) [12].

Як бачимо на графіку 3, останній раз настільки високий ризик був у 2011 році – другому кварталі 2012 року (2009 року Україна взагалі очолила цей рейтинг – 53.7%). Причому негативний прогноз щодо рейтингу України допускає його можливе зниження до кінця 2013 року. По-різному можна ставитися до адекватності й об'єктивності зазначеного рейтингу, але присутність України в ньому негативно впливає на можливість залучення зовнішнього фінансування та його вартість, які, в свою чергу, збільшують ставки з розміщення валютних облігацій та внутрішньої державної позики. Отже, державі стає все складніше залучати валютні ресурси. Якщо при розміщенні ОВДП у гривні уряд ішов на підвищення доходності, то для успішного залучення валютного ресурсу на внутрішньому ринку він був змушений підвищити доходність розміщення.

Нині середньозважений рівень прибутковості українських паперів становить 8.19%, а літнє розміщення було на рівні не нижче 10%. При цьому заради зниження доходності уряд іде на збільшення термінів запозичень у валюті: якщо середньозважена тривалість емісії валютних ОВДП у 2011 році становила 309 днів, у 2012 році – 629 днів, то за шість місяців 2013 року – 1 049 днів.

Погіршує ситуацію й скорочення золотовалютних резервів НБУ (ЗВР) – за підсумками червня 2013 року вони становили 23.245 млрд. доларів США в еквіваленті (тільки за червень резерви зменшилися на 5.7%). Основними причинами скорочення золотовалютних резервів стало погашення суверенних єврооблігацій 2003 року на 1 млрд. дол., зниження ціни на золото і процентні платежі за суверенними боргами в іноземній валюті. Незважаючи на те, що рівень резервів усе ще покриває тримісячний імпорту, він стрімко наближається до цієї межі. При цьому слід підкреслити, що показник тримісячного імпорту також зменшується в результаті урядової політики, спрямованої на його скорочення. Це означає, що, з одного боку, регулятор ще має запас міцності резервів за рахунок скоро-

чення обсягів імпорту в країну. Однак із другого боку, це означає, що рівень ЗВР уже не забезпечує обсягів тримісячного імпорту в показниках четвертого кварталу 2012 року.

Таким чином, **припинення політики кількісного пом'якшення означатиме для українського ринку додатковий вплив капіталу та вищі процентні ставки**, що негативно позначиться на його кон'юктурі.

МОЖЛИВИЙ РОЗВИТОК ПОДІЙ

Отже, економічне становище більшості країн світу нині залежить від продовження чи припинення політики кількісного пом'якшення. Подальше QE виправдовують низькими показниками зростання економіки, проте вважаємо, що такий шлях безперспективний, оскільки накачування економіки ліквідністю й стимулювання попиту – це спроба знову надуті спекулятивні “бульбашки” [1, с. 113–122]. Саме це й відбулося в 2000–2004 рр., коли ФРС США зменшила ставки за федеральними фондами до 1% під час рецесії 2001 року, а подальше слабке відновлення економіки і низький рівень цін призвели до виникнення іпотечної “бульбашки”, що й викликала кризу 2008 року.

Кількісне пом'якшення може призвести до утворення “бульбашок” в різних секторах фінансового ринку – це може бути фондовий ринок, ринок нерухомості (Гонконг, Сінгапур), ринок облігацій (США, Німеччина, Великобританія, Японія) і кредитний ринок (унаслідок чого надмірно звужуються спреди на ринках, що розвиваються, і зростає кредитна ставка за корпоративним боргом).

З високою вірогідністю можна стверджувати, що **наступною буде кри-**

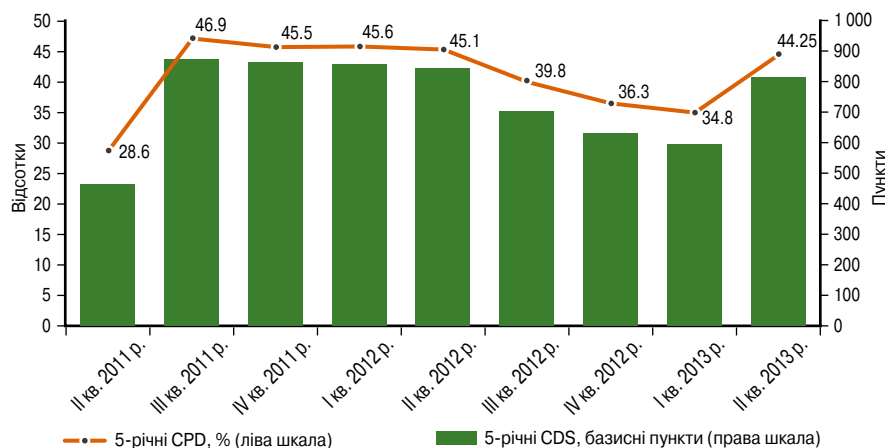
за державних фінансів (яка за своєю потужністю і наслідками перевершить фінансові кризи минулих років), якщо не вирішуватимуться проблеми, пов'язані з бюджетним дефіцитом і високим рівнем державного боргу. Згідно з даними Всесвітньої організації кредиторів (WOC) у 2012 році сумарний борг усіх держав світу перевищив 55 трлн. доларів, більшу частку якого (75%) становлять зобов'язання країн, що входять до групи семи промислово розвинутих держав (G7). У цілому за 2012 рік обсяг заборгованості розвинутих країн зріс на 12%, що становить 110% від їх сумарного ВВП [3].

Найсерйозніші боргові проблеми нині у США, Японії, Великобританії, Іспанії та Ірландії. У групі країн, що розвиваються, слід виділити Індію, Єгипет, Сербію, прибутковість за державними облігаціями яких на світових ринках перевищила 10%. Низькі бюджетні показники вирізняють цілу групу країн, до якої входять Польща, Україна, Чехія, Хорватія, Мексика, Південна Африка, Малайзія, Кенія (частка їх державного боргу становить від 40 до 60% від ВВП за дефіциту бюджетів на рівні 3–6% від ВВП).

І якщо нині ще занадто рано говорити про те, що велика кількість активів досягла рівня “бульбашки”, то вона сформується, швидше за все, протягом найближчих кількох років у результаті вільної монетарної політики.

До того ж **проблемою є й сам механізм виходу з процесу кількісного пом'якшення**, оскільки якщо вихід відбуватиметься шляхом продажу довгострокових активів, придбаних безпосередньо під час QE, різке підвищення процентних ставок може загальмувати відновлення економіки в результаті значних фінансових втрат, яких

Графік 3. Динаміка прогнозу ймовірності дефолту України

зазнають власники довгострокових облігацій. Якщо ж згортання кількісного пом'якшення відбуватиметься через підвищення процентної ставки за надлишковими резервами (для стерилізації ефекту надлишку ліквідних коштів у кредитному зростанні), це може спричинити значні втрати для балансу центральних банків.

Але, на наш погляд, найсуттєвішою вадою кількісного пом'якшення є те, що влада і суспільство **не бачать стимулів для проведення необхідних економічних реформ**. Упродовж останніх чотирьохсот років розвиток соціально-економічної системи підтримувався зростанням економіки, в результаті чого система працювала цілком ефективно. Проте нині динамічний розвиток глобальної економічної системи призвів до кардинальних змін не лише зовнішніх форм прояву, функціональних зв'язків, а й самої сутності системи суспільно-економічних відносин. Зміна сутності виражається у зміні формоутворення, функціональних зв'язків, що робить старі уявлення про функціонування системи непридатними для розв'язання нагальних завдань сьогодення. Практичні рекомендації стають дедалі більше неадекватними ситуації та призводять до результатів, які не збігаються з очікуваними, а часто навіть суперечать їм [2, с. 7]. Наприклад, голова ФРС США Бен Бернанке зауважує, що вигоди й втрати від застосування нетрадиційних грошово-кредитних заходів невідомі, а члени ФРС визнають, що наслідки політики кількісного пом'якшення можуть бути протилежними їхнім очікуванням. Усе це зумовлює необхідність проведення передусім фундаментальних економічних досліджень, пошуку нових теоретичних підходів, здатних озброїти суспільство адекватним розумінням процесів, що відбуваються в монетарній сфері, й ефективним інструментарієм впливу на них.

ВИСНОВКИ

З огляду на усе викладене вище можна зробити такі висновки. Політика кількісного пом'якшення та інші нетрадиційні методи грошово-кредитної політики мають вагомі короткострокові вигоди, проте непередбачувані наслідки в довгостроковому періоді. Вона сприяє зростанню фінансових ринків (хоча кожен наступний етап є менш ефективним за попередній), проте не вирішує структурних проблем ані американської, ані світової економіки

загалом, не дає змоги відмовитися від кредитного “накачування” сукупного попиту, не зменшує дефіцити держбюджетів (тобто не впливає на ті диспропорції, які, власне, й викликали кризу). Така політика призводить до зростання волатильності фінансових ринків та їх ризикованості.

Вихід із кількісного пом'якшення, так само, як і політика нульової відсоткової ставки, є небезпечними процесами. Занадто швидкий вихід призведе до обвалу реального сектору економіки, а надто повільний вихід спочатку створить величезну “бульбашку”, а потім спричинить крах фінансової системи. Таким чином, **у глобальній економіці триває період невизначеності й посиленої нестабільності**, в результаті чого відбуватимуться системні зрушення у світовій фінансовій архітектурі. □

Література

1. Барановський О. І. Фінансові кризи: передумови, наслідки і шляхи запобігання: Монографія. — К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. — 754 с. — Р. 2 “Економіка “мильних бульбашок”.
2. Гриценко А. А. Політична економія: актуалізація проблематики, методологічний потенціал і сполученість з інституціоналізмом // Економічна теорія. — 2012. — № 1. — С. 5—20.
3. Долговой пузырь на грани взрыва. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://woc-org.com/index.php?name=pressa>.
4. Из облигационных фондов вывели беспрецедентную сумму \$80 млрд. — [Електронний ресурс]. — Режим до-

ступу: <http://www.weltrade.ru/analytics/articles/42344/>.

5. Національний банк України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

6. Перспективы развития мировой экономики. Бюллетень МВФ. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.imf.org>.

7. Світовий банк. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.worldbank.org>.

8. Федеральна резервна система США. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.federalreserve.gov>.

9. Bloomberg. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bloomberg.com>.

10. Monetary Policy report / Chairman Ben S. Bernanke / Report to the Congress Before the Committee on Financial Services, U.S. House of Representatives, Washington, D.C. / July 17, 2013. — 60 с. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/mpr_default.htm.

11. MSCI. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.msci.com>.

12. Standard & Poor's. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.standardandpoors.com>.

13. World Federation of Exchanges (WFE). — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.world-exchanges.org>.

14. 83rd BIS Annual Report 2012/2013. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/arpdf/ar2013e.htm>.

Фойє Національного банку України.

Фото Владислава Негребецького.

Хроніка/

Модернізація НСМЕП: безготівкові платежі виконуватимуться відповідно до відкритих міжнародних стандартів

З нагоди реалізації пілотного проекту з упровадження роботи центрального маршрутизатора та розрахунково-клірингового центру в рамках модернізованої Національної системи масових електронних платежів (НСМЕП) у Національному банку України відбулася прес-конференція за участі керівництва центрального банку. Основна мета модернізації національної платіжної системи – гарантування надійних, безпечних, швидких і зручних безготівкових розрахунків для широкого кола користувачів.

On the occasion of the realization of the pilot draft on implementation of the central router and putting into operation the clearing center in the framework of modernization of the National System of Mass Electronic Payments (NSMEP), the press-conference with participation of NBU officials was held in the central office of the National Bank of Ukraine. Guaranteeing of reliable, safe, quick and convenient non-cash settlements for a wide circle of customers is the key target of the modernization of the national payment system.

Голова Національного банку України **Ігор Соркін** наголосив, що Національний банк України проводить послідовну політику, спрямовану на розвиток безготівкових розрахунків у рамках національної платіжної системи. Оскільки 93% операцій з картками українських банків є локальними, тобто розрахунки відбуваються в межах країни, розвиток національного платіжного інструментарію вельми перспективний. Це також має стратегічне значення для розвитку банківської системи України. “Упевнений, що за безготівковими розрахунками – майбутнє. Ми рухаємося вперед відповідно до основних світових тенденцій. Якщо у 2011 році частка безготівкових платежів в Україні становила 8.1% від загальної суми операцій, то за три квартали 2013 року цей показник сягнув 16.7%. Така динаміка свідчить про правильність дій та заходів, які вживає Національний банк України спільно з іншими учасниками платіжного ринку”, – зазначив Ігор Соркін.

У ході реалізації політики розвитку безготівкових розрахунків у 2012 році було затверджено Стратегічну програму розвитку безготівкових платежів в Україні на 2012–2014 рр. Ключовими завданнями цієї програми є модернізація національної карткової системи НСМЕП на базі відкритих міжнародних стандартів, впровадження центрального маршрутизатора та розрахунково-клірингового центру, який є технологічною платформою для обробки міжбанківських

Голова НБУ Ігор Соркін окреслив перспективи розвитку національної платіжної системи.

карткових операцій. Маршрутизатор забезпечить розрахунки платіжними картками НСМЕП у межах України та сприятиме реалізації державних проєктів у багатьох сферах суспільної життєдіяльності – соціального захисту населення, освіти, охорони здоров'я. Тобто цей інструмент буде універсальним ідентифікаційно-платіжним засобом, що дасть змогу використовувати платіжну картку НСМЕП для ідентифікації громадянина в органах соціального захисту, вести облік нарахованих та отриманих соціальних пільг, компенсацій та дотацій, а також здійснення виплати соціальної допомоги.

Директор Генерального департаменту інформаційних технологій та платіжних систем Національного банку України **Наталія Синявська** зазначила, що модернізація національної карткової системи є визначною подією, вона гарантуватиме еконо-

мічну безпеку держави при проведенні незалежної політики розвитку безготівкових розрахунків. 30 вересня 2013 року Національним банком завершено пілотний проєкт з упровадження діяльності центрального маршрутизатора розрахунково-клірингового центру. До цієї системи було підключено шість банків – Ошадбанк, Укрексімбанк, Укргазбанк, Дельтабанк, Імексбанк та банк “Хрещатик”. Вони успішно пройшли випробування роботи в системі, на їхньому досвіді будуть апробовані механізми підключення інших фінансових установ.

Банки, які виявлять бажання приєднатися до розрахунково-клірингового центру та працювати в рамках оновленої НСМЕП, матимуть змогу використовувати власні процесингові центри, а банкам, котрі їх не мають, центробанк надасть спеціальні технологічні рішення шляхом підключення

до власного процесингового центру НБУ. Завдяки цьому банки без додаткових інвестицій долучатимуться до програм випуску й обслуговування платіжних карток. Приєднуючись до оновленої системи, банк отримає не лише додаткові платіжні інструменти, якими зможе доповнити свій перелік продуктів, а й конкурентні переваги, зокрема суттєву оптимізацію витрат на обслуговування внутрішньоукраїнських трансакцій. Тарифна політика Національного банку є прозорою та зрозумілою для банківської спільноти. Вартість обслуговування розрахунків у межах України буде значно нижчою, ніж вартість аналогічних послуг міжнародних платіжних систем. Також доступними є тарифи на приєднання до системи та підключення до центрального маршрутизатора, це дає змогу навіть невеликому банку розпочати власний картковий бізнес на базі НСМЕП.

Завдяки переходу системи на відкриті міжнародні стандарти вся мережа банкоматів може бути використана для виконання платежів без додаткових інвестицій. Також НБУ пропонує ефективні механізми у сфері гарантування безпеки платежів, які викону-

ватимуться засобами центрального маршрутизатора, що дасть змогу значно зменшити терміни розгляду спірних питань та мінімізувати втрати банків і держателів карток від шахрайства. Завдяки модернізації національної карткової системи громадяни отримають безпечний, зручний та ефективний засіб розрахунків, використання якого буде доступним для мільйонів користувачів. Його функціональність розширять від класичних продуктів до інноваційних засобів доступу до банківських рахунків, зокрема — безконтактних платежів, мобільних платіжних інструментів, що задовольнятимуть потреби населення. Використання національних карткових технологій дасть змогу забезпечити збільшення частки безготівкових платежів, а також реалізувати потенціал карткових технологій у соціальній та інших сферах.

Позицію Національного банку України також підтримують професійні об'єднання банкірів. Як наголосив виконавчий директор Незалежної асоціації банків України **Сергій Мамедов**, міжнародний досвід свідчить про те, що національні платіжні системи успішно розвиваються та швид-

ко збільшують обсяги платежів у багатьох країнах. Наприклад, у Китаї національна платіжна система “Чайна Юніонпей” у 2012 році посіла перше місце у світі за кількістю емітованих карток — 3.4 млрд. шт., у Південній Кореї частка карток національної платіжної системи становить 46%, у Білорусі — 47%, в Італії — 40%, у Данії — 77%. У банківській системі України є попит на використання внутрішньодержавної платіжної системи, адже для фінансових установ це також зручно. Впровадження відкритих міжнародних стандартів дасть змогу банкам переходити в НСМЕП оперативно і з мінімальними витратами.

Отже, розвиток внутрішньодержавної платіжної системи та її перехід на міжнародні стандарти дасть змогу банкам розвивати новітні платіжні інструменти, заощаджуючи при цьому кошти на їх обслуговування. Водночас клієнти банків отримають надійний і захищений універсальний інструмент — багатофункціональну картку НСМЕП.

Роман Підвисоцький,

“Вісник НБУ”.

Фото надано прес-службою НБУ.

Банкноти України/

Поповнення готівково-грошового обігу банкнотою номіналом 200 гривень у листопаді 2013 року

Готівково-грошовий обіг в Україні, починаючи з 1 листопада 2013 року, поповнено банкнотою номіналом 200 гривень 2013 року випуску. Це здійснено на підставі постанови Правління Національного банку України від 15 березня 2013 року № 92 з метою забезпечення готівкового обігу, відповідно до статей 34 і 35 Закону України “Про Національний банк України” та у зв'язку з призначенням на посаду Голови Національного банку України Соркіна І. В.

Банкноти гривні 2013 року виготовлення вводяться в

обіг у межах планового випуску, їх дизайн не відрізняється від дизайну банкнот гривні відповідних номіналів зразка 2003 та наступних років випуску, окрім зазначеного на них року випуску — 2013 та підпису Голови Національного банку України.

Нагадаємо, банкноти номіналом 5 гривень 2013 року випуску поповнили обіг з 1 червня, а номіналами 10 і 50 гривень — з 1 вересня поточного року.

БАНКНОТА НОМІНАЛОМ 200 ГРИВЕНЬ

Лицьовий бік

Зворотний бік

Дослідження/

Ольга Вовчак

Завідувач кафедри банківської справи
Університету банківської справи
Національного банку України,
доктор економічних наук, професор
E-mail: vovchak.olga@meta.ua

Наталія Меда

Доцент кафедри банківської справи
Університету банківської справи
Національного банку України,
кандидат економічних наук
E-mail: nmeda@ukr.net

Модернізація підходів до оцінки кредитоспроможності позичальників банків

У статті розглянуто сучасні підходи до визначення сутності поняття “кредитоспроможність”, наведено порівняльну характеристику існуючих зарубіжних та вітчизняних методик оцінки кредитоспроможності. Окреслено ключові етапи процесу оцінки кредитоспроможності позичальника банком на основі використання внутрішніх рейтингових систем.

The article considers modern approaches to the definition of the intention “creditworthiness”. The authors give comparative description of existing foreign and domestic methods for creditworthiness assessment and present key stages of the process of assessment of borrower’s creditworthiness by a bank with the use of internal rating systems.

Ключові слова: кредитоспроможність, кредитоспроможність позичальника, методика оцінки кредитоспроможності, кредитний рейтинг, підхід до використання внутрішньої рейтингової оцінки.

Key words: creditworthiness, borrower’s creditworthiness, methods for creditworthiness assessment, credit rating, internal rating-based approach.

Сучасний етап розвитку економіки України супроводжується помітними змінами у кредитній сфері, у результаті чого зростає роль і посилюється вплив кредиту на процес відтворення і розвитку економіки, що потребує перегляду низки важливих теоретичних положень у кредитних відносинах, додаткового розроблення та глибшого осмислення цього складного явища. Кризові явища в економіці та банківській системі країни спричинили погіршення платоспроможності суб’єктів господарської ді-

яльності, що негативно вплинуло на погашення ними кредитів та призвело до зростання проблемної заборгованості банків. Це, в свою чергу, потребує розробки та вдосконалення як теоретичних, так і практичних аспектів оцінки клієнтів банку щодо їх кредитоспроможності та є надзвичайно важливим завданням для вітчизняних банків в процесі здійснення ними кредитної діяльності.

Сучасні підходи та проблемні аспекти оцінки кредитоспроможності позичальників ґрунтовно розглянуто

в працях вітчизняних учених у галузі банківської справи, зокрема О.В.Дзюблюка, Л.В.Кузнецової, Б.Л.Луціва, В.І.Міщенко, А.М.Мороза, А.А.Пересади, С.К.Реверчука, Л.О.Примостки, М.І.Савлука, Т.С.Смовженко, О.О.Терещенка та інших науковців. Значний внесок у розробку питань оцінки кредитоспроможності позичальників зробили й сучасні зарубіжні вчені: Е.Брігхем, Л.Гапенські, П.Роуз, Дж. Ф.Сінкі. Проте через наслідки кризових явищ у банківській сфері, а також із урахуванням тенденцій остан-

ніх років щодо розвитку національної економіки загалом проблему оцінки кредитоспроможності не можна вважати достатньо дослідженою, оскільки й досі в теорії і практиці немає єдиного підходу до визначення системи показників, які комплексно характеризували б кредитоспроможність позичальника – клієнта банківської установи. Зокрема, потребують уточнення і концептуального осмислення сутності понять “кредитоспроможність” та “кредитоспроможність позичальника”, визначення та структуризації основних етапів процесу оцінки кредитоспроможності з урахуванням сучасних Базельських вимог щодо подальшого розвитку банківської системи, а також модернізація методичних підходів до такої оцінки.

Метою нашої статті є узагальнення сучасних підходів до використання методик оцінки кредитоспроможності позичальників банків та розроблення модернізованої схеми такої оцінки на основі використання системи внутрішніх кредитних рейтингів.

СУТНІСТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА

Надання кредитів чи здійснення проектного фінансування передбачає як необхідну умову оцінку кредитоспроможності позичальника. Ця процедура є обов’язковою, а її результати істотно впливають на ефективність кредитної діяльності банку. Для позичальника оцінка його кредитоспроможності також важлива, оскільки від її результату залежить, чи надасть банк йому кредит і в якому обсязі. Зазвичай вирішенням проблеми є визначення відповідної методики, яка даватиме змогу банку найбільш реально оцінювати кредитоспроможність позичальників.

Для з’ясування сутності самого поняття “кредитоспроможність” звернемося насамперед до нормативних документів. Так, згідно з Положенням Національного банку України “Про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків” під кредитоспроможністю пропонується розуміти наявність у позичальника/контрагента банку передумов для отримання кредиту та його здатність повернути кредит і відсотки за ним у повному обсязі та в обумовлені

договором строки [1]. Схоже визначення кредитоспроможності дають у своїй праці М.Д.Білик та Н.М.Приюток: “кредитоспроможність – це спроможність клієнта в повному обсязі та у визначений кредитною угодою строк розраховуватися за своїми борговими зобов’язанням” [2]. “Словник-посібник економічних термінів” визначає кредитоспроможність як наявність передумов для отримання кредиту позичальником та спроможність повернути його в повному обсязі у встановлений термін [3]. Подібне тлумачення поняття “кредитоспроможність” надають О.О.Терещенко та А.М.Поддєрьогін [4, 5]. І.О.Бланк вважає, що кредитоспроможність – це система умов, що визначають спроможність підприємства залучати позиковий капітал і повертати його в повному обсязі у передбачені терміни [6]. На думку ж О.Я.Стойко, кредитоспроможність – це якісна оцінка позичальника, яку банк дає при розгляді питання про можливість і умови кредитування і яка дає змогу передбачити ймовірність своєчасного повернення позичок та їх ефективного використання [7]. Згідно з “Економічною енциклопедією” кредитоспроможність визначається як сукупність фінансових і матеріальних можливостей одержання і сплати кредиту в установлені терміни і в повній сумі [8].

Враховуючи наведені вище визначення, сформулюємо основні ознаки, що розкривають сутність поняття “кредитоспроможність”. Отже, кредитоспроможність – це:

- необхідна передумова чи умова отримання кредиту;
- здатність позичальника залучати позиковий капітал;
- готовність і здатність повернути борг;
- можливість використовувати кредит за цільовим призначенням згідно з умовами кредитного договору;
- можливість своєчасного погашення боргових зобов’язань (реальне повернення кредиту).

Таким чином, під кредитоспроможністю позичальника у рамках нашого дослідження ми розуміємо здатність позичальника акумулювати грошові потоки, достатні для своєчасного погашення боргових зобов’язань відповідно до заздалегідь узгодженого графіка повернення кредитних коштів і сплати відсотків. При цьому кредитоспроможність позичальника – юридичної особи формується як результат його економічної діяльності і відображає, наскільки якісно юридична особа управляє власними фінансовими ресурсами, раціонально поєднує використання власних та позикових коштів і ефективно вкладає свій капітал. Кредитоспроможність же фізичної особи заснована на співвідношенні запитуваної суми позики та особистого доходу позичальника, загальній оцінці його фінансового стану і вартості майна, складу сім’ї, особистих характеристиках, вивченні кредитної історії.

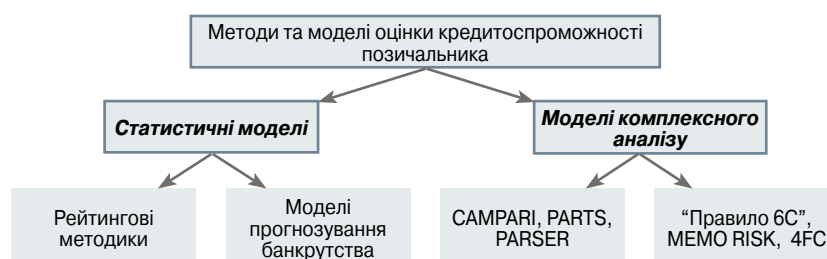
ТРАДИЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА МОДЕЛІ ОЦІНКИ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА

Багатогранність підходів до визначення сутності кредитоспроможності позичальника зумовлює існування різноманітних методик її оцінки. На схемі 1 наведено узагальнену класифікацію методів і моделей оцінки кредитоспроможності позичальників, які зазвичай застосовують зарубіжні банківські установи.

Наведена вище класифікація методів і моделей оцінки кредитоспроможності позичальників побудована за поділом усіх методів на такі дві групи:

- статистичні моделі оцінки, які базуються на методах бальної оцінки (рейтингові методики) і моделі прогнозування банкрутств (базуються на множинному дискримінантному аналізі (MDA – Multiple Discriminate Analysis));
- моделі комплексного аналізу (на основі “напівемпіричних” мето-

Схема 1. Класифікація методів і моделей оцінки кредитоспроможності позичальників

Джерело: побудовано авторами на основі [9].

дологій, котрі базуються на експертних оцінках аналізу економічної доцільності надання кредиту: “правила шести С”, КАМПАРИ (CAMPARI), ПАРТС (PARTS), ПАРЗЕР (PARSER) та ін.) [9].

Особливістю останніх є те, що в рамках комплексних моделей аналізу можливе використання як кількісних, так і якісних характеристик позичальника, які використовуються у зарубіжній банківській практиці (див. таблицю 1).

Зазначимо, що, незважаючи на значну кількість спільних рис, існуючі моделі відрізняються одна від одної кількістю показників, які застосовуються як складові загального рейтингу позичальника, а також різними методиками складання характеристик та визначення їх пріоритетності.

Науковий аналіз моделей оцінки кредитоспроможності позичальників, використовуваних у сучасній зарубіжній банківській практиці, свідчить про всебічну і комплексну оцінку позичальника. Вони ефективні тим, що економлять час кредиторам для аналізу кредитних заявок та бізнес-планів, ухвалення рішень щодо прийняття кредитної заявки тощо.

Вивчення вітчизняної банківської практики засвідчило, що більшість банків використовує так званий тра-

диційний підхід до оцінки кредитоспроможності позичальника, який полягає у застосуванні стандартних аналітичних методів: горизонтального та вертикального аналізу, трендового і порівняльного аналізу, аналізу відносних показників, що здійснюються на основі фінансової звітності позичальників. Застосовувані на практиці вітчизняними банками методи оцінки кредитоспроможності за сукупністю показників, що характеризують фінансовий стан (здатність своєчасно погасити борги і структура капіталу) позичальника, містять систему фінансових коефіцієнтів. Такий підхід передбачає вивчення простих функціональних зв'язків між окремими позиціями фінансової звітності на основі обчислення певної вибірки показників (коефіцієнтів) та їх подальшому аналізі, який зазвичай проводиться таким чином:

а) порівняння фактичних показників із встановленими нормативами (*нормативний метод*);

б) порівняння коефіцієнтів аналізованого підприємства з аналогічними показниками інших підприємств цієї ж галузі (*порівняльний аналіз*);

в) порівняння коефіцієнтів аналізованого підприємства з аналогічними показниками фірм — провідних у даній галузі (*бенчмаркінг*).

Як свідчить банківська практика, метод коефіцієнтів простий у використанні та не потребує спеціального інформаційного забезпечення, однак має значні вади, зокрема:

- нормативні значення окремих показників зазвичай не мають практичного обґрунтування;

- оціночні коефіцієнти є недостатніми для виявлення рівня конкурентоспроможності загалом, тож не враховують усі параметри, що впливають на кредитний ризик;

- відсутність єдиного класифікатора кредитоспроможності й надійності підприємств;

- недостатній рівень об'єктивності показників звітності через можливість маніпулювання показниками на вищих рівнях керівництва з метою “поліпшення” балансу.

Отже, можемо зробити висновок про досить низьку якість існуючих в Україні методик оцінки кредитоспроможності позичальників банків, підтвердженням чому є зростання частки проблемних кредитів у кредитних портфелях вітчизняних банків (див. таблицю 2). Вже упродовж чотирьох років проблемні кредити становлять 5.9—7.2% від кредитного портфеля банків України. На 01.09.2013 р. частка простроченої заборгованості у кредитному портфелі

Таблиця 1. Комплексні моделі оцінки кредитоспроможності позичальників, що використовуються у світовій практиці

ПАРЗЕР (PARSER)	КАМПАРИ (CAMPARI)	МЕМО РІСК (MEMO RISK)	4 ЕФ СІ (4 FC)	ПАРТС (PARTS)	Правило 6 С (6C)	Значення елемента
Особа (Person)	Репутація (Character)	Управління (Management)	Якість управління (Management quality)		Репутація (Character)	Характеристика або репутація позичальника (його особисті якості)
		Досвід (Experience)				Досвід позичальника у бізнесі
		Ринок (Market)	Динаміка послуг (Industry dynamics)		Умови (Conditions)	Економічна кон'юнктура для бізнесу позичальника та її перспективи
Забезпечення (Security)	Страховання (Insurance)	Забезпечення (Security)	Втілення забезпечення (Security realization)	Забезпечення (Security)	Додаткове забезпечення (Collateral)	Забезпечення, можливість реалізації застави, спосіб страхування кредитного ризику
		Контроль (Control)			Контроль (Control)	Контроль за виконанням умов кредитного договору
		Операції (Operations)	Фінансовий стан (Financial condition)		Капітал (Capital)	Капітал позичальника, майно, величина акціонерного капіталу
	Платоспроможність (Ability)				Спроможність (грошовий потік) (Capacity (Cash flow))	Спроможність клієнта повернути кредит
Виплата (Repayment)	Виплата (Repayment)	Виплата (Repayment)		Виплата (Repayment)		Повернення позичальником заборгованості (основного боргу та відсотків)
Доцільність (Expediency)	Маржа (Margin)	Відсоток (Interest)				Очікувана банком дохідність (маржа) кредитної операції, винагорода банку (відсоткова ставка) за ризик надання кредиту
Обсяг (Amount)	Обсяг (Amount)			Обсяг (Amount)		Обґрунтування суми кредиту
Оплата/заробітна плата (Remuneration)	Мета (Purpose)			Мета (Purpose)		Доцільність надання кредиту
				Термін (Term)		Термін надання кредиту

Джерело: [10].

вітчизняних банків становила 6.05%, що в 6 разів більше, ніж на 01.01.2008 р.

Водночас у 2013 році простежується тенденція до скорочення частки проблемних кредитів, зокрема станом на 01.01.2013 р. вона знизилася до 6.00% порівняно з 01.01.2011—01.01.2012 рр. (відповідно 7.22% та 6.33%). Прострочена заборгованість за кредитами у банківській системі України станом на 01.09.2013 р. зросла на 0.05%, або на 2.76 млн. грн. порівняно з початком року (див. графік).

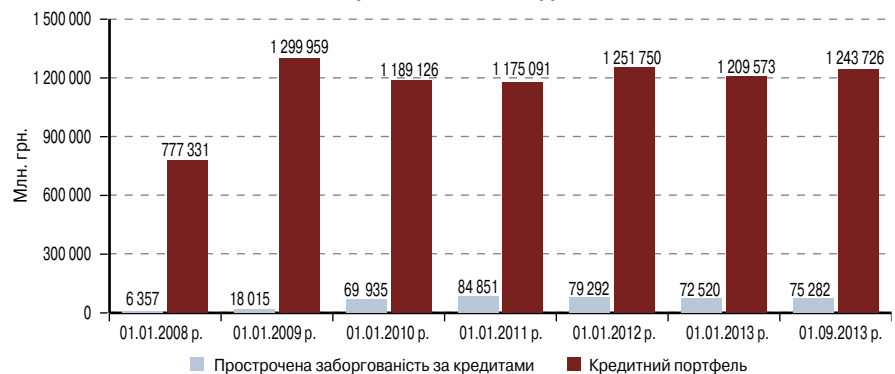
Отже, результати оцінювання кредитоспроможності за чинними методиками не дають об'єктивної інформації для прийняття зважених і обґрунтованих фінансових рішень, а використовуються лише для цілей виконання вимог нормативних актів та формування обов'язкових резервів [12].

Крім того, нині в Україні немає єдиної стандартизованої методики оцінки кредитоспроможності. Причини цього, на нашу думку, є:

- історично сформовані практичні підходи до оцінки кредитоспроможності позичальника та особливості індивідуальної культури кредитування;
- консервативність поглядів вітчизняних банків щодо вибору інструментарію оцінки кредитоспроможності позичальника;
- недостатність кваліфікованого персоналу банків, здатного ефективно впровадити в бізнес-процеси банку сучасні методи та моделі оцінки кредитоспроможності позичальників;
- недосконалість законодавчо-нормативної бази, яка змушує банки довільно вибирати порівняльні величини фінансових показників у відповідних видах діяльності, визначати сукупність таких показників тощо.

Водночас механічне перенесення зарубіжного досвіду оцінки кредитоспроможності для вітчизняних позичальників є недоцільним з огляду на специфіку наших підприємств, зокрема на відмінності в їх фінансовій звітності та обліку.

Графік. Динаміка обсягів кредитного портфеля та простроченої заборгованості банків України впродовж 2008–2013 рр.

Джерело: побудовано авторами за даними офіційного сайту НБУ.

МОДЕРНІЗОВАНА СХЕМА ОЦІНКИ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОЇ РЕЙТИНГОВОЇ ОЦІНКИ

Стимулом для вітчизняної банківської системи до переходу на міжнародні стандарти оцінювання кредитних ризиків згідно з вимогами Базеля II та нормативними актами ЄС, а, отже, і на міжнародну систему оцінювання кредитоспроможності позичальників можна вважати прийняття “Положення про формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями”, затвердженого Постановою Правління НБУ від 25.01.2012 р. № 23. Цим документом запроваджено систему рейтингової класифікації для оцінювання кредитних ризиків позичальників — юридичних осіб, яка є однією з ключових рекомендацій Базеля II. Визначення рейтингового класу позичальника має включати опис рівня ризику дефолту, що є типовим для позичальників цієї категорії, та критерії, які використовуються для цього рівня кредитного ризику. Згідно з Базелем II результати оцінки кредитоспроможності позичальника необхідні для розрахунку достатності капіталу банку.

Відповідно до частини 4 додатка 7 Директиви Європарламенту “рейтингова система” включає всі методи, процеси, заходи контролю, збір даних та інформаційні технології, які забезпечують оцінювання кредитного ризику, віднесення вимог до класів за ступенем кредитного ризику чи до пулів (рейтингів), а також кількісний аналіз дефолту та показників збитку для рівних типів вимог (ризикової ураженості) [13].

Для оцінки кредитоспроможності позичальника Базельський комітет рекомендує застосовувати підхід щодо використання внутрішньої рейтингової оцінки, яка базується на побудові кредитних рейтингів (internal ratings-based approach, IRB).

Згідно з положеннями Базеля II система внутрішнього рейтингування для оцінки кредитних ризиків має відповідати таким основним вимогам:

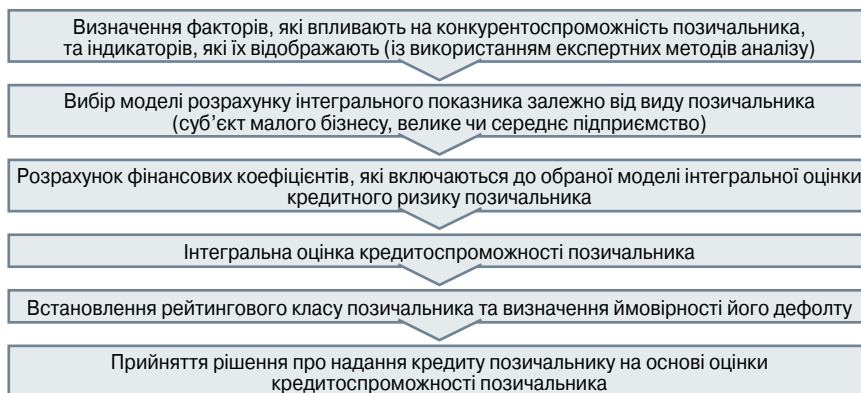
- забезпечувати обґрунтоване оцінювання дебітора, диференціацію ризику, точні та послідовні кількісні оцінки ризику;
- виконувати важливу функцію в управлінні ризиками та у процесі прийняття кредитних рішень, а також виконувати корпоративні функції управління кредитної установи;
- кредитна установа повинна мати відділ контролю кредитних ризиків, який відповідає за її рейтингові системи і є незалежним від небажаного впливу;

Таблиця 2. Динаміка обсягу та частки простроченої заборгованості банків України станом на 01.01.2008 – 01.09.2013 рр.

Показник	01.01.2008 р.	01.01.2009 р.	01.01.2010 р.	01.01.2011 р.	01.01.2012 р.	01.01.2013 р.	01.09.2013 р.
Прострочена заборгованість за кредитами, млн. грн.	6 357	18 015	69 935	84 851	79 292	72 520	75 282
Кредити надані, млн. грн.	485 368	792 244	747 348	755 030	825 320	815 327	844 552
Довгострокові кредити, млн. грн.	291 963	507 715	441 778	420 061	426 430	394 246	399 174
Частка простроченої заборгованості в кредитному портфелі банку, %	0.82	1.39	5.88	7.22	6.33	6.00	6.05

Джерело: побудовано авторами на основі [10].

Схема 2. Модернізована схема оцінки кредитоспроможності позичальника на основі використання системи внутрішньої рейтингової оцінки

— банк збирає та зберігає всю необхідну інформацію для забезпечення ефективної підтримки процесів вимірювання кредитного ризику й управління ним;

— банк документально обґрунтовує сутність власних рейтингових систем та методологію її розроблення, а також самостійно оцінює ці системи [12].

Отже, кредитний рейтинг є тим інтегральним значенням, яке дасть змогу врахувати як кількісні, так і якісні параметри кредитоспроможності позичальника. В сучасних умовах, за яких зовнішнє рейтингування для більшості підприємств є занадто дорогим, а, отже, і недоступним, використання внутрішньої системи рейтингової оцінки кредитоспроможності позичальників є цілком виправданим.

Таким чином, можемо зробити висновки, що рейтингові системи нині є новітнім підходом до оцінки кредитоспроможності позичальника. Присвоєння кредитного рейтингу вже не є основною метою оцінки кредитоспроможності, а лише одним із етапів такої оцінки. Кінцевим результатом оцінки кредитоспроможності позичальника є показник вірогідності дефолту позичальника. Отже, на сучасному етапі розвитку банківської діяльності з урахуванням досвіду європейських країн основним показником оцінки кредитоспроможності має бути не кредитний рейтинг позичальника як такий, а визначення ймовірності дефолту позичальника, що відповідає певному рейтинговому класу.

Із урахуванням розглянутих підходів нами пропонується така послідовність етапів оцінки кредитоспроможності позичальника на основі використання системи внутрішньої рейтингової оцінки (див. схему 2).

Основна проблема розробки вну-

трішніх рейтингових моделей пов'язана з потребою накопичення значного обсягу первинної інформації для визначення рівня ризику дефолту за кожним із позичальників. Для налагодження систем внутрішнього рейтингування банки повинні документувати кількість дефолтів за окремими класами у розрізі окремих звітних періодів. Таким чином, перехід на рейтингову систему оцінювання кредитоспроможності передбачає формування бази даних щодо фінансового стану позичальника.

Вважаємо, що застосування запропонованих підходів щодо вдосконалення процесу кредитування на етапі оцінки кредитоспроможності позичальника дає змогу уніфікувати процедуру такої оцінки, на цій основі підвищити ефективність управління кредитними ризиками банку, що забезпечить необхідну стабільність його роботи.

ВИСНОВКИ

Оцінка кредитоспроможності, тобто здатності позичальника акумулювати грошові потоки, достатні для своєчасного погашення боргових зобов'язань відповідно до заздалегідь узгодженого графіка повернення кредитних коштів і сплати відсотків, є важливим етапом оцінки кредитних ризиків банків. Використання рейтингового підходу до оцінки кредитоспроможності позичальника дає можливість здійснити якісну оцінку кредитоспроможності позичальника, а, отже, досягти зниження кредитних ризиків та підвищення якості кредитного портфеля банку.

Література

1. Постанова Правління Національного банку України "Про затвер-

дження Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків" № 27906.07.2000 м. Київ. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/>

2. Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2005. — 592 с.

3. Словник-посібник економічних термінів: Рос. — укр. — англ. / О.М.Дрозд, В.В.Дубічинський, А.С.Д'яков та ін.; За ред. Т.Р.Кияка. — К.: Вид. Дім "KM Academia". — 1997. — 264 с.

4. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / О.О.Терещенко, Я.І.Невмержицький, А.П.Куліш та ін.; за заг. ред. О.О.Терещенка. — К.: КНЕУ, 2006. — 312 с.

5. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін. 3-тє вид., перероб. та доп. — К.: КНЕУ, 2008. — 460 с.

6. Бланк І. О. Словник-довідник фінансового менеджера. — К.: "Ніка-Центр", 1998. — 480 с.

7. Стойко О. Я. Банківські операції: підруч. — К.: Лібра, 2003. — 252 с.

8. Економічна енциклопедія.— [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://slovopedia.org.ua/38/53402/381069.html>.

9. О.С.Кривоконь, І.М.Буряк Організаційні аспекти аналізу кредитоспроможності підприємств-позичальників. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=1223>

10. Оцінка кредитоспроможності та інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання: монографія / А.О.Єніфанов, Н.А.Дехтяр, Т.М.Мельник, І.О.Школьник та ін.: за ред. д-ра екон. наук А.О.Єніфанова. — Суми: УАБС НБУ, 2007. — 286 с.

11. Моніторинг основних макроекономічних показників та рейтингів України // Стратегічні оцінки.— № 178. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.kuchma.org.ua/ico/monitoring/9806/>

12. Терещенко О. Нові підходи до оцінки кредитоспроможності позичальників — юридичних осіб / О.Терещенко // Вісник Національного банку України. — 2012. — № 1. — С. 26—30.

13. Терещенко О. Оцінка кредитних ризиків: відповідність новацій НБУ міжнародній практиці / О.Терещенко // Вісник Національного банку України. — 2012. — № 9. — С. 4—8.

УДК: 336.78

Дослідження/

Василь Башко

Кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник
відділу управління державним боргом
Академії фінансового управління
Міністерства фінансів України
E-mail: bashko@ecofin.org.ua

Прогнозування процентних ставок ОЗДП України

Досліджено основні чинники, що впливають на відсоткові ставки за облігаціями зовнішньої державної позики (ОЗДП) на вторинному ринку. Встановлено, що до таких факторів належать ліквідність на міжнародних ринках капіталу, рівень державних запозичень. Обґрунтовано параметри цієї залежності та здійснено прогнозне оцінювання відсоткових ставок державних запозичень на зовнішніх фінансових ринках у 2014 році.

The article investigates key factors affecting yields of external government bonds on the secondary market. The author attributes liquidity on international capital markets and a level of government borrowings to these factors, grounds characteristics of the relationship, and makes a forecast of interest rates on government borrowings on external financial markets in 2014.

Ключові слова: облігації державної позики, відсоткові ставки, ліквідність, міжнародний ринок позикових капіталів, державні запозичення, відсоткова ставка.

Key words: government bonds, yields, liquidity, international capital market, government borrowings, interest rate.

В Україні за рахунок запозичень на зовнішніх фінансових ринках покривається в середньому 50% від потреб фінансування державного бюджету. В умовах нестабільності на зовнішніх фінансових ринках доступ на ці ринки суттєво ускладнюється, що впливає на вартість обслуговування зовнішнього боргу і зумовлює необхідність пошуку інших джерел фінансування державного бюджету. Тому дослідження факторів формування процентних ставок за ОЗДП є вельми актуальним для прийняття обґрунтованих рішень у сфері управління державним боргом і фінансування бюджету з мінімальними втратами та ризиками.

Фактори, котрі визначають відсоткові ставки за державними запозиченнями, досліджували такі вітчизняні вчені, як О.І.Барановський, Т.І.Богдан, В.В.Козюк, С.В.Кульпінський, С.М.Марченко [1] та інші. Серед зарубіжних дослідників цього питання варто акцентувати увагу на працях Т.Погосяна (T.Poghosyan) [2], А.Афон-

со (A.Afonso) [3], Дж. Грубера (J.W.Gruher) та С.Каміна (S.B.Kamin) [4]. Результатом цієї статті є поєднання узагальнених напрацювань вітчизняних науковців та статистичних даних про показники ліквідності на міжнародному фінансовому ринку.

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ДОХІДНІСТЬ ОЗДП

Процентні ставки за суверенними борговими зобов'язаннями країн, що розвиваються, на міжнародних ринках капіталів формуються на основі кількох ключових складових.

1. Премія за ліквідність. За нормальних умов, коли фінансові ринки є достатньо ліквідними, премія за ліквідність зменшується, призводячи до зменшення спреда між дохідністю фінансових інструментів інвестиційної та спекулятивної категорій. Натомість у кризові періоди, незалежно від обсягу пропозиції цих зобов'язань, а також фінансового стану по-

зичальників — країн, що розвиваються, дохідність за цими інструментами зростає в експоненційній залежності відповідно до зростання потреби фінансових ринків на високоліквідні інструменти. Попит на такі інструменти, наприклад, державні зобов'язання США, а відповідно позитивна премія за ліквідність, можуть бути настільки значними, що реальна ставка дохідності (із вирахуванням рівня інфляції) упродовж тривалого періоду може залишатися від'ємною. Міжнародні інвестори зазнають цих втрат свідомо, оскільки збитки від втрати ліквідності для них можуть виявитися значно більшими, ніж тимчасова втрата дохідності. У випадку зобов'язань спекулятивного класу цей процес відбувається в зворотному напрямі. Відповідно у кризові періоди міжнародні інвестори формують інвестиційний портфель з урахуванням того, що частина збитків, пов'язаних з інвестуванням у високоліквідні інструменти, покриватиметься за рахунок збільшення дохідності ін-

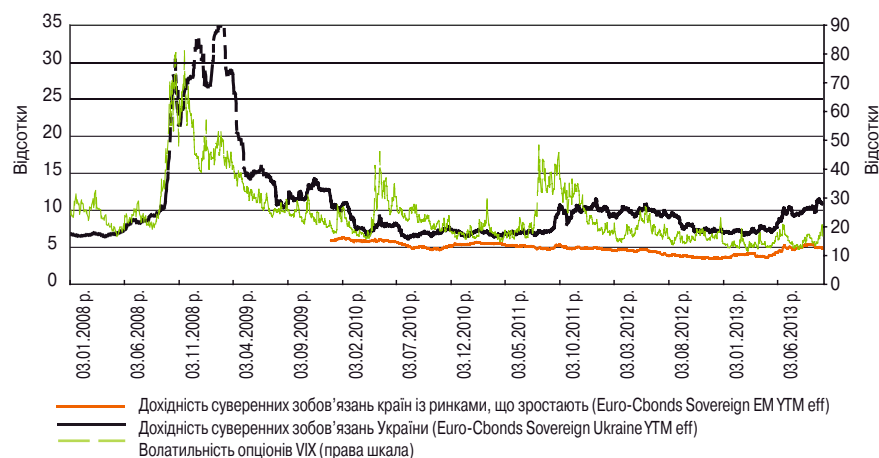
струментів спекулятивної категорії.

У багатьох випадках зростання спреда між зобов'язаннями інвестиційного та спекулятивного класу пов'язане з погіршенням якості останніх чи зростанням їх пропозиції. Головним чинником формування ліквідності фінансових інструментів є відносні обсяги їх обігу на фінансовому ринку, які залежать від обсягу боргових зобов'язань, представлених на фінансовому ринку. Чим більша частка емітованих фінансових інструментів, тим більша ймовірність того, що у випадку виникнення проблем із ліквідністю власник може їх реалізувати на фінансовому ринку, отримавши значно ліквідніші грошові засоби. І навпаки — дохідність за борговими зобов'язаннями країн, фінансове становище яких не викликає сумнівів щодо кредитоспроможності, внаслідок того, що вони є вельми рідкісними фінансовими інструментами, зростає. Тобто премія за ліквідність визначається інвесторами насамперед з урахуванням фінансового стану інших власників боргових зобов'язань, а також обсягу цих боргових зобов'язань: чим більша кількість власників боргових зобов'язань, тим більша ймовірність їх придбання та реалізації.

Якщо ж відбувається масштабна фінансова криза, як у 1930-х чи 2008—2009 роках, коли всі фінансові установи мають проблеми з ліквідністю, лише наявності великого обсягу зобов'язань на фінансовому ринку недостатньо. За таких умов ліквідність забезпечується за рахунок проведення необмеженої емісії світовими центральними банками, що емітують резервну валюту Федеральної резервної системи США (ФРС), Європейського центрального банку (ЄЦБ) з метою підтримання ліквідності ринку державних боргових зобов'язань та фінансових ринків загалом.

2. Премія за ризик дефолту. Це ризик, пов'язаний із фінансовим станом емітента, його спроможністю вчасно та в повному обсязі виконувати боргові зобов'язання. Для оцінки фінансового стану позичальника інвестори використовують цілий спектр показників. При цьому інтегральними показниками фінансового стану емітента за довгостроковими зобов'язаннями є відношення рівня державного боргу до ВВП. У короткостроковому періоді вагомими показниками є відношення валових запозичень або необхідного обсягу виконання зобов'язань перед кредиторами на відпо-

Графік 1. Ставки дохідності за державними облигаціями та індекс волатильності VIX

Джерела: [5, 6].

відний рік до ВВП.

3. Премія за ризик знецінення валюти, в якій здійснюються або до якої "прив'язані" виплати за борговими зобов'язаннями відносно реальних активів. Високий рівень інфляції в країнах — емітентах зазначених валют, зниження валютного курсу впродовж кількох років поспіль може бути сприйнято інвесторами як довгостроковий тренд і закладатися у дохідність фінансових інструментів або спонукати центральні банки, що їх емітують, проводити жорсткішу монетарну політику. У будь-якому випадку це призведе до зростання дохідності за фінансовими інструментами, виплати за якими здійснюються або прив'язані до зазначених валют. Упродовж фінансової кризи у 2008—2009 роках цей фактор не впливав на зростання дохідності за борговими зобов'язаннями, хоча в 1970—1980 роках він був визначальним (зокрема, дохідність за однорічними зобов'язаннями Казначейства США у вересні 1981 р. зросла до 17.31%, не кажучи вже про суверенні зобов'язання країн, що розвиваються).

Запозичення на зовнішніх ринках капіталів є вагомим джерелом фінансування державного бюджету, тому складання прогнозів щодо їх розвитку є необхідною передумовою планування структури державних запозичень та проведення ефективної боргової політики. Починаючи з червня 2013 року ставки за ОЗДП суттєво зросли. За даними інформаційного порталу Сбондс (Cbonds)¹, у червні середньозважена ставка дохідності євробондів України становила 8.7%,

у липні та серпні — по 9.6%, у вересні — 10.2% (див. графік 1).

ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ СТАВОК ОЗДП

Статистичні дані щодо котирувань ОЗДП України наявні з кінця 2002 року, що звужує перелік вхідних факторів, оскільки варієтність долара США впродовж 2002—2012 рр. щодо валют інших розвинутих країн змінювалася несуттєво. Пояснювальною змінною, що відображає зовнішню кон'юнктуру, є індекс волатильності на Чиказькій біржі аукціонів — VIX². Як бачимо на графіку 1, між цим показником та дохідністю суверенних євробондів України й інших країн зі зростаючим ринком є певна залежність. При цьому щодо України спостерігається ситуація, коли коефіцієнт волатильності та дохідність зростають практично одночасно, що відображає негативні очікування учасників ринку, а зниження ставки дохідності відбувається із певним запізненням. Зокрема, такий лаг спостерігався в першому півріччі 2009 року, а також упродовж перших трьох кварталів 2012 року.

У ролі змінної, що пояснює фінансовий стан уряду, було використано відношення державних запозичень до ВВП — *Bor*. При цьому припустимо, що між вхідними факторами та залежною змінною є показникова (експоненційна) залежність. У результаті перевірки гіпотези з вико-

¹ Інформаційний портал компанії "Сбондс.ру", присвячений ринкам боргових паперів Росії, України, Білорусії, Казахстану, Польщі та інших країн СНД і Східної Європи (<http://ru.cbonds.info>)

² Chicago Board Options Exchange Market Volatility Index (VIX) — показник волатильності опціонів на акції компанії, на основі яких визначається індекс Стандарт енд Пулз 500 (S&P 500). Цей показник зареєстрований як торгова марка і є власністю Чиказької біржі.

Графік 2. Фактичні та розрахункові відсоткові ставки ОЗДП України у 2002–2014 рр.

Джерела: побудовано за даними Казначейства США (<http://www.treasury.gov/Pages/default.aspx>), інформаційного порталу Сбондс (Cbonds).

Графік 3. Баланси ФРС США та євросистеми у 2008–2013 рр.

Джерела: [7, 8].

ристанням емпіричних даних було підтверджено обґрунтованість рішення про вибір форми залежності та незалежних змінних. Так, коефіцієнт детермінації отриманого рівняння (1) становить 0.82, а ймовірність похибки коефіцієнтів – менше 1%.

$$Rate = 2.78 \times 1.04^{VIX} \times 1.03^{Bor} \quad (1)$$

За нашими прогнозами, значення коефіцієнта волатильності у 2014 році зросте до 20, а рівень державних запозичень становитиме 8.4% від ВВП. Враховуючи це, а також параметри рівняння (1) прогнозна ставка дохідності ОЗДП у 2014 році мала б становити 7.8% (див. графік 2).

ДОДАТКОВІ ЯКІСНІ ОЦІНКИ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОЇ КОН'ЮНКТУРИ

Незважаючи на те, що результати показникової (експоненційної) функції є статистично значущими, крім формалізованих методів прогнозування ставок ОЗДП, також необхідно враховувати якісні оцінки.

У червні 2013 року відбулося чергове зростання індексу волатильності і ста-

вок дохідності за суверенними зобов'язаннями України й інших країн світу. Зростання невизначеності на міжнародних ринках капіталу було спричинене побоюваннями інвесторів щодо згортання програми викупу облігацій ФРС США на тлі зниження рівня безробіття у США до 7.4% – найменшого показника з грудня 2008 року. Так, у червні 2013 р. голова ФРС Бен Бернанке заявив, що програма викупу державних облігацій та іпотечних цінних паперів закінчиться до середини 2014 року, після того, як рівень безробіття зменшиться до 7% та відновиться економічне зростання (див. таблицю).

Відновлення економіки США та зменшення обсягів викупу облігацій ФРС зменшить попит на боргові цінні папери (див. графік 3). Припинення кількісної підтримки з боку ФРС неодмінно призведе до зростання відсоткових ставок дохідності не лише на суверенні облігації США, а й інших країн. У другому та третьому кварталах 2013 року в очікуванні скорочення програми викупу таке зростання уже відбулося. Зокрема з початку 2013 року ставка за п'ятирічними облігаці-

ями Казначейства США зросла на 0.72% і на початок жовтня становила 1.4%. Передбачається, що її зростання триватиме.

Ставки дохідності на боргові цінні папери країн із більшим рівнем ризиків зростатимуть і надалі. Зокрема, дохідність суверенних облігацій України зросла більше, ніж дохідність облігацій США чи країн із ринками, що зростають, – до 9.6 та 9.4% у липні та серпні 2013 року порівняно з 7.2% у квітні та травні 2013 року або більш як на 2.2 в. п. (див. графік 1).

ВИСНОВКИ

Високі ризики суверенних зобов'язань України генеруються такими додатковими факторами, як відсутність належного порозуміння з МВФ, зниження темпів зростання ВВП упродовж липня 2012-го – липня 2013 років, негнучка валютна політика, наслідками якої стало різке погіршення торговельного балансу та стану золотовалютних резервів.

Враховуючи ці фактори, очікуємо, що відсоткові ставки за ОЗДП у 2014 році будуть вищими від прогнозованих, отриманих за допомогою використання економетричних методів (7.8% у 2014 році), і коливатимуться в межах від 8 до 9.5%. Динаміка ставок ОЗДП залежатиме не лише від кон'юнктури на зовнішніх ринках, а й від ефективності заходів щодо стабілізації фінансового стану країни. Зокрема, реформування фінансової та економічної політики згідно з рекомендаціями МВФ та Світового банку, а також сам факт підписання нової угоди з МВФ дали б змогу знизити ставки дохідності за ОЗДП на вторинному ринку до 7.5–8%.

Таблиця. Щорічні темпи економічного зростання у світі в 2011–2014 рр.

Регіон/країна	Відсотки			
	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р. (прогноз)
Деякі розвинуті країни та регіони	1.4	1.2	1.1	2.0
ЄС	1.6	-0.3	0.3	1.6
Єврозона	1.5	-0.5	0.0	1.5
Німеччина	3.0	0.7	1.0	2.1
США	1.8	2.2	1.8	2.4
Японія	-0.6	2.0	0.9	1.5
Країни з ринками, що зростають	6.1	4.5	5.2	5.3
Азія	7.5	6.0	6.7	6.5
Латинська Америка	4.2	2.7	3.6	4.1
Центральна і Східна Європа	3.9	2.1	2.5	3.5
Країни світу в цілому	2.9	2.3	2.5	3.2

Джерело: [7].

Література

1. Варналії З. С., Марченко С. М. Ринок суверенних єврооблігацій України: проблеми становлення та перспективи розвитку. Монографія / Держ. податк. адмін. України [та ін.]. – К.: Знання України, 2010. – 311 с.

2. Long-Run and Short-Run Determinants of Sovereign Bond Yields in Advanced Economies / Т. Poghosyan // IMF Working Paper. – 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.imf.org/external/pubs/ft/](http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2012/wp12271.pdf)

[wp/2012/wp12271.pdf](http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2012/wp12271.pdf).

3. A.Afonso. Long-term Government Bond Yields and Economic Forecasts: Evidence for the EU // Applied Economics Letters. – 2010. – № 17(15). – С. 1437–1441.

4. Fiscal Positions and Government Bond Yields in OECD Countries. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.federalreserve.gov/pubs/ifdp/2010/1011/ifdp1011.pdf>.

5. Bond market indices. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.cbonds.info>.

6. VIX Historical Price Data. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cboe.com/micro/VIX/vixintro.aspx>.

7. Credit and Liquidity Programs and the Balance Sheet. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/bst_recenttrends.htm.

8. Consolidated financial statement of the Eurosystem. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=bbn129>.

Інформація з першоджерел

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у жовтні 2013 р.¹

Назва банку	Вид товариства	Зареєстрований статутний капітал, грн.	Дата реєстрації банку	Реєстраційний номер	Юридична адреса	Банківська ліцензія:	
						номер	дата видачі
м. Київ і Київська область							
Публічне акціонерне товариство "Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк"	ПАТ	8 217 092 410	26.08.1992 р.	125	м. Київ, пров. Шевченка, 12	1	22.06.2012 р.
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КСГ БАНК" (колишня назва – Публічне акціонерне товариство "Європейський банк раціонального фінансування")	ПАТ	153 000 000	24.11.1993 р.	214	м. Київ, вул. Володимирська / пров. Рильський, 18/2	155	18.10.2013 р.
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	ПАТ	516 080 000	30.05.1996 р.	258	м. Київ, вул. Хорива, 11-а	19	13.10.2011 р.
Львівська область							
Публічне акціонерне товариство Акціонерно-комерційний банк "Львів"	ПАТ	245 405 338	14.10.1991 р.	28	м. Львів, вул. Сербська, 1	54	26.10.2011 р.
АР Крим і м.Севастополь							
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ"	ПАТ	63 407 000	22.06.1992 р.	118	м. Сімферополь, вул. Більшовицька, 24	164	28.10.2011 р.

Банки, включені до Державного реєстру банків у жовтні 2013 р.

Назва банку	Вид товариства	Зареєстрований статутний капітал, грн.	Дата реєстрації банку	Реєстраційний номер	Юридична адреса	Банківська ліцензія:	
						номер	дата видачі
Донецька область							
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ГЕФЕСТ"	ПАТ	121 000 000	04.10.2013 р.	351	м. Донецьк, вул. Горького, 64-а	274	04.10.2013 р.

Банки, вилучені з Державного реєстру банків у жовтні 2013 р.

Назва банку	Номер реєстрації банку	Дата реєстрації банку	Дата вилучення з Державного реєстру банків	Банківська ліцензія:		Підстава для вилучення з Державного реєстру банків
				номер	дата видачі	
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФІДОКОМБАНК"	303	25.01.2006 р.	31.10.2013 р.	224	07.06.2013 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 31.10.2013 р. № 837

¹ "Перелік банків України, включених до Державного реєстру банків" опубліковано у "Віснику НБУ" № 8, 2013 р. Зміни і доповнення, внесені до Державного реєстру банків, виділено червоним кольором. Назви банків подаються за орфографією статутів.

Матеріали для "Вісника НБУ" підготувала головний економіст департаменту реєстрації, ліцензування та реорганізації банків Національного банку України Олена Сілецька.

Дослідження/**Дмитро Серебрянський**

Кандидат економічних наук, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту фінансового права Національного університету Державної податкової служби України

E-mail: sdmukr@gmail.com

Артур Зубрицький

Науковий співробітник Науково-дослідного інституту фінансового права Національного університету Державної податкової служби України

E-mail: artur-z@inbox.ru

Передумови та можливості фіскальної девальвації: уроки для України

Досліджено концепцію фіскальної девальвації як альтернативний механізм стимулювання національного експорту. Аналізуються потенційні канали та здійснено огляд результатів макроекономічного моделювання ефектів фіскальної девальвації в розвинутих країнах. Окреслюються основні вигоди та перешкоди реалізації цього механізму в Україні.

The article discusses the concept of fiscal devaluation as an alternative mechanism for national export stimulation. The authors analyze potential channels and review results of macroeconomic modeling of fiscal devaluation effects in developed countries. Outlined are main advantages and obstacles of the realization of the mechanism in Ukraine.

Ключові слова: чистий експорт, девальвація обмінного курсу, фіскальна девальвація, номінальна жорсткість.

Key words: net export, exchange rate devaluation, fiscal devaluation, nominal rigidity.

Динаміка розвитку світової економіки засвідчує, що XXI століття стане епохою появи нових викликів для світової економіки. Фіскальні кризи, основна причина яких — накопичення значних обсягів суверенного боргу, є серйозною загрозою навіть для національних економік розвинутих країн. Скорочення приватного і публічного споживання та одночасне зростання необхідності виплати значних сум у межах погашення державного боргу, а також масштабні заходи фіскальної консолідації, запроваджені урядами багатьох розвинутих країн, стали серйозним шоком для світових ринків товарів та послуг.

Такі шоки частково зумовили зменшення попиту на промислову продук-

цію та сировину, на що світовий ринок відреагував значним зниженням цін. На тлі стрімкого зростання вартості енергоносіїв експортні сектори багатьох країн світу постали перед загрозою погіршення своєї конкурентоспроможності на міжнародних ринках. З другого боку, в умовах значних диспропорцій технологічних рівнів виробництва і забезпечення сировинними запасами, а також поглиблення лібералізації міжнародного економічного простору максимальна реалізація експортного потенціалу є необхідною умовою забезпечення сталого зростання національної економіки. Відповідно виклики світових фіскальних криз укотре загострили питання державної підтримки експортного секто-

ру економіки, в тому числі й шляхом ефективного застосування механізмів фіскальної та монетарної політики.

Традиційним монетарним механізмом, що використовується для стимулювання конкурентоспроможності національних експортерів, є девальвація номінального обмінного курсу. Позитивний ефект цього інструменту виявляється, з одного боку, у зменшенні цін на національні експортні товари в іноземній валюті, а з другого — у збільшенні цін на імпортовані товари у межах національної економіки. В результаті експортери, обмінюючи всередині країни валютну виручку, отримують девальваційний дохід за рахунок різниці в курсах. Для закордонних споживачів вітчизняні експортні това-

ри стають дешевшими, а тому попит на них зростає. Водночас ціни на імпортні товари всередині вітчизняної економіки зростають, стимулюючи ефект імпортозаміщення, адже значна частка попиту, який до девальвації обмінного курсу мали імпортні товари, трансформується у попит на вітчизняні товари. Таким чином, девальвація номінального обмінного курсу має стимулювати зростання чистого експорту й підвищення конкурентоспроможності вітчизняних експортерів.

Варто одразу зауважити, що таке припущення, виходячи з умови Маршалла-Лернера¹, може не виконуватися у випадку недостатніх абсолютних еластичностей національного попиту на імпортні товари та зарубіжного попиту на вітчизняні експортні товари.

Проте реалії розвитку світової економіки свідчать про те, що останнім часом з'явилися значно серйозніші перешкоди застосуванню девальвації номінального обмінного курсу. Першою з них є обмеження на проведення національної монетарної політики в рамках міжнародних валютних об'єднань. Розвинуті європейські країни, які увійшли до складу єврозони, за умовами функціонування єдиної валюти обмежені в правах і механізмах щодо девальвації євро. Більше того, така девальвація може бути розцінена міжнародними інвесторами як частковий дефолт, тому цей механізм наразі не розглядається. Імплементувавши єдину валюту, країни єврозони фактично залишилися без власної монетарної влади², делегувавши її повноваження Європейському центробанку, а отже, і без важливого монетарного інструменту підтримки експортерів.

Інша перешкода до застосування девальвації обмінного курсу притаманна країнам, що розвиваються. Вона спричинена основним негативним наслідком девальвації обмінного курсу — втратою довіри населення до національної грошової одиниці та пов'язаних із цим шоків у банківській системі.

Втрата довіри до національної грошової одиниці фактично означає втрату довіри до уряду як такого, що неспроможний забезпечити стабільність національної грошової одиниці та національної економіки в цілому. Цей взаємозв'язок змушує уряди багатьох країн, що розвиваються, будь-якою ціною (в тому числі за рахунок зменшення конкурентоспроможності вітчизняних експортерів та вичерпання золотовалютних резервів) утримувати стабільний номінальний обмінний курс. З одного боку, це призводить до того, що номінальний обмінний курс, будучи задекларованим відповідно до законодавчих принципів як гнучкий, фактично є фіксованим, а з другого, — може спричинити виникнення так званої "премії чорного ринку"³, яка є потенційним каталізатором розвитку тіньового валютного ринку.

Таким чином, у політично нестабільних країнах, що розвиваються, механізм девальваційного стимулювання вітчизняних експортерів є заручником електоральних інтересів уряду.

З метою проведення ґрунтовного аналізу економічної ситуації як у розвинутих економіках, так і в економіках країн, що розвиваються, необхідно також зауважити наявність відносно високого рівня безробіття.

Враховуючи принципову різницю першопричин перешкод, які нині виникають на шляху механізму номінальної девальвації, цілком зрозуміло, чому саме в країнах єврозони відновилася дискусія щодо можливих шляхів стимулювання розвитку конкурентоспроможності експортних секторів альтернативними шляхами.

Відповідно, предмет дискусії був повністю визначений викликами економічного середовища і полягає в ключовому питанні: яким чином за допомогою заходів фіскальної політики імітувати ефект девальвації обмінного курсу, при цьому забезпечивши стимулювання національного експорту й скорочення безробіття?

Така імітація в економічній теорії називається "фіскальна девальвація". Виходячи з її внутрішньої сутності, варто визначити фіскальну девальвацію як набір фіскальних інструментів, котрі створюють такий же реальний ефект (щодо обсягів споживання, ви-

пуску продукції, пропозиції робочої сили), як і девальвація номінального обмінного курсу, але за умови незмінності останнього [1, с. 1].

На жаль, вітчизняна економічна наука нині не приділяє значної уваги питанням фіскальної девальвації — серед праць українських науковців варто вказати лише статтю В.О.Шевчука [2], який розглядає потенційні канали та переваги фіскальної девальвації. Водночас зарубіжний спектр досліджень на тему фіскальної девальвації є значно ширшим. На особливу увагу заслуговують праці Еммануеля Фархі, Гіти Гопіназ, Олега Ітсхокі [1] (ці дослідники розглядають теорію фіскальної девальвації та її модифікації залежно від структури ринкових активів), а також Рууд де Мун, Майкла Кіна [3] (які досліджують обмеження фіскальної девальвації та моделюють її вплив для країн ЄС), Франческо Франко [4] (обґрунтовує необхідність і моделює результати запровадження фіскальної девальвації в Португалії), а також експертів МВФ [5] (розглядають наслідки фіскальної девальвації на ринку праці).

Як виявилось, ця доктрина не нова. Вперше ідея про те, що ефект девальвації номінального обмінного курсу може бути досягнутий за допомогою фіскальних інструментів, була запропонована у 1931 році Дж. М.Кейнсом [6]. Оскільки в умовах золотого стандарту девальвація обмінного курсу національних валют була неможливою в принципі, альтернатива, запропонована Кейнсом, полягала в наступному: повторити ефект девальвації обмінного курсу можливо за допомогою фіскальних інструментів зовнішньоторговельної політики, а саме застосування до всього імпорту адвалерного митного тарифу в поєднанні з однаковою за розміром адвалерною експортною субсидією на весь національний експорт. Це у перспективі призводить до подорожчання імпорту для внутрішніх споживачів та створює цінові переваги для вітчизняних експортерів.

Варто наголосити, що заходи, запропоновані Дж. М.Кейнсом, мають цілком очевидний протекціоністський характер. Можливо, вони могли бути частково реалізовані у період золотого стандарту, але за нинішніх умов лібералізації міжнародної торгівлі вільне використання таких інструментів неможливе. СОТ, членами якої нині є більшість країн світу (у тому числі й Україна), жорстко обмежує застосування імпортерських тарифів та експортних субсидій з метою уникнення недо-

¹ Відповідно до умови Маршалла-Лернера девальвація національної валюти поліпшує торговельний баланс країни, якщо сума абсолютних еластичностей національного попиту на імпорт та іноземного попиту на національний експорт більша одиниці: $e_x + e_i > 1$, де e_x та e_i — еластичність відповідно попиту експорту й імпорту.

² У цьому випадку під монетарною владою маємо на увазі можливість конкретної країни єврозони безпосередньо впливати на валютний курс традиційними методами валютного регулювання (валютні інтервенції, зміна відсоткових ставок, валютні обмеження). Оскільки відповідні повноваження покладено на Європейський центральний банк, технічні можливості впливу окремої країни єврозони на курс євро є вельми обмеженими.

³ Премія чорного ринку — це величина, що відображає різницю між реальним попитом на іноземну валюту (тобто реальним обмінним курсом) та номінальним обмінним курсом центрального банку. Виникає, як правило, в умовах зростання попиту на іноземну валюту за фіксованого обмінного курсу.

сконалої конкуренції і торговельних війн, які можуть бути наслідком реалізації політики фіскальної девальвації. Проте ідея Кейнса започаткувала дискусію щодо дуже важливого питання та окреслила один із каналів реалізації фіскальної девальвації.

Інший потенційний канал реалізації фіскальної девальвації було виявлено та описано під час суперечок щодо неможливості підвищення конкурентоспроможності експортних секторів таких країн, як Греція, Португалія та Іспанія у процесі імплементації та обігу єдиної європейської валюти. Зважаючи на світові зовнішньоторговельні обмеження, єдиним можливим варіантом урегулювання цієї проблеми є пошук альтернатив у механізмі функціонування національних податкових систем. Таким чином, європейськими країнами була сформована нова концепція щодо проведення фіскальної девальвації, яка отримала назву “внутрішня девальвація”, або “концепція соціального ПДВ” (у Франції). Суть ідеї полягає в нейтральному, з точки зору державних доходів, переміщенні податкового навантаження з оподаткування праці (як правило, у вигляді соціальних відрахувань роботодавців, котрі, як вважається, найбільш деструктивно впливають на рівень зайнятості) до оподаткування кінцевого споживання (ПДВ).

Така концепція виникла в результаті, з одного боку, погіршення торговельних балансів деяких європейських країн, а з другого – суттєвого підвищення рівня безробіття. У концепцію фіскальної девальвації покладено два основоположних механізми, детально описані в дослідженні [3]:

1. Стимулювання підвищення рівня зайнятості й одночасне зменшення собівартості виробництва товарів, яке досягається шляхом урізання соціальних відрахувань роботодавців. За умови, що таке скорочення відрахувань повністю відображається в цінах національних виробників та за незмінності обмінних курсів, ціна експорту, виражена в іноземній валюті, має знизитися відповідно. З другого боку, це також сприяє зниженню ціни виробників на товари, які продаються на внутрішньому ринку, тоді як ціни на імпортовані товари, які конкурують з ними, залишаються незмінними. Внаслідок цього відбувається зростання відносних споживчих цін на імпортовані товари. Таким чином, вітчизняні експортні товари дешевшають за кордоном, а імпортовані товари для внутрішніх споживачів дорожчають;

2. Розуміння необхідності переходу від оподаткування споживчих товарів на основі місця їх походження (“origin” basis) – тобто в країні, де вони вироблені, до оподаткування на основі місця їх споживання (“destination” basis) – тобто в країні, де вони споживаються. За своєю суттю такий перехід є в цілому подібним до девальвації номінального обмінного курсу, оскільки в результаті імпорт стає об’єктом оподаткування, а експорт від такого оподаткування звільняється. Зважаючи на сутність описаного вище переходу, ПДВ, з урахуванням особливостей його справляння, найбільше підходить для такої трансформації. У цьому випадку зростання ставки ПДВ всередині країни компенсує втрати державних доходів унаслідок зменшення соціальних відрахувань роботодавців [3, с. 6–7].

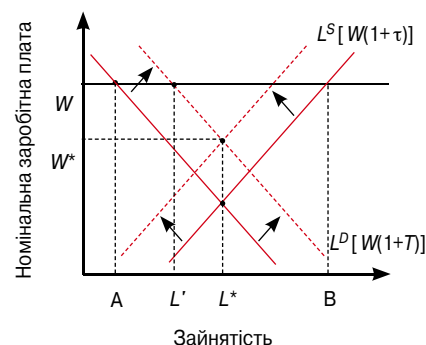
Таким чином, є два основних канали, через які реалізується політика фіскальної девальвації (див. схему 1):

- одночасне запровадження загального імпортного тарифу та загальної експортної субсидії (кейнсіанська версія фіскальної девальвації);
- зменшення соціальних відрахувань роботодавців за умови одночасного збільшення ставки ПДВ з метою уникнення бюджетних втрат від такої політики (сучасна версія фіскальної девальвації).

У дослідженні [3] наголошено, що не лише збільшення ставки ПДВ може бути використане як компенсатор зменшення надходжень соціальних відрахувань. Таким компенсатором можуть бути й інші податки, які є суттєвим джерелом наповнення бюджету (наприклад, податок на прибуток корпорацій) [3, с. 5].

Основною метою фіскальної де-

Схема 2. Вплив фіскальної девальвації на зайнятість

Джерело: [5, с. 38].

вальвації є збільшення обсягів чистого експорту в результаті застосування певних фіскальних заходів, тому необхідно певним чином формалізувати зв'язок фіскальної девальвації та чистого експорту.

ТЕОРЕТИЧНА ФОРМАЛІЗАЦІЯ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕВАЛЬВАЦІЇ: РИНОК ПРАЦІ

Базисним відправним пунктом сучасної версії фіскальної девальвації є рівновага попиту і пропозиції на ринку праці. Така рівновага в спрощеному вигляді може бути виражена формулою:

$$(1 - r_{PT})w / (1 + r_{AT})p = w(1 + r_{SCR}) / p, \quad (1.1)$$

де w – номінальна заробітна плата;
 p – номінальна ціна випуску продукції;

Схема 1. Основні канали та очікувані результати фіскальної девальвації

$r_{ПТ}$ — ставка податку на доходи фізичних осіб (включається для повноти відображення, за умови, що вона залишається незмінною);

r_{VAT} — ставка ПДВ;

r_{SCR} — ставка соціальних відрахувань роботодавців.

Ліва частина формули відображає реальну заробітну плату після оподаткування, на якій базується пропозиція робочої сили, а права частина, яка є реальною заробітною платою з точки зору фірми-роботодавця, становить основу попиту на робочу силу.

З точки зору забезпечення бюджетної рівноваги фіскальна девальвація є таким зростанням r_{VAT} та зменшенням r_{SCR} , за якого це рівняння буде виконуватися. Тобто вплив на бюджет буде нейтральним.

Таким чином, нейтральна для бюджету фіскальна девальвація стимулює зростання попиту на робочу силу через скорочення реальної вартості одиниці робочої сили для фірми роботодавця. За таких умов можемо припустити, що у короткостроковому періоді фіскальна девальвація стимулюватиме зростання зайнятості в національній економіці.

Макроекономічний ефект фіскальної девальвації на ринку праці графічно відображено на схемі 2.

Позначимо заробітну плату після стягнення внесків роботодавців (за ставкою T), але до оподаткування ПДВ (за ставкою τ) через W . Ця заробітна плата вважається номінально жорсткою. Витрати роботодавця на заробітну плату, від яких залежить попит на робочу силу, дорівнюють $W(1 + T)$, а чиста заробітна плата, яку отримує працівник та від якої залежить пропозиція робочої сили, становить $W(1 - \tau)^4$. Рівновага на ринку праці в умовах гнучкої заробітної плати буде досягнута за умови величини номінальної заробітної плати W^* та рівня зайнятості L^* (див. схему 2). Оскільки L^* — рівноважний рівень зайнятості, то для цієї точки виконується умова $L^* = L^D [W^* (1 + T)] = L^S [W^* (1 - \tau)]$ (ця рівність ілюструє рівновагу попиту і пропозиції на ринку праці). Але за умови фіксованої заробітної плати на рівні W існуватиме первинне безробіття на рівні AB .

Припустимо, що відбулася фіскальна девальвація: зниження T в поєднанні зі збільшенням τ , відкалібровані для забезпечення бюджетної

нейтральності (показники після такої податкової реформи позначаються знаком зі штрихом), які мають відповідати умові нейтральності щодо податкових платежів:

$$\frac{1+T}{1-\tau} = \frac{1+T'}{1-\tau'}. \quad (1.2)$$

Унаслідок зменшення соціальних відрахувань роботодавців фіскальна девальвація призводить до збільшення попиту на робочу силу, що відображається у зміщенні кривої попиту L^D праворуч. Така ситуація виникає завдяки зменшенню витрат на залучення додаткової одиниці робочої сили. З другого боку, зростання ставки ПДВ призводить до скорочення пропозиції робочої сили, оскільки додатковий тягар непрямого оподаткування, який фактично переноситься на кінцевого споживача, скорочує реальну заробітну плату працівників. Це призводить до зміщення кривої L^S ліворуч.

Якщо ж номінальна заробітна плата, зафіксована на рівні W , зайнятість зростає до L' , тобто наближається до первинного рівня повної зайнятості. У довгостроковій перспективі, за відсутності мінімальної заробітної плати й інших перешкод для вільної взаємодії попиту і пропозиції на ринку праці, заробітна плата встановлюється таким чином, аби урівноважити його. Збереження реальної вартості праці спричинить встановлення такого рівня зайнятості, як і до впровадження податкових реформ, але з вищим рівнем заробітної плати, що забезпечить рівновагу попиту і пропозиції праці на рівні повної зайнятості L^* .

$$W^* = W \left(\frac{1+T}{1+T'} \right) = W \left(\frac{1-\tau}{1-\tau'} \right). \quad (1.3)$$

Таким чином, фіскальна девальвація прискорює зменшення безробіття, пом'якшує вплив номінальної жорсткості заробітної плати, але без впливу на довгострокову рівновагу: заробітна плата після сплати внесків роботодавцями збільшується рівно настільки, аби компенсувати збільшення ставки ПДВ, завдяки цьому реальна заробітна плата залишається без змін [5, с. 38].

Цей підхід є частковим і може застосовуватися навіть в умовах закритої економіки. Проте переваги застосування таких заходів, імовірно, будуть дієвішими у відкритій економіці, їх проявом буде зростання внутрішнього попиту на товари.

Проте основна ідея, яка впливає з рівності (1.1), полягає в тому, що зменшення соціальних внесків робо-

тодавців здешевлює вартість робочої сили для них. Завдяки цьому виникають об'єктивні передумови для зменшення цін на товари, у тому числі в експортних секторах економіки.

Водночас збільшення ставок ПДВ призводить до зростання споживчих цін як на товари, вироблені в межах країни, так і на імпортовані товари. При цьому національні експортери отримують цінові та конкурентні переваги від зменшення обсягів соціальних внесків, імпортери цією перевагою не користуються. Таким чином, рівень конкурентоспроможності вітчизняних виробників зростає. Конкурентоспроможність національного експорту за рахунок потенційно нижчих цін на зовнішніх ринках також зростає.

ЖОРСТКІСТЬ ЦІН В ЕКОНОМІЦІ ЯК НЕОБХІДНА ПЕРЕДУМОВА ФІСКАЛЬНОЇ ДЕВАЛЬВАЦІЇ

Гіпотеза щодо застосування фіскальної девальвації розглядає умови нової Кейнсіанської моделі відкритої економіки. Відповідно до одного з основних припущень цієї моделі, виробники в національній економіці мають ринкову владу над цінами, що призводить до жорсткої фіксації короткострокових номінальних цін в економіці. Проявом цього явища є фіксованість як цін на споживчі товари, так і номінальних заробітних плат (фактично — ціни робочої сили на ринку праці).

Жорстка фіксація номінальних цін, заробітних плат і номінального обмінного курсу є наріжним каменем фіскальної девальвації.

Розглянемо спочатку випадок, коли курс національної валюти не є фіксованим. У такому випадку зростання попиту на національний експорт і скорочення попиту на імпорт спричиняє зростання обмінного курсу валюти країни-експортера, яке одразу ж нівелює переваги національних експортерів на світових ринках. В умовах гнучкого валютного курсу фіскальна девальвація є неможливою.

З другого боку, фіскальна девальвація передбачає наявність номінальної жорсткості цін і заробітних плат. Фактично це ситуація, за якої фірма не зацікавлена змінювати номінальну ціну своєї продукції (у тому числі номінальну заробітну плату) в короткостроковому періоді.

На товарному ринку, відповідно до новокейнсіанської економічної теорії, жорсткість цін зумовлена

⁴ Для спрощення аналізу здійснюється абстрагування від податку з доходів фізичних осіб та від обов'язкових соціальних внесків працівника.

двома основними чинниками:

1) на ринку діють фірми, кожна з яких має певний рівень монополістичної влади на ринку; у випадку відсутності монополістичної конкуренції ціна встановлюється на конкурентному ринку і виробники вважають її екзогенною, ринковою та виваженою. Таким чином, передумовою номінальної жорсткості цін на товарному ринку є наявність фірм, які мають змогу встановлювати ціну (price-makers), тоді як в умовах досконалої конкуренції фірми можуть лише приймати встановлену ринком ціну на товари (price-takers);

2) наявність так званих “витрат меню”⁵ — для того, щоб збільшити/зменшити ціну, фірма має справу з невикористаними додатковими технічними витратами.

З другого боку, О.Замулін [7] виділяє ще одне джерело номінальної жорсткості на ринку товарів. Якщо витрати фірми, яка діє на ринку монополістичної конкуренції, внаслідок утримання номінальних цін на незмінному рівні не перевищують “витрат меню”, то жодна фірма не захоче змінити свою ціну першою. Оскільки ніхто не хоче змінювати ціни першим, то загальний рівень цін залишається незмінним і жорсткість номінальних цін пояснюється як рівновага Неша⁶ [7].

На ринку праці жорсткість номінальної ставки заробітної плати має два основних джерела:

1) контрактна система відносин роботодавців та працівників — як правило, контракт укладається на середньостроковий період (1–5 років) і впродовж цього періоду заробітні плати переглядаються не можуть;

2) діяльність профспілок, які укладають із роботодавцями контракти щодо номінальної ставки заробітної плати, менше від якої останні не мають права виплачувати робітникам заробітну плату (де-факто вони не виплачують і більшу) доти, доки умови колективного договору не будуть змінені.

У випадку відсутності номінальної жорсткості заробітної плати виникає така ситуація: як тільки робітники зрозуміють, що їх реальна заробітна

плата зменшується внаслідок зростання ставок ПДВ, вони (або їхні профспілки) намагатимуться впливати на роботодавців з метою підвищення номінальної заробітної плати. Таке підвищення призводить до того, що реальна заробітна плата (реальний дохід) виробників повертається на дореформений рівень, — у цьому випадку національні виробники не отримують жодних переваг.

Зважаючи на окреслені обмеження, теорія припускає, що фіскальна девальвація може зменшити рівень безробіття та поліпшити торговельний баланс лише в короткостроковому періоді. У зв'язку з автоматичним коригуванням номінальної заробітної плати довгостроковий ефект на товарному ринку та ринку праці є неможливим.

Моделювання ефекту фіскальної девальвації як нового інструменту наразі стало предметом особливого суспільного інтересу. Систематизація основних результатів практичних досліджень розмірів фіскальної девальвації (див. таблицю) ще раз підтверджує, що вони є не дуже значними. Проте одразу варто зауважити, що потенційні результати безпосередньо залежать від рівня зменшення суми соціальних відрахувань роботодавців унаслідок підвищення ставок податків на споживання.

Таким чином, кінцевий результат фіскальної девальвації є дещо незначним і залежить від інтервальних факторів національної економіки. Єдиним достовірним результатом моделювання є незаперечний позитивний вплив на чистий експорт, що і підтверджує теоретичні припущення (див. схему 1).

УСКЛАДНЕННЯ ПРОСТОЇ МОДЕЛІ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕВАЛЬВАЦІЇ

У спрощеному вигляді фіскальна девальвація розглядається деякими дослідниками (наприклад, Франко [4]) як пропорційна (а часом навіть абсолютно ідентична) зміна ставок податків, яка передбачає, що зростання ефективної ставки податку на споживання є точно відповідним зменшенню ефективної ставки соціальних відрахувань роботодавців. Важливим припущенням є також і те, що фіскальна девальвація істотно не впливає на розподіл ринку активів і виражається лише у зростанні реальної заробітної плати. Іншими словами, основне спрощення полягає в тому, що фіскальна девальвація (як і номінальна девальвація) впливає на ринок активів лише через кана-

ли попиту. Очевидно, що на практиці відповідне маніпулювання податками може активувати неокласичні канали пропозиції, які чинять суттєвий вплив у довгостроковому періоді. Одночасна дія обох каналів у довгостроковому періоді призведе до того, що вони нівелюють один одного [4].

Пропорційне податкове зміщення є значним спрощенням моделі фіскальної девальвації. На практиці ця модель може бути розширена за допомогою деяких ускладнень.

1. Наявність критичного імпорту. Важливою передумовою ефективності фіскальної девальвації є висока еластичність заміни між імпортними та вітчизняними товарами. Як номінальна девальвація, так і девальвація з використанням фіскальних інструментів здійснюються з метою скорочення витрат на робочу силу порівняно з іноземними конкурентами, збільшення експорту і скорочення імпорту, тобто зростання конкурентоспроможності національної економіки на світових товарних ринках. Проте в основі таких процесів лежить висока еластичність заміщення імпортних товарів вітчизняними. Тобто внутрішній ринок повинен мати резерв імпортозаміщення. Необхідно враховувати, що за умов потреби в значній кількості критичного імпорту реалізація такої політики призведе не до поліпшення торговельного балансу, а навпаки. Значна залежність від імпортової сировини та наявність чималої частки імпортного проміжного споживання може призвести до зменшення обсягів промислового виробництва і рецесії.

2. Обмежені можливості впливу на цінові індикатори світових товарних ринків і як наслідок — на формування експортних цін у рамках національної економіки (price-taker economy). Класичне трактування малої відкритої економіки передбачає значні обмеження щодо зміни цін національного експорту навіть за наявності об'єктивних причин. Іншими словами, національні експортери фактично не можуть вплинути на вартість національного експорту. За цих умов світові ціни в експортних секторах економіки вважаються екзогенно заданими. Мало того, вітчизняні фірми також не можуть впливати і на фактичні обсяги національного експорту, оскільки мають справу з абсолютно еластичним попитом світового ринку, який визначає, що країна може експортувати за ринковою ціною стільки продукції, скільки дає змогу виробництво вітчизняних експортних

⁵ “Витрати меню” — у буквальному сенсі слова це витрати фірми на виготовлення нового прайс-листа з підвищеними цінами. Як свідчать дослідження, часом ці витрати можуть бути суттєвими.

⁶ У теорії ігор рівновага Неша — це такий тип рішення двох або більше гравців (у нашому випадку — фірм, що конкурують на ринку), в якому жоден учасник не може збільшити виграти, змінивши своє рішення в односторонньому порядку, якщо інші учасники не змінюють свою поведінку.

Таблиця. Результати моделювання фіскальної девальвації у науковій літературі*

Джерело	Метод	Зміст розрахунку	Результат
Банк Португалії (2011 р.)	Модель загальної рівноваги (PESSOA)	Імітація переходу від соціальних внесків роботодавців до стягнення ПДВ у розмірі 1% від ВВП	У першому році після реформи відбувається підвищення загального обсягу експорту на 0.5% і поліпшення торговельного балансу на 0.6%. Через три роки позитивний вплив на торговельний баланс зникає. Водночас спостерігається стійке помірне зростання ВВП і рівня зайнятості, пов'язане з розширенням пропозиції робочої сили у зв'язку з відповідною реформою
Європейська комісія (2011 р.)	QUEST-модель (приклад Португалії)	Імітація переходу від соціальних внесків роботодавців до стягнення ПДВ у розмірі 1% від ВВП	Встановлено зростання чистого експорту в короткостроковій перспективі на 0.11% від ВВП. Цей ефект поступово зникає і довгостроковий позитивний вплив на обсяги чистого експорту є незначним. У довгостроковій перспективі реформа сприяє зростанню зайнятості та ВВП на 1% упродовж п'яти років
Європейський центральний банк (2011 р.)	EAGLE-модель (приклад Португалії)	Імітація переходу від соціальних внесків роботодавців до стягнення ПДВ у розмірі 1% від ВВП з припущенням, що еластичність торгівлі становить 2.5	На другий рік після реформ спостерігається поліпшення сальдо торговельного балансу на 0.2% від ВВП. Цей ефект зникає через чотири роки. Крім того, як і в інших моделях, є певні позитивні результати, – зростання зайнятості та ВВП у межах 0.3%
Міністерство економіки, фінансів та промисловості Франції (2012 р.)	–	Дослідження впливу зростання ставок від ВВП на зайнятість	Збільшення ставки ПДВ на 1.5%, яке використовується для фінансування загального зменшення соціальних внесків, примножить зайнятість на 30 000 осіб. У випадку фокусування на низькооплачуваних категоріях зайнятість може зрости на 300 000 осіб
Франческо Франко (2011 р.) [4]	VAR-аналіз (приклад Португалії)	Імітація переходу від соціальних внесків роботодавців до стягнення ПДВ у розмірі 1% від ВВП	Моделювання засвідчує, що реформа призведе до скорочення імпорту на 3.5% від ВВП і до такого ж зростання експорту. Таким чином, чистий експорт зросте на 7% від ВВП, що значно більше, ніж в інших імітаційних моделях
Боска, Доменек, Феррі (2012 р.) [8]	REMS-модель	Імітація переходу від соціальних внесків роботодавців до стягнення ПДВ у розмірі 1% від ВВП	Фіскальна девальвація за перші два роки сприятиме збільшенню зайнятості в середньому на 1.3%, водночас зростання ВВП очікується в розмірі 0.74%. Зменшення соціальних внесків роботодавців призведе до зростання експорту на 0.9%, тоді як завдяки пожевлінню ділової активності обсяги імпорту зростуть на 0.4%, збільшуючи таким чином обсяги чистого експорту
Рууд де Муй, Майкл Кін [3]	VAR-аналіз	Імітація переходу від соціальних внесків роботодавців до стягнення ПДВ у розмірі 1% від ВВП	Фіскальна девальвація, яка змінює структуру доходів у межах 1% від ВВП для країн єврозони означає здебільшого зменшення ставки соціальних відрахувань на 2.7% і збільшення стандартної ставки ПДВ на 2.7% та призводить до негайного зростання чистого експорту в діапазоні від 0.9 до 4% від ВВП

* Інформація про дослідження, посилань на які немає, отримана з Фіскального огляду МВФ (Fiscal Monitor IMF, September, 2011) [5].

секторів. Проте абсолютна еластичність попиту світового ринку автоматично обмежує можливість підвищення або зниження цін на експортні товари, особливо для країн, частка яких у загальному обсязі світового експорту незначна.

З другого боку, може виникнути навіть екстраординарна ситуація, коли національні виробники не мають “цінної влади” на внутрішньому ринку: у такому випадку тимчасове зменшення витрат на виробництво призведе до зростання імпорту і погіршення сальдо торговельного балансу. Вивільнений ресурс буде використано на придбання імпортованих товарів унаслідок неможливості зменшення ціни вітчизняних товарів і поліпшення завдяки цьому їхньої конкурентоспроможності.

Отже, не маючи важелів для збільшення або зменшення експортних цін у межах національної економіки, застосування фіскальної девальвації втрачає сенс – ціновий канал є центральним елементом політики фіскальної девальвації.

3. Наявність сектору товарів, які вільно можуть продаватися (tradables), та сектору товарів, які не можуть вільно розповсюджуватися (non-tradables). Основна різниця між цими секторами полягає в тому, що еластичність пропозиції ринкових товарів, по суті, нескінченна, адже мала відкрита економіка може купити або продати лише такий обсяг ринкових товарів,

який можливий в умовах світової ціни (і ресурсних обмежень). На відміну від них, товари, які не можуть вільно розповсюджуватися, мають бути вироблені виключно в межах національної економіки, тому еластичність їхньої пропозиції близька до нуля.

4. Зниження вартості нетрудових доходів у національній економіці. Фіскальна девальвація знижує вартість нетрудових доходів в економіці – трансфертів або доходів від капіталу, а також впливає на ринок праці та розподіл доходів. Зменшення соціальних внесків роботодавців вивільняє фінансовий ресурс, який у майбутньому може бути частково трансформований у збільшення заробітної плати найманих працівників. Відповідно, у довгостроковому періоді наймані працівники з високою ймовірністю (зокрема, завдяки діяльності профспілок) не втратять частки реальної заробітної плати.

Водночас збільшення ставки ПДВ, однакове для вітчизняних та імпортованих товарів, апріорі робить споживання в національній економіці дорожчим. Це означає, що реальна вартість доходів тих категорій населення, які не пов'язані з відрахуваннями роботодавців, – пенсіонерів, частково самозайнятих осіб та рантье (власників банківських депозитів та орендодавців) – зменшиться внаслідок того, що ціни на споживчі товари та послуги будуть для них вищими. З цієї точки зору необхідний детальніший аналіз

можливих втрат і переваг політики фіскальної девальвації з урахуванням вікових категорій населення та економічної структури конкретної країни.

5. Синхронне проведення політики фіскальної девальвації торговельними партнерами. На практиці можливою є ситуація, коли різні країни, які торгують між собою, одночасно запроваджують фіскальну девальвацію. Зрозуміло, що за такої ситуації ці заходи не матимуть ніякого позитивного впливу на чистий експорт, оскільки синхронність запровадження фіскальної девальвації у зовнішньоторговельних відносинах одразу кількома країнами з високою ймовірністю призведе до нівелювання результату.

6. Ефективність адміністрування податків (ПДВ і податків на працю) та диференціація ставок. Це ускладнення особливо характерне для України, оскільки фіскальна девальвація ефективна в таких випадках:

1) адміністрування ПДВ є ефективним, прозорим, а механізм його функціонування характеризується мінімальним застосуванням оптимізаційних схем;

2) існує диференціація ставок ПДВ⁷.

В Україні збільшення ставок ПДВ, по-перше, не передбачено стратегічними документами, а по-друге, воно

⁷ Результати моделювання ефектів від фіскальної девальвації свідчать про те, що достатньо збільшення ставки ПДВ на 2–3% на окремі групи товарів. Це можливо лише за умови диференціації ставок ПДВ.

приведе до збільшення економічної вигоди від застосування шахрайських схем в оподаткуванні.

Фіскальна девальвація через невідзначеність її кінцевих ефектів є велими дискусійною політикою. Враховуючи специфіку національної економіки України, цей інструмент може мати такі потенційні позитивні результати:

1) підвищення конкурентоспроможності українського експорту в умовах високих девальваційних очікувань економічних агентів;

2) відсутність балансового ефекту (зростання вартості державного боргу, деномінованого в іноземній валюті), який притаманний девальвації обмінного курсу;

3) зменшення податків на заробітну плату, які деструктивно впливають на рівень зайнятості і транспарентність системи оплати праці, може стимулювати детінізацію фонду оплати праці та збільшення зайнятості (щонайменше у короткостроковому періоді);

4) збільшення ставки ПДВ за умови зменшення податків на заробітну плату сприятиме зменшенню податкового тягаря у сектор оподаткування споживання. Це приведе до вивільнення частки фінансових ресурсів підприємств та розвитку принципів справедливості в системі оподаткування.

Водночас політика фіскальної девальвації містить деякі загрози для національної економіки, а саме:

1) фіскальна девальвація не змінює базу продуктивності й конкурентоспроможності національної економіки. Податкові зміни, як правило, призводять до короткострокового поліпшення економічних умов, тоді як для довгострокового зростання необхідні структурні зрушення реального сектору економіки;

2) недостатня ефективність адміністрування ПДВ в Україні, наявність проблеми бюджетного відшкодування цього податку можуть деформувати механізм фіскальної девальвації та не виконати ефективно роль компенсатора державних доходів, втрачених у зв'язку зі зниженням податків на працю;

3) вітчизняна економіка, яка належить до малих і відкритих, з високою ймовірністю матиме недостатні важелі для зміни експортних цін у межах національної економіки (price-taker есопону), наслідком чого може стати неможливість використання потенційних переваг фіскальної девальвації;

4) в умовах низького рівня конструктивного діалогу між владою та

бізнесом зниження податків на працю не гарантує очікуваного зростання конкурентоспроможності товарів національних експортерів унаслідок трансформації підприємцями вивільнених фінансових ресурсів у власний прибуток з подальшим виведенням його з України.

Отже, більшість загроз політики фіскальної девальвації криється у неадекватності інституційного середовища національної економіки України.

ВИСНОВКИ

Неможливість використання девальвації обмінного курсу як засобу стимулювання вітчизняного експорту в умовах фіксованого обмінного курсу, валютних об'єднань та високих девальваційних очікувань економічних агентів відкрила новий етап дискусії щодо доцільності імітування ефекту девальвації обмінного курсу фіскальними методами. Такий механізм відомий як фіскальна девальвація і є ще одним доказом глибинного взаємозв'язку фіскальної та монетарної політики.

Кінцевою метою фіскальної девальвації є стимулювання національного експорту в ціновому сегменті. Проте суть такої політики дає змогу очікувати короткострокового позитивного впливу на фонд оплати праці та зайнятість.

В Україні фіскальна девальвація з огляду на високу чутливість національної економіки до динаміки обмінного курсу є перспективним механізмом стимулювання експорту. Така політика може застосовуватись у комплексі економічних реформ, спрямованих на стабілізацію системи державних фінансів у контексті проведення політики фіскальної консолідації. Фіскальна девальвація також може бути каталізатором детінізації національної економіки.

З другого боку, зважаючи на інституційну слабкість вітчизняної економічної та правової систем, фіскальна девальвація може створити умови для значних зловживань вивільненими фінансовими ресурсами, а специфіка національного економічного середовища приведе до нівелювання позитивних результатів такої політики.

В умовах країн, що розвиваються, номінальна девальвація обмінного курсу може призводити до розкручування девальваційно-інфляційної спіралі та макроекономічних шоків. Однією з альтернатив девальвації обмінного курсу

є фіскальна девальвація, яка має принципово іншу суть. Для України як однієї з держав, що зазнала значних втрат унаслідок кризових явищ на світових товарних ринках, фіскальна девальвація у перспективі може стати потенційним механізмом стимулювання національних експортерів.

З урахуванням цього основними напрямками подальших досліджень є моделювання ефектів фіскальної девальвації на чистий експорт і ринок праці України, а також виявлення основних загроз ефективної реалізації такої політики в умовах національної економіки.

Література

1. Emmanuel Farhi, Gita Gopinath, Oleg Itskhoki. *Fiscal Devaluations* // *NBER Working Paper* № 17662. — 2011. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nber.org/papers/w17662>.
2. Шевчук В. О. Використання інструментів фіскальної політики для підтримання рівноваги платіжного балансу в залежній економіці // *Вісник Львівської комерційної академії: Серія економічна*. — Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. — Вип. 37. — С. 5–14.
3. Ruud de Mooij and Michael Keen. *"Fiscal Devaluation" and Fiscal Consolidation: The VAT in Troubled Times* // *IMF WP/12/85*. — 2012. — 47 p.
4. Francesco Franco. *Adjusting to External Imbalances within the EMU, The Case of Portugal*. — [Електронний ресурс]. — 2011. — Режим доступу: <http://fesrdsd.fe.unl.pt/WPFEUNL/WP2011/Wp556.pdf>.
5. *Fiscal monitor: Addressing Fiscal Challenges to Reduce Economic Risks*. — Washington, D.C.: *International Monetary Fund*. — September, 2011. — 79 p.
6. Keynes J. M. *Addendum to: Great Britain. Committee on Finance and Industry Report [Macmillan Report]*. (London: His Majesty's Stationery Office, 1931) 190–209. Reprinted in Donald Moggridge, *The Collected Writings of John Maynard Keynes*, vol. 20 (London: Macmillan and Cambridge: Cambridge Press for the Royal Economic Society, 1981). — P. 283–309.
7. Олег Замулин. *Обзор новейшей экономической теории с применениями к России* // *Российская экономическая школа, Центр экономических и финансовых исследований и разработок*. — Февраль, 2002. — 14 с.
8. J.E. Bosca, R. Doménech and J. Ferri. *Fiscal Devaluations in EMU* // *BBVA Working Paper* № 12/11. — 2012. — 20 p.

Нотатки з конференції/

Фінансування інноваційного розвитку України: стан, проблеми та перспективи

7 листопада 2013 року на базі ДВНЗ “Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана” відбулася Міжнародна науково-практична конференція “Фінансування інноваційного розвитку України: стан, проблеми та перспективи”. Організаторами форуму виступили кафедра банківських інвестицій кредитно-економічного факультету КНЕУ імені Вадима Гетьмана (від України) та кафедра фінансів і кредиту Федерального державного освітнього закладу вищої професійної освіти “Санкт-Петербурзький державний університет сервісу і економіки” (від Росії).

On 7 November 2013, in the Vadym Hetman Kyiv National Economic University (KNEU), there was held the International scientific and practical conference “Financing of Ukraine’s innovation development: state, problems, prospects”. The Bank Investment Department of the Credit and Economics Faculty (KNEU, Ukraine) and the Finance and Credit Department of the Saint-Petersburg State University of Service and Economics (Russia) were the organizers of the forum.

Конференція працювала за такими напрямками: фінансово-кредитні важелі та інструменти стимулювання інвестиційно-інноваційного розвитку України; ресурсний потенціал фінансово-кредитних установ у забезпеченні інвестиційно-інноваційної діяльності суб’єктів господарювання;

ку економіки. На прикладах із зарубіжного досвіду, зокрема китайського, індійського та бразильського, він проілюстрував тезу: чим більше суспільство дбає про інноваційний розвиток, тим стрімкіше розвивається його реальний сектор.

Декан кредитно-економічного факультету, професор, доктор економічних наук **Михайло Діба** відзначив необхідність міжнародної співпраці на ниві банківництва та економічного розвитку в цілому. Він представив присутнім колективну монографію “Регулювання банківської діяльності в Україні та Росії в умовах глобалізації”, видану разом із російськими колегами за спільною редакцією Михайла Діби і доктора економічних наук, завідувача кафедри банківської справи Федерального державного освітнього закладу вищої професійної освіти “Російський економічний університет імені Г.В.Плеханова” **Олени Звонової**.

До речі, про тісну співпрацю науковців КНЕУ з російськими вченими свідчить ще один спільний міжнародний науковий проект на тему “Фінансово-методичні аспекти трансформації російської освіти”. Монографію видано

разом із російськими колегами за рахунок коштів гранта Міністерства освіти і науки Російської Федерації. Її представили науковий керівник, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри банківських інвестицій Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана **Тетяна Майорова** та кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і кредиту Федерального державного освітнього закладу вищої професійної освіти “Санкт-Петербурзький державний університет сервісу і економіки” **Тетяна Майдан**. За успішне наукове керівництво згаданим проектом українська вчена Тетяна

У президії конференції.

інноваційні форми та фінансові інструменти активізації інвестиційно-інноваційної діяльності; національні особливості фінансування розвитку людського капіталу в глобальному конкурентному середовищі. У роботі наукового форуму взяли участь відомі вчені і практики з України, Росії, Білорусі, Азербайджану. Вони представляли 39 вищих навчальних закладів, державні установи, приватні компанії тощо.

У вступному слові на пленарному засіданні перший проректор Київського національного економічного університету з науково-педагогічної та наукової роботи, професор, доктор економічних наук **Дмитро Лук’яненко** наголосив на актуальності внесених на розгляд конференції питань. Адже в усьому світі розвинуті країни приділяють велику увагу фінансуванню інноваційного розвит-

Робочий момент засідання.

Неформальне спілкування в кулуарах конференції. На фото зліва направо: Михайло Савлук, Людмила Примостка, Володимир Міщенко, Майя Пуховкіна і Раїса Шевченко.

Майорова відзначена грамотою Федерального державного освітнього закладу вищої професійної освіти “Санкт-Петербурзький державний університет сервісу і економіки”.

Науковий співробітник відділу економічної теорії ДУ “Інститут економіки та прогнозування” Національної академії наук України, президент Українського товариства фінансових аналітиків **Юрій Прозоров** представив на суд колег доповідь “Процес посткризової трансформації банківської системи: від концентрації іноземного капіталу в Украї-

ні до інституціоналізації національного банківського чемпіона". Досліджуючи посткризові явища в українській економіці, вчений зупинився на конкретних пропозиціях щодо активізації процесу інноваційного розвитку держави. Про те, як на практиці реалізовується інноваційний процес у Київській області, йшлося у виступі начальника відділу з маркетингу територій Київського обласного центру інвестицій та розвитку Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України **Олександра Подойніцина**.

Про європейський досвід роботи з порушеної проблематики розповів у доповіді на тему "Фінансування інноваційних проектів в Україні: досвід ЄБРР" старший менеджер департаменту енергоефективності та зміни клімату Європейського банку реконструкції та розвитку **Сергій Масличенко**. А доктор економічних наук, професор кафедри банківської справи Російського економічного університету імені Г.В.Плеханова **Наталія Наточесва** свій виступ присвятила темі "Фінансування проектів і його диспропорції за видами економічної діяльності", в якому проаналізувала особливості інноваційного розвитку економіки Росії.

Виступ завідувача кафедри банківських інвестицій економічного університету ім. В.Гетьмана **Тетяни Майорової** на тему "Сучасна парадигма фінансово-кредитного механізму активізації інвестиційного процесу" та доповідь док-

тора економічних наук, професора, директора Міжгалузевого інституту підвищення кваліфікації та перекваліфікації кадрів Полтавського університету еко-

Великий інтерес серед учасників форуму викликав збірник матеріалів міжнародної конференції.

номіки і торгівлі **Ігоря Брітченка** "Перспективи фінансування інноваційного розвитку України в умовах європейської інтеграції" стали поштовхом до жвавої дискусії з приводу економічних перспектив України в разі підписання угоди про асоціацію з Європейським Союзом. Гості з Москви і Санкт-Петербурга досить емоційно відреагували на цікаві й обґрунтовані "європейські тези" Ігоря Брітченка, котрий переконаний: Україна рано чи пізно стане повноправним членом Європейського Союзу. Зрозуміло, дискусія вийшла за наукові рамки і, здається, ніхто в залі не лишився байдужим до проблем, що нині хвилюють українське суспільство. Здавалося, росі-

ян образила категоричність окремих українських колег, але вже в обідню перерву опоненти по-товариськи дружньо продовжили розмову про наболіле.

Доповідь доктора економічних наук, завідувача кафедри фінансів і кредиту Санкт-Петербурзького державного університету сервісу і економіки **Ладі Подольнянця** "Корекція фінансування вузів з урахуванням оцінки роботодавця", а також розробка двох докторів технічних наук, професорів Санкт-Петербурзького державного університету шляхів сполучення **Петра Герасименка** та **Віталія Ізранцева** на тему "Особливості реалізації освітніх програм магістратури для забезпечення глобального конкурентного середовища в інвестиційно-інноваційній діяльності" мають вузьконауковий характер.

У цілому тематика виступів учасників конференції досить різноманітна за змістом і спрямованістю, але це не завадило промовцям сконцентрувати основний науковий інтерес навколо аналізу проблем фінансового сприяння розвитку інноваційних процесів в Україні та світі. За підсумками роботи учасники конференції ухвалили резолюцію, в якій запропонували низку заходів, спрямованих на активізацію інноваційного розвитку в Україні.

Олександр Заєць,
"Вісник НБУ".

Фото **Владислава Негребецького**.

Резолюція конференції щодо заходів, спрямованих на активізацію інноваційного розвитку в Україні

Стосовно важелів інвестиційно-інноваційної політики:

➤ розробити довгострокову стратегію розвитку країни терміном на 10–20 років на засадах сприйняття необхідності впровадження інновацій як національної ідеї та невід'ємної складової структурних перетворень на всіх ланках економічної системи;

➤ створити умови для поліпшення інвестиційного клімату в Україні й активізації інвестиційного процесу шляхом виведення витрат підприємства на інвестиції в основні фонди з-під оподаткування податком на прибуток;

➤ створити ефективний механізм оптимізації державних та ринкових інструментів впливу на інвестиційно-інноваційну діяльність шляхом формування цілісної системи державного управління інноваційним процесом на основі функцій: прогнозування, планування, організації, контролю різноспрямованих ринкових, соціальних, техніко-технологічних, фінансових, екологічних, інформаційних та інших векторів руху;

➤ узгодити грошово-кредитну та бюджетно-податкову політику із завданнями інвестиційної стратегії;

➤ стимулювати капіталовкладення в реконструкцію, оновлення і створення інфраструктури виробництва;

– забезпечити перехід від галузевих пріоритетів інноваційної стратегії до функціональних шляхом розширення національних конкурентних переваг. Для цього необхідно

забезпечити спрямування інноваційної стратегії на сприяння реалізації таких уже існуючих конкурентних переваг України:

– значний науково-технологічний потенціал, висококваліфіковані кадри, об'єкти інтелектуальної власності;

– високий рівень вищої освіти;

– реалізацію проектів, які забезпечували б зниження загального рівня витрат в економіці та розвиток інфраструктури і, таким чином, поліпшували б фінансовий стан підприємств, сприяли підвищенню платоспроможного попиту на інновації та подальшій активізації інноваційної діяльності, зокрема в галузях енергетики й транспорту.

Стосовно податкових важелів:

➤ розробити і запровадити дієвий механізм надання пільг промисловим підприємствам, які впроваджують інновації і реалізують конкурентоспроможну продукцію у пріоритетних галузях;

➤ запровадити пільгове оподаткування пріоритетних видів інноваційної діяльності, забезпечивши перехід від надання пільг за належністю до пріоритетних галузей економіки до функціонального принципу, а саме:

– звільнення від оподаткування коштів, спрямованих на підвищення кваліфікації і перепідготовку наукових кадрів (із прирівнюванням їх до інвестицій у людський капітал); коштів підприємств, спрямованих на фінансування науко-

вих досліджень (із прирівнюванням їх до інвестицій в інтелектуальний капітал);

– звільнення від оподаткування коштів комерційних банків, страхових компаній, пенсійних фондів та інших фінансових установ, які інвестують в інноваційні підприємства, диференціювання ставки податку на прибуток банків залежно від напрямів використання ресурсів шляхом її зниження в разі довгострокового кредитування високо-технологічних проектів, пільгове оподаткування прибутків від страхування інноваційних підприємств.

Стосовно бюджетних важелів:

➤ розробити бюджет розвитку на державному рівні для забезпечення цільового використання бюджетних коштів та узгодження державного і приватного інвестування;

➤ забезпечити проведення науково-технологічного аудиту державних наукових і науково-дослідних установ та організацій з метою комплексної оцінки їхнього інтелектуального капіталу, визначення технологій, досвіду і знань, що мають комерційний потенціал для підвищення ефективності бюджетного фінансування науково-технічної сфери.

Стосовно грошово-кредитних важелів:

➤ забезпечити здійснення узгодженої грошово-кредитної та валютної політики урядом і Національним банком України, збалансування державних фінансів, контрольовані інфляційні процеси, зменшення дефіциту платіжного балансу, активну участь держави у розв'язанні проблеми негативно класифікованих кредитів;

➤ ужити заходів з метою збільшення кредитного потенціалу комерційних банків і заохочення їх участі в кредитуванні інноваційних проектів;

➤ активізувати діяльність фондового ринку щодо розширення кола якісних фінансових інструментів, які становлять основну частку інвестиційного портфеля, та підвищення його ліквідності для активізації процесу концентрації та перерозподілу потенційних інноваційних ресурсів;

➤ сформувати платоспроможний попит на кредитні ресурси шляхом:

– запровадження механізму державного страхування інноваційних кредитів, у тому числі кредитів, наданих малим підприємствам, що розробляють та впроваджують інноваційну високотехнологічну продукцію, діяльність яких пов'язана зі значним інвестиційним ризиком;

– надання державних гарантій комерційним банкам, які кредитують пріоритетні інноваційні проекти;

– встановлення для комерційних банків, які займаються пільговим довгостроковим кредитуванням інноваційних проектів, зниженої ставки норми обов'язкового резервування коштів;

– концентрації фінансового й інтелектуального капіталу на пріоритетних напрямках для створення Українського банку реконструкції і розвитку з метою надання цільових кредитів під інвестиційні проекти інноваційного спрямування на пільгових умовах та з майновими гарантіями їхнього цільового використання.

З метою ліквідації перешкоди між інноваційним попитом, підприємствами та кредитними ресурсами банківських установ доцільно:

➤ використовувати консорціумне кредитування для реалізації масштабних цільових програм і проектів на основі узгодження спільності економічних інтересів, рівноправ'я учасників, свободи вибору організаційної форми об'єднання й організації відносин на договірній основі. Це дасть змогу нівелювати основні протиріччя банківської системи – дефіцит сукупного банківського капіталу;

➤ розробити механізм залучення фінансових ресурсів

заощаджень населення, мобілізованих ПАТ “Державний ощадний банк України” для кредитування імпортозаміщуваних і технологічно передових виробництв з одночасним використанням системи гарантій і пільг;

➤ запровадити гнучкі форми поєднання капіталів комерційних банків та підприємств шляхом створення пайових інвестиційних фондів з метою акумуляції капіталу для реалізації інноваційних проектів;

➤ запровадити порядок створення інноваційних асоціацій як об'єднань юридичних та фізичних осіб, що беруть участь у виробництві інтелектуального продукту, здійсненні інноваційного проекту й випуску нової продукції;

➤ розробити державну систему страхування ризиків інноваційної діяльності, зокрема – спеціально створеною державною чи державно-приватною страховою компанією.

З метою забезпечення інноваційної спрямованості іноземних інвестицій необхідним є:

➤ стимулювання інноваційного розвитку вітчизняних експортоорієнтованих підприємств та компаній, котрі реалізують свої товари та послуги на внутрішньому ринку, для підвищення рівня їх фінансової стійкості й конкурентоспроможності в умовах посилення участі України у міжнародних інтеграційних процесах;

➤ зниження рівня оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями у галузях економіки, які належать до пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, при перевищенні інвестиціями певного розміру або виконанні завдань здійснення інноваційної діяльності;

➤ заохочення спільного фінансування інвестиційних проектів вітчизняними та зарубіжними інвесторами з метою залучення сучасних виробничих, маркетингових, управлінських та організаційних інновацій;

➤ удосконалення організаційно-правових механізмів міжнародного трансферу технологій;

➤ підтримка створення промислово-фінансових груп зі спрямуванням їхніх ресурсів на реалізацію довгострокових інвестиційних проектів та проектів, котрі потребують значних обсягів інвестицій, за рахунок корпоративного фінансування цих проектів вітчизняними та зарубіжними суб'єктами.

Стосовно важелів розвитку людського капіталу:

➤ сприяти утвердженню дисциплін та курсів з інноваційного розвитку у навчальних закладах, доповнивши цей процес упровадженням інноваційних технологій у галузі здобуття вищої професійної освіти;

➤ забезпечити підготовку кадрів відповідно до сучасних вимог роботодавців щодо їхньої мобільності, можливості генерувати нові ідеї та рівня готовності до реалізації інновацій у межах стратегічних цілей компанії;

➤ запровадити стимули до індивідуальних інвестицій у людський капітал шляхом вирахування з бази оподаткування особистих витрат на заходи з охорони та зміцнення здоров'я, освіти для себе та членів сім'ї, виплат до фондів пенсійного та медичного страхування;

➤ регулювати пропозиції робочої сили на ринку праці, забезпечувати професійну підготовку та підвищення якості робочої сили відповідно до структурних змін, які відбуваються в економіці, вдосконалювати фінансове забезпечення політики зайнятості, зміну акцентів на користь активних статей витрат;

➤ розвивати систему професійної підготовки та перепідготовки, підвищувати кваліфікації та післядипломне навчання, популяризувати новітні знання у науковій та науково-технологічній сферах.

Докладніше зі змістом виступів учасників конференції можна ознайомитися у рубриці “Новини університету” на офіційному сайті KHEU ім. В.Гетьмана: <http://kneu.edu.ua>.

Вітаємо!/

Молодь вчиться ощадливості

8 листопада 2013 року в Музеї грошей Національного банку України відбулося нагородження учнів – переможців конкурсу “Заощаджуй!”, організованого з ініціативи Національного банку Програмою розвитку фінансового сектору (USAID/FINREP-II). Захід відбувся в рамках проведення Всеукраїнського тижня фінансової грамотності і Всесвітнього дня заощаджень.

On 8 November 2013, in the NBU Money Museum, there were awarded pupils – winners of the contest “Save!”, which was organized on the initiative of the National Bank of Ukraine by the Financial Sector Development Program (USAID/FINREP-II). The event was a part of the All-Ukrainian week of financial literacy and World Savings Day.

Метою конкурсу “Заощаджуй!” є поглиблення розуміння молоддю важливості заощаджень для досягнення своїх фінансових цілей. Учасники конкурсу мали у двохвилинному відео продемонструвати, як вони заощаджують власні кошти, та мотивувати інших громадян бути бережливими. Конкурс проходив із 22 жовтня до 5 листопада 2013 року.

Перше місце у цьому змаганні ощадливих здобули учениці Херсонського ліцею місцевої обласної ради Анна Ярошенко та Владислава Белау. Дівчата розповіли кореспонденту “Вісника НБУ”, що самі відзняли сюжет, героїня якого мріяла придбати електронну книгу, але не мала на це коштів. Тож вона вирішила економити – замість їздити на навчання маршрутною стала ходити пішки, відмовилася від улюблених солодощів та інших спокус і таким чином збрала необхідну суму грошей і купила книгу. Про це дівчина розповіла своїм подругам, які теж вирішили наслідувати її приклад.

У досить оригінальний спосіб спробували пропагувати ощадливість учениці Володимир-Волинської загальноосвітньої школи I – III ступенів № 5 Волинської області Ольга Дашук та Іванна Микитюк. Вони створили відеоролик “Три красуні сидять у клуні”, в якому дівчата співають частівки про ощадливість і бережливість. Цей “відеокліп” посів третє місце в конкурсі “Заощаджуй!” Його автори розповіли, що курс “Фінансова грамотність”, який вони вивчають у школі, допомагає їм правильно розподіляти й витрачати гроші, зважувати свої потреби, відрізняти справжні гроші від фальшивих, навчає, як формувати сімейний бюджет і дає ще багато необхідних для життя фінансових знань.

Перший заступник Голови Національного банку України Борис Приходько нагороджує переможців.

Вітаючи переможців конкурсу, перший заступник Голови Національного банку України Борис Приходько зазначив, що нинішнього року вперше під егідою Національного банку України в нашій країні проводився тиждень фінансової грамотності, в рамках якого відзначається Всесвітній день заощаджень. Цьому святу вже майже століття, йому традиційно приділяють у світі дуже велику увагу, оскільки проблема ощадливості завжди актуальна. Головною метою цього заходу є підвищення фінансової грамотності населення України, яке дає людям упевненість у завтрашньому дні. І дуже важливо, що молодь активно долучається до вивчення фінансової грамотності, зокрема через конкурс “Заощаджуй!”, організований Програмою розвитку фінансового сектору (USAID/FINREP-II) з ініціативи Національного банку України. Борис Приходько зазначив, що йому дуже приємно вітати переможців конкурсу, адже вони – покоління молодих прогресивних людей, які вже добре розуміються на фінансах. Він висловив упевненість у тому, що здобуті фінансові навички учні передаватимуть не лише своїм однокласникам, а й батькам.

Від імені агентства США з міжнародного розвитку та журі конкурсу переможців привітала Наталія Бережна, яка наголосила, що ініціатива банкірів щодо проведення Всесвітнього дня заощаджень та навчання фінансовій грамотності, яка розпочалася у 1924 році в Мілані, стала справді світовою й отримала велику підтримку в Україні. Зокрема, проєкт “Програма розвитку фінансового сектору в Україні” також долучився до цієї ініціативи. І нинішній конкурс засвідчив, що творчо пропагувати ощадливість і фінансові знання серед молоді можна не лише через кіно, а й у реальному житті на власному прикладі. Це допоможе створити стабільніший фінансовий сектор

Організатори та учасники конкурсу “Заощаджуй!”

тор в Україні та забезпечити добробут кожній сім’ї.

Керівник Програми розвитку фінансового сектору (USAID/FINREP-II) в Україні Даніло Круз де Паула розповів, як мама вчила його в дитячі роки бути ощадливим та самому заробляти гроші для навчання у школі. Потім він став відкладати кошти на навчання своїх доньок в університеті. Тож дуже добре, що учасники

конкурсу також вчать ошадливості з дитинства, причому роблять це з ентузіазмом і творчо. Учасники конкурсу продемонстрували, як реально можна заощаджувати на простих речах задля вирішення якихось власних чи сімейних проблем. Дуже важ-

ливо, що фінансовій грамотності в Україні навчаються не лише чиновники, а й звичайні громадяни, молоді покоління, яке творитиме майбутнє країни.

Переможці конкурсу “Заощаджуй!” одержали в подарунок електронну

книгу, фотоапарат, жорсткий диск із великим об’ємом пам’яті та інші цінні призи.

Микола Пацера,

“Вісник НБУ”.

Фото Владислава Негребецького.

Монети України/

Про введення в обіг пам’ятної монети “Ольга Кобилянська”

Національний банк України, продовжуючи серію “Видатні особистості України”, 25 жовтня 2013 року ввів в обіг пам’ятну монету номіналом 2 гривні, присвячену 150-річчю від дня народження Ольги Кобилянської — відомої української письменниці, однієї з найосвіченіших жінок свого часу, яка боролася за права представниць прекрасної статі та своїми творами, за словами Дмитра Павличка, “створила цілу енциклопедію жіночої душі”. Кобилянська Ольга Юліанівна — яскрава постать в українській прозі, письменниця-психолог, митець лірико-романтичного складу. Її художня спадщина збагатила духовну скарбницю нашого народу.

Монету виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса — 12,8 г, діаметр — 31,0 мм, тираж — 20 000 штук. Гурт монети — рифлений.

На аверсі розміщено: вгорі напис півколом — **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**,

під яким малий Державний герб України та логотип Монетного двору Національного банку України; ліворуч — фрагмент листа Ольги Кобилянської до Лесі Українки, на тлі якого зображено чорнильницю та перо; внизу написи — **2 ГРИВНІ / 2013**.

На реверсі на тлі фрагмента листа Ольги Кобилянської до Лесі Українки (ліворуч) зображено портрет письменниці та роки її життя — **1863 / 1942**; вгорі — напис півколом: **ОЛЬГА КОБИЛЯНЬСКА**.

Художник і скульптор — Святослав Іваненко.

Пам’ятна монета номіналом 2 гривні “Ольга Кобилянська” є дійсним платіжним засобом України та обов’язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Про введення в обіг пам’ятної монети “Нестор Махно”

Національний банк України, продовжуючи серію “Видатні особистості України”, 25 жовтня 2013 року ввів в обіг пам’ятну монету номіналом 2 гривні, присвячену ватажку селянського повстанського руху на півдні України Нестору Івановичу Махну, який уособлює тип народного героя, народженого вибухом революційної стихії. Його організаторські та військові здібності незаперечні, відпрацьована ним тактика повстансько-партизанської боротьби стала предметом дослідження військової науки.

Монету виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса — 12,8 г, діаметр — 31,0 мм, тираж — 30 000 штук. Гурт монети — рифлений.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний герб України, під яким рік карбування монети — 2013, напис півколом — **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, у центрі рельєфне зображення тачанки та дзеркальне — коней, уни-

зу номінал — **2 ГРИВНІ** та логотип Монетного двору Національного банку України (ліворуч).

На реверсі зображено портрет Нестора Махна (ліворуч); колосся, між яким написи — **ЗЕМЛЯ / ВОЛЯ / НАРОДНА / ВЛАДА** (праворуч); вертикально розміщено напис — **НЕСТОР МАХНО**, ліворуч від якого внизу роки життя — **1888 / 1934**.

Художники — Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук (аверс); Наталія Фандікова (реверс).

Скульптори — Володимир Дем’яненко, Анатолій Дем’яненко.

Пам’ятна монета номіналом 2 гривні “Нестор Махно” є дійсним платіжним засобом України й обов’язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Про введення в обіг пам'ятних монет “Битва за Дніпро”

Національний банк України 30 жовтня 2013 року ввів в обіг пам'ятні монети номіналами 50 та 5 гривень “Битва за Дніпро” (до 70-річчя визволення Києва від фашистських загарбників), присвячені наступальним операціям Червоної Армії, здійсненим із серпня до грудня 1943 року. Вони стали завершенням корінного перелому в ході Великої Вітчизняної війни – битви за Дніпро, під час якої 6 листопада 1943 року було відвойовано захоплену столицю України – місто Київ. Ця битва стала кульмінацією визволення України, значною мірою вплинула на подальший хід воєнних дій і сприяла розгрому фашистських загарбників.

Монету номіналом 50 гривень виготовлено зі срібла 999 проби. Категорія якості карбування – спеціальний анциркулейтед, маса дорогоцінного металу в чистоті – 500.0 г, діаметр – 85.0 мм, тираж – 1 000 штук. Гурт монети – гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу – **Ag 999**, масу дорогоцінного металу в чистоті – **500.0**, а також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України. Елемент оздоблення – локальна позолота, вміст золота в чистоті – не менш як 0.003 г.

Монету номіналом 5 гривень виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування – спеціальний анциркулейтед, маса – 16.54 г, діаметр – 35.0 мм, тираж – 30 000 штук. Гурт монети – рифлений.

На аверсі обох монет розміщено: вгорі малий Державний герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**; у центрі – композицію, що символізує перемогу: цифри **1943** (на срібній монеті – позолочені), над якими – зображення салюту, внизу – лаврова гілка зі стрічкою та зіркою, праворуч над зіркою – рік карбування монети **2013**; унизу напис півколом: на монеті зі срібла – **П'ЯТДЕСЯТ ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу – **П'ЯТЬ ГРИВЕНЬ** і логотип Монетного двору Національного банку України (праворуч).

На реверсі обох монет розміщено стилізо-

вану динамічну композицію із зображенням наступальної операції за участі різних родів військ – танкових, піхоти, артилерії, авіації, Дніпровської військової флотилії тощо, дзеркальна поверхня символізує Дніпро, вгорі напис – **БИТВА / ЗА ДНІПРО**.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори – Роман Чайковський, Володимир Дем'яненко.

Пам'ятні монети номіналами 50 та 5 гривень “Битва за Дніпро” є дійсними платіжними засобами України та обов'язкові до приймання без будь-яких обмежень за їх номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Про введення в обіг пам'ятних монет “100 років Національній музичній академії України імені П.І.Чайковського”

Національний банк України, продовжуючи серію “Вищі навчальні заклади України”, 1 листопада 2013 року ввів в обіг пам'ятні монети номіналами 5

і 2 гривні, присвячені одному з провідних музичних навчальних закладів не лише в Україні, а й у світі, до заснування якого долучилися такі видатні композитори, як

Петро Чайковський, Сергій Танєєв, Сергій Рахманінов. У Національній музичній академії України імені П.І.Чайковського — правонаступниці Київської державної консерваторії — свого часу навчалися багато видатних митців вітчизняної та світової культури.

Монету номіналом 5 гривень виготовлено зі срібла 925 проби. Категорія якості карбування — пруф, маса дорогоцінного металу в чистоті — 15.55 г, діаметр — 33.0 мм, тираж — 3 000 штук. Гурт монети — гладкий із заглибленими написами, якими зазначено метал, його пробу — **Ag 925**, масу дорогоцінного металу в чистоті — **15.55**, а також розміщено логотип Монетного двору Національного банку України.

Монету номіналом 2 гривні виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса — 12.8 г, діаметр — 31.0 мм, тираж — 20 000 штук. Гурт монети — рифлений.

На аверсі обох монет розміщено: вгорі малий Державний герб України, напис півколом — **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**; на тлі стилізованої композиції з рояля, скрипкового ключа і нотного стану зображено портрет П.І.Чайков-

ського, під яким номінал: на монеті зі срібла — **5 ГРИВЕНЬ**, на монеті з нейзильберу — **2 ГРИВНІ** та логотип Монетного двору Національного банку України; внизу — рік карбування **2013**.

На реверсі обох монет на дзеркальному тлі зображено будівлю оперної студії Національної музичної академії України, під якою розміщено напис — **100 / РОКІВ** та лаврова гілка; напис по колу — **НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ ІМЕНІ П. І. ЧАЙКОВСЬКОГО**.

Художник і скульптор — Роман Чайковський.

Пам'ятні монети номіналами 5 і 2 гривні “100 років Національній музичній академії України імені П.І.Чайковського” є дійсними платіжними засобами України та обов'язкові до приймання без будь-яких обмежень за їх номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Про введення в обіг пам'ятної монети “Борис Грінченко”

Національний банк України, продовжуючи серію “Видатні особистості України”, 22 листопада 2013 року ввів в обіг пам'ятну монету номіналом 2 гривні, присвячену 150-річчю від дня народження поета і прозаїка, перекладача і літературного критика, автора фундаментальних етнографічних, мовознавчих, літературознавчих та педагогічних праць, історичних нарисів, перших підручників з української мови й літератури, укладача чотиритомного тлумачного словника української мови, одного з організаторів і керівників товариства “Просвіта” — Бориса Дмитровича Грінченка.

Монету виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса — 12.8 г, діаметр — 31.0 мм, тираж — 20 000 штук. Гурт монети — рифлений.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний герб України та напис півколом — **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**; у центрі — зображення книги, при-

крашеної квітковим орнаментом, на сторінках якої — вислів письменника: **...УКРАЇНА. / В ЦЬОМУ / СЛОВІ ДЛЯ / МЕНЕ ВСЕ.**, а також зображено перо; внизу номінал — **2 ГРИВНІ**, рік карбування монети — **2013** (праворуч) та логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі зображено портрет Бориса Грінченка, ліворуч і праворуч від якого у квітковому орнаменті роки життя — **1863. 1910**; унизу напис — **БОРИС ГРІНЧЕНКО**.

Художник — Наталія Фандікова.

Скульптори — Володимир Дем'яненко, Володимир Атаманчук.

Пам'ятна монета номіналом 2 гривні “Борис Грінченко” є дійсним платіжним засобом України й обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

ЕКСКЛЮЗИВ/

Основні показники діяльності банків України на 1 листопада 2013 року

№ п/п	Назва показника	01.01. 2008 р.	01.01. 2009 р.	01.01. 2010 р.	01.01. 2011 р.	01.01. 2012 р.	01.01. 2013 р.	01.11. 2013 р.
1	Кількість банків за Державним реєстром банків	198	198	197	194	198	176	183
2	Вилучено з Державного реєстру банків (з початку року)	1	7	6	6	0	26	1
3	Кількість банків, що перебувають у стадії ліквідації	19	13	14	18	21	22	19
4	Кількість банків, що мають банківську ліцензію	175	184	182	176	176	176*	181*
4.1	Із них: з іноземним капіталом;	47	53	51	55	53	53	50
4.1.1	у тому числі зі 100-відсотковим іноземним капіталом	17	17	18	20	22	22	21
5	Частка іноземного капіталу в статутному капіталі банків, %	35.0	36.7	35.8	40.6	41.9	39.5	33.7
Активи, млн. грн.								
1	Активи, всього	599 396	926 086	880 302	942 088	1 054 280	1 127 192	1 242 244
1.1	Загальні активи (не скориговані на резерви під активні операції)	619 004	973 332	1 001 626	1 090 248	1 211 540	1 267 892	1 378 309
2	Готівкові кошти та банківські метали	18 313	20 668	21 725	26 749	27 008	30 346	31 022
3	Кошти в Національному банку України	19 120	18 768	23 337	26 190	31 310	33 740	39 985
4	Кореспондентські рахунки, відкриті в інших банках	26 293	40 406	51 323	67 596	78 395	99 472	86 054
5	Кредити надані	485 368	792 244	747 348	755 030	825 320	815 327	868 507
5.1	У тому числі: кредити, надані суб'єктам господарювання;	276 184	472 584	474 991	508 288	580 907	609 202	659 193
5.2	кредити, надані фізичним особам	153 633	268 857	222 538	186 540	174 650	161 775	167 442
6	Довгострокові кредити	291 963	507 715	441 778	420 061	426 430	394 246	406 755
6.1	Із них: довгострокові кредити, надані суб'єктам господарювання	156 355	266 204	244 412	262 199	290 348	276 683	297 802
7	Прострочена заборгованість за кредитами	6 357	18 015	69 935	84 851	79 292	72 520	76 815
8	Вкладення в цінні папери	28 693	40 610	39 335	83 559	87 719	96 340	127 327
9	Резерви за активними операціями банків	20 188	48 409	122 433	148 839	157 907	141 319	136 684
Пасиви, млн. грн.								
1	Пасиви, всього	599 396	926 086	880 302	942 088	1 054 280	1 127 192	1 242 244
2	Капітал	69 578	119 263	115 175	137 725	155 487	169 320	179 897
2.1	У тому числі: статутний капітал	42 873	82 454	119 189	145 857	171 865	175 204	183 463
2.2	Частка капіталу в пасивах, %	11.6	12.9	13.1	14.6	14.7	15.0	14.5
3	Зобов'язання банків	529 818	806 823	765 127	804 363	898 793	957 872	1 062 347
3.1	У тому числі кошти суб'єктів господарювання;	111 995	143 928	115 204	144 038	186 213	202 550	215 931
3.1.1	із них строкові кошти суб'єктів господарювання	54 189	73 352	50 511	55 276	74 239	92 786	92 255
3.2	Кошти фізичних осіб;	163 482	213 219	210 006	270 733	306 205	364 003	428 819
3.2.1	із них строкові кошти фізичних осіб	125 625	175 142	155 201	206 630	237 438	289 129	341 375
Довідково								
1	Регулятивний капітал, млн. грн.	72 265	123 066	135 802	160 897	178 454	178 909	191 317
2	Достатність (адекватність) регулятивного капіталу (H2), %	13.92	14.01	18.08	20.83	18.90	18.06	17.87
3	Доходи, млн. грн.	68 185	122 580	142 995	136 848	142 778	150 449	135 735
4	Витрати, млн. грн.	61 565	115 276	181 445	149 875	150 486	145 550	133 637
5	Результат діяльності, млн. грн.	6 620	7 304	-38 450	-13 027	-7 708	4 899	2 098
6	Рентабельність активів, %	1.50	1.03	-4.38	-1.45	-0.76	0.45	0.21
7	Рентабельність капіталу, %	12.67	8.51	-32.52	-10.19	-5.27	3.03	1.44
8	Чиста процентна маржа, %	5.03	5.30	6.21	5.79	5.32	4.51	4.08
9	Чистий спред, %	5.31	5.18	5.29	4.84	4.51	3.75	3.49

* Із них один банк має ліцензію санаційного банку.

Матеріал підготовлено працівниками управління аналізу діяльності системи банків департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду Національного банку України.

Юлія Балакіна

Провідний економіст управління нагляду (оверсайта) за
платіжними системами
та системами розрахунків Генерального департаменту
інформаційних технологій та платіжних систем
Національного банку України, аспірант Університету
банківської справи Національного банку України
E-mail: plotnitskaya@bank.gov.ua

Імплементація міжнародних стандартів у законодавство України щодо нагляду (оверсайта) платіжних систем та систем розрахунків

У зв'язку з прийняттям у квітні 2012 року документа "Принципи для інфраструктур фінансового ринку", розробленого Комітетом з платіжних і розрахункових систем Банку міжнародних розрахунків і Технічним комітетом Міжнародної організації комісій із цінних паперів, перед центральними банками постало завдання оперативного впровадження та застосування оновлених норм міжнародних стандартів. У статті проаналізовано основні положення зазначеного документа і запропоновано ключові напрями їх імплементації у вітчизняне законодавство щодо нагляду (оверсайта) платіжних систем та систем розрахунків в Україні.

After the adoption of "The Principles for Financial Markets Infrastructure" (PFMIs) in April 2012, which were developed by the Committee on Payment and Settlement Systems of the Bank for International Settlements and the Technical Committee of the International Organization of Securities Commissions, central banks faced with the task of efficient implementation and application of updated international standards. In the article, the author analyzes main provisions of the PFMIs and suggests key ways of their implementation in Ukraine's legislation on payment systems and settlement systems oversight.

Ключові слова: міжнародні стандарти діяльності платіжних систем, оцінювання платіжних систем, нагляд (оверсайт) платіжних систем, платіжна система, принципи для інфраструктур фінансового ринку, ризики у платіжних системах.

Key words: international standards for payment systems, payment systems assessment, payment systems oversight, payment system, principles for financial market infrastructures, risks in payment systems.

Важливу роль у гарантуванні фінансової стабільності відіграє безпечна та ефективна діяльність платіжних систем, тому в багатьох країнах нині на центральний банк покладено реалізацію функції оверсайта платіжних систем. Більше того, у країнах із розвинутими економіками це є однією з ключових функцій центрального банку. В нашій країні наприкінці 2012 року функцію нагляду (оверсайта) платіжних систем та систем розрахунків (надалі — нагляд (оверсайт)) було закріплено на законодавчому рівні за Національним банком України (надалі — Національний банк) [1].

ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ У СВІТІ

З метою забезпечення узгодженості здійснення регулювання та нагляду (оверсайта) в усьому світі в 2011 році Комітетом із платіжних і розрахункових систем Банку міжнародних розрахунків¹ та Технічним комітетом Міжнародної організації комісій із

¹ Банк міжнародних розрахунків є найстарішою міжнародною фінансовою організацією, яку засновано 17 травня 1930 року з метою сприяння фінансовій стабільності та міжнародному співробітництву в усьому світі, а також виконання функцій банку банків; його членами є 60 центральних банків різних країн.

цінних паперів² (надалі — Комітет) було сформовано, а у квітні 2012 року прийнято нові міжнародні стандарти у формі "Принципів для інфраструктур фінансового ринку" (надалі — Принципи) [2]. Вони повністю замінили розроблені раніше "Ключові принципи для системно важливих платіжних систем", "Рекомендації для систем розрахунків цінними паперами"

² Міжнародна організація комісій із цінних паперів (заснована у 1983 році) є найвпливовішим органом наднаціонального регулювання міжнародного ринку капіталу, учасниками якого є 120 регуляторів ринку цінних паперів та 80 інших учасників ринку цінних паперів в усьому світі.

та “Рекомендації для центральних контрагентів” [3, 4, 5]. Документ надає докладні вказівки щодо забезпечення надійності діяльності інфраструктур фінансового ринку, визначає стандарти їх діяльності і розширює сферу застосування стандартів для покриття нових ризиків. До інфраструктур фінансового ринку Комітет відносить системно важливі платіжні системи, центральні депозитарії цінних паперів, системи розрахунків цінними паперами, а також центральних контрагентів і торгові репозиторії. Враховуючи те, що документи, які припинили свою дію з прийняттям Принципів, широко використовувалися центральними банками багатьох країн до їх прийняття, **регулятори розпочали активну роботу з імплементації нових міжнародних стандартів одразу після їх затвердження.**

Так, наприклад, *Європейський центральний банк* у червні 2013 року *опублікував* для обговорення *проект постанови*, якою визначаються мінімальні вимоги до системно важливих платіжних систем, розроблений на основі Принципів [6]. Банк Росії своєю “Стратегією розвитку національної платіжної системи”, затвердженою Радою директорів у березні 2013 року, одним із напрямів розвитку платіжної системи Росії визначив удосконалення регулювання й правозастосування, зокрема шляхом удосконалення законодавчої бази з урахуванням Принципів [7]. Крім цього, Банк Росії надіслав учасникам ринку лист із текстом Принципів та інформацією щодо поетапного їх впровадження і подальшого здійснення оцінювання діяльності платіжних систем, віднесених до категорії значущих, на предмет її відповідності Принципам у рамках здійснення Банком Росії діяльності з нагляду в національній платіжній системі [8]. Національний банк Данії наголошує на тому, що згідно з Принципами відповідальність за забезпечення надійності й ефективності діяльності платіжної системи несе не центральний банк, а платіжна організація платіжної системи. Тому реалізація нових стандартів у Данії полягає у веденні діалогу з платіжними організаціями платіжних систем з метою однозначного розуміння Принципів та подальшому оцінюванні діяльності платіжних систем на відповідність Принципам [9].

Після прийняття Принципів Ко-

мітет здійснює аналіз результатів їх впровадження та застосування у нормативно-правовій базі в Аргентині, Австралії, Бельгії, Бразилії, Великобританії, Гонконгу, Європейському Союзі, Індії, Індонезії, Іспанії, Італії, Канаді, Китаї, Кореї, Мексиці, Нідерландах, Німеччині, Південній Африці, Росії, Саудівській Аравії, Сінгапурі, Сполучених Штатах Америки, Туреччині, Франції, Чилі, Швеції, Швейцарії та Японії, центральні банки яких є членами Банку міжнародних розрахунків, та опублікував результати проведеного аналізу у серпні цього року [10].

ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ В УКРАЇНІ

В Україні, з точки зору нагляду (оверсайта), необхідне впровадження та забезпечення дотримання тих принципів, які застосовуються до системно важливих платіжних систем та систем розрахунків цінними паперами, платіжні організації яких є об’єктами нагляду (оверсайта) платіжних систем. Повністю або частково для системно важливих платіжних систем застосовуються 18, а до систем розрахунків — 19 із 24 принципів, сформованих Комітетом, а саме:

- наявність надійних, чітких, повних та прозорих правил і процедур діяльності платіжних систем та систем розрахунків (надалі — платіжна система) в країнах, де платіжна система та її учасники зареєстровані або здійснюють комерційну діяльність (принцип 1);

- наявність ефективної, чіткої та прозорої системи управління, орієнтованої на гарантування безпеки й ефективності діяльності платіжної системи та підтримку стабільності фінансової системи в цілому (принцип 2);

- наявність чіткої, документально оформленої системи комплексного управління ризиками (принцип 3), у т. ч. кредитним (принцип 4), ризиком ліквідності (принцип 7), загальним комерційним (принцип 15), депозитарним та інвестиційним (принцип 16), операційним ризиком (принцип 17);

- наявність вимог до забезпечення та системи управління заставою (принцип 5);

- забезпечення своєчасного остаточного розрахунку, чітке визначення моменту остаточності розрахунків (принцип 8);

- здійснення розрахунків у платіжній системі активами з низьким

кредитним ризиком та ризиком ліквідності (принцип 9);

- визначення обов’язків та правил щодо фактичної поставки реальних фінансових інструментів або товарів у внутрішніх документах системи розрахунків цінними паперами; виявлення, контроль та управління ризиками, пов’язаними зі зберіганням та поставкою реальних інструментів і товарів (принцип 10);

- виключення ризику втрати основної суми при здійсненні кінцевих розрахунків за одним із зобов’язань після завершення розрахунків за іншим у випадку здійснення розрахунків за угодами, що включають розрахунки за двома взаємозалежними зобов’язаннями (принцип 12);

- наявність ефективних, чітко визначених та публічно розкритих правил і процедур управління у випадку невиконання зобов’язань учасником (принцип 13);

- використання об’єктивних, публічно розкритих критеріїв участі у платіжній системі, що враховують ризики та забезпечують справедливий і відкритий доступ до платіжної системи (принцип 18);

- виявлення, моніторинг та управління суттєвими ризиками, на які наражається платіжна система через багаторівневу структуру участі (принцип 19);

- забезпечення та підтримка ефективності й результативності діяльності платіжної системи, орієнтованість на задоволення потреб учасників і ринків, які вона обслуговує (принцип 21);

- використання або хоча б адаптування до прийнятих на міжнародному рівні процедур та стандартів передачі повідомлень (принцип 22);

- документальне оформлення, чіткість, всебічність і публічна доступність основних правил та процедур, що регламентують діяльність і участь у платіжній системі, надання діючим та потенційним учасникам інформації, достатньої для виявлення й чіткого розуміння ризиків, витрат і зобов’язань, пов’язаних з участю у платіжній системі (принцип 23).

Для приведення вітчизняного законодавства у відповідність із міжнародними стандартами та з метою гарантування належного рівня безпеки і прозорості діяльності платіжних систем в Україні необхідна імплементація вимог до правил діяльності платіжних систем, системи управління платіжною організацією платіжної

Таблиця. Пропозиції щодо застосування Принципів для інфраструктур фінансового ринку, відповідно до категорій важливості платіжних систем

Принцип	Категорії важливості платіжної системи			
	Системно важлива платіжна система	Важлива платіжна система	Соціально важлива платіжна система	Інші
1. Правила і процедури діяльності платіжних систем	+	+	+	Частково
2. Управління платіжною організацією платіжної системи	+	+	+	+
3. Система комплексного управління ризиками	+	+	+	+
4. Управління кредитним ризиком	+	+	+	Частково
5. Забезпечення у платіжній системі	Застосовується до платіжних організацій платіжної системи, що вимагають забезпечення			
6. Гарантійний депозит	Не застосовується			
7. Управління ризиком ліквідності	+	Частково	Частково	Частково
8. Остаточність розрахунків	+	Частково	Частково	Частково
9. Розрахунки у платіжній системі	+	Частково	Частково	Частково
10. Управління ризиками, пов'язаними з фактичною поставкою	Застосовується до платіжних організацій систем розрахунків, які здійснюють фактичну поставку реальних фінансових інструментів або товарів			
11. Центральні депозитарії цінних паперів	Не застосовується			
12. Розрахункові системи обміну активами	Застосовувати до платіжних організацій платіжної системи, які здійснюють розрахунки за угодами, що включають розрахунки за двома взаємозалежними зобов'язаннями			
13. Невиконання зобов'язань учасником платіжної системи	+	+	+	+
14. Сегрегація та портативність	Не застосовується			
15. Управління загальним комерційним ризиком	+	Частково	Частково	Частково
16. Управління депозитарним та інвестиційним ризиками	+	+	+	+
17. Управління операційним ризиком	+	Частково	Частково	Частково
18. Доступ до платіжної системи та участь у ній	+	+	+	+
19. Багаторівнева структура участі у платіжній системі	Застосовується до платіжних організацій платіжної системи, у яких передбачена багаторівнева структура участі			
20. Зв'язки системи розрахунків з іншими юридичними особами	Застосовується частково до платіжних організацій систем розрахунків			
21. Ефективність та результативність діяльності платіжної системи	+	Частково	+	Частково
22. Стандарти та процедури передачі інформації	Застосовується до платіжних організацій платіжної системи, які надають послуги користувачам платіжної системи на території кількох країн			
23. Оприлюднення та надання інформації платіжною організацією платіжної системи	+	+	+	Частково
24. Розкриття ринкових даних торговими репозиторіями	Не застосовується			

системи та комплексної системи управління ризиками, а також інших принципів.

Варто зауважити, що в Україні ринок платіжних систем представлений різними їх видами, зокрема системами міжбанківських розрахунків, роздрібних платежів, переказу коштів, внутрішньобанківськими платіжними системами та системами розрахунків за угодами щодо цінних паперів, які мають відмінну специфіку діяльності. Відповідно до законодавства Національний банк має право встановлювати такі категорії важливості платіжних систем:

системно важливі, важливі та соціально важливі, а також встановлювати вимоги до них. Критеріями віднесення платіжної системи до певної категорії важливості в Україні є обсяги операцій і види послуг, які ними надаються. Варто зауважити, що на даний момент такі критерії Національним банком ще не визначено.

У ході імплементації Принципів особливо важливим та дискусійним є питання застосування окремих принципів та їхніх норм до платіжних систем різних видів і категорій важливості. Визначені у Принципах норми є мінімальними вимогами, і центральні

банки повинні застосовувати їх до відповідних інфраструктур фінансового ринку залежно від функцій, які вони виконують [2, с. 179]. Враховуючи рекомендації Комітету, за рішенням центрального банку Принципи можуть застосовуватися до платіжних систем, не віднесених до категорії системно важливих. На нашу думку, окремі ключові вимоги, викладені у Принципах, доцільно застосовувати до всіх платіжних систем незалежно від їх виду чи категорії важливості. Пропозиції щодо застосування принципів для інфраструктур фінансового ринку, відповідно до категорій важливості платіжних систем, подано в таблиці.

КЛЮЧОВІ ПОЛОЖЕННЯ ООНОВЛЕНИХ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

Розглянемо детальніше вимоги, подані у Принципах, визначених Комітетом. Відповідно до першого принципу платіжна організація повинна мати чітко сформульовані та зрозумілі правила, процедури і договори, які мають відповідати чинним нормативно-правовим актам. За результатом аналізу положень Принципів, можна узагальнити, що у внутрішніх документах платіжної організації повинні чітко визначатися правила та процедури щодо:

- організаційної структури платіжної системи та структури управління, складу керівних органів, умов призначення їхніх членів і строку повноважень, ролей, обов'язків, а також відповідальності членів керівних органів, їх розподілу та порядку звітування;
- стратегічних цілей діяльності платіжної системи;
- порядку вступу та виходу з платіжної системи, умов участі в платіжній системі;
- порядку здійснення переказу коштів та інших операцій у платіжній системі;
- виявлення, кількісної оцінки, контролю, управління ризиками та їх допустимого рівня;
- визначення моменту остаточності розрахунків у платіжній системі;
- захисту активів учасників платіжної системи та їхніх клієнтів;
- порядку забезпечення безперервності діяльності платіжної системи;
- підтримки достатності власного капіталу;
- усіх платних послуг, тарифів та умов їх зміни;
- порядку дій у випадку невиконання

нання зобов'язань учасником платіжної системи у штатних та надзвичайних ситуаціях;

- порядку вирішення спорів учасників платіжної системи між собою та між учасниками й користувачами платіжної системи;
- порядку вирішення фінансових та операційних проблем;
- захисту даних та конфіденційності інформації в платіжній системі;
- упорядкованого припинення та/або відновлення діяльності у надзвичайній ситуації;
- статусу угод непрямих учасників на кожному етапі розрахунків, у т. ч. момент часу, коли до непрямого учасника починають і припиняють застосовуватися правила платіжної системи; визначення фінансової відповідальності за трансакціями, в яких бере участь непрямий учасник, та порядку їх обробки у випадку невиконання ним зобов'язання;
- умов надання доступу до інформації та розкриття даних зацікавленим особам;
- відповідальності за недотримання правил платіжної системи;
- порядку внесення змін до правил платіжної системи тощо.

Платіжна організація повинна чітко та зрозуміло визначати правову основу своєї діяльності. Платіжні організації, які є суб'єктом права різних юрисдикцій, мають додатково виявляти й аналізувати потенційні конфлікти правових норм, які можуть виникати, й розробляти правила і процедури, що дають змогу зменшити цей ризик.

У другому принципі визначено, що платіжна організація повинна мати ефективну, чітку та прозору систему управління, орієнтовану на гарантування безпеки й ефективності діяльності платіжної системи і підтримку стабільності фінансової системи в цілому. Під управлінням у документі мається на увазі комплекс відносин між власниками платіжної системи, керівними органами та іншими зацікавленими сторонами, такими як учасники платіжних систем, компетентні органи та іншими. Управління передбачає процеси, за допомогою яких організація встановлює цілі своєї діяльності і засоби їх досягнення, а також контролює їх досягнення. Структура, правила, стратегія та основні рішення платіжної організації повинні належно відображати інтереси прямих і непрямих учасників, інших зацікавлених

осіб. У законодавстві мають бути визначені вимоги до органів управління платіжною організацією та документального оформлення принципів і процедур їхньої діяльності. Відповідно до Принципів керівний орган повинен створити комітет з управління ризиками і комітет внутрішнього контролю та здійснювати нагляд за їхньою роботою. Також мають висуватися вимоги до структури, принципів, процедур діяльності, порядку звітування комітетів. Зазначений принцип слід застосовувати до всіх платіжних систем незалежно від структури власності, організаційної форми платіжної системи чи інших факторів.

Велику увагу в Принципах приділено управлінню ризиками. Так, відповідно до третього принципу платіжна організація будь-якої платіжної системи повинна мати комплексну та надійну чітко сформульовану систему управління ризиками. До основних ризиків, що виникають у діяльності платіжної системи, належать: системний, правовий, кредитний, ліквідний, загальний комерційний, депозитарний, інвестиційний та операційний ризики, кожному з яких відповідає окремий принцип. Платіжні організації повинні виявляти і вивчати види ризиків, на які вони наражаються та наражають своїх клієнтів, визначати джерела цих ризиків та основні принципи управління ризиками, оцінювати й мати ефективні механізми контролю та управління ризиками, вживати заходи щодо мінімізації та ліквідації негативних наслідків їх впливу. У нормативно-правових актах щодо нагляду (оверсайта) повинні бути визначені основні ризики, на які наражаються платіжні системи у процесі діяльності, з урахуванням оновлених міжнародних стандартів.

Операційний ризик нині визначено як ризик того, що операційні помилки персоналу, програмного забезпечення, технічні несправності спричинять чи посилять кредитний ризик або ризик ліквідності [11, ст. 1]. На нашу думку, *операційний ризик* може мати серйозніші наслідки, тому його слід розуміти як ризик того, що недоліки інформаційних систем або внутрішніх процесів, людські помилки, збої чи порушення в управлінні внаслідок зовнішніх подій призведуть до скорочення, погіршення або зупинення надання послуг платіжною системою.

Під *загальним комерційним ризиком*, визначення якого відсутнє у вітчизняному законодавстві, у Принципах розуміється ризик погіршення фінансового стану платіжної системи внаслідок зниження її доходів або збільшення видатків, за якого витрати перевищують доходи та призводять до втрат, які можуть бути віднесені на капітал. До загального комерційного ризику не належать ризики, пов'язані з невиконанням зобов'язань учасником або іншою організацією.

Комітетом визначаються також стандарти управління депозитарним та інвестиційним ризиками. На нашу думку, *депозитарний ризик* можна визначити як ризик втрати активу платіжною організацією або учасником платіжної системи з вини юридичної особи, що прийняла на зберігання цей актив. А *інвестиційний* — це ризик втрати або недоступності активів у необхідний момент, що виникає при інвестуванні власних ресурсів чи ресурсів учасників платіжної системи.

Дотримання платіжною організацією вимог щодо управління ризиками має велике значення для гарантування безпечної та ефективної діяльності платіжної системи з метою підтримки фінансової стабільності в цілому, тому їх імплементація має першочергове значення.

З метою управління кредитним ризиком і ризиком ліквідності та на виконання п'ятого принципу платіжна організація повинна обмежувати активи, які вона приймає у якості забезпечення, регулярно коригувати вимоги до них та мати можливість за необхідності своєчасно ними скористатися. Крім цього, платіжна організація повинна застосовувати пруденційні методи оцінки, визначати й регулярно переглядати відсоток вартості застави, що береться до розрахунку чистого кредитного ризику, з урахуванням стресових ринкових ситуацій. Правила щодо забезпечення повинні враховувати проциклічність фінансової системи: наприклад, встановлювати вищі вимоги до забезпечення у період низького ринкового стресу для створення додаткового захисту, потенційного скорочення витрат і зменшення необхідності коригування в періоди високого ринкового стресу.

Відповідно до восьмого принципу платіжна організація має чітко визначати момент остаточності розрахунку та момент, після якого платежі, що не були проведені, не можуть

бути відкликані. У вітчизняному законодавстві відсутнє визначення поняття “остаточність розрахунків”. На нашу думку, під остаточністю розрахунків слід розуміти зумовлений угодою момент часу, коли розрахунок у платіжній системі стає безвідкличним та безумовним. Кінцеві розрахунки у системно важливій платіжній системі відповідно до Принципів мають здійснюватися своєчасно — переважно впродовж операційного дня або в режимі реального часу для зменшення розрахункового ризику. Завершеними вважаються розрахунки, за яких виконано зобов’язання або відбулася безвідклична та безумовна передача активу. Платіжна організація повинна точно визначати момент, після настання якого незавершені платежі, доручення на здійснення переказу або інші зобов’язання не підлягають відкликанню учасником.

Принципами рекомендується здійснювати розрахунки активами, що є вимогою до центрального банку, в інших випадках — встановлювати жорсткі умови для своїх комерційних розрахункових банків та використовувати активи з мінімальним або нульовим кредитним ризиком і ризиком ліквідності. Якщо ж платіжна організація здійснює розрахунки за угодами, що включають розрахунки за двома взаємозалежними зобов’язаннями, то вона повинна виключати ризик втрати основної суми³, здійснюючи кінцеві розрахунки за одним із зобов’язань після кінцевих розрахунків за іншим. З метою забезпечення здійснення своєчасних міжнародних трансакцій платіжні організації мають використовувати або хоча б адаптуватися до відповідних міжнародних стандартів та процедур передачі повідомлень для забезпечення ефективної комунікації між платіжною системою та її учасниками, їхніми клієнтами та операторами платіжної інфраструктури. Під міжнародними стандартами передачі повідомлень слід розуміти стандартні формати повідомлень і стандарти контрольних даних для ідентифікації фінансових інструмен-

тів, контрагентів та ін. А процедури передачі повідомлень — це правила обміну повідомленнями між системами.

Вимоги до правил та процедур управління у випадку невиконання зобов’язань учасником повинні бути направлені на забезпечення своєчасного завершення розрахунків навіть в екстремальній, але вірогідній ситуації; мінімізацію збитків платіжної організації та інших учасників, що виконують зобов’язання; обмеження дестабілізації ринку; визначення точних правил доступу до ресурсів ліквідності платіжної системи у випадку необхідності; управління й ліквідацію позицій учасника, який не виконує зобов’язання, а також обачну та впорядковану ліквідацію застави.

Особливі вимоги застосовуються до платіжних систем, у яких передбачена багаторівнева структура участі. Варто зазначити, що у вітчизняному законодавстві відсутні визначення понять “багаторівнева структура участі”, “непрямий учасник”, “прямий учасник”. Багаторівнева структура участі існує тоді, коли прямі учасники надають доступ до централізованих послуг платіжної системи непрямым учасникам на підставі відповідного договору. Залежності та ризики багаторівневої структури можуть нести ризик для платіжних систем та безперервності їхньої діяльності, а також для самих учасників та фінансових ринків у цілому.

Окрему увагу в Принципах приділено політиці доступу та участі в платіжній системі, яка повинна забезпечувати справедливий та відкритий доступ за одночасного гарантування безпеки та ефективності діяльності платіжної системи. Платіжна організація має чітко визначати і публічно розкривати процедури, що забезпечують призупинення участі та впорядковане виключення учасника, який порушує правила участі або більше не відповідає їм. Справедливий та рівний доступ до платіжної системи, на нашу думку, сприятиме конкуренції між учасниками ринку та зменшенню вартості платежів, клірингу і розрахунків.

Будь-яка платіжна система повинна ефективно і результативно задовольняти потреби учасників та ринків, які вона обслуговує, і при цьому дотримуватися належних стандартів надійності і безпеки, про що йдеться у 21-у принципі. Під “ефективністю” мається на увазі здатність

платіжної системи досягати поставлених цілей за найменших витрат, а “результативність” указує на те, чи досягнуті визначені цілі. З цією метою платіжна система повинна мати чітко визначені завдання та цілі, що піддаються кількісній оцінці і можуть бути досягнуті, та встановити механізми регулярного аналізу ефективності й результативності діяльності платіжної системи. Основна відповідальність за підвищення ефективності і результативності відповідно до міжнародних стандартів повинна покладатися на власників платіжної системи та платіжну організацію.

Одним із ключових є 23-й принцип, у якому зазначається, що платіжна організація для того, щоб учасники та потенційні учасники могли оцінити ризики і зобов’язання, які вони беруть на себе у зв’язку з участю в платіжній системі, повинна оприлюднювати і надавати таку інформацію:

- опис структури та операцій системи;
- детальний опис усіх платних послуг, тарифи на них, а також повідомлення про зміну послуг і тарифів;
- принципи та умови встановлення знижок;
- перелік прав і обов’язків платіжної системи та її учасників;
- порядок надання та внесення змін до правил і процедур та порядок інформування про такі зміни учасників і компетентні органи;
- опис архітектури системи, її технологій та процедур передачі інформації, що впливають на вартість експлуатації платіжної системи;
- дані про фінансовий стан, фінансові ресурси, призначені для покриття потенційних втрат, своєчасність здійснення розрахунків;
- дані щодо обсягу та кількості трансакцій;
- іншу статистичну інформацію.

Усі зазначені дані мають оприлюднюватися в засобах масової інформації та через Інтернет. При цьому платіжна організація повинна надавати всю необхідну документацію та інформацію, а також проводити навчання персоналу для спрощення розуміння учасниками правил і процедур платіжної системи та ризиків, на які вони наражаються в результаті участі в ній. Зазначимо, що рекомендації щодо сприяння прозорості діяльності інфраструктур фінансового ринку червоною ниткою проходять через весь документ Комітету.

³ Або ризик принципала, питання управління яким постало після розорення у 1974 році західнонімецького банку Банкхаус Херштат (Bankhaus Herstatt) внаслідок валютних та інших втрат і мало руйнівні наслідки для світового міжбанківського ринку й звернуло увагу світової спільноти на необхідність розширення міжнародного співробітництва в галузі банківського контролю і виведення його на якісно новий рівень.

ОЦІНЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ В УКРАЇНІ

Враховуючи, що діяльність платіжних систем може суттєво впливати на діяльність інших суб'єктів ринку і пов'язана зі значними ризиками, Комітет рекомендує перевіряти дотримання Принципів шляхом оцінювання діяльності платіжних систем центральним банком. Для його полегшення та уніфікації у різних країнах і кращого розуміння Принципів Комітетом розроблено й опубліковано у грудні 2012 року документ **“Структура розкриття інформації та методологія оцінювання”** [12]. Цей документ має рекомендаційний характер, і центральні банки можуть самостійно розробляти порядок та методологію оцінювання платіжних систем. Так, наприклад, Національним банком Сербії розроблено **“Методологію оцінювання платіжних систем на відповідність”** [13], основні положення якої, на нашу думку, можна використати при розробці порядку оцінювання діяльності платіжних систем в Україні.

Відповідно до Закону України **“Про платіжні системи та переказ коштів в Україні”** **“нагляд (оверсайт) платіжних систем”** — це діяльність Національного банку України з метою забезпечення безперервного, надійного та ефективного функціонування платіжних систем, яка включає: моніторинг платіжних систем, оцінювання їх на відповідність вимогам законодавства України та міжнародним стандартам нагляду (оверсайта) платіжних систем; у разі необхідності надання вказівок та рекомендацій щодо вдосконалення діяльності відповідних систем та застосування заходів впливу” [14, ст. 1, п. 1.46]. Для здійснення оцінювання діяльності платіжних систем Національний банк повинен розробити відповідні нормативно-правові акти, які регламентують його порядок та методику. Відповідно до Принципів процес оцінювання діяльності платіжної системи повинен бути прозорим для учасників ринку і рівним у відношенні до приватних платіжних систем та систем, створених Національним банком.

За результатами оцінювання діяльності платіжної системи Національний банк повинен визначити рівень відповідності її вимогам законодавства України та міжнародним стандартам. З метою визначення такого рівня, на нашу думку, доцільно розглянути можливість здійснення

комплексного оцінювання та часткового оцінювання діяльності платіжних систем. Причому пріоритетним має стати оцінювання платіжних систем, віднесених до відповідних категорій важливості, діяльність яких повинна оцінюватися регулярно та комплексно. А у випадку, якщо певний аспект діяльності платіжної системи вказує на невідповідність вимогам законодавства та/або міжнародним стандартам, на нашу думку, необхідно здійснювати оцінювання саме цього аспекта. Сам же процес оцінювання можна здійснювати у три етапи:

1) підготовчий — у процесі якого Національний банк визначає тип оцінювання, збирає необхідну додаткову інформацію про діяльність платіжної системи;

2) здійснення оцінювання;

3) підготовка звіту за результатами оцінювання діяльності платіжної системи (надалі — Звіт).

Крім загальної інформації про платіжну систему й основні показники її діяльності, Звіт має містити детальний опис виявлених у ході оцінювання невідповідностей, рекомендації щодо їх усунення, перелік інформаційних джерел і висновки щодо відповідності діяльності платіжної системи вимогам. Враховуючи вимоги Комітету, результати оцінювання повинні оприлюднюватися.

Якщо в ході оцінювання буде виявлено невідповідності вимогам законодавства України чи міжнародним стандартам, Національний банк згідно з законодавством має право давати вказівки чи рекомендації з удосконалення діяльності платіжних систем. А у випадку, якщо виявлені невідповідності не буде усунуто у визначений строк, НБУ має право застосовувати до такої платіжної системи заходи впливу. Здійснення оцінювання діяльності платіжних систем, на нашу думку, сприятиме підвищенню надійності й ефективності діяльності платіжних систем в Україні, виявленню та попередженню проявів ризиків у платіжних системах, захисту інтересів користувачів платіжних систем і підтримці довіри до платіжних систем, що, в свою чергу, сприятиме збільшенню частки безготівкових розрахунків в Україні.

ВИСНОВКИ

Необхідно зазначити, що особливо увага у Принципах приділяється гарантуванню безпеки,

ефективності і прозорості діяльності платіжних систем, а також управлінню ризиками у платіжних системах. Принципи повинні застосовуватися комплексно та потребують реалізації як з боку центрального банку, так і з боку платіжних систем. Для приведення вітчизняного законодавства у відповідність до міжнародних стандартів передусім необхідно привести у відповідність визначення основних понять, які стосуються діяльності платіжних систем. У вітчизняному законодавстві відсутні поняття, котрі широко застосовуються на міжнародному рівні, а саме: **“багаторівнева структура участі”**, **“безперервність діяльності платіжної системи”**, **“критична залежність”**, **“критично важливий персонал”**, **“остаточність розрахунків”**, **“правила платіжної системи”**, **“моніторинг платіжних систем”**, **“непрямий учасник”**, **“план заходів із забезпечення безперервності функціонування системи”**, **“прямий учасник”**, **“спільний нагляд (оверсайт)”** та інші.

Крім цього, як зазначалося вище, слід привести у відповідність визначення загального комерційного, операційного, депозитарного та інвестиційного ризиків. Також для гарантування безпеки вітчизняного фінансового ринку необхідними є вимоги щодо наявності ефективних та чітко визначених правил і процедур управління у випадку невиконання зобов'язань учасником, виконання зобов'язань учасником, виконання зобов'язань учасником, публічно розкритих критеріїв участі у платіжній системі, виявлення, моніторингу та управління суттєвими ризиками, на які наражається система через багаторівневу структуру участі, обслуговування відповідних прийнятих на міжнародному рівні процедур та стандартів передачі повідомлень і розкриття інформації та ін. Подальшим кроком після впровадження Принципів відповідно до міжнародної практики повинна стати діяльність із оцінювання платіжних систем на їх відповідність.

Нині Національний банк працює над нормативно-правовим документом, у якому буде враховано Принципи, адже, на нашу думку, впровадження міжнародних стандартів діяльності в законодавство України є одним із першочергових завдань на шляху вдосконалення нагляду (оверсайта) платіжних систем в Україні.

Література

1. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо подальшого удосконалення адміністрування податків і зборів” від 6 грудня 2012 року № 5518-VI. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5518-17/conv/print1370343875020872>.
2. Principles for financial market infrastructures / The Committee on Payment and Settlement Systems and Technical Committee of the International Organization of Securities Commissions. — 2012. — April — 182 p. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/cpss101a.pdf>.
3. Core principles for systemically important payment systems / The Committee on Payment and Settlement Systems. — 2001. — January. — 92 p.
4. Recommendations for securities settlement systems / The Committee on Payment and Settlement Systems — 2001. — July. — 55 p.
5. Recommendations for central counterparties / The Committee on Payment and Settlement Systems and Technical Committee of the International Organization of Securities Commissions — 2004. — November. — 55 p.
6. Draft Regulation on oversight requirements for systemically important payment systems / ECB — 2013. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ecb.int/paym/cons/pdf/130607/Draft_Regulation_on_oversight_requirements_for_systemically_important_payment_systems_final.pdf?79bd111bfd28519f47df597ae06ca9aa.
7. “Стратегія розвитку національної платіжної системи”, затверджена Радою директорів 15 березня 2013 року протоколом № 4. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://base.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc;base=LAW;n=143984>.
8. Лист Банку Росії від 29 червня 2012 року № 94-Т. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://base.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc;base=LAW;n=132828>.
9. Danmarks Nationalbank // Monetary Review, 1st Quarter 2013 - Part 1. — 2013 — p. 71–85. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://www.nationalbanken.dk/C1256BE9004F6416/side/72E0C1231118F43CC1257B4E0045A27D/\\$file/mon_lqtr_2013_part_1_web.pdf](http://www.nationalbanken.dk/C1256BE9004F6416/side/72E0C1231118F43CC1257B4E0045A27D/$file/mon_lqtr_2013_part_1_web.pdf).
10. Implementation monitoring of PFMI — Level 1 assessment report / The Committee on Payment and Settlement Systems and Board of the International Organization of Securities Commissions. — 2013. — August. — 62 p. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.bis.org/publ/cpss111.pdf>.
11. Постанова Правління НБУ “Про затвердження Положення про діяльність в Україні внутрішньодержавних і міжнародних платіжних систем” від 25 вересня 2007 року № 348 зі змінами. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1173-07>.
12. Disclosure framework and assessment methodology / The Committee on Payment and Settlement Systems and Technical Committee of the International Organization of Securities Commissions. — 2012. — December. — 101 p.
13. Methodology for the assessment of payment system compliance / National Bank of Serbia. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nbs.rs/export/sites/default/internet/english/35/nadgledanje/metodology.pdf>.
14. Закон України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні” від 05 квітня 2001 року зі змінами та доповненнями. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за жовтень 2013 року) *

№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс	№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс
1	100 BGL	100 левів (Болгарія)	553.2326	16	434 LYD	100 лівійських динарів	643.8180
2	986 BRL	100 бразильських реалів	358.0291	17	484 MXN	100 мексиканських нових песо	61.3699
3	051 AMD	10000 вірменських драмів	197.0564	18	496 MNT	10000 монгольських тугриків	49.1121
4	410 KRW	1000 вонів Республіки Корея	7.4278	19	554 NZD	100 новозеландських доларів	660.8517
5	704 VND	10000 в'єтнамських донгів	3.7855	20	586 PKR	100 пакистанських рупій	7.5878
6	981 GEL	100 грузинських ларі	480.2331	21	604 PEN	100 перуанських нових сол	289.0778
7	344 HKD	100 доларів Гонконгу	103.0733	22	642 ROL	100 румунських лейв	242.1043
8	818 EGP	100 єгипетських фунтів	115.9784	23	682 SAR	100 саудівських ріялів	213.1239
9	376 ILS	100 ізраїльських нових шекелів	224.5351	24	760 SYP	100 сирійських фунтів	5.8980
10	356 INR	1000 індійських рупій	128.7843	25	901 TWD	100 нових тайваньських доларів	27.0321
11	364 IRR	1000 іранських ріалів	0.6448	26	972 TJS	100 таджицьких сомоні	167.6138
12	368 IQD	100 іракських динарів	0.6868	27	952 XOF	1000 франків КФА	16.4269
13	417 KGS	100 киргизьких сомів	16.4398	28	152 CLP	1000 чилійських песо	15.9775
14	414 KWD	100 кувейтських динарів	2821.3908	29	191 HRK	100 хорватських кун	142.0840
15	422 LBP	1000 ліванських фунтів	5.2881	30	255	100 доларів США за розр. із Індією	639.4400

* Курс встановлено з 01.10.2013 року.

Підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.

Офіційний курс гривні який встановлюється Національним банком

№ п/п	Код валюти	Назва валюти						
			01.10.2013 р.	02.10.2013 р.	03.10.2013 р.	04.10.2013 р.	05.10.2013 р.	
1	036 AUD	100 австралійських доларів	745.1710	752.9686	747.1669	749.3575	749.3575	
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	1291.1365	1298.2279	1295.1132	1294.4584	1294.4584	
3	031 AZM	100 азербайджанських манатів	1018.8655	1018.8655	1018.8655	1018.8655	1018.8655	
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0088	0.0088	0.0088	0.0088	0.0088	
5	208 DKK	100 датських крон	144.7378	145.2591	144.8333	145.6585	145.6585	
6	840 USD	100 доларів США	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	
7	352 ISK	100 ісландських крон	6.6020	6.6393	6.5965	6.6129	6.6129	
8	124 CAD	100 канадських доларів	775.9162	775.9427	772.2719	773.1932	773.1932	
9	398 KZT	100 казахстанських тенге	5.1967	5.1950	5.1886	5.1872	5.1872	
10	428 LVL	100 латвійських латів	1536.1529	1541.7265	1537.2904	1546.4965	1546.4965	
11	440 LTL	100 литовських літів	312.6317	313.7660	312.8632	314.6920	314.6920	
12	498 MDL	100 молдовських лейв	61.7206	61.5092	61.4123	61.2984	61.2984	
13	578 NOK	100 норвезьких крон	133.0361	133.2396	132.8399	133.9954	133.9954	
14	985 PLN	100 польських злотих	255.2626	256.0677	256.0450	258.3807	258.3807	
15	643 RUB	10 російських рублів	2.4606	2.4749	2.4748	2.4881	2.4881	
16	702 SGD	100 сингапурських доларів	636.4334	638.4038	638.5612	640.0992	640.0992	
17	792 TRL	100 турецьких лір	392.3863	397.2758	396.0601	398.8724	398.8724	
18	795 TMM	100 туркменських манатів	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	
19	348 HUF	1000 угорських форинтів	36.2051	36.5917	36.4090	36.7183	36.7183	
20	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.3713	0.3713	0.3713	0.3713	0.3713	
21	203 CZK	100 чеських крон	41.9532	42.2416	42.1875	42.5138	42.5138	
22	752 SEK	100 шведських крон	124.6843	125.4933	124.8127	126.0316	126.0316	
23	756 CHF	100 швейцарських франків	882.9895	884.1681	882.4883	885.1160	885.1160	
24	156 CNY	100 юанів женьміньбі (Китай)	130.6134	130.5707	130.5790	130.5893	130.5893	
25	392 JPY	1000 японських єн	81.9134	81.7022	81.9865	81.8138	81.8138	
26	978 EUR	100 євро	1079.4547	1083.3712	1080.2540	1086.5684	1086.5684	
27	960 XDR	100 СПЗ	1226.1929	1228.4280	1227.6959	1230.1920	1230.1920	

			16.10.2013 р.	17.10.2013 р.	18.10.2013 р.	19.10.2013 р.	20.10.2013 р.	21.10.2013 р.	
1	036 AUD	100 австралійських доларів	761.2730	761.8828	769.1792	769.1792	769.1792	771.7224	
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	1274.2902	1281.3935	1288.3479	1288.3479	1288.3479	1294.1633	
3	031 AZM	100 азербайджанських манатів	1019.1253	1019.1253	1019.1253	1019.1253	1019.1253	1019.1253	
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	
5	208 DKK	100 датських крон	144.5937	145.3205	146.4028	146.4028	146.4028	146.6444	
6	840 USD	100 доларів США	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	
7	352 ISK	100 ісландських крон	6.5786	6.6123	6.6492	6.6492	6.6492	6.6686	
8	124 CAD	100 канадських доларів	771.7320	770.5486	776.1772	776.1772	776.1772	776.3235	
9	398 KZT	100 казахстанських тенге	5.2004	5.2065	5.1933	5.1933	5.1933	5.1946	
10	428 LVL	100 латвійських латів	1535.4435	1542.9619	1554.0112	1554.0112	1554.0112	1556.5136	
11	440 LTL	100 литовських літів	312.3539	313.9280	316.2661	316.2661	316.2661	316.7754	
12	498 MDL	100 молдовських лейв	60.7486	60.8166	60.9167	60.9167	60.9167	61.0181	
13	578 NOK	100 норвезьких крон	132.8524	133.2183	134.5661	134.5661	134.5661	135.0574	
14	985 PLN	100 польських злотих	257.9454	259.5309	261.5954	261.5954	261.5954	261.6155	
15	643 RUB	10 російських рублів	2.4771	2.4780	2.4915	2.4915	2.4915	2.5099	
16	702 SGD	100 сингапурських доларів	643.1100	642.5578	644.3260	644.3260	644.3260	645.8971	
17	792 TRL	100 турецьких лір	402.0037	402.5143	406.1003	406.1003	406.1003	406.5577	
18	795 TMM	100 туркменських манатів	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	
19	348 HUF	1000 угорських форинтів	36.5196	36.6032	37.0913	37.0913	37.0913	37.1485	
20	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.3694	0.3694	0.3694	0.3694	0.3694	0.3694	
21	203 CZK	100 чеських крон	42.1041	42.2091	42.4838	42.4838	42.4838	42.4235	
22	752 SEK	100 шведських крон	123.0920	123.0118	124.4009	124.4009	124.4009	124.7362	
23	756 CHF	100 швейцарських франків	872.4986	878.3168	885.8633	885.8633	885.8633	886.1396	
24	156 CNY	100 юанів женьміньбі (Китай)	130.9903	131.0282	131.0945	131.0945	131.0945	131.0978	
25	392 JPY	1000 японських єн	81.1570	81.2664	81.7123	81.7123	81.7123	81.7888	
26	978 EUR	100 євро	1078.4955	1083.9307	1092.0037	1092.0037	1092.0037	1093.7621	
27	960 XDR	100 СПЗ	1222.9473	1226.0970	1229.3065	1229.3065	1229.3065	1233.5391	

щодо іноземних валют, України щоденно (за жовтень 2013 року)

Офіційний курс

	06.10.2013 р.	07.10.2013 р.	08.10.2013 р.	09.10.2013 р.	10.10.2013 р.	11.10.2013 р.	12.10.2013 р.	13.10.2013 р.	14.10.2013 р.	15.10.2013 р.
	749.3575	754.0346	752.2432	757.9839	755.4752	753.9473	753.9473	753.9473	757.3197	757.4726
	1294.4584	1282.9006	1285.7769	1287.7585	1271.7847	1275.3364	1275.3364	1275.3364	1277.1854	1278.0508
	1018.8655	1018.8655	1018.9954	1018.9954	1018.9954	1018.9954	1018.9954	1018.9954	1019.1253	1019.1253
	0.0088	0.0088	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087
	145.6585	145.6458	145.4227	145.4617	144.8159	145.0000	145.0000	145.0000	145.3662	145.3526
	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000
	6.6129	6.6200	6.6063	6.5954	6.5570	6.5479	6.5479	6.5479	6.5554	6.5592
	773.1932	773.7420	774.3112	775.4250	770.0149	769.6668	769.6668	769.6668	769.3560	772.1462
	5.1872	5.1852	5.1812	5.1785	5.1808	5.1768	5.1768	5.1768	5.1980	5.2004
	1546.4965	1545.9426	1543.5543	1544.4487	1537.2904	1539.2241	1539.2241	1539.2241	1543.0915	1542.6445
	314.6920	314.6688	314.1827	314.2753	312.8632	313.2567	313.2567	313.2567	314.0438	313.9975
	61.2984	61.2322	61.0027	60.9785	60.8545	60.8369	60.8369	60.8369	60.7459	60.7459
	133.9954	133.8947	133.4822	134.2650	133.2002	132.0651	132.0651	132.0651	133.3986	133.3133
	258.3807	258.4109	258.5898	258.7894	257.2339	257.7846	257.7846	257.7846	258.5926	259.1973
	2.4881	2.4900	2.4751	2.4747	2.4699	2.4703	2.4703	2.4703	2.4813	2.4772
	640.0992	641.2988	640.6106	640.4212	638.5234	639.3266	639.3266	639.3266	641.5776	642.0529
	398.8724	400.1504	400.4910	402.8099	402.2244	403.5869	403.5869	403.5869	404.0431	402.6033
	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561
	36.7183	36.5920	36.6700	36.7566	36.4704	36.6003	36.6003	36.6003	36.7732	36.6645
	0.3713	0.3713	0.3703	0.3703	0.3703	0.3703	0.3703	0.3703	0.3703	0.3694
	42.5138	42.5174	42.5199	42.5241	42.2007	42.3680	42.3680	42.3680	42.4661	42.4167
	126.0316	125.2696	124.0846	124.6946	123.5352	122.6082	122.6082	122.6082	123.6987	123.2180
	885.1160	885.4115	884.6925	883.3683	877.3280	878.5743	878.5743	878.5743	880.5671	879.0097
	130.5893	130.6001	130.6134	130.5294	130.6090	130.6722	130.6722	130.6722	130.6359	130.8910
	81.8138	82.2910	82.5202	82.2442	82.1174	81.7113	81.7113	81.7113	81.2963	81.4003
	1086.5684	1086.4885	1084.8100	1085.1297	1080.2540	1081.6128	1081.6128	1081.6128	1084.3304	1084.1705
	1230.1920	1229.0834	1228.9020	1228.6999	1225.7510	1225.1367	1225.1367	1225.1367	1226.4469	1226.4469

	22.10.2013 р.	23.10.2013 р.	24.10.2013 р.	25.10.2013 р.	26.10.2013 р.	27.10.2013 р.	28.10.2013 р.	29.10.2013 р.	30.10.2013 р.	31.10.2013 р.
	772.6171	772.7942	768.7770	768.7290	768.7290	768.7290	766.3690	765.7991	758.6875	759.7520
	1290.4942	1289.4795	1290.7437	1292.5309	1292.5309	1292.5309	1292.6348	1291.0184	1284.5526	1284.5393
	1019.1253	1018.9954	1018.9954	1018.9954	1018.9954	1018.9954	1018.9954	1018.9954	1018.8655	1018.8655
	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087	0.0087
	146.4485	146.5176	147.3534	147.9213	147.9213	147.9213	147.6331	147.6963	147.5387	147.4053
	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000	799.3000
	6.6514	6.6211	6.6365	6.6603	6.6603	6.6603	6.6619	6.6625	6.6409	6.6442
	776.4612	776.0315	774.6828	768.5149	768.5149	768.5149	765.7828	765.3203	765.3357	765.4115
	5.1960	5.1977	5.1987	5.1997	5.1997	5.1997	5.1970	5.1872	5.1778	5.1792
	1553.9165	1554.9336	1563.8033	1569.6069	1569.6069	1569.6069	1567.3151	1567.4422	1565.8455	1563.9220
	316.3819	316.5439	318.3496	319.5765	319.5765	319.5765	318.9283	319.0903	318.7199	318.4190
	61.1712	61.4246	61.5699	61.7277	61.7277	61.7277	61.8620	61.9166	62.1593	62.2639
	134.9979	134.3779	135.1029	135.8741	135.8741	135.8741	135.3319	135.5172	135.5350	136.0690
	261.1905	261.3493	263.0729	263.5947	263.5947	263.5947	263.0789	263.2314	263.0327	263.0169
	2.5055	2.5029	2.5179	2.5245	2.5245	2.5245	2.5232	2.5126	2.5022	2.4930
	643.8020	644.1318	644.6527	646.2655	646.2655	646.2655	646.4312	645.7362	644.4956	645.8919
	404.2794	403.1734	404.7118	403.9514	403.9514	403.9514	402.3808	402.4970	401.8096	401.8704
	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561	280.4561
	37.1920	37.1364	37.6128	37.6869	37.6869	37.6869	37.6066	37.6372	37.5410	37.4429
	0.3685	0.3685	0.3685	0.3685	0.3685	0.3685	0.3685	0.3677	0.3677	0.3677
	42.3363	42.4831	42.5765	42.8136	42.8136	42.8136	42.7649	42.8165	42.7170	42.7099
	124.3487	124.7304	125.2561	125.9254	125.9254	125.9254	126.0656	125.9667	125.4891	125.1921
	884.3939	884.6320	893.1481	896.8818	896.8818	896.8818	891.8008	892.6153	890.4970	890.4488
	131.1267	131.1765	131.3368	131.3643	131.3643	131.3643	131.3856	131.3364	131.2356	131.1492
	81.4193	81.2491	82.0603	82.1496	82.1496	82.1496	82.0869	81.8236	81.5893	81.3735
	1092.4033	1092.9628	1099.1974	1103.4337	1103.4337	1103.4337	1101.1956	1101.7551	1100.4762	1099.4372
	1231.9895	1231.2607	1234.7147	1237.1648	1237.1648	1237.1648	1237.3276	1236.7092	1234.1161	1229.3557

Підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.

Спеціально для "Вісника НБУ"/

Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у жовтні 2013 року

Структура кредитів, наданих Національним банком для підтримання ліквідності банків України у жовтні 2013 р. (в розрізі інструментів)

Показники	2013 р.	Відсотки
Обсяги рефінансування банків, усього	100.00	У тому числі за жовтень 100.00
У тому числі через:		
– кредити "овернайт", надані через постійно діючу лінію рефінансування	6.44	2.22
– кредити рефінансування, надані шляхом проведення тендера	20.86	5.30
– операції прямого РЕПО	70.44	92.48
– інші короткострокові кредити	–	–
– стабілізаційні кредити	2.26	–
– інші довгострокові кредити	–	–

Середньозважена процентна ставка за кредитами, наданими Національним банком для підтримання ліквідності банків України у жовтні 2013 р.

Показники	2013 р.	Відсотки річні
Середньозважена процентна ставка за кредитами рефінансування, всього	7.25	У тому числі за жовтень 6.52
У тому числі за:		
– кредитами "овернайт", наданими через постійно діючу лінію рефінансування	8.64	7.50
– кредитами, наданими шляхом проведення тендера	7.00	6.50
– операціями прямого РЕПО (розрахунково)	7.13	6.50
– за іншими короткостроковими кредитами	–	–
– стабілізаційними кредитами	9.50	–
– іншими довгостроковими кредитами	–	–

Процентні ставки банків за кредитами та депозитами у національній валюті у жовтні 2013 р. *

Показники	Жовтень 2013 р.	Відсотки річні
На міжбанківському ринку:		
за кредитами, наданими іншим банкам**	4.74	
за депозитами, розміщеними в інших банках	5.18	
Фізичним та юридичним особам:		
за кредитами**	15.58	
за депозитами	9.97	

* За щоденною звітністю банків; відображено вартість кредитів (депозитів), фактично наданих (отриманих) банками.

** Без урахування ставок за кредитами "овердрафт".

Темпи зростання грошової маси у жовтні 2013 р. ¹

Агрегати грошової маси	01.07.2013 р.		01.08.2013 р.		01.09.2013 р.		01.10.2013 р.		01.11.2013 р.	
	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.
Готівка. Гроші поза банками										
M0, до початку року	108.2	16 663.0	110.4	21 119.2	110.8	21 981.0	110.4	21 088.0	111.7	23 862.8
M0 + переказані кошти в національній валюті										
M1, до початку року	111.2	36 310.1	113.8	44 590.9	114.5	46 925.1	115.1	48 952.6	114.7	47 426.2
M1 + переказані кошти в іноземній валюті та інші кошти										
M2, до початку року	108.2	63 127.1	110.0	77 225.9	110.8	83 051.3	112.7	97 636.3	112.8	98 934.0
M2 + цінні папери власного боргу банків										
M3, до початку року	108.2	63 290.6	110.0	77 580.5	110.8	83 510.2	112.7	98 347.1	112.9	100 035.6

¹ Інформацію щодо темпів зростання грошової маси у січні – червні 2013 року опубліковано в № 8 (2013 р.) на стор. 59.**Примітка.** Облікова ставка Національного банку України у жовтні 2013 року не змінювалася і, починаючи з 13.08.2013 р., становить **6.5%** річних.

Відповідно до постанови Правління НБУ від 19.09.2013 р. № 371 з 30 вересня 2013 року встановлено такий порядок формування обов'язкових резервів банками України:

– на окремому рахунку в Національному банку України № 3203 "Кошти обов'язкових резервів, що перераховані банками" зберігаються кошти в розмірі **40%** від суми обов'язкових резервів, що сформовані за попередній звітний період резервування;

– на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України формується та зберігається залишок суми обов'язкових резервів, сформованих згідно з установленими нормативами на відповідний період.

Обсяг обов'язкових резервів, який має зберігатися щоденно на початок операційного дня на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України, повинен становити не менш як **60%** від суми обов'язкових резервів, що сформовані за попередній звітний період резервування.

Крім того, встановлено такі нормативи обов'язкового резервування для формування банками обов'язкових резервів:

кошти вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб у національній валюті на вимогу і кошти на поточних рахунках – **0**; кошти вкладів (депозитів) юридичних осіб в іноземній валюті на вимогу і кошти на поточних рахунках – **10**; кошти вкладів (депозитів) фізичних осіб в іноземній валюті на вимогу і кошти на поточних рахунках – **15**; строкові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб у національній валюті – **0**; короткострокові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті – **10**; довгострокові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб в іноземній валюті – **7**; кошти, які залучені банками від банків-нерезидентів, міжнародних та інших організацій-нерезидентів у національній валюті – **0**; кошти, які залучені банками від банків-нерезидентів, міжнародних та інших організацій-нерезидентів в іноземній валюті (крім російських рублів), – **5**; кошти, які залучені банками від банків-нерезидентів, міжнародних та інших організацій-нерезидентів у російських рублях, – **0**.

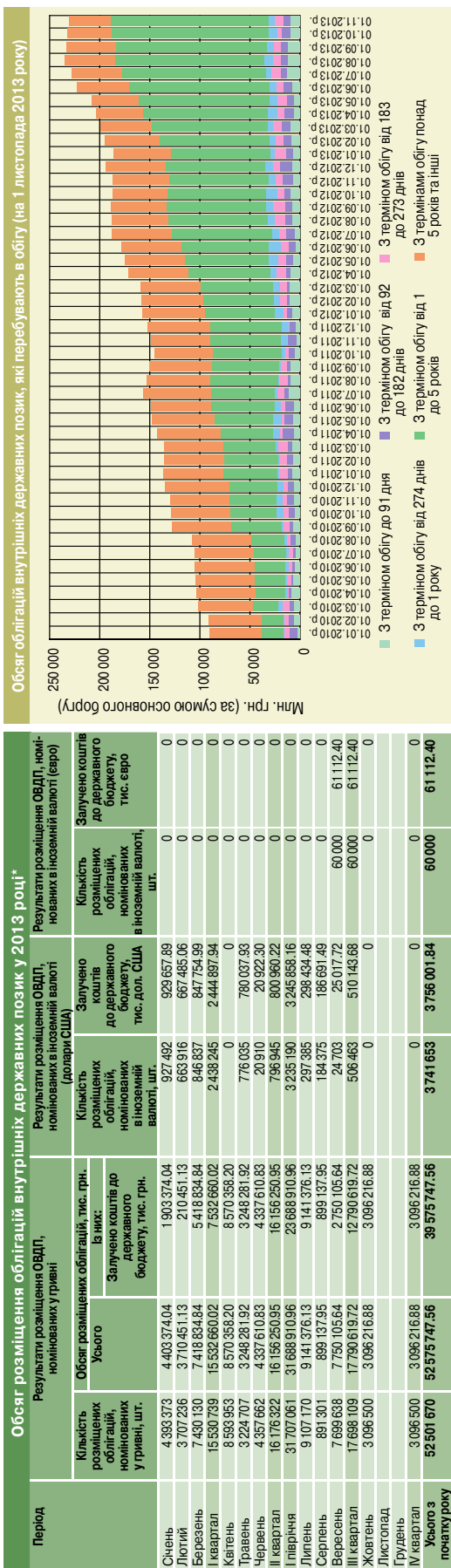
Поряд із тим, банкам дозволено зараховувати для покриття обов'язкових резервів, що мають формуватися та зберігатися на кореспондентському рахунку в Національному банку України:

придбані ними облігації внутрішніх державних позик, номінованих в іноземній валюті, у розмірі **10%** від їхньої балансової вартості в гривневому еквіваленті; придбані ними довгострокові облігації внутрішніх державних позик у національній валюті з терміном обігу (відповідно до умов первинного випуску) понад 3 600 днів у розмірі **100%** від їхньої балансової вартості; залишки коштів, які перебувають на рахунках банку № 1500 "Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках" та № 1502 "Кошти банків у розрахунках", відкритих у ПАТ "РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ", у розмірі **100%**.З 02.10.2009 р. за залишками коштів обов'язкових резервів, що перераховані банками на окремий рахунок у Національному банку України, Національний банк нараховує проценти в розмірі **30%** від облікової ставки Національного банку України за умови дотримання банком порядку формування та зберігання обов'язкових резервів (постанова Правління НБУ від 29.09.2009 р. № 567).*Матеріали підготовлено працівниками Генерального департаменту грошово-кредитної політики Національного банку України.*

Ринок державних цінних паперів України у жовтні 2013 року

Результати розміщення облігацій внутрішніх державних позик, номінованих у національній валюті, у жовтні 2013 року									
Номер розміщення	Дата проведення розрахунку за придбані облігації	Пропозиція			Термін погашення облігації	Результати розміщення			
		Встановлені обмеження на загальну кількість розміщення облігацій, шт.	Номинал облігації, грн.	Розмір купона на одну облігацію, грн.		Кількість розміщених облігацій, шт.	Усього	Загальна сума розміщення облігацій, тис. грн.	Встановлений рівень доходності облігацій, %
192	02.10.2013 р.	-	1 000	-	05.09.2018 р.	-	-	-	-
193	02.10.2013 р.	-	1 000	-	23.09.2020 р.	-	-	-	-
196	09.10.2013 р.	-	1 000	-	15.11.2017 р.	-	-	-	-
197	09.10.2013 р.	606 936	1 000	71.25	05.09.2018 р.	606 936	613 393.80	613 393.80	14.25
198	09.10.2013 р.	-	1 000	-	23.09.2020 р.	-	-	-	-
201	16.10.2013 р.	-	1 000	-	12.10.2016 р.	-	-	-	-
202	16.10.2013 р.	-	1 000	-	05.09.2018 р.	-	-	-	-
203	16.10.2013 р.	500 000	1 000	-	23.09.2020 р.	500 000	502 665.00	502 665.00	14.30
206	16.10.2013 р.	626 010	1 000	71.25	10.10.2018 р.	626 010	626 010.00	626 010.00	14.25
207	23.10.2013 р.	-	1 000	-	15.10.2014 р.	-	-	-	-
208	23.10.2013 р.	738 000	1 000	71.25	10.10.2018 р.	738 000	739 955.70	739 955.70	14.25
209	23.10.2013 р.	-	1 000	-	23.09.2020 р.	-	-	-	-
212	30.10.2013 р.	314 000	1 000	-	23.04.2014 р.	314 000	302 638.38	302 638.38	8.00
213	30.10.2013 р.	-	1 000	-	16.07.2014 р.	-	-	-	-
214	30.10.2013 р.	-	1 000	-	15.10.2014 р.	-	-	-	-
215	30.10.2013 р.	311 554	1 000	71.25	24.10.2018 р.	311 554	311 554.00	311 554.00	14.25
216	30.10.2013 р.	-	1 000	-	23.09.2020 р.	-	-	-	-
Разом						3 096 500	3 096 216.88	3 096 216.88	

Результати розміщення облігацій внутрішніх державних позик, номінованих в іноземній валюті (долари США), у жовтні 2013 року									
Номер розміщення	Дата проведення розрахунку за придбані облігації	Пропозиція			Термін погашення облігації	Результати розміщення			
		Встановлені обмеження на загальну кількість розміщення облігацій, шт.	Номинал облігації, дол. США	Розмір купона на одну облігацію, дол. США		Кількість розміщених облігацій, шт.	Усього	Загальна сума розміщення облігацій, тис. дол. США	Встановлений рівень доходності облігацій, %
194	02.10.2013 р.	-	1 000	-	15.07.2015 р.	-	-	-	-
195	02.10.2013 р.	-	1 000	-	10.08.2016 р.	-	-	-	-
199	09.10.2013 р.	-	1 000	-	15.07.2015 р.	-	-	-	-
200	09.10.2013 р.	-	1 000	-	10.08.2016 р.	-	-	-	-
204	16.10.2013 р.	-	1 000	-	15.07.2015 р.	-	-	-	-
205	16.10.2013 р.	-	1 000	-	10.08.2016 р.	-	-	-	-
210	23.10.2013 р.	-	1 000	-	15.07.2015 р.	-	-	-	-
211	23.10.2013 р.	-	1 000	-	10.08.2016 р.	-	-	-	-
217	30.10.2013 р.	-	1 000	-	15.07.2015 р.	-	-	-	-
218	30.10.2013 р.	-	1 000	-	10.08.2016 р.	-	-	-	-
Разом									

Структура активів банків України

№ п/п	Назва банку ¹	Грошові кошти та їх еквіваленти	Кошти обов'язкових резервів банку в НБУ	Торгові цінні папери	Інші фінансові активи ²	Кошти в інших банках			Кредити та заборгованість клієнтів						
						Усього	У тому числі:		Усього	У тому числі:					
							в іноземній валюті	резерви під знецінення		юридичних осіб			фізичних осіб		
										усього	із них:	усього	із них:		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Група I (кількість банків у групі – 15)															
1	ПРИВАТБАНК	32 750 423	1 219 612	8	0	3 442 499	3 442 499	-66 319	129 182 881	106 411 192	28 250 652	-16 613 587	22 771 689	1 144 070	-8 452 632
2	ОЩАДБАНК	6 320 027	218 599	0	0	4 701 158	206 411	-148 650	52 142 785	49 404 570	13 890 617	-10 132 328	2 738 215	137 972	-2 080 545
3	УКРЕКСІМБАНК	6 606 736	256 282	0	0	1 552 389	904 667	-100 548	39 631 845	39 173 338	22 054 391	-8 756 051	458 508	272 463	-337 188
4	ДЕЛЬТА БАНК	8 852 057	415 391	0	861 119	1 290 519	934 255	-1 738	33 701 186	17 565 715	7 168 613	-912 438	16 135 471	2 588 117	-2 106 846
5	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	6 709 257	533 537	173 281	0	128 894	41 780	-13 470	26 348 099	18 061 281	6 420 946	-2 852 005	8 286 818	3 704 785	-6 062 482
6	ПРОМІНВЕСТБАНК	2 692 221	141 915	0	0	1 405 062	1 334 181	-1 297	28 074 002	27 954 243	19 318 699	-4 949 673	119 759	8 601	-13 219
7	УКРСОЦБАНК	3 088 103	646 902	274 868	198 523	35 792	15 986	-290	24 395 893	12 846 623	5 955 557	-1 877 105	11 549 269	7 299 538	-5 450 676
8	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	7 366 454	287 778	440 019	54	2 000 066	1 175 484	-26 881	18 612 846	14 678 631	8 280 234	-2 195 475	3 934 216	635 502	-1 702 601
9	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	3 053 626	401 153	414 535	0	259 629	59 293	-15 654	23 840 579	22 841 465	18 868 860	-1 336 671	999 115	50 159	-141 784
10	"НАДРА"	1 124 173	195 673	423 187	55 688	434 784	258 249	-2 673	24 114 615	13 404 266	2 942 013	-2 197 271	10 710 349	8 902 497	-2 034 874
11	ВТБ БАНК	2 268 404	483 062	1 531 482	18 364	48 922	5 322	-1 609	20 615 209	17 592 311	11 730 389	-3 130 652	3 022 899	419 631	-992 056
12	АЛЬФА-БАНК	4 215 730	307 583	0	1 290 434	795 014	115 084	-20 695	19 094 574	14 467 866	6 750 558	-361 599	4 626 708	1 073 323	-1 634 662
13	УКРСИББАНК	5 642 407	333 172	273 927	7 567	315 778	5 836	-3 020	14 691 014	7 501 268	2 406 676	-698 667	7 189 745	4 594 068	-394 088
14	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	1 706 294	203 229	731 810	0	9 890	9 890	-317	19 649 860	16 474 979	4 525 793	-1 122 015	3 174 881	2 048 439	-643 446
15	УКРГАЗБАНК	1 851 006	127 242	1 441 382	0	795 952	373 398	-27 921	10 002 278	8 008 204	1 809 529	-2 988 154	1 994 074	230 996	-1 542 944
Група II (кількість банків у групі – 20)															
16	ВІЕЙБІ БАНК	2 375 600	96 194	564 387	97 934	103 945	103 945	-71	9 962 012	9 240 864	2 801 706	-490 462	721 148	493 254	-222 097
17	ОТП БАНК	1 902 609	286 050	0	0	-568	-568	-568	13 522 942	7 771 668	4 145 447	-1 777 776	5 751 274	2 655 755	-1 502 536
18	БРОКБІЗНЕСБАНК	643 611	111 939	0	53 713	369 973	112 329	-7 099	14 066 292	11 345 541	2 008 198	-376 356	2 720 751	991 755	-153 666
19	КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК	1 833 881	148 121	0	0	149 332	37 042	-11 112	10 632 906	8 589 110	3 688 121	-293 525	2 043 796	188 650	-92 912
20	"ПІВДЕННИЙ"	1 433 076	405 046	0	0	175 613	175 613	-11 160	7 917 993	7 589 142	3 807 536	-550 069	328 851	231 123	-69 491
21	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	1 866 001	29 291	3 903	0	499	499	-5	9 625 309	9 563 381	415 799	-1 925 662	61 928	0	-1 143
22	БАНК "ФОРУМ"	773 652	124 288	8 192	0	183 690	183 891	-15 639	8 067 955	6 335 731	1 914 196	-1 242 918	1 732 224	1 365 824	-1 120 793
23	ІМЕКСБАНК	599 879	36 981	0	0	440 975	90 775	-33 076	8 898 273	8 545 812	424 316	-1 140 239	352 461	14 793	-283 643
24	ІНГ БАНК УКРАЇНА	1 094 683	142 740	257 247	7 188	304 103	3 404	-5 101	6 466 468	6 406 256	5 224 759	-264 823	60 212	57 394	-15 622
25	РОДОВІД БАНК	258 832	0	81 520	0	0	0	0	252 007	185 661	2 442	-2 432 360	66 346	54 430	-1 415 688
26	"ХРЕЩАТИК"	1 182 738	22 071	0	97 650	10 422	10 412	-19	4 190 383	3 883 375	858 261	-307 434	307 008	11 353	-85 957
27	УНІВЕРСАЛ БАНК	554 739	12 252	445 201	430	0	0	0	4 002 727	2 343 980	1 540 956	-10 912	1 658 747	1 128 291	-170 486
28	БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	707 550	59 958	0	0	197 664	7 435	0	5 005 832	4 569 460	526 294	-47 314	436 372	39 196	-84 253
29	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	521 452	57 260	0	0	451 745	426 909	-62	3 672 120	3 467 610	2 127 462	-354 539	204 510	51 263	-133 761
30	БТА БАНК	1 455 430	6 580	0	0	393 681	393 681	0	1 056 235	1 022 084	369 405	-216 596	34 151	21 956	-41 875
31	ФІДОКОМБАНК	948 718	95 699	0	14 837	42 247	42 247	0	3 005 729	1 716 635	387 077	-214 899	1 289 094	915 110	-774 186
32	БАНК "З/4"	623 249	26 725	20 376	219 215	226 267	192 987	-2 066	530 395	87 032	0	-2 675	443 363	0	-51 953
33	УНІКРЕДИТ БАНК	2 051 957	65 636	0	0	0	0	0	1 943 558	1 556 818	1 280 990	-223 618	386 740	270 737	-47 027
34	ПРАВЕКС-БАНК	838 218	129 379	0	3 621	152 569	0	-1 539	2 184 137	641 774	141 918	-133 771	1 542 362	321 688	-1 443 142
35	КРЕДИТПРОМБАНК	923 076	42 215	0	0	0	0	-678	452 078	257 674	0	-25 390	194 403	2 550	-55 401
Група III (кількість банків у групі – 24)															
36	ЗЛАТОБАНК	316 913	57 553	0	0	148 795	29 336	-1 503	6 035 377	5 949 781	2 603 801	-298 659	85 597	3 074	-147 749
37	ПІВДЕНКОМБАНК	721 308	28 254	0	0	163 834	8 016	-12 133	3 532 972	3 522 616	354 879	-45 696	10 355	3 558	-56 144
38	ФІДОБАНК	1 245 586	12 257	0	0	464 922	224 699	-4 784	1 820 411	1 409 648	149 087	-38 338	410 764	228 305	-233 550
39	СІТІБАНК	1 671 763	53 889	1 389 551	48 917	9 484	8 550	-932	2 295 444	2 230 891	202 262	-41 272	64 553	0	-50
40	УКРІНБАНК	343 071	32 771	0	0	756 614	711 222	-9 450	4 042 406	3 685 134	1 052 970	-114 833	357 273	24 230	-65 434
41	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	871 035	5 126 512	0	0	56 152	5 565	-390	3 356 490	2 755 276	433 984	-20 252	601 214	0	-13 491
42	ДІВІ БАНК	256 607	12 357	0	374	12 661	4 192	-40	5 422 273	5 416 875	2 222 882	-718 661	5 397	0	-5
43	"СОЮЗ"	362 004	10 274	0	0	241 099	49 248	-5 857	3 922 801	3 912 268	40 269	-520 183	10 534	0	-352
44	УКРБІЗНЕСБАНК	521 161	4 132	0	0	70 077	64 361	-3 891	4 057 835	3 600 728	1 110 375	-83 651	457 107	22 162	-91 195
45	ПЛАТИНУМ БАНК	227 968	15 690	0	0	645 128	359 483	-31 119	3 869 283	12 693	0	-3 695	3 856 590	333 427	-735 849
46	МЕГАБАНК	376 325	63 381	0	0	164 759	164 759	-1 771	4 092 772	3 687 863	1 893 031	-188 655	404 909	162 420	-76 174
47	ТЕРРА БАНК	1 488 979	17 066	0	0	124 761	0	-1 275	1 414 601	1 201 137	384 372	-7 261	213 464	2 292	-53 496
48	АКТАБАНК	943 872	58 599	0	7 508	85 062	85 062	-2 856	2 438 584	2 301 114	1 466 879	-51 291	137 470	40	-30 986
49	КРЕДОБАНК	420 818	1	0	20 000	4 885	4 875	-537	2 367 800	1 544 358	457 265	-219 577	823 442	160 506	-94 398

¹ Назви банків подано за орфографією їхніх статутів.² Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

Цінні папери в портфелі банку на продаж		Цінні папери в портфелі банку до погашення		Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	Інвестиційна нерухомість	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	Відстрочений податковий актив	Основні засоби та нематеріальні активи	Інші фінансові активи		Інші активи		Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	Загальні активи	
Усього	У тому числі резерви під знецінення	Усього	У тому числі резерви під знецінення						Усього	У тому числі резерви	Усього	У тому числі резерви		Усього	У тому числі в іноземній валюті
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
369 410	-2 789	72 237	0	1 178 551	13 728	0	0	2 617 013	31 282 972	-93 800	377 688	0	44 260	202 551 282	89 298 891
23 675 489	-679 834	0	-753	50 590	0	158 205	87 258	3 310 840	1 433 332	-12 062	210 101	-40 848	11 461	92 319 845	20 227 087
33 987 753	-380 222	1 474 896	-18 235	0	3 706 587	881 338	0	2 282 834	331 991	-16 994	385 027	-15 058	0	91 097 679	42 814 812
4 102 245	-11 329	0	0	0	1 292 400	6 442	0	547 640	2 674 088	-357 119	96 424	-3 332	201 361	54 040 873	19 878 266
5 308 391	-4 544	1 231 942	0	212 080	124 110	60 519	330 151	2 747 443	466 758	-14 414	119 676	-44 190	309 682	44 803 823	13 754 692
3 370 616	-103 501	0	0	122	738 583	8 065	433 871	2 859 711	346 631	-5 655	155 608	-22 068	10 280	40 236 687	24 934 511
2 439 283	-71 750	0	-20 388	7 062	1 498 741	79 688	126	3 487 213	116 884	-74 538	296 325	-28 138	763 114	37 328 519	15 175 685
2 898 217	-22 297	0	0	0	113 002	6 088	38 213	1 272 095	1 724 599	-4 864	36 482	-9 607	163 166	34 959 081	18 254 307
3 688 401	-18 826	0	0	19 379	27 997	25 670	8 243	855 888	917 801	-4	57 659	-13 228	1 192	33 571 752	23 572 492
1 155	-151	0	0	0	87 754	4 355	125 954	1 448 922	468 722	-187 349	288 903	-7 644	572 112	29 345 998	12 623 504
242 089	-2 203	0	0	0	875 429	60 303	184 262	882 719	1 787 243	-22 335	67 137	-4 719	24 406	29 089 032	15 652 617
1 012 319	0	0	0	0	119 741	60	91 875	397 706	1 151 845	-4 105	19 368	-1 156	0	28 496 249	12 944 799
365 191	-8 138	0	0	339 665	62 134	0	1 161 122	1 223 514	1 944 228	-21 957	53 768	-9 699	1 437	26 414 925	12 012 195
7 484	-1 285	251 171	-1 318	0	145 586	2 005	38 899	136 240	1 473 688	-5 335	62 039	0	28 445	24 446 641	8 805 677
5 269 931	-292 359	0	0	0	12 868	187	95 245	630 600	1 821 813	-159 723	97 667	-44 825	999 171	23 145 343	5 642 739
2 353	0	0	0	78 490	253 207	3 717	328 480	218 607	4 222 488	-44 734	80 563	-1 538	191 551	18 579 528	8 115 113
1 467 973	-3 914	50 013	0	161 295	16 736	71 373	80 128	435 339	495 530	-11 625	66 434	-13 481	0	18 555 854	8 243 167
293 413	-850	0	0	0	4 769	3 177	0	703 136	1 369 418	-5 376	71 348	-7 269	0	17 690 789	4 425 661
910	0	0	0	0	7 289	98 390	46 034	388 617	111 951	-4 060	15 829	-1 266	1 385	13 434 645	4 758 618
601 816	-1 862	0	0	258 647	0	15 656	3 100	574 833	612 635	-108	25 320	-1 117	80 625	12 104 361	5 923 557
60	0	0	0	0	0	44	0	20 841	11 794	-1 073	8 896	-4 443	0	11 566 638	1 059 918
158 812	-56 256	0	0	0	135 891	106	394 417	424 709	421 344	-10 595	41 674	0	23 939	10 758 670	4 108 255
10	0	0	0	0	0	1 259	0	389 489	15 037	-3 407	23 078	0	0	10 404 981	951 385
200 388	0	0	0	0	0	209 906	1 368	7 405	168 860	-819	1 727	0	0	8 862 084	5 764 835
320 736	-278 375	0	0	0	3 962 856	0	0	481 936	3 286 350	-3 376 440	23 515	-175	191 445	8 859 196	161 405
1 545 262	-25	179 881	0	0	17 734	7 626	41 925	266 030	838 961	-3 038	82 392	0	162 863	8 645 938	2 675 013
847 040	-11	10 546	0	0	127 715	571	328 078	182 418	1 757 118	-7 054	27 024	-4 840	0	8 295 858	5 405 855
278 923	-3 309	0	0	0	9 294	410	568	129 626	510 726	-426	24 838	-58	192 346	7 117 734	1 559 998
624 725	-50	0	0	0	46 466	5 142	2 336	176 848	759 938	-3 642	21 908	0	83 916	6 423 856	3 378 455
370 247	0	0	0	0	516 433	1 202	8 266	722 557	1 047 425	-5 256	175 791	-1 822	26 361	5 780 208	3 185 674
322 694	-1 073	0	0	0	122 574	0	84 451	666 040	279 683	-2 188	13 707	-690	28 487	5 624 868	1 933 943
826 450	0	0	0	0	0	120	162	19 010	2 899 535	0	17 350	-11 579	0	5 408 853	3 792 064
735 861	0	0	0	2 757	0	14 656	7 192	41 647	74 089	-704	12 924	-573	8 827	4 959 105	2 710 493
535 431	0	0	0	0	8 737	1 558	36 725	640 735	23 983	-11 678	34 174	-1 135	45 314	4 634 581	1 007 073
264 467	-10 883	0	0	0	10 162	8 057	64 612	27 804	62 103	-1 691	8 754	-1 312	938 802	2 802 130	638 996
60	0	10 218	0	0	0	216	1 807	32 782	764 037	-205	40 749	-63	976	7 409 483	3 488 623
567 151	-12 173	0	0	0	0	1 382	39	15 592	1 983 137	-1 711	44 075	-407	0	7 057 744	2 722 856
2 129 053	-1 456	0	0	17 998	5 096	0	31 895	376 106	216 460	-19 138	30 465	-3 987	15 350	6 365 599	2 012 140
554 019	0	0	0	0	0	129 557	0	33 424	1 381	-38	4 581	-425	32	6 192 043	1 716 692
46 255	-95	0	0	0	137 607	24	5 311	306 066	31 846	-3 767	10 990	-453	117 713	5 830 674	1 844 766
0	0	0	0	0	0	11 367	3 724	91 061	64 603	-1 329	23 089	-298	0	5 743 337	2 078 292
0	0	0	0	0	0	1 296	485	10 705	3 150	-20	3 339	0	0	5 723 247	2 455 723
164 691	0	0	0	0	0	3 049	427	8 115	965 802	-6	1 374	-3	0	5 679 637	1 266 359
491 446	-7 310	0	-131	0	0	5 782	771	104 085	95 093	-81	2 921	-82	3 890	5 357 194	1 927 851
1 173	0	0	0	0	85 774	22 111	7 244	131 961	11 799	-378	17 146	-1 787	0	5 035 277	769 235
57 764	-416	0	0	0	0	4 164	0	184 830	45 099	-332	9 907	-103	33 035	5 032 036	2 429 294
745 800	-10 588	0	0	0	12 245	1 096	0	51 433	614 746	-11 051	19 289	-635	6 419	4 496 435	1 788 587
0	0	0	0	0	0	820	0	317 414	247 439	-1 693	80 952	-760	294 400	4 474 650	2 356 288
762 410	-1 638	74 293	0	2 684	0	2 286	153 242	540 346	28 168	-8 954	47 815	-8 826	0	4 424 749	1 452 699

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
50	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	1 028 075	22 370	0	0	829 740	816 999	-4 448	1 843 463	1 824 157	72 990	-64 465	19 306	264	-16 519
51	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	767 310	15 488	0	0	360 370	219 427	-14 888	2 183 572	2 136 474	281 295	-79 749	47 098	26 550	-37 152
52	ДІАМАНТБАНК	374 242	23 775	44 651	16 610	76 588	63 827	0	2 382 198	2 340 506	565 231	-35 128	41 691	1 243	-18 331
53	АВАНТ-БАНК	867 543	8 314	0	0	246 149	157 963	-23	657 093	637 179	7 380	-6 523	19 914	2	-1 322
54	ЄВРОГАЗБАНК	144 794	17 892	421 543	0	425 447	377 479	-68	1 355 289	1 303 664	727 391	-20 806	51 625	4 231	-27 151
55	"КІРИНГОВИЙ ДІМ"	850 714	6 702	0	0	9 901	0	-100	2 255 197	2 062 571	144 633	-389 788	192 625	44 827	-36 198
56	ІНДУСТРІАЛБАНК	555 885	13 877	0	11 737	0	0	0	1 508 769	1 419 200	418 890	-31 828	89 569	67 216	-45 144
57	ПІРЕУС БАНК МКБ	819 959	34 928	15 464	0	0	0	0	1 380 733	1 259 965	477 047	-188 038	120 768	51 364	-195 213
58	МАРФІН БАНК	384 780	38 398	20 446	0	251 749	32 564	-7 602	1 392 023	1 027 397	320 603	-156 843	364 625	250 257	-196 218
59	ОМЕГА БАНК	445 724	150	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0
Група IV (кількість банків у групі – 119)															
60	РЕАЛ БАНК	195 661	4 742	0	0	0	0	0	4 285 615	4 274 289	87 882	-54 825	11 326	207	-325
61	АКТИВ-БАНК	530 665	23 804	0	0	94 270	7 901	-885	2 188 899	1 372 072	719 008	-48 445	816 827	86 092	-40 999
62	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	477 696	10 377	0	0	79 928	79 928	-2	2 795 107	63 646	6 568	0	2 731 461	0	-434 747
63	ЕКСПОБАНК	455 970	11 118	79 613	0	39 557	4 555	-347	1 355 639	1 092 352	175 832	-101 365	263 288	167 160	-69 920
64	БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	170 098	25 741	0	301	90 096	0	-910	2 842 005	2 311 891	530 874	-55 767	530 113	68 138	-125 062
65	ФОРТУНА-БАНК	61 395	17 493	0	421	15 913	15 913	-2 546	2 441 108	2 424 235	692 726	-219 518	16 873	2 523	-6 498
66	ФІНБАНК	176 757	23 965	0	0	0	0	-100	1 770 575	1 732 102	903 675	-5 212	38 472	10 301	-6 466
67	БМ БАНК	277 700	24 596	84 997	0	278	278	-4	2 026 390	1 605 855	742 459	-162 181	420 535	133 011	-119 399
68	БАНК КІПРУ	249 715	29 677	11 442	0	71 238	51 436	-720	1 627 994	1 154 897	942 998	-55 945	473 096	78 488	-61 419
69	ТАСКОМБАНК	249 005	22 111	0	0	0	0	0	1 991 912	1 860 660	871 506	-83 972	131 251	95 882	-4 005
70	ІДЕЯ БАНК	170 970	7 601	0	0	93 813	93 813	0	2 008 445	80 631	64 504	-16 155	1 927 814	8 453	-322 533
71	ЕКСПРЕС-БАНК	1 362 204	11 118	55 916	0	822	822	-8	925 836	504 651	78 533	-88 869	421 184	15 081	-54 323
72	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	203 872	27 329	0	0	203 925	73 355	-3 225	1 866 850	1 839 155	1 095 181	-58 741	27 695	0	-59
73	ПРОКРЕДИТ БАНК	361 147	42 213	44 531	0	62 725	2 448	-634	1 754 667	1 196 379	475 745	-42 074	558 288	163 024	-40 115
74	БАНК "ПЕРШИЙ"	178 228	13 891	82 867	0	423 052	373 234	-2 358	1 367 080	1 318 645	269 180	-35 063	48 436	27 167	-14 348
75	БАНК "ВОСТОК"	289 029	24 448	0	0	76 648	39 573	-774	1 853 355	1 838 050	699 882	-8 629	15 306	0	-282
76	БАНК "КАМБІО"	92 548	12 342	0	0	194 995	170 966	0	1 649 100	1 521 412	490 797	-31 645	127 688	63 932	-6 626
77	АКЦЕНТ-БАНК	1 156 930	15 638	0	0	0	0	0	1 096 914	343 318	1 693	-4 511	753 596	123 722	-191 992
78	ЕНЕРГОБАНК	283 346	18 792	0	0	105 266	105 266	-67	1 388 128	1 125 584	201 261	-9 388	262 544	10 305	-17 447
79	ФОЛЬКСБАНК	277 826	24 334	0	0	0	0	0	1 513 982	1 098 690	404 545	-105 169	415 292	272 995	-104 044
80	"КІЇВ"	48 594	4 039	0	0	0	0	0	804 152	796 548	54 775	-983 039	7 604	760	-722 373
81	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	371 908	11 209	30 883	0	277 028	173 962	-155	1 206 594	985 756	238 198	-46 849	220 838	11 611	-21 759
82	БАНК "ДЕМАРК"	68 982	4 693	0	0	151 410	151 410	0	1 316 788	1 291 545	122 764	-105 764	25 243	2 389	-42 592
83	ЮНЕКС БАНК	493 879	16 137	0	0	0	0	0	1 323 432	1 263 860	91 785	-31 052	59 572	68	-4 906
84	БАНК "МЕРКУРІЙ"	30 607	5 709	342 645	0	120 898	120 898	-2	1 134 498	920 434	74 957	-13 948	214 064	15 384	-20 609
85	МІСТО БАНК	360 761	16 945	0	0	3 717	3 717	-280	1 326 252	1 037 414	173 531	-83 231	288 837	124 130	-34 814
86	"АРКАДА"	22 352	134	0	0	0	0	0	1 614 108	1 510 628	0	-67 490	103 480	0	-20 364
87	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	1 479 801	27 915	0	0	0	0	0	16 194	16 194	7 570	-1 017	0	0	0
88	"КАПІТАЛ"	398 430	9 087	147 362	0	64 040	16 349	-530	905 016	566 804	34 636	-3 907	338 212	47 280	-11 187
89	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	299 093	11 023	0	0	106 451	0	0	973 340	906 277	830 908	-298 375	67 063	18 244	-32 614
90	АСТРА БАНК	152 240	12 803	0	0	7 154	7 146	0	1 003 562	335 866	27 478	-32 223	667 696	15 582	-112 522
91	ФІНРОСТБАНК	531 178	10 426	0	0	324 677	158 162	-1 641	819 600	801 806	141 354	-28 143	17 794	5 325	-15 817
92	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	211 580	19 424	58 595	0	151 602	25 116	-738	1 018 260	957 630	666 559	-38 224	60 630	1 581	-3 508
93	БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	116 607	12 248	0	0	5 182	0	-18	1 360 150	1 055 618	316 538	-21 473	304 533	51 260	-21 781
94	"ГЛОБУС"	269 594	10 490	126 093	7 511	17 137	0	-4 385	536 903	518 984	28 056	-91 369	17 919	0	-9 971
95	"ТК КРЕДИТ"	676 556	22 494	0	0	173	114	0	793 322	779 330	0	-15 340	13 992	390	-10 228
96	АВТОКРАЗБАНК	248 791	2 316	95 688	0	119 060	11 990	-608	919 077	900 947	55 108	-40 826	18 131	2 898	-11 405
97	"ПРЕМІУМ"	216 998	2 919	0	0	156 210	134 278	-17 038	529 533	511 100	111 958	-44 912	18 433	0	-103
98	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	52 768	14 081	0	0	0	0	0	1 164 844	1 136 817	517 684	-34 852	28 027	1 764	-17 821
99	ПОЛТАВА-БАНК	233 783	4 841	0	0	16 013	16 013	-162	907 696	825 505	26 844	-63 837	82 191	1 886	-14 310
100	АПЕКС-БАНК	30 343	4 061	10 117	0	175 547	72 970	-12 753	436 252	367 465	159 030	-29 888	68 787	0	-1 288
101	УКРГАЗПРОМБАНК	108 811	8 775	0	0	49 214	30 305	-389	695 028	622 849	219 855	-30 427	72 179	18 416	-12 351
102	"ДАНІЕЛЬ"	76 783	1 590	167 991	0	0	0	0	593 335	523 873	775	-2 445	69 462	22 795	-80 396
103	ІНТЕГРАЛ-БАНК	177 710	8 568	0	0	24 976	13 724	-718	548 223	525 501	20 483	-44 903	22 722	2 359	-7 649
104	ЄВРОБАНК	73 440	10 207	0	14 989	0	0	0	611 368	496 504	68 280	-2 792	114 863	11 727	-7 012
105	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	135 918	609	0	0	8 704	8 704	-89	535 519	519 512	375 261	-26 292	16 007	6 193	-46 799
106	БАНК "МОРСЬКИЙ"	181 998	5 904	0	0	389 210	345 260	-180	457 886	381 389	64 672	-7 523	76 497	21 782	-8 721
107	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	71 808	3 931	0	0	296 100	88 980	-11 112	84 009	81 235	21 818	-39	2 774	0	-31
108	РАДИКАЛ БАНК	170 828	5 105	276	0	396	396	-4	943 624	790 698	154 503	-14 078	152 926	4 180	-2 920
109	"ПОРТО-ФРАНКО"	349 283	14 324	0	0	43 120	43 120	-160	648 210	575 517	325 982	-1 102	72 693	24 550	-18 750
110	КЛАСИКБАНК	256 839	285	0	0	3 102	3 102	-96	759 290	755 291	0	-90 801	3 999	0	-433
111	КОМІНВЕСТБАНК	141 010	9 593	0	0	317 308	296 290	-13	473 046	395 530	202 871	-20 089	77 517	1 757	-2 779
112	БАНК "ЮНІСОН"	349 019	2 680	0	0	228 672	10 093	-3 928	123 790	121 809	25 104	-4 618	1 981	0	-2
113	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	118 310	8 094	721	0	59 365	59 365	0	681 006	596 743	150 227	-4 723	84 263	24 644	-44 745

	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	237 978	-237	0	0	0	0	829	0	107 948	56 213	-2 599	21 131	-2 288	1 453	4 149 201	1 636 888
	247 174	-3 356	0	0	0	31 972	15 680	0	32 035	334 873	-3 685	4 504	-195	42 723	4 035 700	969 576
	99 111	-18 183	0	0	0	0	2 833	0	92 566	497 221	-4 059	48 079	-166	157 991	3 815 865	1 391 992
	245 020	0	0	0	0	0	793	276	47 217	1 611 455	-3 133	10 784	-1 384	0	3 694 644	1 743 297
	0	0	0	0	0	0	50	1 700	266 162	913 244	-9 364	14 668	-35	0	3 560 789	1 980 795
	104 920	-7	0	0	0	2 915	7 885	456	96 493	102 872	-124	2 477	-791	1 122	3 441 653	3 551 311
	285 038	-35 891	0	0	0	183 537	7 384	2 160	190 977	187 142	-1 182	17 958	-1 519	6 576	2 971 040	978 914
	78 689	-1 481	0	0	0	45 787	5 924	165 473	149 227	19 211	-26 661	10 340	-851	9 751	2 735 483	1 274 401
	5 101	-3 459	209 161	0	0	24 716	1 784	0	139 691	39 950	-330	5 940	-387	161 487	2 675 226	833 763
	101	-786	0	0	0	22 672	3 224	260 929	3 792	277	-844	4 068	-484	8 673	749 611	419 266
	11 180	-20 778	0	0	0	258	106	0	17 929	40 805	-21	4 068	-6	0	4 560 364	175 140
	153 202	0	0	0	0	0	1 461	4 811	235 786	419 573	-349	3 669	-133	63 264	3 719 406	1 380 021
	9	0	0	0	0	0	1 000	9 385	125 213	15 244	-18 166	24 368	-623	0	3 538 326	288 096
	917 626	-3	0	0	0	46 263	1 702	309	80 081	425 650	-4 475	1 674	-1 259	0	3 415 203	1 479 635
	170 487	-1 034	0	0	0	0	2 450	0	2 916	40 680	0	993	0	0	3 345 766	699 372
	60	0	0	0	0	0	980	108	178 620	85 360	-1 737	4 277	-1 099	1 078	2 806 812	830 490
	10 241	-66	0	0	0	1 952	27	0	254 679	496 096	-143	11 749	0	0	2 746 041	1 479 962
	0	0	0	0	0	0	3	8 535	11 357	178 672	-9 862	6 512	-4 929	69 689	2 688 729	1 202 852
	12	-1	0	0	0	130 845	148	5 099	244 034	4 898	-360	30 576	-11 329	219 216	2 624 894	1 204 697
	112 860	-2 800	0	0	0	9 877	2 028	4 638	77 465	16 421	-999	7 650	-652	83 964	2 577 931	1 182 281
	83 002	0	28 002	0	0	145	5 991	3 480	120 757	19 899	-3 428	26 532	-812	9 037	2 577 674	334 323
	57 625	-18 067	0	0	6 639	0	20 726	2 934	98 062	8 478	-364	11 617	-71	11 900	2 573 877	481 612
	71	-713	0	0	0	0	891	611	21 857	197 260	-1	8 797	0	0	2 531 461	1 390 331
	21 078	0	30 322	0	0	0	4 652	15 459	100 393	20 142	-861	8 062	-1 786	41 426	2 506 817	861 920
	150 221	-4	0	0	0	84 814	0	0	121 728	70 522	-303	7 194	-42	2 603	2 502 200	958 400
	994	0	0	0	0	0	14 044	1 272	23 392	162 886	-134	5 522	-42	1 044	2 452 633	933 294
	213 679	0	0	0	0	22 432	209	0	65 657	60 855	-21	27 059	-903	10 932	2 349 808	936 544
	2 973	0	0	0	0	0	0	0	34 043	17 654	-2 673	102	-28	0	2 324 255	687 181
	1 388	0	0	0	0	44 778	267	0	62 775	244 399	-14 075	2 334	-43	48 208	2 199 681	714 241
	52	0	150 171	0	0	1 844	3 746	0	139 067	17 343	-785	2 553	0	0	2 130 918	854 366
	146 880	-3 547	0	0	0	87 344	253	239 946	406 190	9 335	-4 507	12 667	-7 608	367 561	2 126 960	72 183
	0	0	0	0	0	0	736	0	63 935	23 769	-3 845	80 032	-535	26 165	2 092 260	629 037
	8 161	0	0	0	0	0	12	0	65 815	433 094	-1 869	2 475	-881	0	2 051 430	761 322
	58 704	0	0	0	0	0	703	1 422	42 716	5 083	-252	17 435	-113	0	1 959 509	404 535
	22 621	-50	0	0	0	14 487	2 754	11	132 373	11 704	-370	3 912	-127	98 347	1 920 565	220 042
	0	0	0	0	0	17 890	90	3 476	107 293	49 885	-47	2 914	-394	7 317	1 896 541	438 932
	60	0	0	0	0	0	862	0	224 557	713	-34	893	-1 946	0	1 863 679	3 553
	327 645	0	0	0	0	0	0	3 650	319	24	-5	321	-199	0	1 855 869	1 390 662
	4 722	0	13 389	-19 149	0	0	102	0	61 824	30 771	-598	135 667	0	43 235	1 813 645	400 436
	241 774	-46 228	0	0	0	291	116	0	11 890	150 326	-10	2 095	0	7 117	1 803 515	1 153 335
	511 116	0	0	0	0	0	0	0	63 637	2 347	-66	3 079	-84	0	1 755 937	85 888
	7 576	-375	0	0	0	0	351	853	17 652	34 064	-303	4 633	-238	1 082	1 752 091	480 210
	0	0	0	0	0	0	1 959	0	13 261	192 285	-35	1 922	-5	0	1 668 890	880 782
	0	0	0	0	0	1 382	287	167	55 244	61 620	-293	3 516	-9	557	1 616 961	392 534
	0	0	0	0	0	58 049	259	0	69 269	477 160	-37	2 303	0	2 740	1 577 506	507 174
	27 573	0	0	0	0	16 403	608	556	6 366	23	-72	6 824	-3	1 879	1 552 778	576 295
	19 568	-296	0	0	0	10 049	398	1 481	23 348	8 526	-86	3 445	-81	27 626	1 479 374	192 542
	0	0	0	0	0	0	707	124	29 322	540 888	-268	586	0	0	1 477 287	900 822
	99 512	-15 620	0	0	0	24 473	1 073	70	47 835	6 056	-71	2 200	-128	0	1 412 911	534 392
	26 426	-981	0	0	0	0	4 343	9	139 520	9 969	-1 020	53 648	-1 711	0	1 396 249	133 226
	0	0	0	0	0	0	3 152	521	4 034	689 222	-145	2 751	-10	1 442	1 357 440	919 956
	193	-6	11 893	0	0	1 172	739	825	26 455	334 853	-569	4 961	-275	45 029	1 287 950	600 077
	87 045	-547	0	0	0	40 485	258	0	3 973	253 700	-1 432	4 131	-62	41 890	1 271 182	220 350
	61	-70	0	0	0	0	8	4 924	8 704	471 675	-1 998	483	-8	0	1 245 332	441 579
	195 515	-6	0	0	0	0	133	242	89 717	241 124	-292	559	-238	0	1 237 294	113 488
	337 670	0	0	0	0	17 587	828	2 165	4 880	92 923	-438	1 177	-92	29 398	1 167 377	682 737
	10 038	0	0	0	0	31 256	16	2 493	60 768	5 068	0	18 125	-87	0	1 162 761	431 715
	424 889	0	0	0	0	18 607	0	0	24 506	237 856	0	539	0	0	1 162 245	665 687
	15 869	0	0	0	0	0	134	428	12 978	868	-5	3 272	-146	0	1 153 778	222 071
	4 746	0	0	0	0	18 153	37	136	49 176	9 291	-3	396	-1	5 810	1 142 683	433 250
	75 265	0	0	0	0	0	357	0	1 507	27	-44	172	0	0	1 096 843	178 238
	0	0	0	0	0	3 935	25	0	60 686	5 048	-53	5 494	0	10 040	1 026 184	572 026
	156 335	0	107 071	-4 104	0	0	0	80	35 499	1 906	-12	17 366	-93	0	1 022 418	173 970
	56 460	-336	0	0	4 425	16 417	835	9 217	33 126	16 150	-333	13 721	-382	0	1 017 845	304 251

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
114 СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	96 081	11 582	0	0	0	0	0	837 371	837 371	219 365	0	0	0	0	
115 "ЛЬВІВ"	18 561	21 793	26 375	0	134 254	105 270	-97	636 628	566 890	184 866	-46 837	69 738	17 569	-15 146	
116 ПРОМЕКОНОМБАНК	152 348	1 716	0	0	49 949	24 949	0	683 673	653 726	5 442	-15 787	29 947	4 140	-22 328	
117 БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	16 268	3 070	0	0	29	29	0	180 450	125 860	23 203	-2 645	54 590	17 194	-11 732	
118 "НОВИЙ"	270 957	4 525	1 780	0	0	0	-755	505 541	498 464	58 842	-1 583	7 077	1 876	-1 545	
119 ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	230 476	5 106	0	0	36 814	0	-1	41 225	27 506	0	-18 359	13 719	0	-92	
120 ЗАХІДІНКОМБАНК	158 573	0	0	0	160	160	0	588 018	517 398	30 415	-32 922	70 620	48 269	-31 823	
121 БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	138 067	531	0	0	9 900	0	0	569 385	0	0	0	569 385	0	-79 046	
122 УНІКОМБАНК	6 238	68	0	0	0	0	0	688 490	688 094	0	-51 804	396	0	-2 835	
123 "СТАНДАРТ"	252 046	2 291	0	0	120 972	14 787	0	252 333	250 529	0	-661	1 804	0	-203	
124 МЕТАБАНК	89 141	3 769	0	19	3 951	3 964	-38	562 128	490 241	85 898	-11 899	71 887	14 594	-10 956	
125 ЄВРОПРОМБАНК	19 687	7 232	0	0	73 534	66 655	-492	650 648	648 764	338 061	-46 400	1 884	0	-799	
126 БАНК "ГРАНТ"	63 570	5 234	0	0	2 026	134	0	632 983	554 065	199 916	-5 391	78 918	10 759	-1 720	
127 БАНК "КОНТРАКТ"	101 315	4 012	42 146	56	219	219	0	382 360	308 910	65 676	-31 231	73 450	33	-5 157	
128 АКОРДБАНК	222 393	4 570	0	3	0	0	0	394 738	373 879	183 391	-1 398	20 860	4 148	-278	
129 ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	86 626	5 166	0	0	130 906	97 221	-347	368 337	327 973	106 519	-1 236	40 364	18 051	-17 699	
130 СТАРОКІЙВСЬКИЙ БАНК	123 460	2 356	0	0	24 861	0	0	333 759	127 847	39 534	-2 315	205 911	24 837	-169	
131 ЛЕГБАНК	145 497	3 287	0	0	2 451	753	0	300 196	277 015	83 626	-16 117	23 182	0	-36	
132 БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	100 722	6	0	0	0	0	0	468 059	438 587	0	-186 985	29 472	0	-526	
133 "АКСІОМА"	23 620	921	6 654	0	481	0	-29	549 574	545 602	13 423	-135 697	3 971	0	-1 269	
134 ІНВЕСТБАНК	171 648	3 071	58	0	15 944	8 744	-2 447	346 284	335 555	127 955	-11 656	10 729	65	-1 278	
135 АГРОКОМБАНК	86 437	2 220	36 513	0	28 167	26 155	-3	298 016	246 674	26 976	-5 489	51 342	2 538	-7 725	
136 БАНК "БОГУСЛАВ"	48 987	1 333	0	0	28 097	27 806	-10 227	313 760	287 106	18 338	-67 981	26 654	2 132	-1 123	
137 "СТОЛИЧНИЙ"	50 122	445	0	0	0	0	0	492 106	488 636	54 162	-55 553	3 470	0	-801	
138 УКРКОМУНБАНК	91 992	1 485	0	0	8 898	1 784	-46	322 519	240 194	22 050	-14 895	82 324	3 347	-13 968	
139 ПОЛІКОМБАНК	34 157	2 507	0	0	130 644	130 644	-2 398	295 301	290 837	2 824	-21 259	4 464	170	-1 250	
140 БАНК "СІЧ"	131 739	2 722	0	0	88 643	31 801	-7 071	236 880	234 005	105 804	-676	2 875	0	-2	
141 БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	9 880	1 645	0	0	26 003	6 368	-960	480 503	479 095	71 903	-1 068	1 408	0	-9	
142 ІНТЕРБАНК	41 334	3 879	5 300	0	23 666	23 656	-1	223 431	222 777	106 840	-30 794	655	642	-5 212	
143 ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	20 490	212	0	0	321	320	-665	435 448	434 553	0	-144 900	895	0	-549	
144 АСВІО БАНК	73 555	825	0	1	22 780	22 780	-1 199	374 479	327 669	25 929	-7 350	46 809	0	-29 593	
145 БАНК "ТРАСТ"	20 114	3 086	0	0	0	0	0	373 625	121 229	119 720	0	252 396	18 782	-21 612	
146 МЕЛІОР БАНК	48 749	845	0	0	9 446	0	-556	385 205	383 977	14 582	-42 140	1 228	0	-13	
147 ІНТЕРКРЕДИТБАНК	60 874	2 171	0	0	8 486	8 486	-308	370 082	369 252	30 914	-16 774	829	0	-19	
148 ГРІН БАНК	154 175	0	0	0	95 535	0	-965	185 301	184 921	0	-38 718	380	0	-8	
149 "ТРАСТ-КАПІТАЛ"	35 466	2 081	0	0	128 557	110 557	-9 580	203 325	177 655	75 705	-9 534	25 670	13 144	-16 357	
150 КРЕДИТВЕСТ БАНК	54 561	8 320	0	0	57 584	42 817	-228	295 218	294 186	231 841	-2 545	1 032	0	-442	
151 РЕПОН-БАНК	58 006	2 355	504	0	21 428	0	-64	286 412	258 541	44 728	-5 938	27 872	8 144	-12 174	
152 АРТЕМ-БАНК	27 009	2 661	0	25	149 690	117 390	-426	154 579	126 569	60 205	-8 794	28 010	11 041	-3 144	
153 ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	8 500	497	0	0	1 167	1 167	-74	324 312	316 984	0	-45 565	7 328	1 957	-735	
154 ОКСІ БАНК	64 921	2 841	10 423	0	35 616	20 616	0	259 541	222 718	110 151	-3 482	36 824	1 976	-475	
155 БАНК "МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	23 263	0	0	0	157 355	0	-1 589	149 294	149 294	0	0	0	0	0	
156 РАДАБАНК	96 330	1 169	0	0	54 193	50 432	-640	188 840	180 686	37 977	-4 146	8 154	0	-1 804	
157 ПРОФІН БАНК	132 205	417	0	0	0	0	0	166 777	158 255	0	-1	8 522	5 441	-105	
158 МОТОР-БАНК	55 521	2 026	0	0	17 829	17 829	-555	172 425	170 203	7 991	-1 882	2 222	0	-19	
159 ПРАЙМ-БАНК	106 546	1 633	0	0	42 114	0	-2 888	151 376	142 201	0	-10 156	9 175	846	-3 983	
160 УКРБУДІНВЕСТБАНК	36 005	1 035	0	13	0	0	0	180 709	140 292	646	-2 267	40 417	5 467	-8 384	
161 "УКООПСІЛКА"	27 249	619	0	0	4 950	0	-50	190 141	180 979	648	-1 109	9 162	1 972	-2 910	
162 КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	9 338	153	0	0	107 612	56 244	-8 274	137 654	91 814	545	-5 676	45 840	0	-7 735	
163 БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	20 846	439	0	0	13 356	13 356	-1 005	185 408	185 359	4 698	-24 784	49	0	-750	
164 "ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	18 187	114	0	0	25 694	25 694	0	96 195	83 174	9 323	-93	13 021	2 405	-1 177	
165 "РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	40 803	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
166 ФІНАНС БАНК	14 998	89	0	0	0	0	0	33 312	24 527	0	-14 985	8 785	0	-1 683	
167 ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	27 362	531	8 879	0	1 609	9	-1 340	167 642	155 545	8 567	-20 078	12 098	0	-1 860	
168 КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	38 056	742	0	0	72 138	0	-3 751	74 122	73 329	7 650	0	792	0	-4	
169 ФІНЕКСБАНК	47 359	981	0	0	33 298	0	-3 203	100 827	88 929	0	-1 210	11 898	0	-4 548	
170 БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	36 253	0	0	0	42 001	887	-415	24 133	1	0	-123	24 131	16 159	-6 104	
171 "КОНКОРД"	6 903	30	2 544	0	0	0	-276	147 728	146 408	0	-38 519	1 320	0	-1 974	
172 СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	38 541	173	0	0	0	0	0	72 605	60 323	0	-1 515	12 281	1 057	-2 116	
173 БАНК "ВЕЛЕС"	3 664	94	0	0	119	119	-1	150 122	143 576	0	-45 695	6 547	0	-1 786	
174 БАНК "АЛЬЯНС"	1 399	276	0	0	800	0	-200	124 045	122 786	367	-6 412	1 259	1 155	-4 072	
175 "ЦЕНТР"	21 093	163	0	0	0	0	-1 029	119 382	119 238	0	-385	145	0	-1	
176 АЛЬПАРИ БАНК	1 441	0	0	0	0	0	0	1 708	0	0	0	1 708	0	-19	
177 БАНК "АВАНГАРД"	3 181	0	0	0	116 244	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
178 УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	1 794	67	0	0	24 961	3 406	-516	22 730	22 083	0	-17	647	0	0	

	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	41 401	0	0	0	0	0	1	261	11 324	16 472	-4	851	0	0	1 015 345	297 947
	160	-302	16 064	0	0	0	1 660	0	53 353	4 047	-54	42 662	-133	0	955 559	335 901
	10 836	0	0	0	0	0	2 880	3 570	13 197	920	-590	6 493	0	0	925 582	69 486
	18 066	0	0	0	0	31 810	156	0	60 305	550 759	-3	720	-75	4 651	866 284	593 730
	24 985	-1	0	0	0	12 424	81	1 339	5 632	9 798	-188	4 598	-50	21 572	863 231	270 005
	31 688	0	0	0	0	0	230	43	21 848	476 094	-55	1 063	-1 584	0	844 586	666 931
	30 075	0	0	0	0	0	1 615	0	12 113	48 235	-294	1 808	-1 166	0	840 597	247 085
	0	0	0	0	0	0	4 412	11 319	61 527	29 011	-1 634	9 044	-384	0	833 195	65 459
	0	0	0	0	0	0	468	0	3 003	118 071	-25 098	114	0	0	816 452	1 241
	101 925	0	0	0	0	0	461	225	5 377	65 629	-4	2 152	-19	0	803 409	146 265
	1 320	-94	48 351	0	0	12 866	1 650	0	51 459	14 681	-651	2 500	-836	2 052	793 887	148 199
	0	0	0	0	0	0	0	13	30 839	93	-5	170	0	0	782 216	405 171
	3 410	-10	0	0	0	0	8	21	42 219	3 508	-215	972	-18	0	753 950	234 143
	0	0	0	0	0	1 488	97	293	40 394	73 540	-557	7 442	0	52 928	706 292	162 212
	41 411	0	0	0	0	0	356	0	6 339	24 515	-32	738	0	0	695 064	224 817
	95	0	0	0	0	9 254	579	517	55 392	727	-126	1 065	-44	15 492	674 156	242 244
	1 011	-6	0	0	0	0	318	0	71 590	3 512	-28	22 724	0	52 518	636 109	68 860
	56 624	-5	0	0	0	0	250	0	9 105	37 129	-12	253	-26	68 480	623 273	183 493
	0	0	0	0	0	0	441	0	6 664	21 215	-4	1 492	-5	0	598 600	29 221
	0	-5 585	0	0	0	0	639	0	1 450	188	-795	91	0	0	583 619	13 797
	60	0	0	0	0	17 953	998	37	22 593	1 612	-72	1 081	-1	1 758	583 097	145 466
	19 094	0	0	0	0	0	462	80	91 291	8 009	-549	2 337	0	0	572 625	90 357
	120 632	0	0	0	0	5 091	0	0	18 944	19 123	-6	2 294	-33	0	558 261	114 210
	2	-84	0	0	0	0	334	9	10 503	109	-91	449	0	0	554 079	61 707
	0	0	0	0	0	15 641	379	2 385	79 246	7 563	-180	12 299	-37	0	542 406	30 455
	1 210	-1 983	0	0	0	9 041	64	0	53 670	622	-101	4 822	-534	537	532 575	149 478
	21 160	0	0	0	0	0	395	0	27 591	1 423	0	14 358	-9	0	524 911	238 257
	0	0	0	0	0	0	0	0	4 485	12	0	1 317	-2	0	523 844	79 392
	219 012	0	0	0	0	0	0	0	1 462	1 607	-131	499	-443	0	520 190	131 477
	0	0	42 954	-20 692	0	217	8	0	935	5 739	-355	1 863	-32	0	508 187	8 831
	0	0	0	0	0	0	776	16	9 988	5 621	-2	1 310	-12	0	489 352	90 140
	0	0	0	0	0	28 509	7	850	47 707	8 968	-47	1 334	-74	0	484 199	144 846
	0	0	0	0	0	0	0	38	4 865	1	0	727	0	0	449 877	36 194
	0	0	0	0	0	0	0	131	5 250	7	-1	911	-4	0	447 912	77 673
	0	0	0	0	0	0	206	0	2 930	33	-21	928	0	1 030	440 138	2 778
	6 417	0	0	0	0	30 033	0	0	704	284	-11	29 632	0	0	436 499	207 904
	0	0	0	0	0	0	2 432	129	1 425	323	-21	295	-2	13 731	434 018	282 849
	0	0	0	0	0	4 947	229	118	17 446	18 431	0	2 406	-20	19 946	432 229	65 874
	67 685	-104	0	0	0	0	64	33	1 177	74	-13	463	0	19 397	422 855	195 803
	48	-69	0	0	0	5 697	260	0	8 683	56 949	-96	452	0	1 282	407 846	64 274
	0	0	0	0	0	0	418	146	4 309	475	-15	4 652	0	10 274	393 617	178 363
	0	0	0	0	0	0	0	0	3 327	43 353	0	2 298	0	0	378 890	53 137
	7 013	0	0	0	0	4 437	312	47	11 706	3 162	-5	1 634	-101	0	368 843	102 828
	0	0	0	0	0	11 098	1 107	537	37 327	4 026	-1	708	-25	0	354 199	13 090
	22 198	-409	18 945	-1 466	0	0	7 803	87	32 932	3 466	-6	5 676	0	0	338 907	42 247
	0	0	0	0	0	0	258	0	12 578	13 407	0	298	-25	0	328 209	68 757
	59 920	0	0	0	0	8 612	151	34	8 787	23	-7	2 567	-4	0	297 855	20 306
	0	0	0	0	0	0	48	1 416	58 842	986	-7	316	-2	0	284 566	7 234
	0	0	0	0	0	0	78	67	13 323	1	-6	153	-2	0	268 379	58 277
	0	0	0	0	0	0	21	245	21 579	81	-4	352	-154	0	242 326	25 576
	8 992	-114	8 005	-416	0	6 861	0	340	37 340	22	-2	195	0	40 189	242 134	41 474
	5	-5	0	0	56 265	0	1 376	63	95 875	33 878	-502	2 046	0	0	230 311	104
	134 897	0	0	0	0	28 261	165	0	8 748	59	-14	697	0	0	221 226	11 619
	2	0	0	0	0	0	429	58	11 502	78	-40	1 012	-48	937	220 041	21 120
	60	0	0	0	0	0	1 276	305	12 816	1 750	0	670	-104	0	201 935	21 902
	0	0	0	0	0	0	19	293	6 666	1 192	-9	217	-1	6 547	197 400	18 929
	1	0	39 161	0	0	3 047	10	0	28 388	1 801	-857	324	-15	0	175 118	71 638
	3 285	-102	0	0	0	0	206	423	206	0	-1	15	0	6 700	168 039	481
	0	0	0	0	0	0	379	20	51 781	1 755	-99	347	0	0	165 602	9 044
	5 949	-1 561	0	0	0	909	0	0	3 216	5	-20	95	-1	0	164 173	933
	20 486	0	0	0	0	0	22	0	5 771	0	-3	86	-3	0	152 887	1 949
	0	0	0	0	0	0	1 726	317	1 643	14	-2	519	0	2 102	146 959	12 330
	131 872	0	0	0	0	0	36	0	1 469	0	0	1 291	0	0	137 817	426
	0	0	0	0	0	0	0	0	1 040	0	0	902	0	0	121 367	0
	0	0	9 377	0	0	24 674	453	1 287	30 080	34	0	1 050	-7 761	3 388	119 894	4 160

Структура зобов'язань банків України

№ п/п	Назва банку	Кошти банків		Усього	Кошти клієнтів								
					У тому числі:								
		юридичних осіб				фізичних осіб							
		Усього	У тому числі в іноземній валюті	усього	із них в іноземній валюті	на вимогу	із них в іноземній валюті	усього	із них в іноземній валюті	на вимогу	із них в іноземній валюті		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Група I (кількість банків у групі – 15)													
1	ПРИВАТБАНК	10 940 720	5 153 689	123 994 701	22 990 657	10 559 478	13 258 894	4 931 083	101 004 044	46 915 948	17 276 524	3 237 519	
2	ОЩАДБАНК	16 345 727	1 257 087	44 120 214	8 009 790	1 756 357	4 368 926	126 055	36 110 424	7 608 414	11 343 858	198 489	
3	УКРЕКСІМБАНК	11 165 546	3 224 812	43 113 787	26 458 280	16 067 109	17 811 909	14 261 932	16 655 507	9 362 736	1 855 324	787 843	
4	ДЕЛЬТА БАНК	11 120 405	3 465 404	33 834 419	10 048 113	2 640 986	6 316 450	1 462 471	23 786 306	10 510 470	4 405 599	2 013 998	
5	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	5 358 192	5 232 351	28 735 313	13 082 769	3 863 319	10 707 275	2 151 645	15 652 544	4 867 934	6 600 562	1 293 915	
6	ПРОМІНВЕСТБАНК	17 409 067	15 701 815	14 011 944	5 997 376	2 542 884	3 780 917	893 322	8 014 569	2 988 597	1 599 829	157 549	
7	УКРСОЦБАНК	9 120 379	8 362 988	19 117 199	6 963 222	1 861 226	5 192 751	943 829	12 153 977	5 701 488	2 982 231	1 023 270	
8	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	2 990 144	1 922 594	22 527 959	11 009 715	5 795 428	8 572 714	4 538 239	11 518 245	6 090 293	4 080 601	1 598 540	
9	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	9 948 171	9 586 779	18 481 730	5 146 078	2 422 075	3 145 697	883 195	13 335 652	10 321 244	1 974 169	1 082 600	
10	"НАДРА"	10 491 060	241 953	10 762 734	5 257 890	1 157 536	1 749 982	250 856	5 504 844	3 275 429	961 888	119 999	
11	ВТБ БАНК	9 866 136	9 604 148	12 277 033	4 947 515	2 177 152	2 952 481	939 485	7 329 518	3 627 040	1 476 040	485 490	
12	АЛЬФА-БАНК	5 400 613	4 351 364	14 365 392	5 333 504	3 509 065	1 583 669	396 922	9 031 889	4 927 999	1 537 891	697 210	
13	УКРСИББАНК	134 366	134 338	18 120 700	8 133 788	2 983 855	5 624 040	1 942 188	9 986 912	4 946 866	4 988 715	2 482 012	
14	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	5 714 605	951 234	14 590 011	4 235 112	1 607 222	1 484 837	309 445	10 354 899	4 777 536	1 075 596	331 773	
15	УКРГАЗБАНК	7 170 125	1 210 526	9 693 770	4 162 071	252 583	1 634 482	59 528	5 531 698	2 928 439	1 749 522	615 269	
Група II (кількість банків у групі – 20)													
16	ВІЕЙБІ БАНК	289 096	45 740	11 091 291	1 829 973	111 054	296 531	50 470	9 261 318	3 308 692	1 205 143	362 519	
17	ОТП БАНК	160 104	0	9 232 803	3 699 333	1 072 176	2 963 161	714 632	5 533 470	3 490 659	2 469 831	1 759 972	
18	БРОКБІЗНЕСБАНК	1 386 429	1 978	11 953 970	5 205 131	1 554 341	1 928 726	289 561	6 748 839	2 790 106	806 791	202 093	
19	КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК	856 635	715 672	9 978 609	6 109 522	2 364 347	2 934 063	1 149 115	3 869 087	1 343 740	619 420	122 227	
20	"ПІВДЕННИЙ"	2 302 140	1 849 214	6 591 274	2 227 919	857 203	1 512 620	521 539	4 363 355	2 620 440	1 217 303	680 984	
21	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	3 824 117	131 714	5 801 099	1 925 595	56 834	685 402	27 863	3 875 504	1 049 253	259 461	92 362	
22	БАНК "ФОРУМ"	543 514	391 542	7 250 706	2 137 101	455 392	695 987	179 069	5 113 604	3 163 712	544 284	218 647	
23	ІМЕКСБАНК	3 132 475	2 105	5 723 625	1 258 227	251 093	270 502	14 305	4 465 398	1 115 663	381 819	55 217	
24	ІНГ БАНК УКРАЇНА	2 599 542	2 599 542	4 263 538	4 251 597	2 721 773	2 370 062	1 019 602	11 941	9 865	11 941	9 865	
25	РОДОВІД БАНК	4 852 233	49 367	194 808	159 007	28 679	158 780	28 663	35 801	13 422	35 796	13 419	
26	"ХРЕЩАТИК"	874 981	871 001	5 947 321	2 565 328	124 232	675 805	59 019	3 381 992	1 093 683	576 352	92 369	
27	УНІВЕРСАЛ БАНК	1 707 051	1 553 186	3 657 816	953 660	141 486	770 898	44 927	2 704 156	1 763 901	487 879	271 565	
28	БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	497 470	140 152	5 231 985	1 468 345	210 017	693 436	83 971	3 763 640	1 512 125	668 084	240 090	
29	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	289 398	48 369	4 483 433	957 289	367 462	356 104	105 010	3 526 144	2 152 309	617 910	303 243	
30	БТА БАНК	1 790 822	1 624 797	1 369 422	134 365	47 808	89 451	15 730	1 235 057	882 102	86 223	41 335	
31	ФІДОКОМБАНК	1 687 912	1 296 653	2 213 040	1 273 277	230 598	639 038	81 121	939 762	354 582	561 795	185 991	
32	БАНК "3/4"	1 604 555	1 073 885	407 798	24 038	8 275	15 882	8 275	383 760	259 359	29 216	18 912	
33	УНІКРЕДИТ БАНК	1 971 460	1 971 460	1 792 336	1 033 868	281 083	928 503	227 352	758 468	480 149	318 713	176 825	
34	ПРАВЕКС-БАНК	83 116	83 064	3 268 091	903 526	261 832	530 350	46 853	2 364 565	815 661	890 271	194 529	
35	КРЕДИТПРОМБАНК	1 160 010	178 742	997 514	809 893	65 579	21 777	1 957	187 621	81 287	73 386	13 969	
Група III (кількість банків у групі – 24)													
36	ЗЛАТОБАНК	773 257	388 041	5 035 267	2 511 774	314 887	494 028	40 606	2 523 492	1 442 455	187 711	82 091	
37	ПІВДЕНКОМБАНК	577 708	52 503	3 695 620	1 227 970	91 751	801 960	82 194	2 467 650	716 697	298 783	100 917	
38	ФІДОБАНК	1 534 632	317 202	3 543 861	2 523 245	965 372	756 017	404 412	1 020 616	676 703	193 810	78 814	
39	СІТБАНК	373 297	0	4 960 680	4 943 500	1 452 995	4 766 435	1 452 995	17 180	541	17 180	541	
40	УКРІНБАНК	837 358	670 149	4 184 665	1 633 984	142 499	317 149	35 506	2 550 681	1 040 817	208 676	21 366	
41	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	415 076	4 226	4 443 550	3 109 755	1 053 036	592 363	80 772	1 333 795	938 062	150 632	5 033	
42	ДІВІ БАНК	250 523	235 357	4 521 946	4 440 348	18 288	345 293	2 210	81 598	34 135	50 602	9 311	
43	"СОЮЗ"	1 203 406	285 791	1 327 170	1 086 010	190 911	449 313	27 517	241 159	115 859	23 856	16 365	
44	УКРБІЗНЕСБАНК	257 810	0	4 368 194	2 352 831	1 030 861	262 267	13 101	2 015 363	755 618	128 260	15 848	
45	ПЛАТИНУМ БАНК	0	0	4 145 141	737 729	29 752	110 648	5 852	3 407 412	559 821	241 259	43 080	
46	МЕГАБАНК	109 094	93 972	3 280 172	1 446 872	808 625	724 341	408 169	1 833 300	763 502	210 114	24 641	
47	ТЕРРА БАНК	488 454	457 022	2 824 571	1 012 223	20 910	256 638	14 183	1 812 348	788 955	107 439	44 404	
48	АКТАБАНК	168 085	133 079	3 690 516	1 429 544	709 421	752 340	298 270	2 260 972	1 668 875	312 755	115 421	
49	КРЕДОБАНК	459 279	451 193	3 005 511	1 052 946	174 533	716 208	157 742	1 952 565	567 770	372 299	91 378	
50	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	1 086 977	908 075	2 527 853	613 259	8 879	125 946	4 229	1 914 594	713 549	110 468	22 067	

станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

	Боргові цінні папери, емітовані банком		Інші залучені кошти	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	Відстрочені податкові зобов'язання	Резерви за зобов'язаннями	Інші фінансові зобов'язання	Інші зобов'язання	Субординований борг	Зобов'язання групи вибуття	Загальні зобов'язання	
	Усього	У тому числі в іноземній валюті									Усього	У тому числі в іноземній валюті
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	7 987 642	0	3 189 965	21 120	70 213	58 134	33 527 042	639 213	2 013 973	0	182 442 724	98 230 239
	27	0	10 388 106	170 063	0	10 248	1 627 726	263 820	828 271	0	73 754 202	22 585 041
	0	0	14 701 800	48 000	58 167	11 208	896 171	125 075	2 974 850	0	73 094 604	46 704 897
	1 206 348	48 790	95 000	0	240 407	298	2 283 507	68 613	1 936 143	0	50 785 141	20 592 311
	0	0	44	0	22 622	26 398	764 425	308 094	2 373 056	0	37 588 143	16 634 125
	338 448	0	385 432	0	22 009	25 417	347 478	142 338	2 233 041	0	34 915 174	23 925 370
	0	0	0	0	0	31 594	352 237	175 654	799 357	0	29 596 419	16 879 173
	113	0	2 069 188	0	0	6 444	2 225 749	121 644	486 541	0	30 427 782	17 683 161
	0	0	0	0	56 044	56 118	928 100	129 267	415 149	0	30 014 579	23 468 544
	259	172	2 166 635	0	0	2 683	395 969	42 696	1 452 595	0	25 314 632	7 418 488
	97 958	0	0	0	21 918	2 965	1 637 681	86 102	1 320 025	0	25 309 819	18 293 914
	159 309	0	1 976 991	0	0	3 377	1 304 760	51 195	1 051 103	0	24 312 740	16 627 869
	272 463	0	15 206	0	0	32 385	2 374 436	108 190	2 745 613	0	23 803 360	12 683 353
	0	0	104 836	0	10 866	1 479	871 073	24 212	1 041 266	0	22 358 349	9 132 453
	4 778	0	10 894	3 589	15 574	1 910	1 765 457	64 255	0	0	18 730 350	5 690 744
	0	0	709 152	0	21 502	0	4 166 994	18 775	381 850	0	16 678 660	8 563 989
	7	0	3 244 989	0	0	150 319	772 573	65 732	1 564 101	0	15 190 629	9 968 422
	0	0	0	393	12 426	2 097	1 342 314	26 797	0	0	14 724 426	5 613 541
	359 069	0	9 590	56 300	0	15 837	108 489	85 180	439 916	0	11 909 625	4 969 373
	0	0	101 452	9 500	4 606	4 241	1 191 335	28 626	193 221	0	10 426 395	6 789 787
	10 073	0	0	0	133	4 622	7 731	9 334	0	0	9 657 108	1 238 216
	1	0	47 502	0	0	12 538	424 924	91 901	1 108 084	0	9 479 170	5 591 465
	0	0	0	3 786	0	0	33 790	12 117	103 909	0	9 009 702	1 474 168
	0	0	0	37 169	0	1 555	206 813	21 966	0	0	7 130 584	5 527 654
	0	0	106 739	0	6 596	3 113	15 909	7 990	0	0	5 187 388	146 273
	0	0	23 852	0	0	279	772 127	18 770	311 168	0	7 948 499	2 847 455
	0	0	2 842	0	0	278	1 850 922	10 735	449 237	0	7 678 882	5 747 289
	0	0	57 570	0	0	0	406 205	11 931	378 706	0	6 583 868	2 256 483
	516	0	32 494	3 486	0	155	732 788	21 355	293 446	0	5 857 071	3 604 123
	0	0	0	3	0	359	1 047 343	21 409	0	0	4 229 357	3 366 860
	0	0	0	0	0	46	318 221	25 940	0	0	4 245 159	2 029 930
	0	0	0	0	2 739	63	2 814 473	1 985	0	0	4 831 613	7 732 414
	0	0	0	32 554	24 962	14 726	45 577	30 436	0	0	3 912 051	2 788 961
	1	0	0	0	3 532	3 055	111 173	54 741	117 508	0	3 641 217	1 308 436
	0	0	144 402	0	20	467	25 854	11 488	294 270	0	2 634 023	674 532
	0	0	9 131	216	0	13	780 729	2 268	348 567	0	6 949 447	2 751 675
	0	0	0	0	0	18 468	2 008 151	6 997	362 941	0	6 669 884	2 783 884
	0	0	0	0	0	0	107 909	14 116	0	0	5 200 518	2 043 948
	0	0	0	0	1 793	2 212	8 989	7 520	0	0	5 354 491	1 455 398
	0	0	96 995	0	0	634	21 863	9 650	101 363	0	5 252 528	1 945 187
	0	0	0	6 633	0	2	51 196	27 848	0	0	4 944 306	2 026 868
	0	0	0	0	0	20 503	1 740	1 368	326 424	0	5 122 505	614 238
	1 581 470	16 457	0	0	683	7 861	989 756	963	221 853	0	5 333 162	1 545 935
	0	0	3 271	6 841	411	2 338	89 378	9 548	160 868	0	4 898 658	1 986 733
	95 994	0	84 773	8 969	0	1 008	128 642	53 705	111 228	0	4 629 461	798 223
	14 993	6 944	689 017	1 000	390	1 415	48 674	5 876	213 397	0	4 364 028	2 564 270
	0	0	86 115	0	1 125	1 311	463 113	6 029	56 000	0	3 926 718	1 727 108
	11 015	0	0	0	2 274	1 749	174 676	8 405	0	0	4 056 721	2 677 595
	0	0	24 432	790	2 542	3 328	85 499	13 357	283 010	0	3 877 747	1 523 412
	36 598	19 083	0	0	411	632	17 782	10 151	159 944	0	3 840 348	1 711 105

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
51	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	906 586	216 227	2 141 636	774 828	151 664	182 796	5 876	1 366 808	534 795	100 581	24 137
52	ДІАМАНТБАНК	63 061	54 537	2 842 408	1 292 722	144 562	473 763	60 939	1 549 686	683 351	183 090	105 268
53	АВАНТ-БАНК	362 283	179 619	1 332 944	492 283	6 461	337 200	1 479	840 661	277 455	98 972	14 691
54	ЄВРОГАЗБАНК	437 012	431 672	1 862 678	288 127	16 608	163 025	1 752	1 574 551	723 250	41 903	21 433
55	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	164 471	0	2 450 536	1 944 342	86 777	830 208	66 074	506 194	271 719	106 516	32 496
56	ІНДУСТРІАЛБАНК	362 621	158 946	1 571 806	380 536	96 818	136 863	15 156	1 191 269	427 674	257 059	36 411
57	ПІРЕУС БАНК МКБ	611 552	611 552	1 187 790	236 344	58 503	200 636	53 324	951 445	465 474	277 952	168 051
58	МАРФІН БАНК	15 987	15 987	1 995 233	827 213	285 718	666 931	223 814	1 168 020	675 143	476 711	285 485
59	ОМЕГА БАНК	185 214	29	15 310	13 358	6 180	12 524	6 180	1 952	1 265	1 950	1 264
Група IV (кількість банків у групі – 119)												
60	РЕАЛ БАНК	607 397	9	1 915 692	1 187 150	27 599	277 028	23 147	728 543	147 727	88 959	16 777
61	АКТИВ-БАНК	372 348	47 060	2 373 184	843 869	381 092	572 551	188 884	1 529 315	581 443	55 732	12 000
62	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	858 978	238	1 860 070	77 401	740	15 631	740	1 782 669	291 163	291 722	71 129
63	ЕКСПОБАНК	1 288 282	0	1 258 831	607 977	16 349	399 827	13 051	650 854	354 117	42 405	11 881
64	БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	172 249	37 121	2 681 322	1 334 856	178 674	307 595	2 252	1 346 465	909 736	96 267	68 388
65	ФОРТУНА-БАНК	227 516	171 354	2 046 928	1 175 474	142 863	254 735	57 938	871 454	700 637	42 968	12 769
66	ФІНБАНК	326 069	67	1 513 056	536 895	200 020	273 275	55 693	976 161	463 577	162 285	71 610
67	БМ БАНК	450 168	450 031	1 501 286	578 788	55 260	124 347	14 347	922 497	497 205	94 648	54 921
68	БАНК КІПРУ	1 044 246	1 044 182	813 791	166 569	21 961	106 776	10 199	647 222	282 192	108 973	39 314
69	ТАСКОМБАНК	79 353	0	2 000 008	808 083	225 812	383 666	51 695	1 191 925	761 640	112 910	72 965
70	ІДЕЯ БАНК	347 223	238 926	1 794 263	401 817	24 338	147 068	13 794	1 392 446	221 204	131 428	11 860
71	ЕКСПРЕС-БАНК	309 871	147 373	1 739 338	705 396	291 582	608 900	273 998	1 033 942	43 728	510 641	12 081
72	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	394 450	98 131	1 655 834	654 983	487 887	87 672	29 507	1 000 851	624 718	53 436	25 528
73	ПРОКРЕДИТ БАНК	9 001	0	1 871 542	526 072	92 806	493 893	91 978	1 345 470	522 815	567 730	332 414
74	БАНК "ПЕРШИЙ"	508 704	392 296	1 384 992	572 914	20 680	436 889	8 682	812 078	480 636	59 309	19 930
75	БАНК "ВОСТОК"	64 397	32 462	1 880 821	895 713	145 001	657 694	117 347	985 109	746 286	81 102	27 340
76	БАНК "КАМБІО"	311 659	24 008	1 607 648	677 243	162 056	204 849	36 223	930 404	678 383	110 183	94 741
77	АКЦЕНТ-БАНК	214 423	2 390	1 807 736	313 777	667	155 625	667	1 493 959	734 296	104 020	13 504
78	ЕНЕРГОБАНК	130 411	130 411	1 493 691	617 884	186 812	292 193	53 548	875 807	351 502	136 636	47 116
79	ФОЛЬКСБАНК	522 813	517 806	992 256	337 846	33 406	178 730	18 022	654 410	334 061	168 422	85 946
80	"КІІВ"	816 069	0	466 444	70 759	2 730	45 794	2 610	395 685	110 408	49 392	11 193
81	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	282 014	261 578	1 584 078	644 206	18 222	296 997	14 187	939 872	340 297	121 807	33 582
82	БАНК "ДЕМАРК"	183 215	175 223	1 184 813	181 162	33 202	38 866	613	1 003 652	202 349	149 472	5 828
83	ЮНЕКС БАНК	249 312	112 311	1 323 051	471 969	20 359	92 969	8 365	851 082	404 663	125 896	45 649
84	БАНК "МЕРКУРІЙ"	128 317	0	1 398 387	459 519	2 044	16 577	1 240	938 868	220 889	137 394	8 564
85	МІСТО БАНК	206 041	12 044	1 148 863	524 034	121 449	462 936	101 833	624 828	398 238	30 707	15 948
86	"АРКАДА"	208 004	0	1 145 712	422 488	66	96 680	66	723 224	2 090	7 118	73
87	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	0	0	1 618 716	1 618 716	1 383 787	247 080	24 904	0	0	0	0
88	"КАПІТАЛ"	92 977	16 177	1 322 446	538 367	7 870	476 726	5 095	784 079	320 165	64 957	13 660
89	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	742 874	742 874	1 796 650	158 467	7 165	157 903	6 600	21 183	18 911	7 455	5 810
90	АСТРА БАНК	0	0	562 348	168 027	8 495	67 754	4 331	394 321	93 254	141 707	39 897
91	ФІНРОСТБАНК	499 220	74 149	1 044 358	259 531	53 016	99 365	5 786	784 828	340 123	33 987	9 422
92	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	23 043	16 397	1 222 605	641 976	396 667	339 430	249 413	580 629	333 843	70 124	24 843
93	БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	18 000	0	1 358 318	556 686	73 290	185 795	8 103	801 632	353 534	113 806	18 149
94	"ГЛОБУС"	163 658	129 638	695 387	91 337	4 810	53 706	4 810	604 050	314 164	159 298	80 281
95	"ТК КРЕДИТ"	37 726	0	1 332 381	1 264 344	567 618	872 612	443 268	68 036	17 800	9 291	1 166
96	АВТОКРАЗБАНК	287 170	12 924	852 475	216 835	41 270	69 954	1 461	635 640	137 762	130 304	10 862
97	"ПРЕМІУМ"	264 467	244 678	392 066	149 171	6 426	56 626	5 624	242 895	114 432	5 566	767
98	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	21 433	0	1 123 055	256 580	11 028	59 384	11 028	866 475	519 429	28 238	13 117
99	ПОЛТАВА-БАНК	16 027	0	1 084 975	538 259	76 946	315 119	76 946	546 716	56 383	170 165	9 853
100	АПЕКС-БАНК	218 017	105 150	264 733	70 249	1 543	64 251	1 543	194 485	168 546	7 824	848
101	УКРГАЗПРОМБАНК	58 313	30 761	650 308	183 132	27 763	96 258	9 528	467 176	210 255	55 746	13 607
102	"ДАНІЕЛЬ"	188 283	6 506	607 506	85 827	3 165	72 635	2 761	521 680	231 191	212 818	121 071
103	ІНТЕГРАЛ-БАНК	33 801	16 789	548 010	156 310	9 707	109 540	8 625	391 700	260 823	88 931	50 314
104	ЄВРОБАНК	36 493	986	999 472	531 128	31 573	269 958	9 737	468 343	269 638	32 237	19 182
105	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	305 995	305 989	504 458	161 544	19 272	122 294	14 223	342 913	253 985	61 978	30 901
106	БАНК "МОРСЬКИЙ"	409 275	314 206	590 884	115 911	40 644	77 718	13 031	474 973	122 876	61 502	19 596
107	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	352 175	207 820	447 059	406 282	392 031	33 161	21 751	40 776	29 619	197	1
108	РАДИКАЛ БАНК	5 000	0	976 419	451 273	93 741	266 545	89 197	525 146	139 254	67 764	23 323
109	"ПОРТО-ФРАНКО"	353 080	29 134	625 975	158 158	16 440	31 585	4 259	467 818	395 561	106 923	102 214
110	КЛАСИКБАНК	287 933	167 786	564 247	96 408	21	92 093	21	467 839	2 535	44 999	1 222
111	КОМІНВЕСТБАНК	336 517	326 517	547 061	121 572	15 753	87 930	14 389	425 489	227 931	115 441	40 708
112	БАНК "ЮНІСОН"	151 917	0	520 089	483 769	8 404	466 744	407	36 320	11 968	6 890	5 124
113	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	59 369	59 369	662 732	194 135	14 428	98 465	3 374	468 597	266 060	58 468	22 035
114	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	552 817	552 817	173 838	173 837	31 085	161 676	18 923	1	0	1	0
115	"ЛЬВІВ"	103 489	73 589	629 450	223 245	24 097	116 838	20 660	406 204	152 862	37 032	6 822

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	1 962	0	3 963	0	383	11 886	334 294	4 380	0	0	3 405 090	1 238 603
	0	0	0	0	235	4 790	463 322	7 785	157 413	0	3 539 014	1 360 230
	33 954	2 692	50 000	114	0	123	1 510 312	3 929	77 725	0	3 371 384	1 953 386
	7 227	0	0	0	0	1 425	890 614	4 964	75 699	0	3 279 619	2 062 054
	0	0	0	0	0	0	95 466	5 429	86 598	0	2 802 501	3 551 311
	0	0	5 943	8 976	25 260	7 231	161 221	10 373	0	0	2 153 432	834 551
	0	0	3 660	0	0	3	5 953	7 903	423 905	0	2 240 765	1 562 648
	0	0	0	0	2 042	197	23 644	11 664	0	0	2 048 768	989 869
	0	0	0	0	0	235	2 382	1 502	422 336	0	626 980	430 267
	0	0	0	144	5 279	1 037	16 613	11 720	60 505	0	2 618 388	176 833
	0	0	0	465	9 391	151	395 947	8 302	0	0	3 159 787	1 402 236
	202 521	0	0	4 113	0	0	45 848	26 296	228 766	0	3 226 592	339 582
	25 205	25 205	0	0	7 842	92	404 292	2 998	108 245	0	3 095 788	628 615
	3	0	0	912	3 833	143	57 470	5 670	202 129	0	3 123 730	1 182 297
	0	0	0	0	0	422	104 225	3 580	0	0	2 382 671	1 094 780
	0	0	40 277	0	0	0	485 550	2 769	151 813	0	2 519 534	1 265 398
	0	0	0	0	0	798	156 986	2 828	219 363	0	2 331 428	1 370 134
	0	0	0	0	12 747	143	3 597	13 496	0	0	1 888 021	1 351 128
	88 221	0	0	4 606	0	3	4 645	7 791	55 226	0	2 239 852	990 321
	41 983	0	2 278	3 855	5 538	41	33 610	5 295	23 227	0	2 257 313	508 347
	0	0	0	7 699	11 594	14 839	29 304	15 939	0	0	2 128 584	487 349
	0	0	540	0	0	197	191 275	3 347	0	0	2 245 643	1 401 715
	21 082	0	202 868	5 753	0	1 016	19 260	7 991	55 202	0	2 193 717	881 404
	0	0	5 701	0	3 037	1 198	62 859	5 590	231 953	0	2 204 035	955 782
	0	0	0	0	0	33	110 566	10 288	16 073	0	2 082 177	995 842
	88 381	11 898	14 000	0	660	1	54 441	2 827	65 326	0	2 144 942	942 227
	0	0	0	0	565	2	50 889	3 768	50 384	0	2 127 766	742 431
	0	0	37 828	0	1 815	307	227 541	4 775	0	0	1 896 368	890 023
	0	0	1 246	0	7 102	55	6 822	6 284	78 035	0	1 614 613	968 865
	0	0	700	0	76 028	3 025	949	4 196	0	0	1 367 412	113 242
	6 821	0	0	0	0	303	20 951	4 377	41 000	0	1 939 543	632 220
	0	0	0	0	0	72	433 773	3 456	0	0	1 805 329	843 103
	0	0	23 678	3 510	0	0	3 520	4 806	0	0	1 607 876	537 513
	0	0	68 538	371	13 314	8	10 170	3 081	65 030	0	1 687 216	222 976
	0	0	0	0	3 556	949	76 903	2 703	91 509	0	1 530 524	698 176
	0	0	0	1 041	5 497	13 326	162 823	11 983	0	0	1 548 386	2 156
	0	0	0	3 013	90	4 587	463	7 772	0	0	1 634 642	1 395 243
	50 977	45 686	35 000	11	121	7	8 131	1 161	110 000	0	1 620 831	390 428
	0	0	80 994	0	9 554	5 823	276 969	3 754	0	0	1 299 618	1 126 161
	0	0	206	2 352	845	1 895	7 107	911	0	0	575 666	104 252
	1 470	1 470	0	259	863	200	32 152	3 905	29 197	0	1 611 625	499 904
	0	0	0	2 200	962	441	188 248	5 881	105 654	0	1 549 034	954 084
	0	0	4 501	0	0	79	1 595	4 290	80 591	0	1 467 374	427 108
	0	0	0	0	337	2 571	487 764	2 383	0	0	1 352 099	503 262
	0	0	0	600	0	13	6	1 975	3 499	0	1 376 201	585 419
	0	0	66 499	0	0	0	12 686	4 210	59 479	0	1 282 520	227 640
	0	0	0	0	0	320	540 963	4 022	0	0	1 201 838	906 394
	24 154	20 083	0	0	18	0	823	3 426	0	0	1 172 909	551 060
	0	0	0	4 520	18 861	350	6 906	2 210	10 039	0	1 143 888	133 671
	10 181	10 181	0	1 595	0	1 323	660 934	1 847	0	0	1 158 631	937 895
	36 747	31 815	42 775	0	0	0	336 974	3 446	0	0	1 128 562	633 657
	0	0	0	84	1 271	129	268 083	1 013	40 000	0	1 106 370	435 699
	0	0	0	485	74	0	419 808	1 071	50 421	0	1 053 670	588 696
	0	0	54	0	0	197	279	2 219	69 900	0	1 108 614	302 383
	0	0	0	0	0	0	97 077	6 040	99 913	0	1 013 482	772 742
	0	0	0	0	0	64	495	927	9 844	0	1 011 488	477 726
	0	0	0	0	98	24	237 162	418	0	0	1 036 936	746 717
	0	0	23 465	103	0	444	1 644	2 400	21 173	0	1 030 647	233 082
	0	0	0	0	0	37	2 809	1 479	29 096	0	1 012 477	442 902
	0	0	0	0	31	3 317	1 052	1 113	0	0	857 693	170 342
	12 553	1 971	0	0	100	95	864	198	0	0	897 388	572 385
	6 214	6 214	344	0	80	2 100	308	4 626	0	0	685 677	26 766
	0	0	0	0	0	380	6 377	4 710	30 253	0	763 821	340 107
	0	0	0	0	0	0	17 516	2 215	0	0	746 386	584 190
	0	0	22 196	0	0	0	6 953	914	53 066	0	816 069	330 739

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
116	ПРОМЕКОНОМБАНК	86 414	23 155	623 747	57 802	110	26 938	110	565 945	64 446	125 945	4 434	
117	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	33 105	33 105	155 109	23 936	5 676	21 387	4 378	131 172	84 623	8 546	4 461	
118	"НОВИЙ"	0	0	686 607	457 321	204 022	404 751	190 619	229 285	28 484	26 280	939	
119	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	68 839	68 838	179 187	39 510	13	32 622	13	139 677	131 676	7 981	6 481	
120	ЗАХІДІНКОМБАНК	498	0	544 816	217 320	126 616	22 306	5 769	327 496	131 096	45 401	21 443	
121	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	287 800	0	123 311	14 648	8	13 633	8	108 663	10 174	95 681	7 217	
122	УНІКОМБАНК	13 441	0	292 083	283 536	1 926	3 831	1 368	8 546	172	4 553	0	
123	"СТАНДАРТ"	167 324	14 794	460 034	243 492	7 031	24 197	105	216 543	66 053	5 892	477	
124	МЕТАБАНК	2 716	2 716	640 091	156 757	2 493	106 031	1 882	483 334	115 712	68 158	9 899	
125	ЄВРОПРОМБАНК	90 605	74 595	560 426	199 189	11 768	21 430	9	361 237	310 845	9 877	3 830	
126	БАНК "ГРАНТ"	13 247	2 864	521 924	211 134	25 092	116 053	22 215	310 790	169 599	58 482	14 859	
127	БАНК "КОНТРАКТ"	0	0	491 076	208 785	35 447	84 959	1 749	282 291	65 024	27 731	8 839	
128	АКОРДБАНК	167 431	23 173	345 791	132 026	2 815	69 509	2 414	213 766	113 023	23 987	9 556	
129	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	96 314	74 886	431 355	141 776	32 370	120 850	21 508	289 579	141 653	27 495	5 684	
130	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	126 000	0	386 484	97 646	3 440	80 665	3 226	288 838	73 608	22 641	6 852	
131	ЛЕГБАНК	76 439	56 439	358 497	72 189	8 609	67 428	8 366	286 308	130 911	25 327	19 631	
132	БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	44	0	245 482	245 096	50	143 616	50	387	0	387	0	
133	"АКСІОМА"	507	0	233 066	130 820	305	35 603	0	102 247	14 615	2 169	209	
134	ІНВЕСТБАНК	167 993	7 993	279 702	58 887	1 381	56 450	1 381	220 815	113 152	43 569	13 124	
135	АГРОКОМБАНК	106 563	61 386	262 229	114 339	9 658	85 817	5 448	147 890	70 688	18 769	12 636	
136	БАНК "БОГУСЛАВ"	86 752	20 558	261 927	56 103	2 379	35 423	2 379	205 824	107 287	22 803	10 841	
137	"СТОЛИЧНИЙ"	90 978	51 955	329 623	114 721	414	51 587	414	214 903	10 894	16 474	3 175	
138	УКРКОМУНБАНК	0	0	353 622	116 014	238	94 019	238	237 608	25 331	91 722	1 753	
139	ПОЛІКОМБАНК	104 378	86 376	273 280	61 655	4 968	46 939	4 944	211 626	56 003	64 204	12 491	
140	БАНК "СІЧ"	152 569	127 589	246 416	81 996	9 079	62 745	8 955	164 420	99 645	13 077	4 779	
141	БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	0	0	330 910	162 465	3 993	32 340	3 993	168 445	60 881	7 668	2 200	
142	ІНТЕРБАНК	177 978	6 324	191 438	91 392	50 724	38 602	15 770	100 046	50 456	35 630	13 596	
143	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	510	0	88 528	42 658	0	4 314	0	45 870	6 212	29 757	707	
144	АСВІО БАНК	78 651	48 651	282 222	61 438	11 863	37 993	6 560	220 784	38 130	895	527	
145	БАНК "ТРАСТ"	126 405	124 754	218 719	15 320	901	9 781	901	203 399	17 660	6 407	186	
146	МЕЛІОР БАНК	0	0	258 837	202 599	34	37 798	34	56 238	30 833	880	606	
147	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	21 243	0	294 521	186 043	17 270	45 524	4 777	108 478	55 226	29 096	20 746	
148	ГРІН БАНК	26 160	0	280 866	279 767	2	279 767	2	1 099	2	253	2	
149	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	180 372	120 142	123 502	89 971	44 227	11 679	3 888	33 532	24 242	10 421	8 045	
150	КРЕДИТВЕСТ БАНК	131 567	97 562	132 837	94 633	36 711	76 470	20 242	38 205	23 653	11 421	6 330	
151	РЕГІОН-БАНК	37 703	0	253 990	82 533	2 568	68 479	2 482	171 458	61 914	25 884	4 076	
152	АРТЕМ-БАНК	109 073	69 682	164 357	51 527	2 395	19 342	2 195	112 830	76 677	6 011	2 960	
153	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	12 051	0	147 026	133 052	5 693	13 007	5 693	13 974	9 745	5 159	2 434	
154	ОКСІ БАНК	51 108	51 108	211 242	37 579	5 857	22 676	3 754	173 662	113 223	15 136	9 115	
155	БАНК "МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	0	0	39 581	26 592	0	22 588	0	12 989	10 453	957	788	
156	РАДАБАНК	46 823	46 823	179 109	55 641	6 023	40 415	341	123 469	58 773	5 724	650	
157	ПРОФІН БАНК	28 693	0	196 053	145 865	9 253	19 265	9 253	50 188	3 758	10 906	577	
158	МОТОР-БАНК	0	0	209 920	127 680	13 146	86 380	11 645	82 239	27 751	22 963	635	
159	ПРАЙМ-БАНК	37 002	0	110 930	40 994	921	40 994	921	69 936	64 542	2 112	909	
160	УКРБУДІНВЕСТБАНК	0	0	170 725	124 725	13 056	76 493	13 056	46 000	26 819	15 052	12 528	
161	"УКООПСЛІКА"	0	0	147 596	77 437	460	25 614	460	70 160	17 850	3 310	256	
162	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	73 989	53 989	47 002	28 257	1	5 645	1	18 746	4 911	284	86	
163	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	16 009	0	101 287	60 416	15 744	21 911	10 754	40 871	6 892	3 963	107	
164	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	55 694	25 694	53 966	13 715	896	10 312	896	40 251	2 617	1 111	115	
165	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	0	0	504	504	0	504	0	0	0	0	0	
166	ФІНАНС БАНК	9 433	0	9 720	6 914	1 141	6 914	1 141	2 806	956	848	119	
167	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	0	0	85 899	40 897	1 518	30 075	1 518	45 002	19 400	8 380	1 033	
168	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	5 000	0	56 625	30 882	3 293	30 882	3 293	25 743	11 365	13 081	1 624	
169	ФІНЕКСБАНК	0	0	64 090	13 767	115	13 767	115	50 323	24 018	5 600	3 795	
170	БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	9 665	9 518	23 435	15 316	6 958	9 673	1 327	8 119	6 540	6 596	5 016	
171	"КОНКОРД"	0	0	29 836	3 483	0	3 388	0	26 353	748	2 430	269	
172	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	0	0	38 437	30 217	2 775	21 617	2 775	8 220	2 279	5 108	520	
173	БАНК "ВЕЛЕС"	999	999	14 187	4 079	49	4 079	49	10 109	1 576	1 911	1 576	
174	БАНК "АЛЬЯНС"	0	0	19 944	3 626	201	1 552	201	16 318	6 397	213	15	
175	"ЦЕНТР"	0	0	14 863	6 924	26	4 803	26	7 939	5 984	1 069	498	
176	АЛЬПАРІ БАНК	0	0	2 486	1 716	0	0	0	770	400	1	0	
177	БАНК "АВАНГАРД"	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
178	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	0	0	3 626	246	0	246	0	3 380	3 380	0	0	

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	0	0	15 950	0	0	0	10 072	1 765	75 577	0	813 525	87 902
	0	0	0	0	36	0	550 725	1 066	0	0	740 042	616 754
	0	0	0	0	0	7	2 534	999	83 983	0	774 129	252 779
	0	0	0	0	0	56	443 809	792	14 118	0	706 799	605 318
	0	0	0	0	0	0	59 653	1 316	0	0	606 283	305 699
	0	0	0	12 028	0	19 352	32 920	13 984	52 707	0	542 102	62 959
	0	0	0	46	0	3 414	2 230	9	0	0	311 222	2 098
	0	0	226	0	188	0	30 890	1 921	12 103	0	672 687	118 716
	0	0	0	0	311	17	3 470	8 509	12 484	0	667 599	140 872
	0	0	0	0	0	407	119	2 116	0	0	653 673	397 219
	0	0	0	0	225	179	8 530	938	24 009	0	569 053	228 767
	0	0	0	0	0	3 855	77 858	481	12 174	0	585 445	171 224
	27 644	22 479	0	0	66	253	20 343	2 248	34 175	0	597 951	215 844
	86	86	0	0	8 098	293	2 205	655	37 675	0	576 681	259 357
	0	0	0	28	0	273	1 555	255	20 554	0	535 148	77 511
	0	0	0	0	1 444	23	18 992	2 844	20 273	0	478 513	221 159
	0	0	0	6 893	34	0	20 098	242	0	0	272 794	20 032
	13 341	13 341	0	0	1 163	8 311	328	565	50 412	0	307 693	28 261
	0	0	0	369	0	15	1 363	1 022	27 096	0	477 560	150 035
	0	0	50 422	0	0	959	1 363	2 100	17 090	0	440 726	141 830
	0	0	0	0	611	102	15 714	1 419	0	0	366 524	145 718
	0	0	0	125	0	6 821	622	589	0	0	428 758	63 263
	0	0	0	0	11 238	2	26 390	638	0	0	391 889	25 718
	0	0	0	0	10 675	0	413	451	30 002	0	419 199	147 355
	596	0	0	383	0	10	1 885	362	0	0	402 221	237 627
	11 379	11 379	0	0	0	14	100	590	60 463	0	403 456	76 254
	0	0	0	210	81	0	11 799	323	66 034	0	447 863	154 566
	0	0	208	1	106	0	6 852	1 306	0	0	97 512	11 627
	0	0	0	748	0	0	363	792	0	0	362 776	98 888
	0	0	0	0	1 731	54	608	51	54 692	0	402 259	198 021
	0	0	0	0	0	68	37	382	0	0	259 323	30 867
	0	0	0	0	0	0	141	377	1 509	0	317 792	72 496
	0	0	0	0	0	5 496	61	1 048	36 980	0	350 612	2 821
	0	0	0	0	6 482	77	211	389	34 237	0	345 271	212 624
	0	0	0	1 663	0	21	626	82	44 789	0	311 584	202 728
	0	0	0	0	0	2	1 655	592	51 978	0	345 920	65 840
	0	0	4 687	0	50	18	452	543	48 287	0	327 468	201 837
	0	0	0	162	54	0	56 693	161	0	0	216 147	66 758
	0	0	110	0	0	0	25	779	0	0	263 265	170 188
	0	0	0	0	0	0	43 197	10	0	0	82 788	53 650
	0	0	0	0	0	153	677	1 667	0	0	228 430	111 701
	0	0	41	0	0	30	515	1 191	0	0	226 523	13 211
	0	0	0	2 761	0	10	676	1 015	0	0	214 381	40 958
	0	0	0	0	0	193	49 672	241	35 273	0	233 311	75 067
	0	0	0	151	36	737	232	609	0	0	172 490	39 875
	0	0	0	0	554	29	123	268	0	0	148 571	18 332
	0	0	15 000	55	0	0	6	538	63 042	0	199 633	58 902
	0	0	0	0	0	0	104	192	40 625	0	158 216	22 640
	0	0	0	0	0	0	303	311	23 928	0	134 202	47 393
	8 755	0	0	0	0	0	38 376	3 139	0	0	50 774	105
	0	0	0	240	73	0	21	487	0	0	19 974	2 097
	0	0	0	720	0	200	987	813	0	0	88 618	20 918
	0	0	0	0	0	20	347	160	15 861	0	78 013	30 523
	0	0	0	0	0	82	261	1 499	11 480	0	77 412	24 166
	0	0	0	0	0	0	2 721	184	54 648	0	90 654	68 684
	0	0	0	0	523	0	26	236	0	0	30 621	749
	0	0	0	0	9	170	452	345	19 600	0	59 013	5 186
	0	0	0	0	586	476	8 820	2	7 150	0	32 221	2 624
	0	0	0	0	41	13	658	93	58 363	0	79 112	6 598
	0	0	0	0	0	1	47	845	0	0	15 756	6 011
	0	0	0	0	0	0	0	364	0	0	2 850	400
	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	10	0
	0	0	0	0	0	240	9	842	33 601	0	38 319	3 380

Прибутки і збитки банків України

№ п/п	Назва банку	Процентні доходи	Процентні витрати	Чистий процентний дохід / (чисті процентні витрати)	Комісійні доходи	Комісійні витрати	Результат від операцій із цінними паперами в торговому портфелі банку	Результат від операцій із хеджування справедливої вартості	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів ¹	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	Результат від операцій з іноземною валютою	Результат від переоцінки іноземної валюти	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Група I (кількість банків у групі – 15)														
1	ПРИВАТБАНК	16 188 951	-9 938 349	6 250 602	2 554 859	-830 361	-12	0	0	1 238	214 619	-107 872	0	
2	ОЩАДБАНК	8 320 897	-4 226 757	4 094 140	1 045 119	-198 837	0	0	0	112 970	60 780	-7 390	0	
3	УКРЕКСІМБАНК	6 704 418	-3 810 495	2 893 922	473 442	-93 115	0	0	0	33 526	91 008	-4 898	0	
4	ДЕЛЬТА БАНК	3 130 510	-3 348 835	-218 325	2 148 145	-85 455	0	0	8 596	5 427	-8 810	-5 145	0	
5	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	4 383 217	-1 537 194	2 846 023	1 251 006	-158 045	10 942	0	7 770	215 365	97 928	-19 749	0	
6	ПРОМІНВЕСТБАНК	2 987 292	-2 066 742	920 551	315 179	-29 745	0	0	37 526	-75	117 078	3 413	0	
7	УКРСОЦБАНК	3 071 378	-1 573 265	1 498 113	610 852	-114 403	9 093	0	-163 867	1 983	46 007	2 652	1	
8	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	2 746 172	-1 384 912	1 361 259	527 250	-176 006	-6 614	0	-1 010	-947	64 873	-8 742	1 940	
9	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	2 531 226	-1 256 146	1 275 079	275 429	-79 097	92 861	0	-112 290	-10 313	249 392	-1 033	0	
10	"НАДРА"	1 416 553	-1 281 153	135 401	207 950	-28 902	0	0	0	1 738	132 946	41 522	0	
11	ВТБ БАНК	2 891 477	-1 506 302	1 385 175	353 998	-33 875	11 769	0	4 125	-1 909	88 550	-8 136	0	
12	АЛЬФА-БАНК	2 843 758	-1 661 087	1 182 671	379 871	-31 524	-1 131	0	-162 777	-14 154	58 469	-11 774	-5 396	
13	УКРСИББАНК	1 971 746	-988 106	983 641	563 079	-98 436	-26 335	0	-38 497	-691	79 024	760	0	
14	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	1 726 880	-1 468 761	258 119	296 923	-31 493	122 353	0	1 099	0	100 242	-2 155	0	
15	УКРГАЗБАНК	1 683 460	-991 716	691 744	133 562	-21 295	-1 262	0	0	36 299	76 658	-30 571	0	
Група II (кількість банків у групі – 20)														
16	ВІЕЙБІ БАНК	1 314 702	-1 192 548	122 153	144 088	-19 344	4 988	0	21 235	319	12 845	-472	0	
17	ОТП БАНК	2 064 786	-669 496	1 395 290	332 235	-59 169	0	0	-11 728	9 671	29 491	16 482	0	
18	БРОКБІЗНЕСБАНК	1 255 775	-988 825	266 951	152 860	-16 272	0	0	45 721	18	-98 131	16 370	0	
19	КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК	1 157 865	-536 296	621 569	276 433	-54 822	0	0	2 510	0	54 781	18 723	0	
20	"ПІВДЕННИЙ"	774 621	-461 332	313 288	187 743	-41 908	0	0	0	-1 575	-14 650	11 968	0	
21	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	1 354 076	-807 210	546 866	24 449	-4 716	75 265	0	-48 212	0	-5 192	-39 136	0	
22	БАНК "ФОРУМ"	399 841	-665 377	-265 536	71 593	-14 880	-166	0	-8 168	-40	2 985	-1 009	0	
23	ІМЕКСБАНК	1 191 624	-812 244	379 380	103 789	-4 804	0	0	8 664	0	9 133	-381	0	
24	ІНГ БАНК УКРАЇНА	501 871	-44 188	457 684	58 931	-143 610	78 806	0	-98 438	0	95 866	-7 915	0	
25	РОДОВІД БАНК	85 355	-189 675	-104 320	5 720	-475	0	0	0	0	1 346	6 750	0	
26	"ХРЕЩАТИК"	625 552	-566 437	59 115	100 580	-14 171	0	0	62 929	15 318	25 097	10 972	0	
27	УНІВЕРСАЛ БАНК	502 656	-267 595	235 061	36 802	-6 385	3 034	0	816	2 298	6 289	-5 761	0	
28	БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	571 543	-529 536	42 007	59 212	-5 973	0	0	0	-10 746	88 162	-3 287	0	
29	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	549 480	-419 851	129 630	84 446	-13 548	0	0	0	0	26 843	-2 394	0	
30	БТА БАНК	169 410	-136 321	33 089	13 978	-2 365	0	0	0	21	12 360	-7 964	0	
31	ФІДОКОМБАНК	480 743	-239 741	241 002	101 849	-31 777	-4 150	0	3 870	-4 211	-44 673	-1 226	0	
32	БАНК "З/4"	138 478	-65 002	73 475	3 842	-992	7 040	0	-24 653	-4 961	-14 991	537	0	
33	УНІКРЕДИТ БАНК	313 284	-111 694	201 590	68 399	-24 520	-2 260	0	0	0	5 386	5 920	0	
34	ПРАВЕКС-БАНК	337 034	-255 432	81 601	143 035	-10 819	0	0	0	21	21 653	3 439	0	
35	КРЕДИТПРОМБАНК	550 318	-577 182	-26 864	51 288	-7 308	0	0	26 590	-27 950	-73 576	2 001	0	
Група III (кількість банків у групі – 24)														
36	ЗЛАТОБАНК	609 302	-423 825	185 477	39 779	-8 861	0	0	0	0	31 182	-2 948	0	
37	ПІВДЕНКОМБАНК	506 015	-399 167	106 849	51 234	-4 943	0	0	0	6 586	15 823	-1 041	0	
38	ФІДОБАНК	244 294	-160 139	84 155	43 919	-6 215	0	0	0	6 769	45 348	-8 849	0	
39	СІТІБАНК	297 420	-36 909	260 511	31 500	-8 977	24 722	0	44 469	4 287	116 192	6 143	0	
40	УКРІНБАНК	481 307	-413 777	67 529	55 212	-10 750	0	0	0	-106	10 666	107	0	
41	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	464 543	-309 103	155 440	44 051	-8 646	13	0	-679	0	17 060	-1 188	0	
42	ДІВІ БАНК	580 820	-288 350	292 470	13 399	-981	0	0	70 360	0	11 372	-18	0	
43	"СОЮЗ"	374 181	-235 899	138 282	54 581	-5 914	-798	0	6 385	-165	5 559	-925	0	
44	УКРБІЗНЕСБАНК	439 178	-309 076	130 103	48 317	-6 839	0	0	1 021	734	3 574	-1 248	0	
45	ПЛАТИНУМ БАНК	1 215 324	-506 829	708 495	12 862	-19 338	0	0	0	0	1 241	-944	-163	
46	МЕГАБАНК	372 444	-267 123	105 320	99 862	-4 835	0	0	-259	-66	4 018	-1 399	0	
47	ТЕРРА БАНК	263 473	-270 623	-7 150	131 200	-4 815	7 739	0	0	187	-2 787	-555	0	
48	АКТАБАНК	237 440	-200 683	36 757	113 196	-44 212	0	0	92 273	-590	-24 796	3 447	0	

¹ Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки через прибутки або збитки.

станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

Доходи / (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів ²	Витрати / (доходи), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань ³	Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	Відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Відрахування до резервів за зобов'язаннями	Інші операційні доходи	Адміністративні та інші операційні витрати	Частка в прибутку / (збитку) асоційованих компаній	Прибуток / (збиток) до оподаткування	Витрати на податок на прибуток	Прибуток / (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	Прибуток / (збиток)
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
0	0	-1 367 620	-25 997	1	0	-18 486	42 406	-4 724 159	0	1 989 218	-257 173	0	1 732 045
0	0	-2 209 698	-17 458	138 135	0	48 926	48 767	-2 464 353	0	651 101	-170 071	0	481 029
-50 174	0	-2 094 581	-12 159	-145 924	17	-6 396	53 397	-914 493	0	223 571	-84 300	0	139 271
0	0	-558 019	3 224	0	0	-173 564	289 415	-1 196 619	0	208 870	-1 849	0	207 021
0	0	-1 079 626	-7 087	-3 468	0	8 568	121 533	-2 386 681	0	904 479	-166 767	0	737 712
-2 667	0	-3 120 179	17 147	-272	0	27 029	44 384	-962 308	0	-2 632 939	0	2 275	-2 630 664
0	0	-593 943	-14 394	-2 072	0	17 752	127 201	-1 358 428	0	66 548	-58 303	0	8 245
0	0	-762 145	13 335	40 263	0	-6 016	42 382	-706 835	0	382 986	-80 851	0	302 135
-13 983	0	-344 808	-6 176	0	0	19 787	6 622	-868 435	0	483 037	-49 946	0	433 091
0	0	190 429	-11 309	0	0	19 731	46 587	-726 237	0	9 856	-8 415	0	1 441
0	0	-653 315	-2 826	2 227	0	1 359	66 814	-835 571	0	378 387	-327	0	378 059
-111	0	-684 831	1 244	2	0	10 067	338 549	-1 029 026	0	30 150	-19 548	0	10 603
0	0	-243 424	-5 531	-5 443	0	2 846	230 266	-1 440 405	0	854	-15 553	0	-14 700
0	0	-21 663	-520	0	-56	13 514	10 714	-742 314	0	4 763	0	0	4 763
0	0	489 048	-37 380	-5 653	0	552	66 186	-538 073	0	859 816	-821	0	858 995
0	0	-13 122	1 541	0	0	0	72 827	-278 763	0	68 294	-67 438	0	856
0	0	-705 260	-7 370	19 628	0	-45 375	137 911	-1 015 474	0	96 333	0	0	96 333
0	0	-13 957	-1 578	0	0	-1 825	8 178	-352 890	0	5 445	0	0	5 445
0	0	-109 932	-2 111	0	0	-2 027	5 261	-509 961	0	300 424	-70 400	0	230 024
1 779	0	-102 044	-238	-74	0	-540	18 151	-324 578	0	47 322	-9 500	0	37 822
0	0	-254 118	-3 434	0	0	-3 772	700	-288 117	0	584	-14	0	570
0	0	561 951	5 394	-640	0	-11 354	17 462	-559 833	0	-202 241	5	0	-202 237
0	0	-278 580	-3 171	0	0	0	3 172	-200 116	0	17 086	-3 949	0	13 137
0	0	-172 475	0	0	0	-500	37 299	-105 380	0	200 269	-37 232	0	163 037
0	0	36 567	66 537	-154	0	0	50 088	-66 748	0	-4 688	0	0	-4 688
0	0	-42 980	27 274	0	0	-64	4 046	-242 976	0	5 139	0	0	5 139
0	0	48 609	-2 920	0	0	903	9 933	-278 250	0	50 427	-26 097	0	24 330
0	0	4 783	-79	-3 309	0	71	14 863	-184 116	0	1 587	0	0	1 587
1 450	459	-15 683	-1 220	0	0	324	4 177	-241 098	0	-26 614	-3 486	0	-30 100
0	177 672	-175 694	-1 395	0	0	221	97 734	-138 774	0	8 884	0	0	8 884
0	0	6 141	-1 750	625	0	-194	25 950	-306 178	0	-14 721	0	0	-14 721
0	0	6 640	-11 573	0	0	-21	63	-25 800	0	8 606	52 079	0	60 685
0	0	16 584	1 967	0	0	-10 937	4 294	-150 520	0	115 902	-25 396	0	90 506
-1 452	127	-13 330	-771	0	0	-919	11 272	-397 229	0	-163 373	-2 297	0	-165 670
0	0	383 058	-1 528	4 470	0	630	56 359	-2 302 783	0	-1 915 613	0	0	-1 915 613
0	0	-127 537	-135	0	0	109	1 944	-117 103	0	1 907	-720	0	1 187
0	0	-449	-58	447	0	-12 457	6 577	-162 184	0	6 383	-551	0	5 832
0	0	31 905	-2 572	14 674	0	26	4 156	-201 312	0	12 006	0	0	12 006
0	0	14 783	-470	0	0	-1 025	4 549	-68 703	0	427 981	-54 366	0	373 616
0	0	532	-174	0	0	873	8 629	-129 531	0	2 986	-2	0	2 984
0	0	-15 693	-279	0	0	1	16 908	-177 805	0	29 181	-7 133	0	22 048
0	0	-330 969	0	0	0	-19 348	124	-30 365	0	6 046	0	0	6 046
0	0	-127 002	-1	0	0	8 357	2 907	-78 082	0	3 185	-1 025	0	2 160
0	0	-3 034	-80	-7 310	58	-287	2 316	-127 050	0	40 275	-9 111	0	31 163
0	0	-406 991	-1 520	0	0	395	292 665	-556 621	0	30 081	-8 969	0	21 112
0	0	-37 319	-34	-338	0	337	6 476	-156 919	0	14 844	-3 069	0	11 776
0	0	8 486	-542	-54	0	-1 281	10 613	-139 691	0	1 349	-327	0	1 022
0	0	-9 349	-35	0	0	1 174	3 967	-171 567	0	265	-94	0	170

² Доходи / (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова.³ Витрати / (доходи), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
49	КРЕДОБАНК	318 511	-205 598	112 913	111 465	-8 405	0	0	-299	3 473	7 175	-1 387	0
50	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	332 895	-289 697	43 198	139 747	-2 146	0	0	0	9 658	12 617	-4 684	0
51	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	313 907	-203 524	110 382	15 878	-2 203	0	0	-8 654	2 222	6 366	-925	0
52	ДІАМАНТБАНК	294 701	-221 477	73 224	55 644	-5 510	-180	0	10 831	1 489	-12 656	2 352	0
53	АВАНТ-БАНК	141 007	-140 378	629	47 768	-2 409	0	0	0	-218	5 418	-661	0
54	ЄВРОГАЗБАНК	218 496	-186 168	32 328	28 796	-1 262	31 195	0	-18 281	0	-1 199	-278	0
55	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	254 918	-104 613	150 306	27 676	-893	0	0	4 219	-306	2 959	-446	0
56	ІНДУСТРІАЛБАНК	256 815	-167 015	89 800	20 047	-6 002	0	0	16 462	0	-1 102	-1 810	0
57	ПІРЕУС БАНК МКБ	191 300	-90 508	100 792	24 240	-3 909	199	0	-3 385	36	170	4 569	0
58	МАРФІН БАНК	203 053	-123 858	79 195	68 103	-11 025	753	0	877	-96	8 422	-4 621	0
59	ОМЕГА БАНК	146 686	-68 837	77 849	4 147	-633	-28	0	-9	0	-47 090	-16	0
Група IV (кількість банків у групі – 119)													
60	РЕАЛ БАНК	207 750	-128 818	78 932	48 587	-9 285	0	0	0	-306	7 849	0	0
61	АКТИВ-БАНК	273 718	-217 342	56 376	12 284	-2 026	0	0	25 727	0	5 285	-638	0
62	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	897 977	-366 002	531 975	123 765	-22 656	0	0	0	0	-9 566	416	0
63	ЕКСПОБАНК	116 545	-142 313	-25 768	15 388	-2 410	3 852	0	8 161	0	-1 114	3 880	0
64	БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	289 091	-224 874	64 216	14 868	-296	0	0	-6 830	63	-384	-3 297	0
65	ПРОКРЕДИТ БАНК	297 600	-177 621	119 979	10 587	-1 657	-4	0	-62	0	-5 485	318	0
66	ФІНБАНК	185 869	-157 452	28 417	20 768	-7 363	0	0	6	0	3 778	245	0
67	БМ БАНК	146 039	-135 248	10 791	25 939	-2 473	25 804	0	10 248	82	-7 879	-526	0
68	БАНК КІПРУ	200 017	-85 294	114 723	14 133	-1 066	1 243	0	3 802	277	-3 462	145	0
69	ТАСКОМБАНК	246 811	-164 525	82 286	23 658	-2 106	0	0	0	-4 610	17 474	-492	0
70	ІДЕЯ БАНК	394 011	-253 543	140 468	156 360	-2 174	0	0	0	-4 160	1 663	-209	0
71	ЕКСПРЕС-БАНК	241 794	-142 107	99 687	101 694	-4 681	-56	0	-325	0	5 609	-1 272	0
72	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	199 520	-147 417	52 103	13 377	-1 198	-148	0	-1 262	0	281	3 546	0
73	ПРОКРЕДИТ БАНК	275 170	-106 526	168 644	64 440	-7 156	0	0	118	0	7 472	-86	0
74	БАНК "ПЕРШИЙ"	196 136	-138 664	57 471	17 107	-2 814	-1 986	0	2 093	1 049	-3 715	-3 248	0
75	БАНК "ВОСТОК"	166 285	-99 316	66 969	24 018	-5 297	0	0	2 183	0	5 834	-1 403	0
76	БАНК "КАМБІО"	174 875	-135 496	39 378	13 943	-1 550	0	0	0	273	869	-288	0
77	АКЦЕНТ-БАНК	283 811	-135 118	148 693	63 395	-4 943	0	0	0	0	8 780	-51	0
78	ЕНЕРГОБАНК	187 299	-124 541	62 758	23 751	-2 585	0	0	-12 377	0	4 506	-1 275	0
79	ФОЛЬКСБАНК	190 202	-83 427	106 775	27 671	-1 125	0	0	0	305	4 281	-717	0
80	"КІЇВ"	152 771	-107 418	45 353	7 265	-1 419	0	0	-263	-37	-1 581	2 680	0
81	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	181 872	-142 557	39 315	102 681	-3 796	566	0	0	0	3 702	-26	0
82	БАНК "ДЕМАРК"	170 211	-131 300	38 911	10 898	-176	0	0	-239	0	-2 260	4 240	0
83	ЮНЕКС БАНК	174 576	-105 389	69 186	11 529	-2 552	0	0	-8 241	0	3 981	-3 499	0
84	БАНК "МЕРКУРІЙ"	156 026	-153 069	2 956	9 253	-16 044	-31 836	0	81 427	0	579	-82	0
85	МІСТО БАНК	165 171	-74 779	90 392	10 228	-955	0	0	-4 610	-1 700	3 721	325	0
86	"АРКАДА"	128 526	-119 702	8 824	55 204	-76	0	0	0	0	755	-10	0
87	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	23 304	-890	22 414	11 121	-1 422	0	0	0	6 260	1 643	30	0
88	"КАПІТАЛ"	100 852	-124 037	-23 184	38 622	-10 086	337	0	-338	0	1 510	-1 642	0
89	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	143 257	-30 748	112 510	8 193	-1 779	0	0	0	-110	8 723	0	0
90	АСТРА БАНК	192 850	-63 923	128 928	13 881	-1 805	0	0	5	1 128	1 888	-1 443	0
91	ФІНРОСТБАНК	124 786	-115 536	9 250	31 429	-8 334	0	0	0	0	3 071	-443	0
92	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	125 713	-67 193	58 520	17 932	-2 807	-4 751	0	-355	0	5 587	-328	0
93	БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	110 090	-103 284	6 807	24 213	-2 228	-52	0	0	154	647	-286	0
94	"ГЛОБУС"	114 912	-60 281	54 631	6 135	-2 000	4 468	0	15 892	0	-3 621	127	0
95	"ТК КРЕДИТ"	99 610	-73 880	25 730	12 320	-9 321	0	0	0	0	-3 475	26	0
96	АВТОКРАЗБАНК	145 490	-110 893	34 597	12 882	-3 288	361	0	0	131	120	-81	0
97	"ПРЕМІУМ"	75 585	-25 124	50 461	9 226	-2 933	0	0	0	0	-1 556	-388	0
98	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	141 287	-121 721	19 566	9 519	-1 288	0	0	0	0	785	232	0
99	ПОЛТАВА-БАНК	114 738	-77 257	37 481	36 051	-2 448	0	0	0	4	10 375	-410	0
100	АПЕКС-БАНК	72 073	-40 591	31 481	2 731	-320	650	0	-75	0	2 750	-9 472	0
101	УКРГАЗПРОМБАНК	91 816	-65 470	26 346	13 057	-1 803	0	0	509	0	2 841	-565	0
102	"ДАНІЕЛЬ"	88 023	-76 637	11 386	1 911	-339	12 515	0	-3 307	2 001	-555	-1 719	490
103	ІНТЕГРАЛ-БАНК	76 612	-46 437	30 175	24 941	-8 335	0	0	50 446	0	-156 294	64 916	0
104	ЄВРОБАНК	78 083	-88 410	-10 327	11 127	-1 082	0	0	14 989	1 551	-3 158	-58	0
105	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	71 026	-41 400	29 626	20 527	-2 673	0	0	0	-6	4 122	-507	0
106	БАНК "МОРСЬКИЙ"	55 903	-53 021	2 883	9 013	-360	0	0	0	0	1 069	-141	0
107	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	37 001	-14 647	22 354	274	-182	0	0	0	-349	-4 558	1 833	0
108	РАДИКАЛ БАНК	94 697	-64 611	30 086	15 823	-1 874	143	0	1 145	-193	4 671	-190	0
109	"ПОРТО-ФРАНКО"	64 687	-51 885	12 802	5 641	-1 099	0	0	0	0	356	16	0
110	КЛАСИКБАНК	66 124	-39 294	26 830	8 482	-4 896	0	0	0	0	3 158	843	0
111	КОМІНВЕСТБАНК	46 786	-41 250	5 536	24 529	-1 239	0	0	0	0	3 291	-114	0
112	БАНК "ЮНІСОН"	21 643	-3 376	18 267	7 888	-348	0	0	-235	-193	7 786	2	0
113	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	79 217	-53 995	25 222	24 427	-4 420	-83	0	0	321	1 430	-701	0

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
	0	0	-79 672	-37 186	-1 616	0	-1 093	39 873	-245 919	0	-100 680	-790	0	-101 470
	0	0	-39 989	-3 005	50	0	-521	27 878	-157 211	0	25 590	-167	0	25 423
	0	0	-11 078	-2 265	9 699	0	-11 438	5 720	-76 596	0	37 110	-7 163	0	29 947
	0	0	-884	1 815	-1 466	0	-654	3 052	-124 834	0	2 223	0	0	2 223
	0	0	-234	-2 046	100	0	-62	232	-47 647	0	871	-462	0	409
	0	0	-2 164	-102	0	0	-200	263	-67 190	0	1 905	-498	0	1 407
	0	0	-65 788	59	1 057	0	0	1 233	-54 034	0	66 043	-93	0	65 949
	-70	0	13 085	-12	-2 450	0	27 775	14 120	-130 463	0	39 380	-8 976	0	30 403
	0	0	-11 854	-17 278	0	0	-3	3 036	-191 371	0	-94 756	5 800	0	-88 956
	-5 321	15	15 314	-14	-33	1 106	-112	7 145	-161 614	0	-1 907	3 238	0	1 331
	0	0	-311 212	-2 671	0	0	252	15 041	-102 065	0	-366 433	0	0	-366 433
	0	0	-61 391	0	-16 311	0	-798	4 992	-43 636	0	8 632	-6 218	0	2 413
	0	0	-27 881	-116	0	0	-85	2 071	-63 565	0	7 433	-6 730	0	703
	0	0	-255 852	-9 529	0	0	0	64 241	-380 008	0	42 786	-9 939	0	32 846
	0	0	38 020	-252	0	0	-21	3 445	-40 780	0	2 400	0	0	2 400
	0	0	-21 807	0	181	0	-31	2 657	-40 152	0	9 189	-912	0	8 277
	0	0	-82 252	-2 681	0	0	-389	2 049	-33 346	0	7 055	-558	0	6 498
	0	0	7 112	20	-23	0	0	2 106	-58 194	0	-3 129	0	0	-3 129
	0	-68	-50 066	5 514	0	0	5 245	1 061	-108 181	0	-84 509	0	0	-84 509
	0	0	-2 825	-7 336	0	0	-29	3 303	-120 594	0	2 314	-1 831	0	482
	0	0	-22 157	-516	0	0	1	34 772	-85 202	0	43 109	-4 606	0	38 503
	0	0	-156 264	-2 808	10	0	-35	14 004	-138 876	0	7 978	-2 858	0	5 120
	0	0	16 898	-53	348	0	-14 334	4 187	-202 796	0	4 906	-1 829	0	3 077
	0	0	-5 763	-1	-713	0	124	802	-59 718	0	1 430	0	0	1 430
	0	0	9 723	-977	0	0	2 552	8 813	-198 057	0	55 488	-19 036	0	36 452
	0	0	-6 393	-32	0	0	-413	2 389	-58 734	0	2 776	-1 824	0	952
	-1	0	-4 651	-102	0	0	349	1 382	-79 549	0	9 732	-1 771	0	7 961
	0	0	-3 530	-799	0	0	236	869	-48 908	0	493	-32	0	461
	0	0	-34 936	-148	0	0	10	594	-171 352	0	10 041	-3 423	0	6 618
	0	0	3 696	272	0	0	-110	6 541	-83 132	0	2 045	0	0	2 045
	0	0	-31 078	-125	0	0	225	27 111	-83 646	0	49 077	-11 742	0	37 336
	0	0	-41 110	5 441	2	0	680	6 410	-69 238	0	-45 817	21 145	0	-24 672
	0	0	11 714	-1 149	0	0	-156	2 305	-153 345	0	1 811	-650	0	1 161
	0	0	-15 063	-161	0	0	1 134	1 280	-37 580	0	984	0	0	984
	0	0	369	-43	0	0	0	895	-59 839	0	11 787	-2 844	0	8 942
	0	0	1 626	-159	0	0	0	882	-47 025	0	1 576	-383	0	1 193
	0	0	-7 854	-10	0	0	-931	1 499	-34 262	0	55 843	-97	0	55 747
	0	0	16 606	-853	0	0	4 617	4 110	-81 843	0	7 333	-2 345	0	4 988
	0	0	907	-19	0	0	10 134	754	-22 729	0	29 091	-5 238	0	23 854
	0	0	19 990	-444	0	4	-2	1 822	-24 778	0	1 810	-930	0	880
	0	0	-80 162	0	-12 721	0	-3 452	2 415	-29 660	0	3 957	0	0	3 957
	-3 211	0	-19 462	0	0	0	-78	3 567	-115 652	0	7 746	-1 588	0	6 158
	0	0	6 090	-178	-117	0	33	243	-38 965	0	2 079	-232	0	1 847
	0	0	-14 740	-9	0	0	-176	935	-48 827	0	10 981	-2 434	0	8 547
	-52	0	20 025	-77	0	0	-59	4 773	-52 226	0	1 638	-8	0	1 630
	0	0	-10 423	0	0	0	-1 125	1 087	-57 623	0	7 548	-309	0	7 239
	0	0	-3 568	-9	10 026	0	-13	250	-22 518	0	9 447	-1 094	0	8 353
	0	0	813	-78	619	0	0	605	-50 655	0	-3 975	5 971	0	1 996
	0	0	59 543	-89	0	0	3 078	4 155	-107 873	0	13 623	-92	0	13 531
	0	0	8 572	-99	-982	0	0	591	-28 982	0	7 914	-1 148	0	6 766
	0	0	-4 126	-1 241	146	0	-350	696	-51 244	0	24 933	-4 741	0	20 192
	0	0	355	10	0	0	-615	135	-18 358	0	9 272	-1 595	0	7 677
	0	0	12 808	441	0	0	2	390	-53 762	0	264	0	0	264
	0	0	-1 498	-209	0	0	78	12 234	-32 447	0	541	-209	0	332
	0	0	6 652	23 844	0	0	3	458	-34 372	0	2 432	-463	0	1 969
	-174	442	1 471	51	7 529	0	-2	8 430	-30 380	0	410	-150	0	260
	0	0	6 747	77	0	0	0	1 572	-53 035	0	6 452	-295	0	6 157
	0	0	3 960	1	0	0	-11	5 667	-22 990	0	-909	1 309	0	399
	0	0	-8 953	1 755	0	0	8	132	-11 900	0	413	-131	0	281
	0	0	-8 897	-142	0	0	6	483	-40 285	0	777	-103	0	675
	0	0	4 052	7	0	0	-16	1 416	-21 850	0	1 325	-364	0	961
	0	0	-33 519	-17	0	0	2 602	6 190	-8 891	0	782	-1	0	781
	0	0	1 162	32	0	0	133	379	-33 302	0	407	-191	0	215
	0	24	-8 548	-105	0	-4 104	-2 100	23 183	-38 919	0	2 598	0	0	2 598
	0	0	2 071	39	1 971	0	-187	1 064	-49 233	0	1 920	0	0	1 920

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
114	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	51 529	-3 020	48 509	5 232	-18	0	0	-13 845	150	1 650	-100	0
115	"ЛЬВІВ"	76 045	-62 341	13 704	10 387	-754	1 202	0	0	0	664	-340	0
116	ПРОМЕКОНОМБАНК	134 384	-95 209	39 174	1 553	-265	186	0	0	1	3 870	-40	0
117	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	23 583	-14 222	9 361	6 151	-1 025	1 356	0	-2 945	0	8 170	-4 067	0
118	"НОВИЙ"	38 755	-45 342	-6 587	10 238	-1 692	0	0	21	0	1 566	-600	0
119	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	16 264	-7 979	8 285	7 278	-1 437	0	0	0	-4	1 145	-648	0
120	ЗАХІДКОМБАНК	41 964	-32 801	9 163	5 026	-267	0	0	0	0	76	-967	0
121	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	90 736	-18 250	72 486	110 931	-8 945	0	0	0	0	291	23	0
122	УНІКОМБАНК	49 600	-12 624	36 976	3 001	-96	0	0	0	0	1 468	25	0
123	"СТАНДАРТ"	51 481	-38 362	13 119	9 174	-55	0	0	-683	3 889	924	-179	0
124	МЕТАБАНК	75 387	-54 545	20 842	24 112	-671	0	0	329	211	1 732	-75	0
125	ЄВРОПРОМБАНК	81 639	-49 762	31 877	2 694	-416	0	0	0	0	987	-236	0
126	БАНК "ГРАНТ"	80 457	-61 907	18 550	14 614	-623	0	0	0	0	937	-300	0
127	БАНК "КОНТРАКТ"	43 078	-46 937	-3 860	22 846	-3 146	1 006	0	73	0	2 452	-798	0
128	АКОРДБАНК	55 824	-34 667	21 157	6 266	-641	152	0	-147	0	1 165	-227	0
129	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	55 256	-42 329	12 927	13 053	-686	0	0	-899	0	1 414	-1 063	0
130	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	31 593	-32 741	-1 148	10 513	-1 083	0	0	0	0	820	0	0
131	ЛЕГБАНК	36 900	-29 074	7 826	4 404	-462	0	0	84	5 258	1 174	-749	0
132	БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	88 283	-14 957	73 326	12 056	-1 018	0	0	0	0	2 421	-151	0
133	"АКСІОМА"	81 122	-24 155	56 967	11 697	-1 185	780	0	0	0	1 632	-208	0
134	ІНВЕСТБАНК	40 355	-26 825	13 530	5 310	-427	-4	0	0	0	466	-99	0
135	АГРОКОМБАНК	37 038	-28 839	8 198	8 939	-1 222	11 543	0	4 905	-2 766	-1 238	-35	0
136	БАНК "БОГУСЛАВ"	59 599	-29 649	29 950	5 788	-786	0	0	0	78	185	0	0
137	"СТОЛИЧНИЙ"	64 319	-38 272	26 047	6 314	-436	0	0	0	16	47	29	0
138	УКРКОМУНБАНК	27 445	-21 610	5 835	22 603	-4 974	0	0	0	0	781	-74	0
139	ПОЛІКОМБАНК	36 320	-24 911	11 408	4 875	-117	0	0	-10	0	872	-16	0
140	БАНК "СІЧ"	37 049	-18 251	18 798	2 342	-407	0	0	0	-235	263	-813	0
141	БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	47 329	-31 076	16 253	1 204	-55	0	0	0	0	1 139	20	0
142	ІНТЕРБАНК	38 887	-20 837	18 050	137	-9	0	0	0	0	34	-47	0
143	ЕКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	86 992	-11 175	75 817	968	-119	0	0	0	0	3 450	-116	0
144	АСВІО БАНК	50 535	-30 621	19 914	490	-93	0	0	66	0	309	38	0
145	БАНК "ТРАСТ"	28 770	-32 174	-3 404	41 797	-528	0	0	-1 566	0	265	4	104
146	МЕЛІОР БАНК	35 303	-15 519	19 785	13 582	-4 718	0	0	0	0	701	-221	0
147	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	43 766	-26 574	17 192	11 024	-6 184	0	0	-36	0	2 186	-77	0
148	ГРІН БАНК	19 732	-7 523	12 209	8 670	-4 409	0	0	0	5 157	1 367	-54	0
149	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	25 794	-15 832	9 962	2 014	-407	0	0	0	0	209	11	0
150	КРЕДИТВЕСТ БАНК	29 124	-9 563	19 561	4 979	-574	0	0	2 911	0	2 095	-110	0
151	РЕГІОН-БАНК	37 006	-23 834	13 172	6 009	-232	0	0	1	1 179	493	-71	0
152	АРТЕМ-БАНК	20 906	-16 122	4 783	2 637	-373	0	0	-22	0	1 553	-136	0
153	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	29 615	-9 090	20 524	1 807	-473	0	0	-10	0	49	-137	0
154	ОКСІ БАНК	33 338	-16 547	16 791	4 534	-764	601	0	-365	0	299	-261	0
155	БАНК "МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	3 496	-312	3 184	1	-12	0	0	0	0	155	17	0
156	РАДАБАНК	21 802	-11 930	9 872	5 618	-1 201	0	0	-111	0	554	-117	0
157	ПРОФІН БАНК	24 870	-8 286	16 584	1 969	-414	0	0	0	0	206	-30	0
158	МОТОР-БАНК	30 155	-11 549	18 606	9 195	-7 602	0	0	0	252	266	-197	0
159	ПРАЙМ-БАНК	21 144	-9 915	11 228	8 499	-3 208	0	0	0	0	-246	-334	0
160	УКРБУДІНВЕСТБАНК	22 870	-8 655	14 216	6 300	-62	0	0	-139	0	192	-214	0
161	"УКООПСІЛКА"	24 043	-14 576	9 467	2 540	-104	0	0	251	0	226	-208	0
162	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	24 212	-13 509	10 702	368	-11	0	0	0	0	17	-6	0
163	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	24 674	-14 579	10 095	1 933	-84	0	0	-15	0	372	-174	0
164	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	16 521	-12 690	3 830	2 643	-219	0	0	0	898	229	0	0
165	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	435	0	435	16	-6	0	0	0	0	0	0	0
166	ФІНАНС БАНК	16 240	-1 131	15 109	518	-10	0	0	28	271	1 116	12	0
167	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	26 528	-4 546	21 981	2 479	-1 799	814	0	0	0	24	94	0
168	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	20 132	-5 111	15 020	7 228	-1 542	0	0	0	0	562	82	0
169	ФІНЕКСБАНК	16 373	-4 514	11 859	4 601	-813	0	0	0	0	307	-29	0
170	БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	9 324	-4 199	5 125	4 405	-3 258	0	0	0	-55	-98	0	0
171	"КОНКОРД"	23 726	-6 292	17 433	402	-72	-1	0	0	0	15	6	0
172	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	8 032	-1 517	6 515	4 512	-177	105	0	0	0	82	6	0
173	БАНК "ВЕЛЕС"	14 422	-1 548	12 874	5 480	-3 358	0	0	0	0	42	-3	0
174	БАНК "АЛЪЯНС"	12 104	-5 485	6 618	283	-17	0	0	4	0	268	43	0
175	"ЦЕНТР"	16 249	-678	15 571	927	-86	0	0	633	0	124	-2	0
176	АЛЬПАРІ БАНК	7 516	-4	7 512	7	-8	0	0	0	1	-2	0	0
177	БАНК "АВАНГАРД"	790	0	790	0	0	0	0	0	0	0	0	0
178	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	6 880	-1 907	4 973	158	-22	0	0	-7	0	248	-34	0

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
	0	0	0	0	0	0	0	9	-30 225	0	11 362	-6 560	0	4 801
	0	0	9 834	-12	0	0	75	517	-34 275	0	1 001	0	0	1 001
	0	0	-3 479	0	0	0	19	164	-39 965	0	1 216	-609	0	607
	0	0	3 459	815	0	0	0	1 322	-19 333	0	3 264	0	0	3 264
	0	0	4 387	258	0	0	-3	10 314	-24 287	0	-6 385	-27	0	-6 412
	0	0	1 937	-1 267	0	0	-56	36	-13 697	0	1 571	0	0	1 571
	0	0	-381	-49	0	0	0	8 961	-21 533	0	29	0	0	29
	0	0	-14 895	-1 924	0	0	-13 247	206 360	-289 784	0	61 295	-4 494	0	56 802
	0	0	5 862	-28 378	0	0	0	5	-4 664	0	14 198	-79	0	14 119
	0	0	1 789	-12	0	0	0	59	-27 899	0	125	0	0	125
	0	-484	3 010	-2 037	1	0	0	1 406	-44 852	0	3 525	0	0	3 525
	0	0	-10 559	-3	0	0	-407	66	-21 487	0	2 515	-620	0	1 894
	0	0	-609	-212	0	0	-171	684	-31 447	0	1 423	-817	0	606
	0	0	-4 703	8 056	0	0	-389	2 934	-24 164	0	308	-150	0	158
	0	0	-193	-15	0	0	-95	223	-25 270	0	2 376	7	0	2 383
	0	0	-1 194	-26	0	0	-292	626	-22 861	0	999	-96	0	903
	0	0	150	0	0	0	0	10 257	-18 668	0	840	-1	0	839
	0	0	2 045	-24	370	0	80	877	-20 213	0	670	0	0	670
	0	0	-45 575	3	0	0	0	307	-10 114	0	31 256	-6 934	0	24 323
	0	0	-61 975	-1	-158	0	-288	994	-7 026	0	1 230	0	0	1 230
	0	0	321	45	0	0	46	789	-14 991	0	4 985	-1 058	0	3 928
	0	0	-1 567	2	0	0	533	2 507	-28 859	0	941	0	0	941
	0	0	-13 366	21	1 599	0	0	102	-21 902	0	1 669	-789	0	881
	0	0	-11 309	-91	0	0	-6 821	24	-13 208	0	613	-216	0	396
	0	0	-41	36	0	0	2	1 099	-25 262	0	5	0	0	5
	0	0	3 552	-582	0	0	125	1 095	-19 884	0	1 316	18	0	1 334
	0	0	-488	16	0	0	-10	300	-18 226	0	1 538	-677	0	862
	0	0	1 697	0	0	0	-14	8	-19 740	0	512	-228	0	284
	0	0	-28 862	-323	21 900	0	0	35	-7 671	0	3 243	-420	0	2 822
	-129	-32	38 414	-30	0	7 331	16 068	93	-11 912	0	129 803	-145	0	129 658
	-1 856	0	-7 248	-11	0	0	0	46	-10 522	0	1 132	-372	0	760
	0	0	-14 652	44	0	0	-50	19 142	-40 969	0	186	-22	0	164
	0	0	-19 856	0	143	0	-68	60	-9 058	0	350	-25	0	325
	0	0	-1 906	-2	0	0	7	269	-22 162	0	312	-224	0	88
	0	0	-7 241	2	0	0	-5 496	35	-9 509	0	729	-3	0	726
	0	0	-3 535	0	6	0	-61	1 274	-8 711	0	761	-169	0	592
	0	0	1 103	8	0	0	-7	1 634	-15 076	0	16 523	-1 663	0	14 860
	0	0	-973	0	0	0	-1	268	-18 568	0	1 278	-257	0	1 021
	0	0	278	-9	0	0	-17	2 994	-10 855	0	833	-1	0	832
	0	0	-14 514	4	-5	0	0	1 560	-8 513	0	292	-164	0	129
	0	0	110	5	0	0	4	998	-21 312	0	640	-201	0	439
	0	0	-1 589	0	0	0	0	1	-5 655	0	-3 898	0	0	-3 898
	0	0	2 627	-100	0	0	-119	106	-15 686	0	1 441	-270	0	1 172
	0	0	114	0	0	0	0	1 575	-24 661	0	-4 658	0	0	-4 658
	0	0	-540	-4	-409	831	-1	96	-15 947	0	4 546	-2 761	0	1 785
	0	0	-1 458	-4	0	0	-193	62	-10 617	0	3 728	-795	0	2 933
	0	0	-672	-4	0	0	-664	172	-17 698	0	1 427	-151	0	1 276
	0	0	688	-7	0	0	-11	45	-14 997	0	-2 109	0	0	-2 109
	0	0	-2 913	16	0	0	0	26	-7 862	0	336	-55	0	280
	0	0	-4 345	-1	0	0	110	35	-7 279	0	648	-202	0	446
	0	0	-311	-1	72	0	0	363	-7 325	0	180	-125	0	55
	0	0	0	-502	0	0	0	23 118	-18 678	0	4 383	0	0	4 383
	0	0	-5 189	-14	0	0	11	915	-11 914	0	853	-360	0	494
	-61	0	-4 296	-11	0	0	-200	512	-16 401	0	3 136	-733	0	2 403
	0	0	1 265	-103	0	0	2	56	-20 658	0	1 912	-551	0	1 361
	0	0	1 423	-4	0	0	-16	171	-17 223	0	275	0	0	275
	0	0	762	-846	0	0	0	2 469	-8 482	0	20	-1	0	19
	0	0	-16 572	-1	-6	0	13	3 347	-3 658	0	908	0	0	908
	0	0	1 048	-5	0	0	-107	355	-11 332	0	1 003	-259	0	744
	0	0	2 574	-1	-1 551	0	-397	117	-5 047	0	10 732	-388	0	10 344
	0	0	-3 447	-2	0	0	-13	129	-3 493	0	372	0	0	372
	0	0	674	0	0	0	7	120	-11 058	0	6 911	0	0	6 911
	0	0	581	0	0	0	0	0	-3 967	0	4 126	0	0	4 126
	0	0	0	0	0	0	0	0	-1 433	0	-642	0	0	-642
	0	0	665	1 139	0	0	0	317	-6 934	0	501	0	0	501

Структура власного капіталу банків України станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

№ п/п	Назва банку	Статутний капітал	Емісійні різниці	Незарєстровані внески до статутного капіталу	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Резервні та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Усього власного капіталу	Усього зобов'язань та власного капіталу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Група I (кількість банків у групі – 15)									
1	ПРИВАТБАНК	16 352 079	19 709	0	1 778 179	1 326 567	632 025	20 108 558	202 551 282
2	ОЩАДБАНК	15 537 900	0	291 732	1 202 885	157 187	1 375 939	18 565 643	92 319 845
3	УКРЕКСІМБАНК	16 446 818	0	0	410 931	146 233	999 094	18 003 075	91 097 679
4	ДЕЛЬТА БАНК	2 327 000	0	0	207 021	665 497	56 214	3 255 732	54 040 873
5	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	3 002 775	3 033 306	0	-86 419	280 318	985 699	7 215 679	44 803 823
6	ПРОМІНВЕСТБАНК	5 280 919	18 861	2 918 378	-4 987 551	0	2 090 906	5 321 513	40 236 687
7	УКРСОЦБАНК	1 809 871	1 653 054	0	-24 422	2 171 942	2 121 654	7 732 099	37 328 519
8	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	3 294 492	101 660	0	-235 816	663 481	707 481	4 531 298	34 959 081
9	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	3 392 461	270 558	0	-1 045 577	768 862	170 870	3 557 173	33 571 752
10	"НАДРА"	3 890 363	638 910	0	-687 628	100	189 622	4 031 367	29 345 998
11	ВТБ БАНК	5 415 784	0	0	-1 803 969	15 791	151 606	3 779 213	29 089 032
12	АЛЬФА-БАНК	4 639 121	6	0	-906 108	280 934	169 555	4 183 509	28 496 249
13	УКРСИББАНК	1 774 333	811 260	0	-14 253	33 009	7 216	2 611 565	26 414 925
14	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	2 300 000	0	0	-245 450	0	33 742	2 088 292	24 446 641
15	УКРГАЗБАНК	9 662 758	135 942	0	-5 753 161	125 616	243 838	4 414 992	23 145 343
Група II (кількість банків у групі – 20)									
16	ВІЕЙБІ БАНК	3 048 619	430 119	0	-1 658 506	16 129	64 507	1 900 868	18 579 528
17	ОТП БАНК	2 868 191	2 754	0	96 333	397 948	0	3 365 226	18 555 854
18	БРОКБІЗНЕСБАНК	2 524 140	0	0	19 919	58 712	363 592	2 966 363	17 690 789
19	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	1 222 929	0	0	42 673	261 341	-1 923	1 525 020	13 434 645
20	"ПІВДЕННИЙ"	956 894	335 564	0	128 547	130 516	126 445	1 677 966	12 104 361
21	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	1 850 000	0	0	570	58 961	0	1 909 531	11 566 638
22	БАНК "ФОРУМ"	5 934 619	0	0	-4 795 500	38 638	101 744	1 279 500	10 758 670
23	ІМЕКСБАНК	1 290 000	0	0	13 137	88 347	3 795	1 395 280	10 404 981
24	ІНГ БАНК УКРАЇНА	731 298	0	0	605 247	394 955	0	1 731 500	8 862 084
25	РОДОВІД БАНК	12 359 299	535 524	0	-9 894 503	573 038	98 450	3 671 809	8 859 196
26	"ХРЕЩАТИК"	828 828	0	0	-203 278	51 655	20 233	697 439	8 645 938
27	УНІВЕРСАЛ БАНК	1 162 672	887 485	0	-1 456 421	27 986	-4 745	616 977	8 295 858
28	БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	416 080	0	100 000	-110 258	44 055	83 990	533 867	7 117 734
29	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	315 000	0	0	-30 100	189 968	91 917	566 785	6 423 856
30	БТА БАНК	1 500 000	3	0	24 851	0	25 997	1 550 851	5 780 208
31	ФІДОКОМБАНК	1 380 500	1 130 000	0	-1 135 283	3 529	962	1 379 709	5 624 868
32	БАНК "3/4"	350 000	0	0	127 401	88 164	11 675	577 240	5 408 853
33	УНІКРЕДИТ БАНК	653 508	2 018	0	233 088	160 279	-1 838	1 047 054	4 959 105
34	ПРАВЕКС-БАНК	949 170	1 521 161	0	-1 711 096	1 332	232 797	993 364	4 634 581
35	КРЕДИТПРОМБАНК	2 635 938	200 462	0	-2 618 857	0	-49 436	168 107	2 802 130
Група III (кількість банків у групі – 24)									
36	ЗЛАТОБАНК	452 500	0	0	3 919	3 617	0	460 036	7 409 483
37	ПІВДЕНКОМБАНК	300 000	0	0	5 832	71 951	10 076	387 859	7 057 744
38	ФІДОБАНК	935 689	260 002	0	-322 755	4 860	287 285	1 165 081	6 365 599
39	СІТІБАНК	66 500	253 091	0	373 616	119 334	25 012	837 552	6 192 043
40	УКРІНБАНК	305 000	12	0	3 285	30 281	239 569	578 147	5 830 674
41	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	722 000	0	0	74 305	2 727	0	799 032	5 743 337
42	ДІВІ БАНК	590 000	0	0	10 507	235	0	600 742	5 723 247
43	"СОЮЗ"	336 000	0	0	2 160	7 171	1 144	346 475	5 679 637
44	УКРБІЗНЕСБАНК	284 160	11 436	0	31 163	82 459	49 317	458 536	5 357 194
45	ПЛАТИНУМ БАНК	380 567	0	0	16 157	9 092	0	405 816	5 035 277
46	МЕГАБАНК	500 000	138	0	11 776	105 321	50 772	668 008	5 032 036
47	ТЕРРА БАНК	557 141	0	0	1 022	9 386	2 167	569 717	4 496 435
48	АКТАБАНК	400 000	12	0	170	17 746	0	417 929	4 474 650

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
49	КРЕДОБАНК	1 918 969	38	0	-1 571 903	40 176	159 721	547 002	4 424 749
50	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	275 000	0	0	25 423	7 201	1 229	308 853	4 149 201
51	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	500 000	9 540	0	69 947	46 652	4 471	630 609	4 035 700
52	ДІАМАНТБАНК	210 000	0	0	2 223	64 627	0	276 851	3 815 865
53	АВАНТ-БАНК	320 000	0	0	1 409	1 100	751	323 260	3 694 644
54	ЄВРОГАЗБАНК	270 000	0	0	1 407	9 763	0	281 170	3 560 789
55	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	439 693	0	0	66 103	83 346	50 011	639 152	3 441 653
56	ІНДУСТРІАЛБАНК	607 798	8 022	0	66 865	138 890	-3 966	817 608	2 971 040
57	ПІРЕУС БАНК МКБ	1 627 792	0	0	-1 200 871	50 285	17 512	494 718	2 735 483
58	МАРФІН БАНК	435 000	80 212	0	1 331	81 381	28 534	626 458	2 675 226
59	ОМЕГА БАНК	5 750 928	0	0	-5 633 158	4 800	62	122 631	749 611
Група IV (кількість банків у групі – 119)									
60	РЕАЛ БАНК	150 000	80 000	1 684 572	2 620	22 676	2 108	1 941 976	4 560 364
61	АКТИВ-БАНК	312 750	0	0	125 803	107 245	13 820	559 619	3 719 406
62	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	283 000	0	0	28 734	0	0	311 734	3 538 326
63	ЕКСПОБАНК	404 231	0	0	-187 455	9 185	93 453	319 415	3 415 203
64	БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	161 000	0	0	8 277	52 783	-24	222 036	3 345 766
65	ФОРТУНА-БАНК	215 000	0	0	6 498	43 901	158 743	424 142	2 806 812
66	ФІНБАНК	185 050	44	0	-9 543	13 770	37 186	226 507	2 746 041
67	БМ БАНК	776 397	0	0	-424 477	5 383	-3	357 301	2 688 729
68	БАНК КІПРУ	700 644	41	0	-28 290	52 738	11 742	736 873	2 624 894
69	ТАСКОМБАНК	220 000	11	0	89 958	3 373	24 737	338 078	2 577 931
70	ІДЕЯ БАНК	180 500	44 890	0	5 120	55 544	34 308	320 361	2 577 674
71	ЕКСПРЕС-БАНК	248 768	0	0	73 106	82 976	40 443	445 293	2 573 877
72	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	250 000	0	0	1 430	34 388	0	285 818	2 531 461
73	ПРОКРЕДИТ БАНК	298 333	778	0	13 989	0	0	313 100	2 506 817
74	БАНК "ПЕРШИЙ"	265 000	0	0	952	15 811	16 402	298 165	2 502 200
75	БАНК "ВОСТОК"	307 350	0	0	60 403	2 703	0	370 456	2 452 633
76	БАНК "КАМБІО"	111 467	0	62 961	461	696	29 280	204 865	2 349 808
77	АКЦЕНТ-БАНК	125 560	41	0	35 844	30 602	4 443	196 489	2 324 255
78	ЕНЕРГОБАНК	359 037	33	0	-108 487	28 209	24 522	303 313	2 199 681
79	ФОЛЬКСБАНК	420 000	42 864	0	-61 280	28 757	85 964	516 305	2 130 918
80	"КИЇВ"	3 567 544	847	0	-3 490 597	370 413	311 341	759 548	2 126 960
81	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	113 961	54 132	58 000	-112 609	39 233	0	152 717	2 092 260
82	БАНК "ДЕМАРК"	176 000	393	30 000	984	32 851	5 871	246 101	2 051 430
83	ЮНЕКС БАНК	292 000	4 161	0	21 344	1 305	32 824	351 633	1 959 509
84	БАНК "МЕРКУРІЙ"	141 500	0	11 006	5 678	13 224	61 942	233 350	1 920 565
85	МІСТО БАНК	299 980	1 056	0	-29 673	31 057	63 596	366 017	1 896 541
86	"АРКАДА"	220 445	13	0	48 680	46 155	0	315 293	1 863 679
87	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	228 666	0	0	-11 927	3 682	807	221 228	1 855 869
88	"КАПІТАЛ"	194 079	1 049	0	-9 396	6 718	363	192 814	1 813 645
89	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	252 500	0	0	3 089	253 069	-4 761	503 898	1 803 515
90	АСТРА БАНК	1 050 000	0	0	123 415	6 810	46	1 180 271	1 755 937
91	ФІНРОСТБАНК	120 000	0	7 000	1 847	11 622	-2	140 467	1 752 091
92	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	110 080	0	0	8 624	1 148	4	119 856	1 668 890
93	БАНК "ЗОЛОТІ ВОРОТА"	131 768	0	0	-36 635	40 367	14 087	149 587	1 616 961
94	"ГЛОБУС"	160 000	0	0	59 851	5 556	0	225 407	1 577 506
95	"ТК КРЕДИТ"	151 829	5	0	7 487	17 237	19	176 577	1 552 778
96	АВТОКРАЗБАНК	185 000	1 525	0	-1 955	23	12 260	196 854	1 479 374
97	"ПРЕМІУМ"	260 000	0	0	7 554	7 895	0	275 449	1 477 287
98	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	143 000	0	0	6 766	90 236	0	240 002	1 412 911
99	ПОЛТАВА-БАНК	70 500	60	0	20 192	81 589	80 021	252 362	1 396 249
100	АПЕКС-БАНК	190 000	0	0	7 677	1 133	0	198 810	1 357 440
101	УКРГАЗПРОМБАНК	82 800	0	41 400	6 898	19 256	9 033	159 388	1 287 950
102	"ДАНІЕЛЬ"	120 412	0	0	332	44 067	0	164 811	1 271 182
103	ІНТЕГРАЛ-БАНК	160 000	14	0	1 969	29 678	0	191 662	1 245 332
104	ЄВРОБАНК	126 670	0	0	1 418	82	511	128 681	1 237 294
105	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	319 475	124	0	-211 629	42 727	3 198	153 895	1 167 377
106	БАНК "МОРСЬКИЙ"	145 962	12 510	0	-24 084	629	16 256	151 273	1 162 761
107	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	125 000	0	0	281	28	0	125 309	1 162 245
108	РАДИКАЛ БАНК	120 000	0	0	2 753	109	268	123 131	1 153 778
109	"ПОРТО-ФРАНКО"	120 054	0	0	2 178	7 885	90	130 206	1 142 683
110	КЛАСИКБАНК	220 000	0	0	781	4 727	13 643	239 151	1 096 843
111	КОМІНВЕСТБАНК	115 000	0	0	215	10 118	3 463	128 796	1 026 184
112	БАНК "ЮНІСОН"	123 331	0	211 815	2 598	0	-1 003	336 740	1 022 418
113	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	230 000	17 924	0	1 920	4 243	-64	254 024	1 017 845
114	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	250 000	0	0	18 103	700	156	268 959	1 015 345

1	2	3	4	5	6	7	8	9
115	"ЛЬВІВ"	237 905	230	7 500	-154 218	9 936	38 137	139 490
116	ПРОМЕКОНОМБАНК	122 395	0	0	-11 405	70	997	112 057
117	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	85 320	0	0	32 857	7 940	125	126 242
118	"НОВИЙ"	150 000	0	0	-63 216	0	2 319	89 102
119	ДІАПАЗОН-МАКСИМУМ БАНК	131 000	0	0	1 571	5 218	-3	137 786
120	ЗАХІДІНКОМБАНК	174 319	0	0	-95 724	138 109	17 610	234 313
121	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	201 400	0	0	84 479	5 214	0	291 094
122	УНІКОМБАНК	460 564	0	0	40 682	3 982	0	505 229
123	"СТАНДАРТ"	125 000	0	0	2 957	149	2 616	130 722
124	МЕТАБАНК	107 349	1 612	0	3 560	7 312	6 455	126 288
125	ЄВРОПРОМБАНК	120 000	0	0	1 894	6 649	0	128 543
126	БАНК "ГРАНТ"	130 000	0	0	983	18 626	35 288	184 897
127	БАНК "КОНТРАКТ"	86 000	0	0	158	10 991	23 698	120 847
128	АКОРДБАНК	91 753	0	0	4 223	1 244	-107	97 113
129	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	63 407	0	0	903	8 870	24 295	97 475
130	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	51 356	0	0	839	11 541	37 226	100 962
131	ЛЕГБАНК	111 500	0	0	670	26 237	6 353	144 760
132	БАНК "РИНКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ"	300 000	0	0	24 323	1 483	0	325 805
133	"АКСІОМА"	266 000	0	0	1 230	8 696	0	275 926
134	ІНВЕСТБАНК	74 130	0	0	9 973	13 657	7 777	105 537
135	АГРОКОМБАНК	102 454	1	0	1 543	9 813	18 090	131 900
136	БАНК "БОГУСЛАВ"	180 000	0	0	6 856	5 630	-750	191 736
137	"СТОЛИЧНИЙ"	121 335	91	0	396	3 494	5	125 321
138	УКРКОМУНБАНК	105 800	0	0	7	7 943	36 766	150 517
139	ПОЛІКОМБАНК	49 500	0	0	3 553	18 950	41 373	113 375
140	БАНК "СІЧ"	120 000	0	0	2 372	79	239	122 690
141	БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	120 000	0	0	284	104	0	120 388
142	ІНТЕРБАНК	36 050	0	0	2 822	33 145	309	72 326
143	ЄКАТЕРИНОСЛАВСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	247 526	7 000	0	129 658	26 478	14	410 676
144	АСВІО БАНК	104 000	27	0	2 392	20 156	0	126 576
145	БАНК "ТРАСТ"	69 000	0	0	164	426	12 351	81 941
146	МЕЛІОР БАНК	190 000	0	0	325	229	0	190 554
147	ІНТЕРКРЕДИТБАНК	130 000	0	0	88	31	0	130 119
148	ГРІН БАНК	76 650	7	0	821	12 048	0	89 526
149	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	53 250	0	0	8 748	23 002	6 229	91 229
150	КРЕДИТВЕСТ БАНК	88 045	2 902	0	14 860	16 626	0	122 434
151	РЕГІОН-БАНК	56 481	12	0	8 383	14 253	7 180	86 309
152	АРТЕМ-БАНК	86 000	0	0	832	8 343	212	95 387
153	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	153 000	0	0	17 561	7 744	13 394	191 699
154	ОКСІ БАНК	120 000	0	0	5 013	5 339	0	130 352
155	БАНК "МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	300 000	0	0	-3 898	0	0	296 102
156	РАДАБАНК	120 000	0	0	1 722	17 635	1 057	140 413
157	ПРОФІН БАНК	121 442	5 535	0	-19 553	13 361	6 891	127 676
158	МОТОР-БАНК	120 000	0	0	1 785	2 546	195	124 526
159	ПРАЙМ-БАНК	61 100	3 920	0	2 933	16 109	10 836	94 898
160	УКРБУДІНВЕСТБАНК	120 005	0	0	3 472	1 660	228	125 364
161	"УКООСПІЛКА"	72 626	0	0	-2 109	8 188	57 289	135 996
162	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	63 000	0	0	280	5 466	0	68 746
163	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	80 056	0	0	773	3 281	0	84 109
164	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	95 221	0	0	55	5 193	7 464	107 932
165	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	153 100	0	0	8 146	576	17 717	179 538
166	ФІНАНС БАНК	176 000	5 765	0	-869	20 795	-438	201 253
167	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	113 208	609	0	3 566	14 040	0	131 423
168	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	112 417	0	0	2 295	3 375	5 834	123 921
169	ФІНЕКСБАНК	122 474	0	0	-2 486	0	0	119 988
170	БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	66 600	0	0	19	3 545	14 299	84 464
171	"КОНКОРД"	130 000	0	0	908	6 510	0	137 418
172	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	95 544	0	0	6 045	4 999	0	106 589
173	БАНК "ВЕЛЕС"	105 000	5 247	0	10 344	8 297	3 065	131 952
174	БАНК "АЛЬЯНС"	64 779	0	0	372	7 430	1 194	73 775
175	"ЦЕНТР"	120 000	0	0	10 331	872	0	131 203
176	АЛЬПАРІ БАНК	122 000	0	0	3 686	0	9 281	134 967
177	БАНК "АВАНГАРД"	122 000	0	0	-642	0	0	121 358
178	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	118 000	0	0	-40 405	3 981	0	81 575

Матеріали підготовлено працівниками управління аналізу діяльності системи банків департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду Національного банку України.

Зміст журналу

“Вісник Національного банку України” за 2013 рік*

Номер	Сторінки
Макроекономіка	
Азаренкова Г., Шкодіна І., Гойхман М. Вплив політики кількісного пом'якшення на фінансовий ринок	12 4–8
Арбузов С., Щербакова О. Основні засади грошово-кредитної політики на 2013 рік: нотатки на полях.....	1 3–6
Белова І., Башлай С. Визначення фінансової стабільності України	7 25–31
Богдан Т., Богдан І. Моделювання впливу боргової політики на економічний розвиток України	10 20–27
Бодров В., Рудалєва Л. Нова депозитарна система України	11 10–15
Боярко І., Дехтяр Н., Дейнека О. Аналіз бюджетної політики країн ЄС та України у сфері формування та використання державних видатків	9 17–21
Боярко І., Дехтяр Н., Дейнека О. Оцінка впливу державних витрат на забезпечення економічного зростання	3 28–32
Засєч О. Фінансування інноваційного розвитку України: стан, проблеми та перспективи	12 27–29
Індекси споживчих цін та цін виробників промислової продукції в Україні у 1991–2012 рр.	2 54–55
Козьменко С., Савченко Т. Формування експліцитного правила монетарної політики для національної економіки	4 54–61
Крохмалюк Д. Фінансовий механізм та обліково-аналітичне забезпечення сталого економічного розвитку	10 51–53
Матвійчук Ю. Глобальна фінансова невизначеність: що попереду?	11 50–52
Матвійчук Ю. Економіка розвитку: що це означає для України?	5 36–39
Основні засади грошово-кредитної політики на 2013 рік ...	1 7–10
Основні макроекономічні показники розвитку України у 2007–2012 роках	2 51
Пацера М. Міжнародна банківська конкуренція: погляд науковців	7 31–33
Петрик О. Основні аспекти макропруденційної політики в сучасних умовах	9 3–5
Підвисоцький Р. Практичні результати наукових досліджень сприяють розвитку фінансового сектору	8 13–16
Положенко Д. Використання внутрішніх ресурсів України – пріоритетний напрям подолання світової фінансової кризи 1	1 46–48
Пшик Б. Фінансомика як новітній напрям економічної науки: сутність, передумови виникнення, особливості прояву	7 55–61
Рябініна Л. Роль золота і сучасних грошей в економічному розвитку країни	6 12–17
Серебрянський Д., Зубрицький А. Передумови та можливості фінансової девальвації: уроки для України	12 20–26
Чікіта І. Еластичність попиту на кредити як фактор підвищення впливу банківської системи на економічне зростання	8 52–56
Шаров О. Гетерогенізація грошових відносин у процесі гомогенізації грошей	5 10–14
Шаров О. Монетарні та валютні війни як інструмент економічної політики	10 12–19
Щербакова О. Монетарна політика та її цільові орієнтири в 2012 році	6 3–6
Банки України	
Банки, вилучені з Державного реєстру банків України у листопаді 2012 р.	1 48
Банки, вилучені з Державного реєстру банків України (24.06.1992 р. – 01.01.2013 р.)	2 67–69
Банки, вилучені з Державного реєстру банків України (24.06.1992 р. – 01.07.2013 р.)	8 67–69
Банки, вилучені з Державного реєстру банків у жовтні 2013 р.	12 19
Банки, включені до Державного реєстру банків у лютому 2013 р.	4 53
Банки, включені до Державного реєстру банків у липні 2013 р.	9 69
Банки, включені до Державного реєстру банків у серпні 2013 р.	10 19
Банки, включені до Державного реєстру банків у вересні 2013 р.	11 21
Банки, включені до Державного реєстру банків у жовтні 2013 р.	12 19
Берегуля О. Перші кроки з ідентифікації та визнання банківських груп	5 34–35
Болгар Т. Аналіз доцільності застосування зовнішніх механізмів стягнення боргів у банківській системі держави	11 42–47
Болгар Т. Особливості організації роботи внутрішнього колекшону банків України	1 42–45
Васильєва Т., Леонов С., Афанасьєва О. Діагностика банківських криз на основі розрахунку прогностичного індикатора кризи	11 22–28
Вовк В., Дмитрик Ю. Діагностування кризи з боку центральних банків: зарубіжний та вітчизняний досвід	3 20–25
Гладких Д. Ключові показники діяльності банків України за підсумками 2012 року	4 45–53
Гладких Д. Не святковий “ювілей”. До п'ятої річниці від початку світової фінансової кризи	10 58–62
Гладких Д. Основні складові доходів і витрат українських банків	5 22–27
Гладких Д. Практичні аспекти аналізу діяльності банківських відділень	8 39–43
Гриченко М. “Банк, якому довіряють – 2013”	7 61
Гриченко М. ГУАМ і “Банкір” назвали переможців	4 42–43
Гриченко М. Конкурс “Банк року-2012” за версією журналу “Банкір”	1 11
Динаміка фінансового стану банків України на 1 січня 2013 року	2 56–57
Динаміка фінансового стану банків України на 1 квітня 2013 року	5 68–69
Динаміка фінансового стану банків України на 1 липня 2013 року	8 60–61
Долгіх В. Непараметричні оцінки впливу іноземного капіталу на ефективність діяльності банків України у 2005–2012 рр.	10 36–42
Долгіх В. Непараметричні оцінки ефективності української банківської системи в 2005–2012 рр.	2 29–35
Засєч О. Дмитро Гриджук – “Фінансист року – 2012”	4 44
Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у листопаді 2012 р.	1 48
Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у січні 2013 р.	3 39
Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у лютому 2013 р.	4 53
Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у квітні 2013 р.	6 47
Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у травні 2013 р.	7 39
Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у липні 2013 р.	9 69

* У межах рубрик авторські статті розміщено за алфавітним принципом. За хронологічним принципом розміщено статті, публікація яких має регулярний характер (структура активів, зобов'язань, власного капіталу, прибутки і збитки банків, курси валют, повідомлення про введення в обіг пам'ятних монет тощо).

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у серпні 2013 р.	10	19
Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у вересні 2013 р.	11	21
Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у жовтні 2013 р.	12	19
Коваленко В., Гаркуша Ю. Теоретичні та методичні підходи до оцінювання фінансової стабільності банківської системи	9	35–40
Коренєва О., Кузніченко Я. Стан капіталізації банківської системи України та оцінка можливостей покриття банківських ризиків капіталом	10	43–50
Лавренчук В. Успішний менеджер у звичних умовах досягає незвичайних результатів	2	15–20
Леонов С., Васильєва Т., Буряк А. Ефективність банківського бізнесу в Україні: стохастичний фронтірний аналіз	6	19–25
Мельниченко О. Аналіз використання альтернативних каналів продажів та новітніх технологій у діяльності банків ..	11	37–41
Міщенко В. Капіталізація банківської системи України: сьогодення та перспективи	7	11–17
Набок Р. Окремі питання управління операційним ризиком у банках	1	61–65
Новіков В., Крилова В., Ніконова М. Практика роботи з проблемними активами банків: світовий досвід і реалії України	4	15–21
Онищенко В., Манжос С. Регулювання іноземного капіталу в банківській системі: зарубіжний досвід та імплементація його в Україні	11	16–21
Основні показники діяльності банків України на 1 грудня 2012 року	1	60
Основні показники діяльності банків України на 1 січня 2013 року	2	50
Основні показники діяльності банків України на 1 лютого 2013 року	3	33
Основні показники діяльності банків України на 1 березня 2013 року	4	70
Основні показники діяльності банків України на 1 квітня 2013 року	5	66
Основні показники діяльності банків України на 1 травня 2013 року	6	45
Основні показники діяльності банків України на 1 червня і 1 липня 2013 року	8	58
Основні показники діяльності банків України на 1 серпня 2013 року	9	45
Основні показники діяльності банків України на 1 вересня 2013 року	10	65
Основні показники діяльності банків України на 1 жовтня 2013 року	11	68
Основні показники діяльності банків України на 1 листопада 2013 року	12	34
Офіційний список банків України, включених до Державного реєстру банків (за станом на 01.01.2013 р.)	2	62–67
Пантелєєва Н. Полівекторність інновацій роздрібного банківського бізнесу: реалії сьогодення	5	15–21
Патрікац Л. Один банк — і ціле життя	6	18–19
Пацера М. “Банкирь” відзначив кращих	11	29
Перелік банків України, включених до Державного реєстру банків (за станом на 01.07.2013 р.)	8	62–66
Підвисоцький Р. Команда НБУ — переможець Срібного дивізіону Банківської футзальної ліги сезону 2012–2013 років ...	3	40
Прибутки і збитки банків України за станом на 01.01.2013 р. (у розрізі банків)	3	62–67
Прибутки і збитки банків України за станом на 01.04.2013 р. (у розрізі банків)	6	64–69
Прибутки і збитки банків України за станом на 01.07.2013 р. (у розрізі банків)	9	60–65
Прибутки і збитки банків України станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків)	12	58–63
Сирота В. Комунікаційна політика як фактор стабілізації діяльності банку в кризовий період	7	62–66
Структура активів банків України за станом на 01.01.2013 р. (у розрізі банків)	3	50–55

Структура активів банків України за станом на 01.04.2013 р. (у розрізі банків)	6	52–57
Структура активів банків України за станом на 01.07.2013 р. (у розрізі банків)	9	48–53
Структура активів банків України станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків)	12	46–51
Структура власного капіталу банків України за станом на 01.01.2013 р. (у розрізі банків)	3	68–70
Структура власного капіталу банків України за станом на 01.04.2013 р. (у розрізі банків)	6	70–72
Структура власного капіталу банків України за станом на 01.07.2013 р. (у розрізі банків)	9	66–68
Структура власного капіталу банків України станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків)	12	64–66
Структура зобов’язань банків України за станом на 01.01.2013 р. (у розрізі банків)	3	56–61
Структура зобов’язань банків України за станом на 01.04.2013 р. (у розрізі банків)	6	58–63
Структура зобов’язань банків України за станом на 01.07.2013 р. (у розрізі банків)	9	54–59
Структура зобов’язань банків України станом на 01.10.2013 р. (у розрізі банків)	12	52–57
Чершнев Ю., Вербіяк Т. Особливості циклічного характеру ліквідності банківської системи	5	56–60

Центральний банк

Вітання Голови Національного банку України Ігоря Соркіна з Днем банківських працівників	5	1
Другов О. Сучасні аспекти формування довіри населення до Національного банку України	1	32–35
Дубихвіст О., Лановий В. Операції РЕПО як інструмент здійснення грошово-кредитної політики центрального банку	8	17–25
Конституційні повноваження та правовий статус Національного банку України	6	8–10
Ліпіньська С. Національний банк майбутнього — очима дітей	4	11
Ліпіньська С. Шевченківські дні в НБУ	4	36
Митники радилися в Херсоні	7	24
Міщенко В. Наукові дослідження в системі Національного банку: основні здобутки за 10 років	4	3–8
Патрікац Л. Кращі статті року	1	35
Підвисоцький Р. Національний банк та уряд об’єднують зусилля	2	6–7
Підвисоцький Р. Неопалима купина духовних скарбів представлена на виставці православного іконопису в НБУ	8	57
Підвисоцький Р. Урочистості в НБУ з нагоди Дня банківських працівників	6	7–8
Працівники Національного банку України взяли участь в акції “Пробіг під каштанами—2013”	6	2
Сомик А., Плацинда В. Економічні та наукові дослідження в центральних банках	4	9–14
Соркін І. Вітання Голови Національного банку України з Днем незалежності України	8	1
Соркін І. Вітання з Новим роком і Різдвом Христовим	12	1
Хроніка найважливіших подій і рішень. Грудень 2012 року ..	2	71–72
Хроніка найважливіших подій і рішень. Січень 2013 року ..	3	71–72
Хроніка найважливіших подій і рішень. Лютий 2013 року ..	4	III стор. обкладинки
Хроніка найважливіших подій і рішень. Березень 2013 року ..	5	71–72
Хроніка найважливіших подій і рішень. Квітень 2013 року ..	6	III стор. обкладинки
Хроніка найважливіших подій і рішень. Травень 2013 року ..	7	III стор. обкладинки
Хроніка найважливіших подій і рішень. Червень 2013 року ..	8	III стор. обкладинки
Хроніка найважливіших подій і рішень. Липень 2013 року ..	9	72
Хроніка найважливіших подій і рішень. Серпень 2013 року ..	10	72
Хроніка найважливіших подій і рішень. Вересень 2013 року ..	11	71–72
Хроніка найважливіших подій і рішень. Жовтень 2013 року ..	12	72

Башко В. Дефіцит бюджету і квазіфіскальні операції: підвищення прозорості в сфері державних фінансів	5	40–45
Башко В. Прогнозування процентних ставок ОЗДП України	12	16–19

Фінансовий ринок

Азаренкова Г., Іванова М. Внутрішні фактори впливу на сталість руху фінансових потоків ринку корпоративних облігацій ..	1	36–41
Береславська О. Дисбаланс валютного ринку України	3	3–9
Вовчак О., Меда Н. Модернізація підходів до оцінки кредитоспроможності позичальників банків	12	11–15
Волошин І. Ціноутворення кредитів на основі підходу “грошовий потік під ризиком”: комплексний погляд на кредитний ризик і ризик ліквідності	6	26–29
Динаміка облікової ставки НБУ в 1992–2012 рр.	2	70
Заборгованість за довгостроковими кредитами в іноземній валюті від нерезидентів	3	45
Козьменко О., Росенко В. Поведінка страхових компаній на інвестиційному ринку: досвід України та Німеччини	11	30–36
Крилова В., Ніконова М. Особливості кредитної кооперації в Україні	7	34–39
Луцишин О. Прагматизм формування системи кредитної кооперації в Україні	9	22–27
Міщенко В., Шаповал О. Сучасна практика споживчого кредитування в Україні	11	3–9
Нескородєва І. Визначення перспективного сценарію розвитку фондового ринку України	11	60–65
Нескородєва І. Особливості функціонування фондового ринку України	2	36–42
Новіков В., Кармазин Р. Правова проблематика нормативного регулювання переказу коштів небанківськими юридичними особами: історія питання, сучасне законодавство, перспективи вдосконалення	10	3–9
Онищенко В., Носенко М. Сучасний стан та перспективи розвитку вітчизняного іпотечного ринку комерційної нерухомості	5	28–33
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у листопаді 2012 року	1	70
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у грудні 2012 року	2	52
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у січні 2013 року	3	48
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у лютому 2013 року	4	71
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у березні 2013 року	5	67
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у квітні 2013 року	6	50
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у травні 2013 року	7	71
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у червні 2013 року	8	59
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у липні 2013 року	9	46
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у серпні 2013 року	10	70
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у вересні 2013 року	11	69
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у жовтні 2013 року	12	44
Офіційний курс гривні щодо євро, долара США та російського рубля у 2012 році, встановлений Національним банком України	2	58–59
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за листопад 2012 року)	1	65

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за грудень 2012 року)	2	59
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за січень 2013 року)	3	45
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за лютий 2013 року)	4	67
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за березень 2013 року)	5	63
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за квітень 2013 року)	6	47
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за травень 2013 року)	7	67
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за червень 2013 року)	8	69
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за липень 2013 року)	9	69
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за серпень 2013 року)	10	67
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за вересень 2013 року)	11	65
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за жовтень 2013 року)	12	41
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за листопад 2012 року)	1	66–67
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за грудень 2012 року)	2	60–61
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за січень 2013 року)	3	46–47
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за лютий 2013 року)	4	68–69
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за березень 2013 року)	5	64–65
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за квітень 2013 року)	6	48–49
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за травень 2013 року)	7	68–69
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за червень 2013 року)	8	70–71
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за липень 2013 року)	9	70–71
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за серпень 2013 року)	10	68–69
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за вересень 2013 року)	11	66–67
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за жовтень 2013 року)	12	42–43
Пацера М. Захист прав споживачів фінансових послуг: виклики для України	4	62–64

Пластун В. Емпіричне дослідження причинних зв'язків розвитку інституційних інвесторів і фондового ринку	6	30–36
Пластун О. Цінові бульбашки та антибульбашки: технологія виявлення і правила торгівлі з помилково оціненими активами	8	44–52
Плацинда В. Класифікація режимів валютного курсу	8	31–35
Рекуненко І., Бондарев Є. Практичні аспекти застосування вітчизняних фондових індексів	5	46–53
Ринок державних цінних паперів України у листопаді 2012 року	1	71
Ринок державних цінних паперів України у грудні 2012 року	2	53
Ринок державних цінних паперів України у січні 2013 року	3	49
Ринок державних цінних паперів України у лютому 2013 року	4	72
Ринок державних цінних паперів України у березні 2013 року	5	70
Ринок державних цінних паперів України у квітні 2013 року	6	51
Ринок державних цінних паперів України у травні 2013 року	7	72
Ринок державних цінних паперів України у червні 2013 року	8	72
Ринок державних цінних паперів України у липні 2013 року	9	47
Ринок державних цінних паперів України у серпні 2013 року	10	71
Ринок державних цінних паперів України у вересні 2013 року	11	70
Ринок державних цінних паперів України у жовтні 2013 року	12	45
Готівково-грошовий обіг		
Лехіцька Є. Деякі аспекти розвитку готівково-грошового обігу Київського регіону	8	26–31
Нестеренко В., Галич І. Готівковий обіг України: від античних часів — до сьогодення	4	22–30
Ричаківська В., Галиць О. Світовий досвід вилучення з обігу монет дрібних номіналів	2	8–14
Фінанси, бізнес, соціум		
Матвійчук Ю. У пошуках українськості: між дилемами Європи та викликами Росії	7	40–42
Матвійчук Ю. “Фінансово грамотна молодь — майбутнє України!”	2	48–49
Патрікац Л. Сучасний банкір: хто він?	7	43
Пацера М. Благодійність: за покликом серця чи з розрахунку?	1	49–52
Підвисоцький Р. Чи може бізнес бути чесним?	6	41–44
Безготівкові розрахунки		
Балакіна Ю. Імплементация міжнародних стандартів у законодавство України щодо нагляду (оверсайта) платіжних систем та систем розрахунків	12	35–41
Бендерський Ю., Годік М., Ясько М., Гаврилюк В. Надійний фундамент — успіх будь-якої справи	8	11–13
Білаш О. Першопроходцям завжди непросто	8	6–8
Внутрішньодержавні і транскордонні перекази за підсумками 2012 року	3	12–19
Внутрішньодержавні і транскордонні перекази за перше півріччя 2013 року	9	31–34
Діяльність платіжних систем на ринку України в 2012 році	4	65–67
Матвійчук Ю. Електронному грошовому обігу в Україні — 20 років!	9	5–7
Махасва О. Основні інфраструктури сучасного фінансового ринку та міжнародні стандарти їх оверсайта	7	18–24

Мельниченко О. Аналіз стану використання сучасних платіжних засобів у контексті виведення готівкових коштів із позабанківського обігу в Україні	1	26–31
Мищенко В., Ніконова М. Розвиток безготівкових роздрібних платежів і технологій самообслуговування клієнтів банків в Україні	1	20–25
Підвисоцький Р. Безготівкові розрахунки — надійний і сучасний спосіб оплати	10	11
Підвисоцький Р., Матвійчук Ю. Майбутнє платіжного ринку — безконтактні платіжні інструменти і широке використання електронних грошей	7	3–10
Підвисоцький Р. Модернізація НСМЕП: безготівкові платежі виконуватимуться відповідно до відкритих міжнародних стандартів	12	9–10
Прохоренко В., Синявська Н. Системі електронних платежів Національного банку України — 20 років	8	4–6
Савченко А. Будуючи вітчизняну СЕП, ми встановили низку рекордів, зокрема за строками її впровадження	8	9–10
Система електронних платежів Національного банку України в 2012 році	3	10–11
Транскордонні перекази у I півріччі 2013 року	8	36–38
У Чернігові відзначили 20-річчя СЕП	9	7

Світова економіка

Козюк В. Життєвий цикл резервної валюти	7	44–52
Ніколайчук С., Хом'як В. Криза в єврозоні: результат відсутності фінансової дисципліни чи накопичення зовнішніх дисбалансів?	2	22–28

Інформаційне та програмне забезпечення

Завальнюк Є. Простота і захищеність графічного пароля для користувача	6	37–41
--	---	-------

Міждержавні економічні відносини

Шаров О. Перспективи валютної інтеграції на пострадянському просторі	1	12–19
---	---	-------

Бухгалтерський облік

Патрікац Л., Пацера М. Впровадження МСФЗ та інтегрованої звітності сприятимуть європейській інтеграції України	10	54–57
---	----	-------

Нагляд, аудит, контроль

Васильєва Т., Заруцька О. Розвиток структурно-функціонального підходу до аналізу фінансової стійкості в системі банківського нагляду	10	28–35
Мельниченко О. Аудит електронних грошей у банках України	3	41–45
Реєстр аудиторських фірм, які мають право на проведення аудиторських перевірок банків (за станом на 01.01.2013 р.)	1	68–69

Банки, право, консультації

Білик В. Практичні питання банківської діяльності	2	44–45
Кузнєцов Ю. Практичні питання банківської діяльності	10	9–10
Панченко Г. Окремі питання щодо накладення арешту і примусового списання коштів із поточних рахунків зі спеціальним режимом використання	11	48–49
Практичне застосування законодавства при вирішенні спірних питань щодо кредитних правовідносин	3	26–27
Войченко С., Пистогов Є. Практичні питання банківської діяльності	5	54–55
Сухий Р. До питання визначення поняття “валютна операція”	9	28–30

Економічна освіта

Пацера М. Молодь вчиться ошадливості	12	30–31
Підвисоцький Р. Черкаський інститут банківської справи УБС НБУ — навчальний заклад із глибокими традиціями та інноваційними методами навчання	4	37–42

Проблеми банківництва — очима молодих науковців	5	21
Слав'янська Н., Незнамова А. Підвищення фінансової грамотності: комерційний проєкт чи державна необхідність?	4	31–35
Сможенко Т., Кузнєцова А. Впровадження фінансової грамотності в Україні: сучасний стан і перспективи	9	8–16
Університет банківської справи НБУ — лідер у сфері освітніх інновацій	11	59

Банкноти і монети

Визначено претендентів на перемогу в конкурсі “Краща монета року України”	5	33
Матвійчук О. Українська лірична пісня — найкраща! Не тільки в музичному, а й у нумізматичному мистецтві	7	54
План випуску пам'ятних монет України на 2013 рік	2 .. III стор.	обкладинки
Поповнення готівково-грошового обігу банкнотою номіналом 5 гривень у червні 2013 року	7	52
Поповнення готівково-грошового обігу банкнотами номіналами 10 і 50 гривень у вересні 2013 року	10	50
Поповнення готівково-грошового обігу банкнотою номіналом 200 гривень у листопаді 2013 року	12	10
Поповнення готівково-грошового обігу розмінною монетою номіналом 50 копійок із низьковуглецевої сталі	11	9
Приз глядацьких симпатій “Монетного сузір'я-2013” здобув набір українсько-польських пам'ятних монет	11	53
Про введення в обіг пам'ятних монет “Синагога в Жовкві”	1	53
Про введення в обіг пам'ятної монети “Кача — етап історії вітчизняної авіації”	1	53
Про введення в обіг пам'ятних монет “Стерлядь прісноводна”	1	54
Про введення в обіг пам'ятної монети “75 років Житомирській області”	1	54
Про введення в обіг пам'ятної монети “75 років Миколаївській області”	1	55
Про введення в обіг пам'ятної монети “Рік Змії”	1	55
Про введення в обіг пам'ятної монети “Весвітний рік кажана”	3	38
Про введення в обіг пам'ятної монети “До 200-річчя С.Гулака-Артемівського”	3	38
Про введення в обіг пам'ятної монети “Володимир Вернадський”	3	39
Про введення в обіг пам'ятної монети “1000-ліття Лядівського монастиря”	5	45
Про введення в обіг пам'ятних монет “Дрохва”	6	46
Про введення в обіг пам'ятних монет “Будинок з химерами”	6	46–47
Про введення в обіг пам'ятної монети “75 років Луганській області”	7	53
Про введення в обіг пам'ятної монети “Материнство”	7	53
Про введення в обіг пам'ятної монети “Юнацький чемпіонат світу з легкої атлетики”	9	40
Про введення в обіг пам'ятних монет “1025-річчя хрещення Київської Русі”	9	41
Про введення в обіг пам'ятної монети “100 років Київському науково-дослідному інституту судових експертиз”	9	41–42
Про введення в обіг пам'ятних монет “Українська вишиванка”	10	62
Про введення в обіг пам'ятних монет “Визволення Харкова від фашистських загарбників”	10	63
Про введення в обіг пам'ятної монети “Чемпіонат світу з художньої гімнастики”	10	63
Про введення в обіг пам'ятних монет “650 років першій писемній згадці про м. Вінницю”	10	64
Про введення в обіг пам'ятної монети “Петля Нестерова”	10	64
Про введення в обіг пам'ятних монет “150 років Національній філармонії України”	11	54
Про введення в обіг пам'ятної монети “Будинок Поета (до 100-річчя Будинку М.Волошина)”	11	54

Про введення в обіг пам'ятних монет “Визволення Донбасу від фашистських загарбників”	11	55
Про введення в обіг пам'ятної монети “Прорив радянськими військами німецької лінії оборони “Вотан” та визволення Мелітополя”	11	55
Стартував конкурс на кращу монету року	2	43
Українські зірки у “Монетному сузір'ї — 2013”	7	67
Про введення в обіг пам'ятної монети “Ольга Кобилянська”	12	31
Про введення в обіг пам'ятної монети “Нестор Махно”	12	31
Про введення в обіг пам'ятних монет “Битва за Дніпро”	12	32
Про введення в обіг пам'ятних монет “100 років Національній музичній академії України імені П.І.Чайковського”	12	32–33
Про введення в обіг пам'ятної монети “Борис Грінченко”	12	33

Документи

Постанова Верховної Ради України “Про призначення Соркіна І.В. на посаду Голови Національного банку України”	2	3
Постанова Верховної Ради України “Про звільнення Арбузова С.Г. з посади Голови Національного банку України”	2	4
Указ Президента України “Про призначення С.Арбузова Першим віце-прем'єр-міністром України”	2	5

Нові книги

Боряк Г. Цінне прирощення знань у галузі економічної історії та історичного джерелознавства	3	37
Зінькова Т. Зацікавленим читачам — від найбільшої книгозбірні України	11	56–59
Зінькова Т. Новинки з книжкових полиць	5	61–63
Зінькова Т. Новинки Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського	9	42–44
Зінькова Т. Нові надходження найбільшої книгозбірні України	2	20–21
Зінькова Т. Поповнення інформаційних ресурсів найбільшої книгозбірні України	7	70
Зінькова Т. Пропонує найбільша книгозбірня України	1	56–59
Мищенко В. Дистанційний роздрібний банкінг — інновації обслуговування	10	66–67
Мищенко В. Оригінальне дослідження ефективності функціонування та перспектив розвитку банківської системи України	3	34–35
Мороз А. Добрий помічник фахівцям банківської сфери	2	45–47
Рябенко П. Історія фінансово-кредитних установ України кінця XIX — початку XX століття очима сучасників	3	36–37

Літопис банківської справи

Рукавіщин І. Установи Державного банку на українських землях на початку XX століття	5	4–9
--	---------	-----

Банкіри і мистецтво

Національному заповіднику “Гетьманська столиця” презентовано пам'ятні монети	4	61
--	---------	----

Анотації

Анотації	1	72
----------------	---------	----

Вимоги до авторів

Вимоги до оформлення статей	5 .. III стор.	обкладинки
Вимоги до оформлення статей	9 .. III стор.	обкладинки
Вимоги до оформлення статей	10 .. III стор.	обкладинки
Вимоги до оформлення статей	11 ... III стор.	обкладинки
Вимоги до авторів щодо оформлення та подання творів	12 ... III стор.	обкладинки

Акценти/

Хроніка найважливіших подій і рішень

Жовтень 2013 року

1 жовтня

Національний банк України ввів в обіг розмінну монету номіналом 50 копійок 2013 року карбування, виготовлену з низьковуглецевої сталі з гальванічним покриттям. Досі для карбування розмінних монет номіналом 50 копійок використовувалися заготовки зі сплаву алюмінієвої бронзи.

Заміна матеріалу в поєднанні з використанням новітніх технологій карбування монет дали змогу відмовитися від кольорових металів та зменшити собівартість виготовлення розмінних монет.

8 жовтня

Набула чинності Постанова Правління Національного банку України від 29.08.2013 р. № 339 “Про затвердження Змін до Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму”.

Зазначеними змінами зокрема чітко розмежовано поняття “виїзної” та “безвиїзної” перевірки з питань фінансового моніторингу. Суттєво вдосконалено порядок організації та проведення виїзної перевірки. Зокрема Національний банк України зобов’язаний повідомляти банки про проведення планової виїзної перевірки не пізніше як за 10 календарних днів до її початку. Повідомлення підписується Головою Національного банку України та має містити інформацію щодо дати початку та закінчення виїзної перевірки, періоду, що підлягає виїзній перевірці, а також інформацію про керівника інспекційної групи.

9–15 жовтня

Делегація від України на чолі з Головою Національного банку України І.В.Соркіним взяла участь у чергових Щорічних зборах керуючих Міжнародного валютного фонду (надалі – МВФ) і Групи Світового банку.

Під час проведення Щорічних зборів делегація від України зокрема брала участь у засіданні регіональних груп держав – членів МВФ і Світового банку.

12 жовтня

Набули чинності зміни до Закону України від 06.07.2012 р. № 5178-IV “Про депозитарну систему України”. Відповідно до них розпочали роботу Розрахунковий центр та Центральний депозитарій.

Законом передбачено нову систему функціонування фондового ринку України, зокрема, визначено, що проведення грошових розрахунків за правочинами щодо цінних паперів за принципом “поставка цінних паперів проти оплати” здійснюється через Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках.

12 жовтня

Набули чинності постанови Правління Національного банку України від 25.09.2013 р. № 386 “Про затвердження Порядку передачі випусків облігацій місцевих позик до Національного банку України”, від 25.09.2013 р. № 387 “Про встановлення особливостей розрахунків за правочинами щодо цінних паперів та затвердження Положення про депозитарну та клірингову діяльність Національного банку України” та від 30.09.2013 р. № 394 “Про затвердження Змін до Положення про регулювання Національним банком України ліквідності банків України”.

Практична реалізація норм зазначених постанов сприятиме централізації депозитарного обліку та розрахунків, запровадженню чітких і прозорих механізмів здійснення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів відповідно до тенденцій на світових фінансових ринках, міжнародних стандартів, рекомендацій щодо депозитарного обліку цінних паперів та законодавчих вимог.

12 жовтня

Набула чинності Постанова Правління Національного банку України від 25.09.2013 р. № 381 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 14 травня 2013 року № 163”.

Положеннями цієї постанови передбачено, що дія норми щодо обов’язкового продажу частини надходжень в іноземній валюті поширюється не тільки на валютну виручку резидентів від продажу товарів за зовнішньоекономічними договорами, а й на всі надходження в іноземній валюті з-за кордону на користь юридичних осіб (які не є уповноваженими банками) та фізичних осіб-підприємців. Це сприятиме закріпленню позитивних тенденцій у розвитку грошово-кредитного та валютного ринків.

16 жовтня

Національний банк України ввів в обіг нову пам’ятну монету номіналом 5 гривень, присвячену 70-річчю Мелітопольської наступальної операції.

Операцією з визволення Мелітополя радянські війська здійснили прорив німецької лінії оборони “Вотан” та поклали початок розгрому німецької армії на південному напрямку і визволенню південно-східної частини України.

17–29 жовтня

В Україні перебувала Місія МВФ. Мета Місії – обговорення питань у рамках Консультацій за Статтею IV за 2013 рік та проведення першого раунду постпрограми моніторингу.

У рамках перебування Місії було проведено ряд технічних зустрічей щодо обговорення поточної макроекономічної ситуації, оцінки ризиків та розроблення рекомендацій щодо того, як їх уникнути.

25 жовтня

Національний банк України ввів в обіг пам’ятні монети “Ольга Кобилянська” та “Нестор Махно”, присвячені вшануванню пам’яті видатних постатей української історії та культури.

30 жовтня

Національний банк України ввів в обіг пам’ятні монети номіналами 50 та 5 гривень “Битва за Дніпро”, присвячені сімдесятиріччю визволення Києва від фашистських загарбників.

31 жовтня

Проведено Всесвітній день заощаджень в Україні, ініційований Національним банком України з метою популяризації ідеї ощадності та привернення уваги громадськості до корисності фінансових знань для збереження та примноження власних статків.

Основна мета заходів – підвищення рівня фінансового захисту і забезпечення вищого рівня життя громадян шляхом раціонального й бережливого поводження зі своїми доходами і заощадженнями. У цей день банки пропонували своїм клієнтам особливі умови розміщення депозитів, а також надавали додаткову інформацію про діяльність фінансових установ. Для громадян цей день став прекрасною нагодою не лише підвищити рівень фінансової грамотності, а й поліпшити фінансовий стан своєї родини. Банки мали змогу залучити нових клієнтів та підвищити довіру до своєї діяльності.

Огляд підготовлено департаментом офіційних публікацій та інформаційного забезпечення Національного банку України.

Вимоги до авторів щодо оформлення та подання творів

I. Вимоги до текстових матеріалів

1. Стаття має відповідати тематичному спрямуванню журналу.

2. Рукописи для публікації подаються:

а) електронною поштою за адресою (litvinova@bank.gov.ua) або на електронному носії у текстовому редакторі Microsoft Office Word та у двох роздрукованих екземплярах (шрифт Times New Roman Cyr, Arial Cyr);

б) паперовий варіант статті має бути надрукований на одній стороні стандартного аркуша формату А4 12 або 14 кеглем через півтора інтервалу (ширина полів: ліве, верхнє і нижнє – 2.5 см, праве – 1.5 см, сторінки мають бути пронумеровані).

3. Максимальний обсяг статті – 30–35 тисяч знаків із пробілами, рекомендований обсяг – 20–25 тисяч знаків із пробілами.

4. Статті надсилаються українською мовою. Основний текст починається зі вступу, в якому має бути розкрито суть проблеми, що розглядається, основні підходи до її вирішення, запропоновані авторами, а також обґрунтовані висновки і пропозиції. Прізвища іноземних авторів, назви банків, установ та організацій, наукових праць, терміни тощо після викладу українською мовою подаються в дужках мовою оригіналу.

5. Наукові статті мають бути викладені й оформлені відповідно до вимог Постанови Президії Вищої атестаційної комісії України “Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліку ВАК України” від 15.01.2003 р. № 7-05/1. На початку статті обов’язково вказується код за Універсальною десятиковою класифікацією (УДК), а також додаються анотації і ключові слова українською та англійською мовами. В анотаціях необхідно стисло і чітко сформулювати основну тему, ціль і методи дослідження, його практичні результати, пропозиції і перспективи подальших досліджень на цю тему.

6. Цитати, таблиці, статистичні дані, цифрові показники подаються з посиланням на друковані або електронні джерела (для друкованих джерел вказується назва, місто, видавництво, рік, том, сторінка). Список використаних джерел подається наприкінці статті мовою оригіналу після слова “Література” (це також стосується назви праць, посилання на які є у тексті статті). Посилання в тексті на ту чи іншу працю позначається її порядковим номером за списком використаних джерел. Оформляти список використаних джерел необхідно відповідно до державного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006 “Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання”.

7. Статті подаються в структурованому вигляді: розділи, підрозділи мають бути виділені, з назвами (особливо для великих статей); головні думки автора та висновки виділяються в тексті напівжирним шрифтом, курсивом або підкресленнями.

8. Формули та розрахунки, наведені для обґрунтування та підтвердження результатів дослідження, мають бути подані у тексті статті не як вставлене зображення, а як текст, до якого можуть бути внесені правки. Тобто формули, рівняння та інші математичні обчислення необхідно набирати за допомогою текстового редактора Microsoft Office Word – функції “Формула” Microsoft Equation.

9. До рукопису додається заява з підписами автора (ав-

торів) про те, що надіслана праця не друкувалася і не подана для публікації до інших видань.

10. Скорочення, крім загальноприйнятих (скорочення мір, термінів, математичних величин), не допускаються.

II. Вимоги до ілюстративних матеріалів

1. До статті додаються якісна кольорова фотокартка автора або слайд, а також інші ілюстрації, придатні для сканування (непошкоджені, чіткі й якісні).

2. Якщо фотографія надається в електронному форматі, то вона повинна мати роздільну здатність не менш як 300 dpi (Photoshop – формат .tif чи .eps).

3. Графіки подаються окремим файлом у Excel.

4. До кожного графіка обов’язково подається окрема таблиця даних, на основі якої він збудований, та його паперова роздруковка в кольорі. Зведені таблиці даних не бажані.

5. Таблиці, графіки, схеми повинні бути пронумеровані і мати назву.

6. Подаючи весь матеріал у цілісному вигляді, схеми і таблиці слід додатково подавати ще й окремим файлом.

III. Персональні дані

1. До статті обов’язково додаються такі персональні дані: прізвище, ім’я та по батькові автора (авторів), місце роботи, посада, вчений ступінь та наукове звання, службова та домашня адреси, службовий та домашній телефони, копія (копії) довідки (довідок) про присвоєння Державною податковою адміністрацією (інспекцією) реєстраційного номера облікової картки платника податків (ідентифікаційного номера), копії 1, 2, 3 і 12 сторінок паспорта, зазначення поштового індексу, адреси проживання та/або реквізитів банківського рахунку; договору про розподіл авторської винагороди (за наявності). Необхідно також обов’язково поставити підпис під твором. За згодою автора (авторів) редакція подає в статті адресу електронної пошти для зворотного зв’язку (E-mail).

2. Надаючи персональні дані, автор (автори) на окремому аркуші також дає (дають) письмову згоду на їх обробку Редакцією періодичних видань Національного банку України відповідно до Закону України “Про захист персональних даних”.

IV. Авторська винагорода

1. При наданні матеріалів на розгляд автор (автори) також на окремому аркуші має (мають) повідомити Редакцію періодичних видань Національного банку України щодо згоди (відмови) на виплату авторської винагороди за використання твору відповідно до Закону України “Про авторське право і суміжні права”.

V. Статті, оформлені з порушенням зазначених вимог, а також рукописні матеріали до розгляду не приймаються

VI. Редакція передає статті на рецензії кваліфікованим фахівцям Національного банку та членам редколегії, а також залишає за собою право скорочувати і редагувати статті

VII. Відповідальність за точність викладених фактів несуть автори

VIII. Національний банк не несе відповідальності за відправлений автором (авторами) твір, який не був отриманий Редакцією періодичних видань Національного банку України